

جلد نهم

مجموعه قوانین

بیست و سومین دوره قانونگذاری

مجلس شورای ملی

به ترتیب تاریخ تصویب

اداره کل قوانین

شماره ردیف	عنوان
۲۸۶	اساسنامه شرکت سهامی خدمات ماشینهای محاسب الکترونیکی .
۲۸۷	قانون اصلاح قانون ارتقاء درجه سر جوخه های ارتش بگروه بان سومی .
۲۸۸	قانون کنوانسیون منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی و انهدام سلاحهای مذکور .
۲۸۹	تصمیم متخذہ کمیسیون مشترک دارائی مجلسین دائر باصلاح بند ۷ الحاقی بمادۂ ۵ آئین نامه اجرائی قسمت اول تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور .
۲۹۰	قانون مربوط بازمایش متقاضیان پروانه های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه های صلاحیت فنی و حرفه ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه ای .
۲۹۱	اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور .
۲۹۲	آئیننامه طرز بهره برداری و نحوه مصرف در آمد خانه های سازمانی ژاندارمری و شهربانی کل کشور .
۲۹۳	اصلاح بعضی از مواد و الحاق سه تبصره بقانون شرکتهای تعاونی .
۲۹۴	اجازه اجراء قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی و نیشوایوانی .
۲۹۵	اجازه تأمین اعتبار تکمیل طرحهای ساختمانی نیروی هوائی شاهنشاهی .
۲۹۶	اصلاح ماده ۱۱۸ از قانون اساسی و آئیننامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی .

صفحه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۴۶۱۳	۵۲/۴/۱۶	۸۲۹۰	۵۲/۳/۳۱	۵۲/۳/۲۲	۵۲/۳/۶
۴۶۱۹	۵۲/۴/۱۶	۸۲۹۰	۵۲/۳/۲۹	۵۲/۳/۲۳	۵۱/۱۲/۲۲
۴۶۲۱	۵۲/۴/۱۶	۸۲۹۰	۵۲/۳/۲۹	۵۲/۳/۲۳	۵۱/۱۲/۶
۴۶۳۰	۵۲/۵/۲۷	۸۳۲۵	-	-	۵۲/۳/۲۶
۴۶۳۱	۵۲/۴/۲۶	۸۲۹۹	۵۲/۴/۶	۵۲/۲/۳۱	۵۲/۳/۲۹
۴۶۳۳	۵۲/۵/۲	۸۳۰۵	۵۲/۴/۱۲	۵۲/۳/۱۹	۵۲/۳/۳۰
۴۶۴۶	۵۲/۵/۲	۸۳۰۵	۵۲/۴/۱۲	۵۲/۳/۲۷	۵۲/۴/۴
۴۶۵۴	۵۲/۵/۱۵	۸۳۱۵	۵۲/۴/۲۳	۵۲/۳/۲۷	۵۲/۴/۹
۴۶۵۸	۵۲/۵/۱۵	۸۳۱۵	۵۲/۴/۳۰	۵۲/۴/۴	۵۲/۴/۱۲
۴۷۰۷	-	-	-	-	۵۲/۴/۱۷
۴۷۰۸	۵۲/۵/۱۵	۸۳۱۵	-	-	۵۲/۴/۲۳

شماره ردیف	عنوان
۲۹۷	اصلاح ماده ۴۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی .
۲۹۸	اجازه تأمین اعتبار روکش اسفالت بانودوتاکسی روهای فرودگاه مهرآباد .
۲۹۹	قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی رشته های پزشکی .
۳۰۰	تصمیم قانونی دائر بانتخاب ۱۵ نفر مستشاران اصلی و ۵ نفر مستشاران جانشین دیوان محاسبات .
۳۰۱	آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات مسافربری و حمل و نقل زمینی .
۳۰۲	قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسیون مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت بین دولت شاهنشاهی ایران و شرکتهای خارجی .
۳۰۳	قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون بین المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶) .
۳۰۴	قانون الحاق يك تبصره به ماده اول قانون راجع به اطبای خارجی مصوب ۱۳۱۲/۶/۸ .
۳۰۵	قانون صندوق ضمانت صادرات ایران .
۳۰۶	قانون الحاق يك تبصره به بند (د) اصلاحی ماده ۵۸ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب ۵۰/۳/۳۱ .

صفحه	تاریخ انتشار	شماره روز نامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
۴۷۱۲	۵۲/۵/۱۱	۸۳۱۳	-	-	۵۲/۴/۲۳
۴۷۱۴	۵۲/۵/۱۷	۸۳۱۷	-	-	۵۲/۴/۳۱
۴۷۱۵	۵۲/۵/۲۷	۸۳۲۵	۵۲/۵/۹	۵۲/۵/۳	۵۲/۳/۲۲
۴۷۲۰	۵۲/۵/۱۷	۸۳۱۷	-	-	۵۲/۵/۴
۴۷۲۲	۵۲/۶/۳	۸۳۳۱	۵۲/۵/۱۵	۵۲/۵/۶	۵۲/۴/۱۷
۴۷۲۶	۵۲/۵/۱۷	۸۳۱۷	۵۲/۵/۹	۵۲/۵/۸	۵۲/۵/۲
۴۸۸۵	۵۲/۵/۳۱	۸۳۲۹	۵۲/۵/۱۵	۵۲/۵/۸	۵۲/۴/۲۶
۴۹۱۶	۵۲/۵/۳۱	۸۳۲۹	۵۲/۵/۱۵	۵۲/۵/۸	۵۲/۴/۱۲
۴۹۱۷	۵۲/۵/۲۹	۸۳۲۷	۵۲/۵/۱۵	۵۲/۴/۳۰	۵۲/۵/۹
۴۹۲۲	۵۲/۵/۲۹	۸۳۲۷	۵۲/۵/۱۵	۵۲/۴/۳۰	۵۲/۵/۹

شماره ردیف	عنوان
٣٠٧	قانون اصلاح قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه با افسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی
٣٠٨	آئین نامه اجرائی قانون تقسیم عرصه و اعیان باغات مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بین مالکان و زارعان مربوط .
٣٠٩	قانون معاهده راجع به آب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان .
٣١٠	اساسنامه سازمان تأمین خدمات درمانی .
٣١١	قانون معافیت بعضی از کالاها از پرداخت حق الثبت سفارش کالا .
٣١٢	قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت .
٣١٣	اساسنامه صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگران .
٣١٤	قانون الحاق دو تبصره به ماده ٥٥ و اصلاح تبصره یک ماده ١٠٠ قانون شهرداریها .
٣١٥	قانون تشکیل صندوق رفاه دانشجویان .
٣١٦	قانون نظارت بر گسترش شهر تهران .
٣١٧	آئین نامه ایمنی انبارهای کالا .

صفحه	تاریخ انتشار	شماره روزنامه رسمی	تاریخ توشیح	تاریخ تصویب یا اظهار ملاحظات مجلس سنا	تاریخ تصویب مجلس شورای ملی
٤٩٢٣	٥٢/٥/٣١	٨٣٢٩	٥٢/٥/١٥	٥٢/٤/٣٠	٥٢/٥/٩
٤٩٢٤	٥٢/٥/٢٧	٨٣٢٥	-	٥٢/٤/١٠	٥٢/٥/١٠
٤٩٢٩	٥٢/٥/٣١	٨٣٢٩	٥٢/٥/١٥	٥٢/٥/١٠	٥٢/٤/٢٦
٤٩٤٧	٥٢/٦/٨	٨٣٣٥	٥٢/٥/٢٢	٥٢/٥/١٠	٥٢/٥/٤
٤٩٥٦	٥٢/٦/٧	٨٣٣٤	٥٢/٥/٢٢	٥٢/٥/١٠	٥٢/٥/١١
٤٩٥٨	٥٢/٥/٢٩	٨٣٢٧	٥٢/٥/١٥	٥٢/٥/٨	٥٢/٥/١١
٤٩٦٤	٥٢/٦/١٢	٨٣٣٨	٥٢/٥/٢٤	٥٢/٥/١٥	٥٢/٤/١٨
٤٩٦٩	٥٢/٦/١٢	٨٣٣٨	٥٢/٥/٢٥	٥٢/٥/١٧	٥٢/٤/٥
٤٩٧٢	٥٢/٦/٧	٨٣٣٤	٥٢/٥/٢٢	٥٢/٥/١٧	٥٢/٥/٤
٤٩٧٤	٥٢/٦/١٢	٨٣٣٨	٥٢/٥/٢٥	٥٢/٥/١٧	٥٢/٥/٩
٤٩٧٦	٥٢/٨/١	٨٣٨٠	٥٢/٧/١٤	٥٢/٦/١٣	٥٢/٦/٣١

اساسنامه شرکت سهامی خدمات ماشینهای محاسب الکترونیکی

مصوب ۱۳۵۲/۳/۲۲ کمیسیونهای پارلمانی مجلسین

فصل اول - کلیات:

- ماده ۱** - نام شرکت «شرکت سهامی خدمات ماشینهای محاسب الکترونیکی» است که در این اساسنامه شرکت نامیده میشود .
- ماده ۲** - مرکز اصلی شرکت شهر تهران است و در صورت لزوم میتواند در سایر شهرستانها شعبه ایجاد نماید .
- ماده ۳** - نوع شرکت ، شرکت سهامی است .
- ماده ۴** - مدت شرکت نامحدود است .
- ماده ۵** - موضوع شرکت استفاده از ماشینهای محاسب الکترونیک بمنظور عرضه و فروش خدمات مالی و محاسباتی و اداری و تحقیقاتی بوزارتخانه ها و شرکتهای و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت میباشد .

فصل دوم - سرمایه:

- ماده ۶** - سرمایه شرکت مبلغ يك ميليون ريال است که بیکصد سهم ده هزار ریالی بانام تقسیم میشود و کلا متعلق بدولت است . سرمایه مزبور از

محل ارزش اموال وزارت دارائی موجود در مرکز خدمات ماشینی وزارت دارائی تأمین میشود.

افزایش سرمایه باتصویب مجمع عمومی خواهد بود .

فصل سوم- ارکان شرکت:

ماده ۷ - ارکان شرکت عبارت است از :

- ۱- مجمع عمومی .
- ۲- هیئت عامل .
- ۳- حسابرس .

ماده ۸- نمایندگی سهام دولت در مجمع عمومی باوزیر دارائی و دبیر کل سازمان اموراداری و استخدامی کشور و یکی از وزیران بسانتخاب هیئت وزیران میباشد، ریاست مجمع باوزیر دارائی است و اعضاء هیئت عامل و حسابرس شرکت بدون داشتن حق رأی در مجمع عمومی شرکت مینمایند .

ماده ۹- وظایف و اختیارات مجمع عمومی بشرح زیر است:

الف - تعیین خط مشی کلی شرکت .

ب- رسیدگی و اظهار نظر نسبت بگزارش عملیات سالانه .

ج - تصویب بودجه و ترازنامه و حساب سودوزیان .

د - تصویب آئین نامه های استخدامی و مالی و معاملاتی شرکت با

رعایت تبصره ماده ۱۱۳ قانون استخدام کشوری و قانون محاسبات عمومی و

سایر قوانین مربوط .

ه - انتخاب مدیر عامل و تعیین میزان حقوق و مزایای او با تأیید شورای حقوق و دستمزد .

و - انتخاب حسابرس و تعیین حق الزحمه حسابرس .

ز - اتخاذ تصمیم نسبت بسایر موضوعاتی که در دستور مجمع گذارده شده است .

ماده ۱۰ - مجمع عمومی بطور عادی سالی دوبار تشکیل میگردد یکبار تا پایان تیرماه جهت تصویب ترانزنامه و حساب سود و زیان و یکبار در ششماه دوم برای تصویب بودجه سال بعد. مجمع عمومی بطور فوق العاده طبق تصمیم وزیر دارائی یا بتقاضای مدیر عامل یا حسابرس تشکیل میگردد .

ماده ۱۱ - مجمع عمومی با دعوت کتبی مدیر عامل در مرکز اصلی شرکت و یا در محلی که در دعوتنامه قید میگردد تشکیل خواهد شد در دعوتنامه دستور جلسه روز و ساعت و محل انعقاد ذکر خواهد شد .

فصل چهارم - هیئت عامل:

ماده ۱۲ - هیئت عامل مرکب از مدیر عامل و دو نفر معاون خواهد بود .

ماده ۱۳ - مدیر عامل به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب مجمع عمومی برای مدت دو سال انتخاب میشود و انتخاب مجدد او بلامانع است و تا زمانیکه تجدید انتخاب بعمل نیامده است در سمت خود باقی خواهد بود .

ماده ۱۴ - معاونان مدیر عامل به پیشنهاد مدیر عامل و تصویب رئیس مجمع عمومی انتخاب خواهند شد .

ماده ۲۲ - حسابرس حق مداخله در امور اجرایی شرکت را ندارد و اقدامات او در اجرای وظایف مربوط نباید مانع انجام کار جاری شرکت باشد.

فصل پنجم - مقررات مختلف

ماده ۲۳ - سال مالی شرکت از اول فروردین ماه هر سال آغاز و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه مییابد. با استثنای سال اول که آغاز آن از تاریخ اجرای این اساسنامه میباشد.

ماده ۲۴ - شرکت دارای استقلال مالی میباشد و طبق مقررات قانون تشکیل شرکت مصوب خردادماه ۱۳۵۱ و مفاد این اساسنامه و اصول بازرگانی و مقررات مربوط بشرکتهای دولتی اداره میشود.

ماده ۲۵ - ده درصد از سود ویژه سالانه شرکت بحساب اندوخته منظور میشود و باقیمانده بعنوان مالیات بر درآمد و سود سهام بحساب درآمد عمومی دولت واریز خواهد شد.

ماده ۲۶ - مواردیکه در اساسنامه شرکت پیش بینی نشده تابع مقررات قانون تجارت خواهد بود.

اساسنامه فوق مشتمل بر بیست و شش ماده با استناد تبصره ۲ قانون تشکیل شرکت سهامی خدمات ماشینهای محاسب الکترونیکی پس از تصویب کمیسیون استخدام و دارائی مجلس شورای ملی در جلسات ۳۱ اردیبهشت و ۶ خردادماه ۱۳۵۲ در جلسه روز سه شنبه بیست و دوم خردادماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب کمیسیونهای استخدام و دارائی مجلس سنارسیده است.

رئیس مجلس سنا- جعفر شریف امامی

قانون اصلاح قانون ارتقاء درجه سرجوخه های ارتش بگروهبان سومی

مصوب ۱۳۵۲/۳/۲۳

ماده واحده- قانون مربوط به ارتقاء درجه سرجوخه های ارتش بگروهبان سومی مصوب ۳۹/۳/۱۶ بشرح زیر اصلاح میگردد :

وزارت جنگ میتواند سرجوخه های کادر ثابت ارتش شاهنشاهی را در صورت ابراز شایستگی و اخذ گواهینامه پایان تحصیلات دوره ابتدائی بدون طی دوره آموزشگاه گروهبانی بدرجه گروهبان سومی مفتخر نماید در مورد این قبیل افراد حداقل مدت توقف در درجه سرجوخگی ۵ سال و در درجات گروهبان سومی و گروهبان دومی بمیزان يك برابر ونیم مدت های مذکور در ماده ۳۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی خواهد بود .

تبصره ۱۵- سرجوخه های مشمول این قانون حداکثر تادرجه گروهبان یکمی (داخل) ارتقاء خواهند یافت .

تبصره ۲۵- سرجوخه هایی که در گارد جاویدان شاهنشاهی خدمت مینمایند از شرط تحصیلی مندرج در این قانون معاف خواهند بود .

قانون اصلاح قانون ارتقاء درجه سرجوخه‌های ارتش بگروهبان سومی

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۵۱ / ۱۲ / ۲۲ در جلسه روز چهارشنبه بیست و سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنارسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون کنوانسیون منع تکمیل و توسعه و تولید
و ذخیره سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک)
و سمی و انهدام سلاحهای مذکور

مصوب ۱۳۵۲/۳/۲۳

ماده ۱۹ احده - کنوانسیون راجع بمنع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره
سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی و انهدام این سلاحها مشتمل بر یک
مقدمه و پانزده ماده که بنام دولت شاهنشاهی ایران در مسکو - واشنگتن و لندن
بامضاء رسیده است تصویب و اجازه تسلیم اسناد تصویب آن داده میشود .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن کنوانسیون ضمیمه پس از تصویب
مجلس شورای ملی در جلسه روزیکشنبه ۱۳۵۱/۱۲/۶ در جلسه روز چهارشنبه
بیست و سوم خردادماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا
رسید .

رئیس مجلس سنا- جعفر شریف امامی

کنوانسیون راجع به منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی و انهدام این سلاحها

دولتهای طرف این کنوانسیون :

باعزم با اقدام برای تحقق پیشرفت مؤثر در راه خلع سلاح عمومی و کامل
منجمله منع و امحاء کلیه اقسام سلاحهای انهدام دستجمعی - و
با اطمینان باینکه منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاحهای شیمیائی
و باکتریولوژیک (بیولوژیک) و امحاء اینگونه سلاحها از طریق اقدامات مؤثر
تحقق خلع سلاح عمومی و کامل را تحت نظارت دقیق و مؤثر بین المللی - تسهیل
خواهد نمود - و

با اعتقاد با اهمیت پروتکل مربوط بمنع استعمال گازهای خفه کننده و سمی
و گازهای مشابه و وسایل باکتریولوژیک در جنگ که در تاریخ ۱۷ ژوئن ۱۹۲۵
در ژنو با مضاء رسیده - و همچنین با اعتقاد به نقشی که پروتکل مزبور در تخفیف
فجایع جنگ ایفا نموده و مینماید - و

باتأیید وفاداری با اصول و هدفهای پروتکل مذکور و دعوت از کلیه دول
برای تبعیت از آن - و بایادآوری اینکه مجمع عمومی سازمان ملل متحد کراراً

هر نوع اقدام مخالف اصول و هدفهای پروتکل ۱۷ ژوئن ۱۹۲۵ را محکوم نموده است و -

باتمایل به تزوید اعتماد بین ملتها و بهبود عمومی محیط بین المللی و همچنین باتمایل با اقدام در راه تحقق هدفها و اصول منشور ملل متحد و با اعتقاد با اهمیت و فوریت لزوم خارج کردن سلاحهای انهدام دستجمعی نظیر سلاحهای خطرناکی که در آن عوامل شیمیائی و باکتریولوژیک (بیولوژیک) بکاررفته از مره تسهیلات دول از طریق اقدامات مؤثر - و

باقبول اینکه - توافق در باره منع سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی - بمنزله اولین گام در راه نیل بموافقت در باره انجام اقدامات مؤثر برای منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاحهای شیمیائی محسوب خواهد شد و باتصمیم بادامه مذاکرات برای نیل باین هدف - و

باعزم به از بین بردن امکان استفاده از عوامل باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی بعنوان سلاح بخاطر رفاه تمام انبای بشر و - با اعتقاد باینکه وجدان بشریت توسل بروشهای فوق را طرد مینماید و اینکه نباید از بذل مساعی برای تخفیف این خطر فرو گذار نمود - بشر زیر موافقت نمودند :

ماده ۱- هر يك از دول طرف این کنوانسیون متعهد میشود - که هرگز و تحت هیچ اوضاع و احوالی بتکمیل و توسعه و تولید و ذخیره و یا بنحوی از انحاء بتحصیل و نگهداری مواد زیر مبادرت ننماید .

۱- عوامل میکروبی یا سایر عوامل بیولوژیک یا مواد سمی از هر منشأ که باشد و یا بهر طریق یا بهر نوع یا مقدار که تولید گردد - غیر از آنچه جهت پیش گیری یا

قانون کنوانسیون منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاحهای با کتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی حفاظت در مقابل امراض و یاسایر مقاصد صلحجویانه اختصاص داده شده باشد .

۲- سلاحها و تجهیزات یا وسایل انتقال که برای استفاده از این قبیل عوامل یا مواد سمی در راه مقاصد خصومت آمیز بابر خوردهای مسلحانه بکار رود .

۳۵۱۶ - هر يك از دول طرف کنوانسیون حاضر متعهد میشود در سریعترین اوقات ممکنه که در هر حال از نه ماه پس از لازم الاجرا شدن این کنوانسیون تجاوز نخواهد کرد - کلیه عوامل و مواد سمی و سلاحها و تجهیزات و وسایل انتقال مذکور در ماده يك این کنوانسیون را که در اختیار دارد و یا تحت حاکمیت و یا نظارت او میباشد منهدم ساخته و یا بمواد قابل استفاده در مقاصد صلحجویانه تبدیل کند .

در اجرای مقررات این ماده تمام احتیاطات لازمه برای حفاظت مردم و محیط رعایت خواهد گردید .

۳۵۱۷ - هر يك از دول طرف این کنوانسیون متعهد میشود - هیچيك از عوامل و مواد سمی و سلاحها و تجهیزات و وسائل انتقال مذکور در ماده ۱ این کنوانسیون را مستقیماً یا بطور غیر مستقیم بهیچکس منتقل نساخته و هیچ دولت یا گروهی از دول یا سازمان بین المللی را در تولید و تحصیل عوامل و مواد سمی و سلاحها و تجهیزات یا وسایل انتقال مذکور بفرماندگی یا تشویق یا وادار ننماید .

۳۵۱۸ - هر يك از دول طرف کنوانسیون حاضر متعهد میشود - طبق مقررات قانون اساسی خود - تدابیر لازم جهت منع و جلوگیری از تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره و تحصیل و نگهداری عوامل و مواد سمی و سلاحها و تجهیزات و وسائل

انتقال مذکور در ماده ۱ این کنوانسیون را که در سرزمین چنین دولتی واقع بوده یا در هر جای دیگر تحت حاکمیت و کنترل خود داشته باشد اتخاذ نماید .

ماده ۵۵ - دولتهای طرف کنوانسیون حاضر متعهد میشوند - برای حل مسائلی که ممکن است در مورد هدف یا اجرای مقررات کنوانسیون حاضر بروز نماید با یکدیگر مشاوره و همکاری نمایند - مشاورات و همکاریهای مندرج در این ماده - همچنین ممکن است از طرق مقتضی بین المللی در چهارچوب سازمان ملل متحد و طبق منشور آن انجام گیرد .

ماده ۶۱ - ۱ - هر يك از دول طرف این کنوانسیون - که اطلاع حاصل نماید یکی دیگر از دولتهای متعهد - تعهدات ناشی از مندرجات کنوانسیون حاضر را نقض مینماید - میتواند شکایتی بشورای امنیت سازمان ملل متحد تسلیم نماید . این شکایت باید کلیه دلائل ممکنه در موجه بودن آنرا ارائه نموده و مبتنی بر تقاضای رسیدگی آن شکایت توسط شورای امنیت باشد .

۲ - هر يك از دول طرف کنوانسیون حاضر متعهد میشود در امر بررسیهایی که شورای امنیت ممکن است طبق مفاد منشور ملل متحد و بر اساس شکایت واصله انجام دهد - همکاری نماید . شورای امنیت دولتهای طرف این کنوانسیون را از نتایج این بررسیها مطلع خواهد نمود .

ماده ۷۵ - هر يك از دول طرف کنوانسیون حاضر متعهد میشود - طبق منشور ملل متحد بهر يك از طرفهای این کنوانسیون که تقاضا نماید کمک کرده یا کمکهای را که بآن طرف میشود تسهیل نماید مشروط بر اینکه شورای امنیت تشخیص دهد که طرف متقاضی بر اثر نقض این کنوانسیون در معرض مخاطره قرار گرفته است .

ماده ۸- هیچیک از مقررات این کنوانسیون بنحوی تفسیر نخواهد شد - که تعهداتی را که دولتی بموجب پروتکل مربوط بمنع استعمال گازهای خفه کننده و سمی و یا مشابه آن و وسایل باکتریولوژیک در جنگ - مورخ ۱۷ ژوئن ۱۹۲۵ - ژنو - پذیرفته است - بنحوی از انحاء محدود نموده یا تقلیل دهد .

ماده ۹- هر یک از دول طرف، کنوانسیون حاضر هدف شناخته شده منع مؤثر سلاحهای شیمیائی را تأیید میکند و برای نیل بدین منظور متعهد میشود جهت حصول توافق سریع درباره تدابیر مؤثر برای منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره این سلاحها و بمنظور انهدام آنها و همچنین درباره اتخاذ تدابیر مقتضی در مورد تجهیزات و وسایل انتقال که بخصوص برای تولید و استعمال عوامل شیمیائی بعنوان سلاح جنگی بکار میرود - مذاکرات را با حسن نیت ادامه دهد .

ماده ۱۰-۱- دولتهای طرف کنوانسیون حاضر متعهد میشوند - مبادله هر چه وسیعتر تجهیزات و مواد و اطلاعات علمی و فنی مربوط باستعمال عوامل باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی بمنظورهای صلحجویانه را تسهیل نمایند و نیز حق دارند در این مبادله شرکت کنند .

طرفهای کنوانسیون حاضر همچنین در صورت امکان بتوسعه بیشتر کشفیات علمی در زمینه باکتریولوژی (بیولوژی) و استفاده از آنها برای جلوگیری از امراض یا برای مقاصد صلحجویانه دیگر منقرداً یا باهشارکت دولتهای دیگر یا سازمانهای بین المللی - کمک خواهند نمود .

۲- کنوانسیون حاضر بنحوی اجرا خواهد گردید - که در راه توسعه اقتصادی و تکنولوژیک دولتهای طرف کنوانسیون یا همکاریهای بین المللی در زمینه فعالیتهای

قانون کنوانسیون منع تکمیل و توسعه و تولید ذخیره سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی

صلحجویانه باکتریولوژیک (بیولوژیک) منجمله مبادله بین المللی عوامل باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی و همچنین تجهیزات مربوط بتکمیل و توسعه و استعمال یا تولید عوامل باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی برای مقاصد صلحجویانه طبق مقررات کنوانسیون حاضر - مانعی ایجاد ننماید .

ماده ۱۱- هر يك از دول طرف ميتواند اصلاحاتی را بر کنوانسیون حاضر پیشنهاد

کند . اصلاحات مزبور نسبت بهريك از دول متعاهد که آنرا بپذیرد از تاریخی که اکثریت دول عضو کنوانسیون آنرا پذیرفته باشد - و از آن پس نسبت بهريك از دول متعاهد از تاریخ پذیرش اصلاحات توسط آن دولت لازم الاجرا خواهد بود .

ماده ۱۲ - پنجسال پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون حاضر یا قبل از

این تاریخ در صورتیکه اکثریت دولتهای طرف کنوانسیون پیشنهادی در این مورد بحکومتهاى نگهدارنده تسلیم نمایند کنفرانسی متشکل از دولتهای طرف این کنوانسیون در ژنو (سوئیس) تشکیل خواهد گردید تا نحوه اجرای کنوانسیون حاضر را بررسی و اطمینان حاصل نماید که هدفهای مذکور در مقدمه و همچنین مقررات کنوانسیون منجمله مقررات مربوط بانجام مذاکره در باره سلاحهای شیمیائی در حال تحقق و اجرا است ضمن این بررسی کلیه پیشرفت های علمی و فنی که بموضوع کنوانسیون حاضر ارتباط پیدا کند ملحوظ خواهد گردید .

ماده ۱۳ - ۱- مدت این کنوانسیون نامحدود خواهد بود .

۲- هر يك از دولتهای طرف این کنوانسیون در اعمال حق حاکمیت خود

حق دارد در صورتیکه تشخیص دهد حوادث فوق العاده ای مربوط بموضوع این کنوانسیون، منافع عالیة کشورش را بمخاطره انداخته است - از این کنوانسیون کناره گیری کند .

طرف مذکور این کناره گیری را سه ماه قبل از اقدام - بکلیه دولتهای دیگر طرف کنوانسیون حاضر و شورای امنیت سازمان ملل اعلام خواهد نمود. این اعلامیه متضمن شرح حوادث فوق العاده ای که بزعم طرف مذکور منافع اساسی اش را بمخاطره انداخته است خواهد بود.

ماده ۱۳ - ۱. این کنوانسیون برای امضای کلیه دول مفتوح خواهد بود و هر دولتی که قبل از لازم الاجرا شدن کنوانسیون حاضر بامضای آن مبادرت ننماید میتواند طبق مقررات بند ۳ این ماده در هر زمان باین کنوانسیون ملحق گردد.

۲ - این کنوانسیون از طرف دولتهای امضاءکننده بتصویب خواهد رسید و اسناد تصویب و اسناد الحاق بحکومت های اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و انگلستان و ممالک متحده آمریکا که بدینوسیله بعنوان حکومت های نگهدارنده تعیین میشوند ، تسلیم خواهد گردید .

۳ - این کنوانسیون پس از تسلیم اسناد تصویب ۲۲ حکومت منجمله حکومت هائی که بعنوان نگهدارنده تعیین شده اند لازم الاجرا خواهد گردید .

۴ - در مورد دولی که اسناد تصویب یا الحاق خود را بعد از لازم الاجرا شدن تسلیم نمایند کنوانسیون از تاریخ تسلیم اسناد تصویب یا الحاق لازم الاجرا خواهد بود .

۵ - حکومت های نگهدارنده بلافاصله کلیه دول امضاءکننده و ملحق شونده را از تاریخ هر امضاء و تاریخ تسلیم اسناد تصویب و الحاق و تاریخ لازم الاجرا شدن این کنوانسیون و تاریخ دریافت سایر اطلاعیه ها مطلع خواهند نمود .

قانون کنوانسیون منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی

۶ - این کنوانسیون طبق ماده ۱۰۲ منشور ملل متحد توسط حکومتهای نگهدارنده بثبت خواهد رسید .

ماده ۱۵ - این کنوانسیون که متون انگلیسی و چینی و اسپانیایی و فرانسه و روسی آن متساویاً معتبر میباشند نزد حکومتهای نگهدارنده تودیع خواهد شد و نسخ گواهی شده آن از طرف حکومتهای نگهدارنده برای حکومت دول امضاء کننده و ملحق شونده ارسال خواهد گردید .

بنا بمراتب - امضاء کنندگان زیر که دارای اختیارات لازم میباشند کنوانسیون حاضر را امضاء نمودند .

کنوانسیون فوق مشتمل بر یک مقدمه و پانزده ماده منضم بقانون کنوانسیون منع تکمیل و توسعه و تولید و ذخیره سلاحهای باکتریولوژیک (بیولوژیک) و سمی و انهدام سلاحهای مذکور میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصمیم متخذہ کمیسیون مشترک دارائی مجلسین
دائر بہ اصلاح بند ۷ الحاقی بمادہ ۵ آئین نامہ
اجرائی قسمت اول تبصرہ ۲۹ قانون بودجه
سال ۱۳۴۴ کل کشور

مصوب ۱۳۵۲/۳/۲۶ کمیسیون مشترک دارائی مجلسین

مادہ ۱۹ احده - بند ۷ الحاقی بمادہ ۵ آئین نامہ تبصرہ ۲۹ قانون بودجه سال
۱۳۴۴ کل کشور مصوب ۱۳۴۷/۸/۲۲ کمیسیون مشترک دارائی مجلسین بشرح
زیر اصلاح میشود :

۷ - حق الزحمہ بکارشناسان شرکت سهامی بیمہ ایران و بیمہ مرکزی
ایران کہ از بین متخصصان سایر سازمانهای دولتی انتخاب میشوند از محل
بودجه شرکتهای مزبور .

تصمیم فوق مشتمل بر یک ماده باستناد تبصرہ ۲۷ قانون متمم بودجه سال
۱۳۴۴ کل کشور در جلسه روز شنبہ بیست و ششم خرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه
و دو از طرف کمیسیون مشترک دارائی مجلسین اتخاذ گردیده است .

رئیس مجلس سنا
جعفر شریف امامی

نایب رئیس مجلس شورای ملی
دکتر جواد سعید

قانون مربوط به آزمایش متقاضیان پروانه‌های
تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه‌های
صلاحیت فنی و حرفه‌ای و ارزیابی میزان
تخصص و مهارت حرفه‌ای

مصوب ۱۳۵۲/۳/۲۹

ماده واحده - بوزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده میشود از متقاضیان پروانه‌های تشکیل مؤسسات کارآموزی و یا پروانه‌های صلاحیت فنی و حرفه‌ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه‌ای برای اشتغال بخدمات عمومی مبلغی متناسب با هزینه انجام آزمایشهای مربوط دریافت نماید و این وجوه دریافتی بدرآمد عمومی منتقل میگردد دفتر مرکزی بودجه براساس پیش بینی وزارت کار و امور اجتماعی معادل مبلغ مزبور را به بودجه این وزارت اضافه مینماید .

آئین نامه مربوط به تشخیص نوع این مؤسسات و یا مشاغل فنی و حرفه‌ای و ارزیابی میزان تخصص و مهارت حرفه‌ای و همچنین مبلغ قابل دریافت برای هر یک از موارد فوق از طرف وزارت کار و امور اجتماعی پیشنهاد و پس از تأیید وزارت دارائی بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

قانون مربوط به آزمایش متقاضیان پروانه‌های تشکیل مؤسسات کارآموزی و پروانه‌های صلاحیت فنی

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز
دوشنبه ۱۳۵۲/۲/۳۱، در جلسه روز سه‌شنبه بیست و نهم خرداد ماه یک‌هزار و
سیصد و پنجاه و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر جواد سعید

اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور

مصوب ۱۳۵۲/۳/۳۰ کمیسیونهای پارلمانی

فصل اول - کلیات

ماده ۱۵۱- باستناد قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور مصوب ۱۳۵۲/۲/۲۵ سازمان غله و قند و شکر و چای کشور که در این اساسنامه سازمان نامیده میشود بصورت شرکت سهامی طبق مقررات این اساسنامه اداره خواهد شد.

ماده ۲- هدف سازمان به تبعیت از برنامه‌های وزارت تعاون و امور روستاها کمک بتولید کنندگان و دفاع از حقوق مصرف کنندگان و تنظیم بازار غلات - قند و شکر - چای کشور و سایر عملیات بازرگانی و صنعتی مربوط میباشد و برای رسیدن باین مقاصد عملیات زیر را در حدود امکانات انجام خواهد داد :

۱- خرید مازاد غله کشاورزان و خرید محصولات کارخانه‌های قند دولتی و در صورت لزوم محصول کارخانه‌های قند بخش خصوصی همچنین خرید برگ سبزا از چایکاران .

۲- تدارک غله - قند - شکر - چای مورد نیاز کشور از داخل و در صورت لزوم از خارج کشور و فروش و ذخیره و تبدیل و بسته بندی آنها همچنین فروش موادی که از کالاهای مزبور بدست می‌آید .

۳- صدور غله - قند - شکر - چای و موادی که از کالاهای مزبور بدست میآید .

۴- ایجاد یا خرید یا اجاره دادن و یا اجاره کردن تأسیسات و کارخانجات و سیلوها و انبارهای لازم بمنظور بهره برداری، حفظ و نگاهداری غلات - قند شکر - چای و موادی که از کالاهای مزبور بدست میآید .

۵- کمک و ارشاد چایکاران و کارخانجات چای بخش خصوصی از طریق تنظیم و اجرای برنامه های ارشادی و آموزشی و کمکهای فنی و مالی از طریق پرداخت وام بی بهره یا با بهره مناسب .

۶ - حمل و نقل کالاهای مورد نیاز سازمان رأساً یا بوسیله مؤسسات حمل و نقل .

۷- تحصیل اعتبار و وام از مؤسسات و بانکهای دولتی .

۸- اقدام بهرگونه عملیاتی که برای تأمین هدفهای سازمان لازم تشخیص داده شود.

تبصره - در این اساسنامه منظور از (غله) گندم، جو، ذرت و موادی که از کالاهای مزبور بدست میآید و منظور از (قند و شکر) قند و شکر ساخته شده (اعم از زرد یا سفید) و منظور از (چای) برگ سبز و چای خشک و موادی که از کالاهای مزبور بدست میآید میباشد .

ماده ۳- مدت فعالیت سازمان نامحدود و مرکز آن تهران است و سازمان میتواند براساس مقررات پیش بینی شده در این اساسنامه نسبت بتأسیس شعبه یا نمایندگیهای لازم اقدام نماید .

ماده ۴ - سازمان دارای شخصیت حقوقی است و بر طبق اصول بازرگانی و بصورت شرکت سهامی اداره میشود .

ماده ۵ - سرمایه اولیه سازمان عبارتست از مجموع دارائی سازمان غله و سازمان قند و شکر و شرکت سهامی چای ایران که پس از وضع بدهیهای واحدهای مذکور بمبلغ هشت میلیارد و چهارصد و سی و هفت میلیون ریال برآورد شده است و به هشتاد و چهار هزار و سیصد و هفتاد سهم یکصد هزار ریالی بانام و غیر قابل انتقال منقسم میشود و تمام سهام متعلق بدولت میباشد .

تبصره ۱ - پس از اجرای قسمت آخر تبصره ۲ ماده ۲ يك قانون تشكيل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور ارزش اموال منقول و غیر منقول واحدهای مذکور بر اساس قیمت زمان تأسیس سازمان همچنین میزان مطالبات و دیون و موجودی واحدها در تاریخ تأسیس سازمان که بوسیله اشخاص ذیصلاح منتخب وزیر تعاون و امور روستاها ارزیابی و تشخیص خواهد شد بعنوان سرمایه سازمان تعیین و اعلام میگردد .

تبصره ۲ - سرمایه سازمان به پیشنهاد وزیر تعاون و امور روستاها و تصویب مجمع عمومی قابل افزایش است .

فصل دوم - ارکان سازمان

ماده ۶ - ارکان سازمان عبارتست از :

الف - مجمع عمومی .

ب - هیئت مدیره .

ج - حسابرس .

ماده ۷- مجمع عمومی سازمان تشکیل میشود از وزرای تعاون و امور روستاها و دارائی و اقتصاد که نمایندگی دولت را بعنوان صاحبان سهام برعهده خواهند داشت. ریاست جلسات مجمع عمومی با وزیر تعاون و امور روستاها میباشد.

ماده ۸- مجمع عمومی صاحبان سهام حداقل سالی دوبار برای تصویب ترازنامه و بودجه و خط مشی و سایر مسائلی که در دستور جلسه قرار دارد تشکیل میشود. هر يك از اعضای مجمع عمومی یا مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره و یا هیئت مدیره و یا حسابرس هر موقع لازم بدانند میتوانند تقاضای تشکیل مجمع عمومی را بنمایند.

ماده ۹- وظایف و اختیارات مجمع عمومی بقرار زیر است:

۱- نصب و عزل یا تجدید انتخاب مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره و اعضای هیئت مدیره.

۲- استماع گزارش سالانه هیئت مدیره و گزارش حسابرس و اتخاذ تصمیم نسبت بآن.

۳- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد ارقام ترازنامه و حساب سود و زیان باتوجه بگزارش حسابرس و توضیحات هیئت مدیره.

۴- اتخاذ تصمیم نسبت ببرنامجهای پیشنهادی هیئت مدیره برای دوره عملیات سال بعد و تعیین خط مشی مربوط.

۵- تعیین حقوق و مزایا و پاداش مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره و اعضاء هیئت مدیره بآئید شورای حقوق و دستمزد.

- ۶- بررسی و تصویب بودجه سالانه یا اصلاح بودجه که از طرف هیئت مدیره پیشنهاد میشود .
- ۷- اتخاذ تصمیم نسبت بمطالبات مشکوک الوصول و لاوصول .
- ۸- اتخاذ تصمیم در مورد سازش و ارجاع امر بدآوری و تعیین داور همچنین استرداد دعوی .
- ۹- اتخاذ تصمیم درباره آئین نامه های مالی ، معاملات ، آموزش بیمه و بهداشت ، وام مسکن ، افت ؛ کسربین راهی ، همچنین آئین نامه کمک فنی و آئین نامه پرداخت وام از طریق پرداخت وام بی بهره و یا با بهره مناسب بچایکاران و کارخانجات خصوصی چای و سایر آئین نامه های اجرائی ضروری که از طرف هیئت مدیره پیشنهاد میشود .
- ۱۰- تعیین میزان اندوخته های سازمان تا ده درصد سود ویژه سالانه تا زمانی که این اندوخته بمیزان سرمایه سازمان برسد .
- ۱۱- تعیین نرخ خرید محصول داخلی غله ، قند و شکر ، چای و برگ سبز چای و فروش داخلی کالاهای مذکور در جهت کمک بتولید کننده و دفاع از حقوق مصرف کننده .
- ۱۲- تعیین دستمزد تبدیل شکر در تصفیه خانه ها و کارخانجات قند و اجرت تبدیل برگ سبز بچای خشک در کارخانجات چایسازی و تعیین میزان حق عاملیت فروش .
- ۱۳- تعیین میزان فروش چای داخلی بواردکنندگان چای بمنظور اختلاط با چای خارجی و یا معافیت از اختلاط .

- ۱۴- اخذ تصمیم نسبت بهرگونه پیشنهادی که در دستور جلسه قرار گیرد مگر در مواردی که از وظایف مراجع صلاحیتدار دیگر باشد .
- ۱۵- اتخاذ تصمیم نسبت باافزایش سرمایه .

ماده ۱۰- دعوت مجمع عمومی با قید دستور و روز و ساعت و محل تشکیل جلسه با ارسال دعوتنامه کتبی بامضای رئیس مجمع انجام میگردد .

ماده ۱۱- تصمیمات مجمع عمومی باکثرت آراء معتبر خواهد بود .

اعضای هیئت مدیره در مجمع عمومی حضور خواهند یافت ولی حق رأی ندارند .

تصمیمات هر جلسه مجمع عمومی در صورت مجلس درج وبامضای اعضاء مجمع عمومی میرسد و بوسیله رئیس مجمع عمومی جهت اجرا بسازمان ابلاغ میگردد .

کلیه صورتمجالس مجمع عمومی در پرونده مخصوصی که برای این موضوع تشکیل میشود بایگانی و در دبیرخانه سازمان حفظ خواهد شد .

ماده ۱۲- هیئت مدیره سازمان مرکب از پنج نفر عضو اصلی است که به پیشنهاد وزیر تعاون وامور روستاها وتصویب مجمع عمومی از بین کارمندان رسمی دولت که دارای تحصیلات عالی و حداقل ۱۵ سال سابقه خدمت دولتی باشند برای مدت سه سال تعیین میشوند وبه همین ترتیب قابل عزل میباشند و در خاتمه مأموریت تا تعیین جانشین مسئولیت ادامه کار وانجام وظایف مربوط را خواهند داشت و یکی از اعضای اصلی هیئت مدیره بنا بر پیشنهاد وزیر تعاون وامور روستاها وتصویب مجمع عمومی بسمت مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره سازمان

منصوب میگردد. مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره با سمت معاونت وزارت تعاون و امور روستاها و وظایف محول بخود را انجام خواهد داد.

انتخاب مجدد اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره سازمان بلامانع است.

تبصره - وزیر تعاون و امور روستاها به پیشنهاد مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره سازمان یکی از اعضای اصلی هیئت مدیره را بسمت قائم مقام مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره انتخاب مینماید تا در مواقع غیبت مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره بجای وی انجام وظیفه نماید.

ماده ۱۳ - در صورتیکه بعلت استعفای فوت و یا ممنوعیت قانونی هر یک از اعضای هیئت مدیره اکثریت مقرر در اساسنامه حاصل نشود مجمع عمومی فوراً نسبت بتکمیل اعضاء آن اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۴ - جلسات هیئت مدیره با حضور حداقل چهار نفر رسمیت خواهد یافت و تصمیمات آن با اکثریت آراء قابل اجرا است. اعضائی که در اقلیت باشند باید دلایل خود را با توضیح کافی در صورت جلسه ای که بامضای کلیه اعضای شرکت کننده در جلسه هیئت مدیره میرسد قید نمایند.

ماده ۱۵ - صورت مجالس هیئت مدیره باید در دفتر مخصوصی ثبت و بامضای اعضای حاضر در جلسه برسد این دفتر زیر نظر مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره نگاهداری میشود.

ماده ۱۶ - اعضای هیئت مدیره سازمان بر حسب مورد منفرداً یا مشترکاً مسئول جبران آن قسمت از زیان وارده بسازمان هستند که در نتیجه تصمیمات غیر قانونی آنان بسازمان وارد شود.

ماده ۱۷ - وظایف و اختیارات هیئت مدیره بشرح زیر است :

- ۱ - تهیه و تنظیم آئیننامه‌های مذکور در این اساسنامه و سایر آئیننامه‌های اجرائی و پیشنهاد آنها بمجمع عمومی .
- ۲ - تهیه و تنظیم بودجه سالانه و تقدیم بمجمع عمومی .
- ۳ - بررسی و اتخاذ تصمیم درمورد تأسیس یا تعطیل شعب سازمان .
تصمیم راجع بتأسیس یا تعطیل شعب دائم با تصویب وزیر تعاون و امور روستاها قابل اجرا است .
- ۴ - اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره در مورد خرید و احداث ساختمان و خرید حق کسب و پیشه و اموال غیر منقول همچنین فروش آنها با تصویب وزیر تعاون و امور روستاها .
- ۵ - تحصیل اعتبار یا اخذ وام از بانکها و مؤسسات دولتی با تصویب مجمع عمومی .
- ۶ - تهیه و تنظیم گزارش فعالیت‌های انجام شده سالانه برای طرح در مجمع عمومی .
- ۷ - تهیه و تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه سازمان برای طرح در مجمع عمومی .
- ۸ - تنظیم خط مشی و برنامه آتی سازمان جهت طرح در مجمع عمومی .
- ۹ - تهیه طرح تشکیلات سازمان و شرح وظایف و اجرای آن پس از تصویب رئیس مجمع عمومی .
- ۱۰ - تصویب نمونه یا متن قراردادهائی که يك طرف آن سازمان باشد .

- ۱۱ - تشخیص مطالبات مشکوک‌الوصول و یا لاوصول و پیشنهاد آن جهت اتخاذ تصمیم بمجمع عمومی و دادن مهلت و تقسیط بدهی بدهکاران .
- ۱۲ - اتخاذ تصمیم نسبت باجاره دادن و اجاره کردن و تعمیر و یا تکمیل ساختمان .
- ۱۳ - بررسی و پیشنهاد ارجاع دعاوی بدآوری و تعیین داور و یا نختم‌دعوی بسازش و یا استرداد دعوی بمجمع عمومی .
- ۱۴ - پیشنهاد نرخ خرید محصول داخلی غله ، قند و شکر ، چای و برگ سبز چای و نرخ فروش داخلی کالاهای مذکور و پیشنهاد نرخ دستمزد تبدیل شکر و برگ سبز چای و میزان حق عاملیت همچنین میزان فروش چای داخلی بمنظور اختلاط و یا معافیت از اختلاط بمجمع عمومی .
- ۱۵ - اتخاذ تصمیم نسبت پیشنهاد مدیر عامل در مورد امحاء ضایعات .
- ۱۶ - اتخاذ تصمیم در مورد مسائلی که مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره در هیئت مدیره مطرح مینمایند مگر در مواردیکه از وظایف مراجع صلاحیتدار دیگر باشد .
- تبصره -** اعضای هیئت مدیره در امور اجرایی مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره را معاونت خواهند کرد و برای انجام این منظور مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره حدود وظایف اجرایی و اختیاراتی که بر حسب تخصص اطلاعات ، تجربه بهر يك از اعضای هیئت مدیره تفویض خواهد شد تعیین خواهد نمود .
- ماده ۱۸ -** وظایف و اختیارات مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره بشرح زیر است :

۱ - نمایندگی سازمان در برابر اشخاص و مراجع قضائی و سازمانهای

دولتی و مؤسسات عمومی و خصوصی اعم از داخلی یا خارجی با حق انتخاب وکیل .

۲ - انجام کلیه امور استخدامی در حدود تشکیلات و بودجه و مقررات مربوط و امضای کلیه نامه‌ها و مکاتبات سازمان .

۳ - اجرای مصوبات مجمع عمومی و هیئت مدیره و انجام کلیه امور اجرائی سازمان با رعایت مقررات این اساسنامه و آئیننامه‌های مربوط .

۴ - اتخاذ تصمیم و اقدام نسبت بکلیه امور و عملیات سازمان با استثنای آنچه از وظایف مجمع عمومی و هیئت مدیره است .

۵ - نظارت بر حسن اجرای اساسنامه و آئین نامه‌های سازمان و انجام اقدامات لازم برای حسن اداره امور سازمان در حدود قوانین و مقررات مربوط .

۶ - امضای کلیه قراردادها و اسناد و اوراق بهادار همچنین افتتاح حساب در بانکها با رعایت مقررات و قوانین مربوط و معرفی امضاهاى مجاز برای استفاده از حسابهای بانکی سازمان و امضاء چکهای صادر از حسابهای بانکی سازمان باتفاق یکی از اعضای هیئت مدیره .

۷ - اتخاذ تصمیم نسبت باعطای وامهای کوتاه مدت و دراز مدت - پیش پرداخت - مساعدت - کمکهای فنی بر اساس آئیننامه‌های مصوب .

۸ - انتخاب عاملین فروش و انعقاد قرارداد عاملیت .

۹ - مدیر عامل رئیس هیئت مدیره میتواند بامسئولیت خود برای مدت غیبت تمام و در سایر موارد قسمتی از اختیارات خود را بپهريك از اعضای هیئت مدیره یا سایر کارکنان سازمان تفویض نماید . کسانی که بآنها با رعایت مقررات این

اساسنامه اختیاراتی واگذار شده نیز مسئول عملیات خود بوده و در صورتیکه مرتکب تخلف یا جرمی بشوند طبق مقررات مورد تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت و باید جبران خسارات مالی سازمان را بنمایند .

۱۹۵۵م - حسابرسی و رسیدگی بحسابهای سازمان و ترازنامه و حساب سود و زیان و سایر وظایف و اختیاراتی که در قانون تجارت برای بازرس در شرکتها تعیین شده است بوسیله حسابرسی که به پیشنهاد وزارت دارائی و تصویب رئیس مجمع عمومی انتخاب میشود بعمل خواهد آمد مدیر عامل و هیئت مدیره سازمان مکلفند اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در اختیار حسابرس بگذارند .

وزیر تعاون و امور روستاها میتواند در هر مورد و بهر ترتیب که مقتضی بداند برای بازرسی امور سازمان اقدام لازم بعمل آورد .

فصل سوم - مقررات مالی و متفرقه

۲۰۵۵م - سال مالی سازمان از اول فروردین ماه هر سال آغاز و آخر اسفندماه همان سال پایان میرسد باستثنای سال اول که ابتدای آن تاریخ تشکیل سازمان و پایان آن آخر اسفندماه همان سال خواهد بود .

۲۱۵۵م - حسابهای سازمان در آخر اسفند ماه هر سال بسته میشود و ترازنامه و حساب سود و زیان سازمان حداکثر تا پایان خردادماه سال بعد تنظیم و یک نسخه از آن بیست روز قبل از تشکیل مجمع عمومی بحسابرس تسلیم میگردد .

گزارش حسابرس باید لااقل پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی برای طرح در مجمع عمومی تسلیم شود و یک نسخه از گزارش مذکور نیز در همان تاریخ به هیئت مدیره سازمان تسلیم گردد .

ماده ۲۲ - سودویژه سازمان عبارتست از درآمد سازمان پس از وضع هزینه‌ها و ذخایر و استهلاک‌ها و مطالبات مشکوک‌الوصول و سایر ذخایر ضروری طبق نظر مجمع عمومی .

سودویژه پس از وضع اندوخته موضوع بند ۱۰ ماده ۹ این اساسنامه برای منظور نمودن بدرآمد عمومی بخزانهداریکل تحویل میشود تا معادل مالیات بر درآمد متعلق بنرخ مذکور در ماده ۱۳۴ قانون مالیاتهای مستقیم بحساب مالیات و مابقی آن را بحساب سود سهام منظور دارد با تصویب مجمع عمومی پرداخت علی الحساب بخزانهداریکل در این بابت در هر موقع ممکن خواهد بود .

ماده ۲۳ - تغییرات و اصلاحات بعدی در این اساسنامه پس از تصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها، دارائی و استخدام لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۴ - سایر موضوعات و مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده تابع قانون تجارت میباشد .

ماده ۲۵ - تازمانیکه آئین نامه‌های مربوط باین اساسنامه بتصویب نرسیده است آئین نامه‌های سازمانهای غله و قند و شکر و شرکت سهامی چای ایران برحسب مورد ملاک عمل خواهد بود و در اینمذمت اختیارات هیئت مدیره شرکت سهامی چای ایران و رئیس سازمان غله و قند و شکر مذکور در این آئین نامه‌ها به ترتیب به هیئت مدیره و مدیر عامل و رئیس هیئت مدیره سازمان تفویض میگردد .

اساسنامه فوق مشتمل بر بیست و پنج ماده و پنج تبصره باستناد تبصره يك ماده يك قانون تشکیل سازمان غله و قند و شکر و چای کشور پس از تصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها و دارائی و استخدام مجلس سنا در جلسات

اساسنامه سازمان غله و قند و شکر و چای کشور

۱۶ و ۱۹ خردادماه ۱۳۵۲ بترتیب درجلسات بیست و ششم و بیست و هشتم و سی ام خردادماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو به تصویب کمیسیونهای امور استخدام و سازمانهای اداری - تعاون و امور روستاها و دارائی مجلس شورای ملی رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی

آئین نامه طرز بهره برداری و نحوه مصرف در آمد خانه های سازمانی ژاندارمری و شهربانی کل کشور

مصوب ۱۳۵۲/۴/۴ کمیسیونهای پارلمانی

ماده ۱۵۵ - خانه های سازمانی ساختمانهایی میباشند که از محل اعتبارات بودجه مربوط یا هرگونه درآمد یا اعتبار دیگری که برای این قبیل ساختمانها اختصاص دارد بمنظور سکونت افسران و کارمندان شاغل ژاندارمری کل کشور و شهربانی کل کشور ساخته شده و میشود این خانهها جزو اموال دولتی میباشند و برای استفاده در اختیار ژاندارمری کل یا شهربانی کل کشور خواهد بود .

ماده ۲۵۵ - افسران و کارمندان ژاندارمری کل و شهربانی کل کشور در هر محل با توجه بمصالح و مقتضیات خدمتی بر اساس درخواست کتبی پس از تصویب فرمانده ناحیه مربوط در مورد خانه های سازمانی ژاندارمری و رئیس شهربانی استان یا فرمانداری کل مربوط در مورد خانه های سازمانی شهربانی با رعایت حق تقدم بشرح زیر از خانه سازمانی استفاده خواهند کرد :

الف - افسران و کارمندان شاغل در محل که دارای همسر و فرزند و یا

آئین نامه طرز بهره برداری و نحوه مصرف درآمد خانه های سازمانی ژاندارمری و شهربانی کل کشور

بدون همسر و دارای فرزند بوده و خانواده آنها نیز در محل خدمت سکونت داشته باشند .

ب - افسران و کارمندان شاغل در محل که دارای همسر بوده ولی فرزند ندارند و همسر آنها در محل خدمت سکونت داشته باشد .

ج - افسران و کارمندان شاغل در محل که همسر و فرزند ندارند ولی دارای عائله تحت تکفل درجه دو (پدر ، مادر ، برادر و خواهر) بوده و خانواده آنها در محل خدمت سکونت داشته باشد .

د - افسران و کارمندانی که خانواده آنها در محل خدمت نمیباشد و افسران و کارمندان مجرد بدون عائله تحت تکفل .

ماده ۳۵ - حق استفاده ماهانه خانه های سازمانی بشرح زیر تعیین میگردد :

الف - حق استفاده یکدستگاه خانه سازمانی افسران متأهل بمأخذ صدی ده حقوق درجه استفاده کننده .

ب - حق استفاده برای هر اطاق مسکونی در ساختمان مجردی افسران بمأخذ پنج درصد حقوق درجه استفاده کننده .

ج - حق استفاده ماهانه یکدستگاه خانه سازمانی درجه داری پنج درصد حقوق درجه استفاده کننده .

د - حق استفاده ماهانه برای هر اطاق مسکونی در ساختمانهای مجردی درجه داری سه درصد حقوق درجه استفاده کننده .

تبصره ۱ - پاسبانان متأهل و مجرد از لحاظ پرداخت حق استفاده

آئین نامه طرز بهره برداری و نحوه مصرف در آمد خانه های سازمانی ژاندارمری و شهر بانی کل کشور

ماهانه از خانه های سازمانی حسب مورد مشمول مقررات بندهای (ج) و (د) این ماده خواهند بود .

تبصره ۲ - کارمندان از گروه چهار به بالا از خانه های سازمانی افسری و کارمندان گروه یک و دو و سه از خانه های سازمانی درجه داری استفاده نموده و حق استفاده ماهانه را بترتیب مقرر در این ماده باید پرداخت کنند . در مورد مستخدمین پیمانی از لحاظ استفاده از نوع خانه های سازمانی با تطبیق میزان حقوق ثابت ماهانه آنان با میزان حقوق درجه افسران و درجه داران بر حسب مورد مانند افسران یا درجه داران رفتار خواهد شد .

تبصره ۳ - تعمیر و تعویض و نصب و سائلی که به تشخیص کمیسیون فنی قسمت مربوط بر اثر عدم مراقبت استفاده کنندگان تلف و یا معیوب شود بر عهده استفاده کنندگان میباشد و در صورتی که از طرف آنها عمل نشود ترتیب جبران خسارات در مورد خانه های سازمانی ژاندارمری از طرف فرمانده ژاندارمری کل کشور در مورد خانه های سازمانی شهر بانی از طرف رئیس شهر بانی کل کشور تعیین خواهد شد .

تبصره ۴ - در محلهائی که خانه سازمانی مجردی اضافه بر مأمورین مجرد وجود داشته باشد میتوان یکدستگاه ساختمان مجردی را با افسران یا کارمندان یا پاسبانان متأهل اختصاص داد .

در این صورت با افسران چهار یاسه اطاق و بدرجه داران و پاسبانان سه یا دو اطاق اختصاص یافته و میزان حق استفاده حسب مورد بمیزان مذکور در بندهای الف، ب، ج و د محاسبه و دریافت میگردد .

آئین نامه طرز بهره برداری و نحوه مصرف در آمدخانه های سازمانی ژاندارمری و شهرداری کل کشور

تبصره ۵ - در صورتیکه از تاریخ احداث منازل سازمانی بیش از ده سال گذشته باشد حق استفاده ماهانه بساخذ $\frac{2}{3}$ میزان حق استفاده مقرر در این ماده وصول خواهد شد .

ماده ۴ - وجوه حاصل از حق استفاده های دریافتی از استفاده کنندگان و سایر در آمد حاصل از خانه های سازمانی بهر اسم و عنوان که باشد باید بحساب مخصوصی که از طرف خزانه در بانک مرکزی ایران افتتاح میشود نگاهداری و برای مصارف مربوط طبق مقررات مالی استفاده شود .

ماده ۵ - حق استفاده دریافتی از استفاده کنندگان خانه های سازمانی بشرح زیر بمصرف خواهد رسید :

الف - هفتاد درصد کل حق استفاده دریافتی جهت تعمیرات کلی و جزئی اماکن و ایجاد تأسیسات مورد احتیاج خانه های سازمانی و تهیه لوازم و وسائل اداره امور خانه ها .

ب - بیست درصد کل حق استفاده دریافتی جهت هزینه آب و برق و سوخت دستگاههای حرارت مرکزی و تهویه .

ج - ده درصد کل حق استفاده دریافتی جهت درختکاری، گلکاری و همچنین رفتگری محوطه اصلی و کار های شهیر سازی در خارج از محدوده های شهرداری .

تبصره ۶ - حواله وجه به قسمتها ضمن استفاده از حساب تنخواه گردان با صدور چک بامضای معاون ژاندارمری کل کشور و ذیحساب برای خانه های سازمانی ژاندارمری کل کشور و بامضای معاون شهرداری کل کشور و ذیحساب در مورد خانه های سازمانی شهرداری کل کشور انجام خواهد شد .

تبصره ۲ - مازاد در آمدخانه های سازمانی در پایان هر سال در سال بعد بر طبق مقررات مربوط به درآمدهای اختصاصی قابل استفاده خواهد بود و به تشخیص فرمانده ژاندارمری کل کشور در مورد خانه های سازمانی ژاندارمری کل و تشخیص رئیس شهربانی کل کشور در مورد خانه های سازمانی شهربانی کل کشور برای توسعه تأسیسات و بهبود وضع خانه ها و محوطه های مربوط واحداث ساختمانها و خانه های سازمانی جدید نیز قابل مصرف میباشد .

تبصره ۳ - در صورتی که حق استفاده از خانه های سازمانی برای هزینه نصب تأسیسات نوین یا تعمیرات در خانه های سازمانی تکافو ننماید اعتبار لازم از طریق سازمان مربوط در بودجه پیش بینی و تأمین خواهد شد .

ماده ۶۵ - در مورد مصرف آب و برق و گاز و استفاده از تلفن بشرح زیر عمل خواهد شد :

الف - پرداخت بهای آب و برق و گاز مصرفی و آبونمان تلفن خانه های سازمانی بعهده استفاده کننده از خانه های سازمانی میباشد و مشمول مقررات جاری محل خواهد بود .

ب - در محلهائی که آب و برق از تأسیسات مربوط بخانه های سازمانی تأمین میشود بهای میزان مصرفی بنرخ منطقه و یا شهرداری محل دریافت و بحساب مخصوص خانه های سازمانی واریز میگردد .

ج - در محلهائی که برق و آب از تأسیسات مربوط بخانه های سازمانی تأمین نمیکردد پرداخت هزینه مصرف آب و برق اماکن عمومی و خیابانها و کوی های خانه های سازمانی که در حوزه عمل شهرداری محل نباشد از محل درآمد خانه های سازمانی تأمین خواهد گردید .

د - در مناطقی که بعلت، وضع خاص هوا و انواع ساختمان خانه های سازمانی مصرف برق بیش از حد متعارف باشد بنا به تشخیص فرمانده ژاندارمری کل برای خانه های سازمانی ژاندارمری کل و تشخیص رئیس شهرداری کل برای خانه های سازمانی شهرداری کل قسمتی از هزینه برق مصرفی از محل اعتبار مندرج در بند ب ماده ۵ این آئین نامه قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۷ - در صورت انتقال یا بازنشستگی و یا فوت استفاده کننده خانه سازمانی باید بشرح زیر تخلیه و تحویل گردد:

الف - استفاده کننده از خانه های سازمانی پس از دریافت حکم انتقال از محلی بمحل دیگر یکماه مهلت خواهد داشت که خانه سازمانی مورد استفاده خود را تخلیه و تحویل نماید .

ب - استفاده کننده از خانه های سازمانی که بابتخار بازنشستگی نائل میشود حداکثر سه ماه پس از دریافت حکم بازنشستگی باید خانه سازمانی مورد استفاده خود را تخلیه و تحویل نماید .

ج - در صورت فوت استفاده کننده از خانه های سازمانی خانواده او حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ فوت یا تا پایان سال تحصیلی فرزندان متوفی هر کدام مؤخر است باید منزل سازمانی مورد استفاده را تخلیه و تحویل نماید .

د - استفاده کننده از خانه های سازمانی که خدمت او با خرید میگردد و یا اینکه بنحوی از انحاء از خدمت برکنار میشود حداکثر یکماه از تاریخ ابلاغ حکم باید خانه سازمانی مورد استفاده خود را تخلیه و تحویل نماید .

آئین نامه طرز بهره برداری و نحوه مصرف درآمدخانه های سازمانی ژاندارمری و شهربانی کل کشور

پرداخت وجهی که برای باز خرید خدمت باید تأدیه شود موکول بارائه گواهی تخلیه خانه سازمانی مورد استفاده میباشد .

ماده ۸- خانه های سازمانی جزو تأسیسات اداری سازمان مربوط میباشد و سکونت استفاده کننده در آنها صرفاً بنا بر ضرورت و نیازمندی خدمتی انجام میگردد و هیچگونه حقی برای ساکنین آنها ایجاد نمینماید و نحوه استفاده و تخلیه و سایر موارد مشمول هیچیک از مقررات قانون مالک و مستأجر همچنین انجام تشریفات ثبتی مربوط به اجاره نخواهد بود .

ماده ۹- واحدهای مسکونی که از طرف سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در نقاط مختلف کشور در اختیار ژاندارمری کل و یا شهربانی کل گذاشته میشود مشمول آئین نامه های مصوب مربوط بدستگاهها و سازمان و اگذارنده خانه میباشد و ادارات دارائی و مالی و پرداخت کنندگان حقوق مکلفند حق استفاده ماهانه واحدهای مسکونی را از حقوق استفاده کننده کسر و بحساب مخصوص سازمان صاحب خانه واریز نمایند .

تبصره - در صورتیکه افسران و یا کارمندان ناحیه ژاندارمری و شهربانی رأساً از خانه های سازمانی سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در نقاط مختلف کشور استفاده نمایند طبق قانون نحوه استفاده از خانه های سازمانی و آئین نامه های مربوط عمل شده و ادارات پرداخت کننده حقوق موظفند حق استفاده ماهانه افسران و یا کارمندان استفاده کننده از خانه های سازمانی را از حقوق آنها کسر و بحساب سازمان صاحب خانه واریز نمایند .

آئین نامه طرز بهره برداری و نحوه مصرف در آمدخانه های سازمانی ژاندارمیری و شهربانی کل کشور

آئین نامه فوق مشتمل بر نه ماده و نه تبصره باستناد قانون اجازه تمرکز
وجوه حاصل از حق استفاده بخانه های سازمانی ژاندارمیری و شهربانی کل
کشور پس از تصویب کمیسیون دارائی مجلس سنا در تاریخ روز یکشنبه ۲۷/۳/۱۳۵۲
در جلسه روز دوشنبه چهارم تیرماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب کمیسیون
دارائی مجلس شورای ملی رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی

اصلاح بعضی از مواد و الحاق سه تبصره بقانون شرکتهای تعاونی

مصوب ۹/۴/۱۳۵۲ کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلسین

ماده ۱۹ احده - بعضی مواد و تبصره های قانون شرکتهای تعاونی مصوب
۱۳۵۰/۳/۱۶ بشرح زیر اصلاح و تکمیل میشوند :

۱- بند ۹ از ماده یک حذف میشود و شماره های ردیف بعد از آن بترتیب
بشماره های ۱۰ و ۹ تبدیل میگردد .

۲- ماده ۲ بشرح زیر اصلاح میشود :

«**ماده ۳ -** شرکت تعاونی شرکتی است از اشخاص حتمی یا حقوقی که
بمنظور رفع نیازمندیهای مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضاء از
طریق خودیاری و کمک متقابل و همکاری آنان موافق اصولی که در این قانون
مصرح است تشکیل میشود» .

۳- ماده ۳ بشرح زیر اصلاح میگردد :

«**ماده ۳ -** عضویت شرکت تعاونی برای تمام اشخاصی که محل فعالیت یا
سکونت آنها در حوزه عمل شرکت باشد و بتمام یا قسمتی از خدمات شرکت
احتیاج داشته باشند آزاد است» .

اصلاح بعضی از مواد و الحاق سه تبصره بقانون شرکتهای تعاونی

۴ - ماده ۸ باین شرح اصلاح میگردد :

«ماده ۸ - هر يك از اعضای شرکت تعاونی میتواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی بیک عضو دیگر با وکالت و اگذار کند لکن هیچ عضوی نمیتواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.»

۵ - بند ۳ ماده ۱۸ بشرح زیر اصلاح میشود :

«۳ - رشته کار و پیشه : شامل تعاونیهای کار ، تعاونیهای حرف و صنایع دستی ، تعاونیهای صنایع کوچک ، تعاونیهای تهیه و توزیع ، تعاونیهای مشاغل آزاد و تعاونیهای صیادان.»

۶ - بند ۶ ماده ۲۲ بشرح زیر اصلاح و ضمن حذف بند ۷ شماره ترتیب سایر بندهای این ماده تصحیح میگردد :

«۶ - اعضای هیئت مدیره و بازرسان (تعداد ، نحوه انتخاب ، وظایف عزل ، استعفاء و فوت) و مقررات مربوط بجلسات آنان ، تعیین صاحبان امضای مجاز حدود و اختیارات و مسئولیتهای آنان و همچنین تعیین مرجع تصمیم گیرنده برای افتتاح حساب بانکی و نحوه استفاده از وجوه زائد بر احتیاج شرکت.»

۷ - تبصره بند ۹ ماده ۶۲ به «تبصره ۱» تبدیل و تبصره ۲ بشرح زیر به آن اضافه میشود :

«تبصره ۲ - تازمانیکه بتشخیص وزارت تعاون و امور روستاها و مجبات تشکیل اتحادیه های تعاونی موضوع ماده ۶۱ این قانون فراهم نشده است ، شرکتهای تعاونی تهیه و توزیع در هر شهرستان میتوانند اتحادیه واحدی را برای انجام تمام

اصلاح بعضی از مواد والحاق سه تبصره بقانون شرکتهای تعاونی

یا قسمتی از وظایف اتحادیه‌های سه‌گانه مذکور در ماده ۶۱ این قانون تشکیل دهند.»

۸- تبصره ماده ۶۶ به «تبصره ۱» تبدیل و تبصره ۲ بشرح زیر بماده مذکور اضافه میشود:

تبصره ۲- شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی تهیه و توزیع میتوانند برای تأمین اعتبار مورد نیاز خود بهر یک از بانکهای خصوصی کشور مراجعه کنند و در چنین صورتی مکلفند نام بانک طرف معامله خود را بوزارت تعاون و امور روستاها اعلام نمایند. وزارت، تعاون و امور روستاها برآخذ وام یا اعتبار و همچنین برتودیع سپرده‌های شرکتهای و اتحادیه‌های مزبور در بانکها نظارت خواهد نمود.»

۹- عنوان فصل هفدهم بشرح زیر اصلاح میشود:

«شرکتهای تعاونی صنایع کوچک و تهیه و توزیع و صاحبان مشاغل آزاد.»

۱۰- ماده ۹۴ بشرح زیر اصلاح میگردد:

ماده ۹۴- شرکت تعاونی تهیه و توزیع و یا صاحبان مشاغل آزاد با عضویت افراد یا واحدهای صنفی از یک صنف که هر یک مستقیماً مباشر واحد کسبی خود باشند و یا صاحبان مشاغل از یک گروه برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل میشود:

۱- تهیه وسایل و تدارک انواع خدمات وابسته بکسب یا شغل و ایجاد انبار و وسایل حمل و نقل بمنظور بهبود وضع اقتصادی و فنی اعضای شرکت و فعالیتهای واحدهای عضو.

اصلاح بعضی از مواد و الحاق سه تبصره بقانون شرکتهای تعاونی

۲- انجام عملیات مقدماتی و یا تبدیل کالای مورد نظر.

۳- تهیه کالا بمنظور توزیع آن بین اعضاء .

۱۱- تبصره زیر بماده ۱۳۳ الحاق میگردد:

«تبصره ۵- وزارت تعاون و امور روستاها عندالاقضاء میتواند برای نظارت

بر اداره امور شرکتهای و اتحادیه های تعاونی تهیه و توزیع در حدود مقررات

پیش بینی شده در این قانون باتفاق اصناف پایتخت نمایندگی بدهد» .

اصلاحیه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد ماده ۱۴۹ قانون شرکتهای تعاونی

پس از تصویب کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلس سنا در تاریخ روز

یکشنبه ۲۷/۳/۱۳۵۲ ، در جلسه روز شنبه نهم تیرماه یکهزار و سیصد و پنجاه

و دو شمسى بتصویب کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلس شورای ملی

رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی

اجازه اجراء قرارداد بين شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسوبیشی و نیشو ایوانی

مصوب ۱۳۵۲/۴/۱۲ کمیسیون مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین

ماده ۱۹ احده - قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسوبیشی و نیشوایوانی و دو فقره نامه ضمیمه آن که باستناد ماده يك قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب تیرماه ۱۳۴۴ منعقد گردیده و مورد تأیید هیئت وزیران نیز قرار گرفته تصویب و اجازه اجرای آن داده میشود .

اجازه اجراء قرارداد فوق مشتمل بر يك ماده و متن قرارداد ضمیمه باستناد ماده يك قانون توسعه صنایع پتروشیمی پس از تصویب کمیسیونهای مشترک اقتصاد و دارائی مجلس سنا در تاریخ روز دوشنبه ۱۳۵۲/۴/۴ ، در جلسه روز سه شنبه دوازدهم تیرماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب کمیسیونهای مشترک اقتصاد و دارائی مجلس شورای ملی رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی

قرارداد

بین

شرکت ملی صنایع پتروشیمی

و

شرکت سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی و شرکت سهامی نیشوایوانی

۲۵ آذر ۱۳۵۱

تاریخ : ۱۳۵۲/۲/۱۸

شماره : ۱/۵۲۹

ترجمه

آقای ح. شینوجیما

پرزیدنت

شرکت سهامی صنایع شیمیائی میتسو بیشی

توکیو - ژاپن

آقای ی. تسوجی

پرزیدنت

شرکت سهامی نیشوایوانی

توکیو - ژاپن

آقایان

پیرونامه متبادله شماره ۱/۴۸۵ مورخ ۱۲ آوریل ۱۹۷۳ و عطف به بند ۱ (الف) آن نامه در مورد پرداخت کرایه کالای صادراتی بدینوسیله با اطلاع میرساند تا زمانیکه دولت ایران با کشورهای که با پرچم آنها شرکتهای کشتیرانی به حمل و نقل مبادرت میورزند بتوافق نرسیده اند مالیات فعلی پنج در صد همچنانکه در قانون مالیات بردرآمد ایران مقرر شده در مورد پرداختهائی که بشرکتهای کشتیرانی مربوطه انجام میگردد قابل وصول خواهد بود . تفاهم حاصل است که هرگاه در دوره قرارداد اصلی که در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۲ بامضاء

اجازه اجراء قرارداد بين شرکت ملی صنايع پتروشيمي و شرکتهای سهامی صنايع شيميايي ميتسوبيشي

رسیده است مالیات بر کرایه کالا از پنج درصد فعلی تجاوز نماید پرداخت مبلغ اضافه بر ۵ درصد را شرکت ملی صنايع پتروشيمي بعهده خواهد گرفت .

بیاقر مستوفی

مدیر عامل

تأیید و موافقت میشود:

شرکت سهامی صنايع شيميايي ميتسوبيشي امضاء - ح . شينو جيما -

پرزيدينت

شرکت سهامی نيشوايوائي

امضاء - ی . تسوجی - پرزيدينت

تاریخ: ۱۳۵۲/۱/۲۳

شماره: ۱/۴۸۵

ترجمه

آقای ح. شینوجیما

پرزیدنت

شرکت سهامی صنایع شیمیائی میتسو بیشی

توکیو - ژاپن

آقای ی. تسوجی

پرزیدنت

شرکت سهامی نیشوایوانی

توکیو - ژاپن

آقایان

معطوفاً به قرارداد مورخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۲ که بمنظور احداث يك مجتمع برای تولید و فروش ماده نرم کننده دی . او . پی . - انیدرید فتالیک و دو اتیل هگزانول و فرآورده های مربوطه در ایران بین ما منعقد شده است موارد زیر را خاطر نشان مینماید:

۱- عطف به «حدود مالیات» بقسمی که در ماده ۱۸ قرارداد درج شده است نکات زیر را بمنظور اجرای بعضی از مندرجات آن ماده از نظر میگذرانند:

الف - پرداخت کرایه کالای صادراتی بقسمی که در بند ۳ (پ) ذکر شده است بر اساس مقرراتی که بین دولت ایران بادولتی که شرکت کشتیرانی مربوطه

با پرچم آن عملیات حمل و نقل را انجام میدهد و وضع خواهد شد از پرداخت مالیات بر درآمد ایران معاف خواهد بود .

ب- «پرداختهای حق بیمه به کارگزاران و عاملین و شرکتهای خارج از ایران» بقسمی که در بند ۳ (ت) مندرج است از پرداخت مالیات بر درآمد ایران معاف خواهد بود مشروط بر آنکه حقوق بیمه در خارج از ایران برای عملیاتی که در خارج توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که در ایران به ثبت نرسیده اند انجام گیرد.

پرداخت حقوق بیمه شرکت های بیمه ایران و شعب و عاملین شرکت های بیمه خارجی که عملیات بیمه را در ایران انجام میدهند طبق قوانین مالیات ایران مشمول پرداخت مالیات خواهند بود .

پ - پرداخت سود و امهائیکه در خارج از ایران طبق بند ۳ (ث) از دولت ها یا مؤسسات خارجی بمنظور خرید عملیات مهندسی ، ماشین آلات و تجهیزات دیگر مربوط بمجتمع و یا بسط و توسعه آن تحصیل میگردند از پرداخت مالیات بر درآمد ایران معاف خواهد بود .

تشخیص طرجهائیکه مشمول معافیت فوق میگرددند با شرکت ملی نفت ایران و وزارت دارائی خواهد بود .

ت - پرداخت های مربوط بحق اختراع ، حق لیسانس ، دانش فنی ، کارآموزی ، خدمات مهندسی و فنی که در خارج از ایران طبق بند ۳ (ج) صورت میگیرد از پرداخت مالیات بر درآمد ایران معاف خواهد بود مشروط بر اینکه پرداخت های مربوطه در خارج از ایران برای خدمات انجام شده فوق

در خارج از ايران انجام گرفته باشند . پرداخت های مربوط بحق اختراع ، حق ليسانس ، دانش فنی ، کار آموزی و ساير خدماتی که در ايران انجام گیرد طبق مقررات قانون ماليات ايران مشمول پرداخت ماليات خواهد بود مگر در مواردی که قانون فوق الذکر آنها را معاف بشناسد .

۲ - عطف به «واردات و گمرک» همچنانکه در ماده ۱۹ تصريح شده است تفاهم بر اینست که وسائل خودروه که در ماده فوق ذکر شده شامل اتومبيلهای سواری نخواهد بود و اين قلم از واردات مشمول کليه مالياتهای موضوعه ، حقوق گمرکی و ساير پرداخت ها خواهد بود .

۳ - عطف ب مدت قرارداد بقسمی که در ماده ۲۵ مندرج است تفاهم بر اینست که تمدید قرارداد که مورد موافقت «طرفین» قرار میگيرد وقتی بمورد اجراء گذارده خواهد شد که کليه تشریفات انجام گرفته و تصویب کمیسیونهای دارائی ، اقتصاد و مجلس شورای ملی همچنانکه در بند ۱ ماده ۲ قرارداد ذکر شده است نیز تحصیل شده باشد .

۴ - عطف به «داوری» بقسمی که در ماده ۲۸ بند ۱ ذکر شده است تفاهم حاصل است که اختلافاتی که در آن ماده ذکر شده است عبارت از اختلافاتی است که بين «طرفین» قرارداد بوجود آمده باشد .

۵ - عطف به «تأسيس شرکت سهامی» بقسمی که در بند ۳ تصريح شده تفاهم حاصل است که اساسنامه شرکت باید در همه موارد بامفاد قرارداد و مقررات قانون تجارت ايران مطابقت داشته باشد .

باقر مستوفی

مدیر عامل

تأیید و موافقت میشود

شرکت سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی

امضاء

ح . شینوجیما

پرزیدنت

شرکت سهامی نیشوایوائی

امضاء

ی . تسوجی

پرزیدنت

قرارداد

این قرار داد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی که وابسته به شرکت ملی نفت ایران بوده و طبق قوانین ایران تشکیل یافته (از این به بعد در این قرارداد «شرکت پتروشیمی» نامیده میشود) بعنوان طرف اول قرارداد و شرکت سهامی صنایع شیمیائی میتسو بیشی که طبق قوانین ژاپن تشکیل یافته (از این به بعد در این قرارداد «میتسو بیشی» نامیده میشود) و شرکت سهامی نیشوایوائی که طبق قوانین ژاپن تشکیل یافته (از این به بعد در این قرارداد «نیشوایوائی» نامیده میشود) بعنوان طرف دوم قرارداد (از این به بعد در این قرارداد «گروه ژاپنی» نامیده میشود) منعقد میگردد.

نظر باینکه «شرکت پتروشیمی» و «گروه ژاپنی» (از این به بعد گاهی در این قرارداد «طرفین» نامیده میشوند) مایلند قراردادی بمنظور احداث يك مجتمع (از این به بعد در این قرارداد «مجتمع» نامیده میشود) برای تولید و انبار نمودن و حمل و نقل و بازاریابی و صدور دی اکتیل فتالات (دی. او. پی) - ایندريدفتالیک (پی ۱۰) - دواتیل هگزانول (۲. ای. اچ) و فرآورده‌های اشتقاقی و فرآورده‌های فرعی مربوط به آنها و سایر فرآورده‌های پتروشیمی و شیمیائی منعقد نمایند و

نظر باینکه بموجب قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب ۲۴ تیرماه ۱۳۴۴ به «شرکت پتروشیمی» اجازه داده شده که قراردادهائی از قبیل این قرارداد با مفاد موجود منعقد نماید و

نظر باینکه «شرکت پتروشیمی» اعلام داشته که قادر است ترتیب فراهم نمودن مقادیر لازم از خوراک اولیه کارخانه را که در ایران موجود باشد برای تولید

فرآورده‌های فوق‌الذکر بدهد و مایل است در تهیه و فراهم کردن مواد مورد لزوم و خدمات دیگری که برای «مجتمع» لازم است مساعدت نماید و

نظر باینکه «گروه ژاپونی» اعلام داشته که قابلیت لازم برای فراهم کردن مناسبترین اطلاعات فنی مورد نیاز را دارا بوده و می‌تواند به دانشهای فنی مورد نیاز دست یابد بنحویکه می‌توان اطمینان حاصل نمود که ایجاد و بهره‌برداری از «مجتمع» بنحو شایسته انجام گیرد و

نظر باینکه «گروه ژاپونی» اعلام داشته که بازارهای لازم جهت حصول اطمینان از فروش کلیه فرآورده‌های موجود جهت صادرات را دارا بوده و قادر است بازارهای دیگری نیز بدین منظور بدست آورد و

نظر باینکه «طرفین» توافق نموده‌اند بموجب مقررات این قرارداد یک شرکت سهامی بنام «شرکت پتروشیمی ایران نیپون (سهامی)» ایران نیپون پتروکمیکال کمپانی لیمیتد (از این به بعد در این قرارداد «شرکت» نامیده میشود) در ایران تأسیس نمایند و در آن بطور مساوی شریک باشند و

نظر باینکه طرفین قصد دارند مقررات این قرارداد با حسن نیت و صمیمیت متقابل بمورد اجرا گذاشته شود و مساعی لازم را به بهترین وجه برای ترویج و توسعه و پیشرفت کار «شرکت» بعمل آورند و پیوسته متوجه بهترین منافع «شرکت» باشند.

علیهذا بین «طرفین» بشرح زیر توافق میشود :

ماده ۱ - تعریفات

جز در مواردیکه سیاق عبارت بنحود دیگری تقاضا نماید تعریف بعضی از

اصطلاحاتی که ذیلا در این قرارداد بکاررفته از لحاظ این قرارداد بشرح زیر خواهد بود :

۱- «سنت» یعنی سنت آمریکائی ایالات متحده آمریکا (یکصدم دلار آمریکائی) .

۲- «آغاز تولید تجارتي» برای هر مرحله از «مجتمع» (که ذیلا تعریف شده) تاریخی است که «شرکت» کلیه تسهیلات عمده مربوط به همان مرحله را طبق طرح و مشخصات مربوط قابل بکار انداختن بشناسد و عملیات منظم هر مرحله «مجتمع» را برای تولید ، انبار نمودن و فروش فرآورده ها بعهده گیرد .

۳- «شرکت» یعنی شرکت پتروشیمی ایران نیپون (سهامی) (ایران - نیپون پتروکیمیکال کمپانی لیمیتد) .

۴- «مجتمع» یعنی جمع واحدها و کارخانه ها و وسائل و تسهیلات داخل و یا خارج کارخانه که بایستی توسط «شرکت» بمنظور تولید دی. او. پی- پی ۱۰ . ۲. ای. اچ و فرآورده های اشتقاقی و فرآورده های فرعی مربوط به آنها و سایر فرآورده های پتروشیمی و شیمیائی ساخته شود و بکارافتد .

۵- «روز» یعنی یک روز ۲۴ ساعته .

۶- «دلار» یعنی دلار آمریکائی (USA) .

۷- «واحد دی. او. پی.» یعنی واحدی که در آن دی اکتیل فتالات از ترکیب انیدرید فتالیک با ۲ اتیل هگزانول بدست میآید .

۸- «تاریخ اجرا» یعنی تاریخی که این قرارداد طبق مقررات قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب ۲۴ تیرماه ۱۳۴۴ بتصویب کمیسیونهای مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین ایران برسد .

۹ - «واحد ۲. ای. اچ» یعنی واحدی که در آن ۲ اتیل هگزانول از فعل وانفعال پروپیلن باگازستز بدست میآید .

۱۰ - «گروه ژاپونی» یعنی شرکت صنایع شیمیائی میتسویشی و شرکت سهامی نیشوایوانی یا هر شرکت یا شرکتهای دیگری که کلیه تعهدات شرکتهای مذکور در «گروه ژاپونی» بآن منتقل گردد .

۱۱ - «اراضی» عبارت است از اراضی اعم از اینکه پوشیده از آب باشد یا نباشد .

۱۲ - «گاز طبیعی» یعنی گاز تر و گاز خشک و کلیه ئیدروکربورهای گازی دیگر که از چاههای نفت یا گاز بدست آید و ته مانده گازی که پس از جدا کردن ئیدروکربورهای مایع از گازهای تر باقیمانده باشد که «گاز طبیعی» مذکور همکنست دارای سایر ترکیبات گازی از قبیل هیدروژن سولفور و انیدرید کربنیک و غیره نیز باشد .

۱۳ «شرکت پتروشیمی» یعنی شرکت ملی صنایع پتروشیمی یا هر سازمان دیگری که کلیه تعهدات شرکت ملی صنایع پتروشیمی مذکور بآن منتقل گردد .

۱۴ - «نرخ رسمی تسعیر بانکی» عبارت است از نرخ تسعیر بانک مرکزی ایران دره. وقع خرید یا فروش .

۱۵ - «واحد» یعنی واحد پی. ا. ی که در آن انیدرید فتالیک از راه اکسیداسیون جزئی ارتوزایلن بوسیله هوا تولید گردد .

۱۶ - «فوت مکعب» عبارت است از یک فوت مکعب استاندارد گاز در درجه حرارت ۶۰ درجه فارنهایت و فشار مطلق ۱۴/۷ پوند در هر اینچ مربع .

۱۷ - «واحد گاز سنتز» یعنی واحدیکه در آن گاز سنتز بوسیله فعل و انفعال بخار آب و گاز طبیعی تولید میگردد .

۱۸ - «گاز شیرین» یعنی گاز طبیعی که قسمت عمده اجزاء غیر قابل استفاده و نظیر آن مانند دی‌اکسید سولفور و هیدروکربنیک و یا بعضی از ئیدروکربورهای سنگینتر از آن جدا شده باشد .

۱۹ - «تن» یعنی یک تن متریک .

۲۰ - «سال» یعنی یکسال تقویمی میلادی .

ماده ۲ - تأیید و تصویب قرارداد

۱ - «شرکت پتروشیمی» این قرارداد را بلافاصله پس از امضاء برای تأیید بشورای عالی صنایع پتروشیمی و مجمع عمومی شرکت ملی نفت ایران و هیئت وزیران و سپس برای تصویب بکمیسیونهای مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین ایران تقدیم خواهد داشت . «شرکت پتروشیمی» برای اخذ تأیید و تصویب مقامهای مذکور بهترین مساعی خود را بکار خواهد برد و تاریخ تصویب آنرا با اطلاع «گروه ژاپنی» خواهد رسانید .

۲ - تصویب این قرارداد در کمیسیون مشترک اقتصاد و دارائی مجلسین ایران در حکم پذیرفتن کلیه تعهدات و اعطای کلیه معافیتها تسهیلات و مزایائی است که دولت ایران بموجب این قرارداد بعهدہ گرفته است از جمله معافیتها و مزایائی که طبق قانون جلب و حمایت سرمایه‌های خارجی در ایران مصوب ۷ آذرماه ۱۳۳۴ بشرکتهای خارجی اعطاء گردیده است و قانون توسعه صنایع پتروشیمی مصوب ۲۴ تیرماه ۱۳۴۴ و اصلاحیه‌های قوانین مزبور در آینده .

ماده ۳ - تأسیس شرکت سهامی

۱- «طرفین» موافقت مینمایند برای تولید و ذخیره نمودن و حمل و نقل و بازاریابی و صدور دی . او . پی - پی - ۱۰ - ۲ . ای . اچ و فرآورده های اشتقاقی و فرآورده های فرعی مربوط بآنها و سایر فرآورده های پتروشیمی و شیمیائی که مورد توافق قرار گیرد يك شرکت سهامی تأسیس نمایند .

۲ - جز در مواردی که در این قرارداد بنحود دیگری مقرر شده باشد «طرفین» در «شرکت» بطور مساوی سهیم خواهند شد .

۳ «شرکت» دارای تابعیت ایرانی خواهد بود و در کلیه مواردی که در این قرارداد و یا در اساسنامه «شرکت» (از این به بعد در این قرارداد اساسنامه نامیده میشود) پیش بینی نگردیده مشمول مقررات قانون تجارت ایران (از این به بعد در این قرارداد «قانون تجارت» نامیده میشود) خواهد بود .

۴ - «اساسنامه» بصورتیکه مورد موافقت «طرفین» واقع شود تنظیم خواهد شد .

۵ - ظرف صد و هشتاد (۱۸۰) روز پس از تاریخ اجرای این قرارداد «طرفین» «شرکت» را بموجب قانون و آئین نامه ثبت شرکتهای در اداره ثبت شرکتهای در ایران ثبت خواهند رسانید .

۶ - «شرکت» در بدو امر تأسیسات اصلی زیر را در دو مرحله ایجاد و تملك نموده و از آنها بهره برداری خواهد نمود :

مرحله اول مجتمع

الف - يك واحد تولید ماده نرم کننده پلاستیک دی . او . پی . بظرفیت

تقریبی سالانه ۴۰۰۰۰ تن .

ب - يك واحد توليد پي . ا بظرفيت تقريبي سالانه ۲۰۰۰۰ تن .
انتظار ميرود كه بهره برداري از مرحله اول مجتمع ظرف ۳۰ ماه از تاريخ
اجراء آغاز گردد .

مرحله دوم مجتمع

الف - يك واحد گاز سنتز با ظرفيت توليد مقدار كافي گاز سنتز بعنوان خوراك
اوليه واحد ۲ . اي . اچ .

ب - يك واحد توليد ۲ . اي . اچ با ظرفيت تقريبي سالانه ۲۸۰۰۰ تن
۲ . اي . اچ بانضمام محصول جانبي ايزوبوتير آلديئيد .

مرحله دوم مجتمع زماني اجرا خواهد شد كه موجود بودن پروپيلن در
ايران مورد تأييد واقع گردد . انتظار ميرود كه مرحله دوم در اواخر سال ۱۹۷۶
ميلادي بجزريان افتد .

ظرفيتهای توليد ممكنست با توافق طرفين تغيير يابند .

ماده ۴ - سرمايه و وجوه اضافی مورد نیاز

۱- طبق برآوردی که بعمل آمده جمع سرمایه گذاری اولیه برای مرحله
اول «مجتمع» بدون در نظر گرفتن سرمایه در گردش بانضمام هزینه لوله کشی و انبار
و تسهیلات بارگیری و سایر تسهیلات مربوطه در حدود مبلغ بیست میلیون دلار
آمریکائی (۲۰۰۰۰۰۰۰ دلار آمریکائی) خواهد بود .

طبق برآوردی که بعمل آمده جمع سرمایه گذاری برای مرحله دوم «مجتمع»
بدون در نظر گرفتن سرمایه در گردش در حدود مبلغ بیست میلیون دلار آمریکائی
(۲۰۰۰۰۰۰۰ دلار آمریکائی) اضافی میباشد که بدین ترتیب جمع سرمایه گذاری

اجازه اجرای قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکت‌های سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی

برای مرحله اول و مرحله دوم «مجتمع» در حدود مبلغ چهل میلیون دلار آمریکائی (۴۰۰۰۰۰۰۰ دلار آمریکائی) خواهد بود. تفاهم حاصل است که مبلغ مذکور بر اساس میزان نرخهای جاری تسعیر صندوق بین‌المللی پول (I.M.F) فیما بین دلار آمریکا و ریال ایران و این‌راپن یعنی هر دلار آمریکا بمبلغ ۷۵/۷۵ ریال و هر دلار آمریکا بمبلغ ۳۰۸ این‌راپن محاسبه شده است.

۲- برای مرحله اول «مجتمع» سرمایه اولیه «شرکت» که «شرکت» با آن سرمایه مثبت خواهد رسید مبلغ چهار صد و پنجاه و شش میلیون ریال (۴۵۶۰۰۰۰۰۰ ریال) معادل در حدود شش میلیون دلار آمریکائی (۶۰۰۰۰۰۰ دلار آمریکائی) بنرخ جاری تسعیر صندوق بین‌المللی (I.M.F) مذکور در فوق خواهد بود که از سهام عادی هر سهم به ارزش اسمی یک میلیون ریال (۱۰۰۰۰۰۰ ریال) تشکیل میگردد و در «اساسنامه» بهمین نحو تصریح خواهد شد.

سرمایه «شرکت» گاه‌بگاه در صورتیکه بنظر «طرفین» لازم باشد بنحویکه در «اساسنامه» مقرر میگردد افزایش خواهد یافت. برای مرحله دوم «مجتمع» سرمایه «شرکت» بمبلغ نقدی نه صد و دوازده میلیون ریال (۹۱۲۰۰۰۰۰۰ ریال) معادل در حدود دوازده میلیون دلار آمریکائی (۱۲۰۰۰۰۰۰ دلار آمریکائی) بنرخ جاری تسعیر صندوق بین‌المللی پول (I.M.F) مذکور در فوق افزایش خواهد یافت.

۳- کلیه سهام اولیه تعهد و بلافاصله پس از ثبت «شرکت» صادر خواهد شد سهام «شرکت» نقدی و بر این اساس خواهد بود که حد اقل سی و پنج درصد (۳۵٪) ارزش اسمی سهام بدواً و بقیه در یک (۱) یا چند قسط بمبالغی که گاه‌بگاه از طرف «شرکت» تعیین میگردد پرداخت خواهد گردید. توافق شده است

که در هر حال سرمايه اوليه مذکور بايد حداکثر تا هجده (۱۸) ماه پس از تاريخ ثبت «شرکت» کلا پرداخت گردد .

۴- «شرکت پتروشيمي» و «گروه ژاپنی» هر کدام پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) از سهام سرمايه «شرکت» را برای مرحله اول «مجتمع» بمبلغ چهار صد و پنجاه و شش ميليون ريال (۴۵۶۰۰۰۰۰۰۰ ريال) و برای مرحله دوم «مجتمع» بهمان مبلغ چهار صد و پنجاه و شش ميليون ريال (۴۵۶۰۰۰۰۰۰ ريال) تعهد خواهند نمود .

«شرکت پتروشيمي» سهم خود را در هر مورد به ريال و «گروه ژاپنی» به ين ژاپون يا به دلار آمريکا و يا هر پول ديگری که بسهولت قابل تسعير و مورد قبول بانک مرکزی ايران باشد خواهند پرداخت .

۵ - علاوه بر مبالغ فوق الذكر «شرکت» ممکن است گاه بگاه سرمايه خود را افزايش دهد . هرگونه افزايش سرمايه «شرکت» بيش از مبلغ نه صد و دو ازنه ميليون ريال (۹۱۲۰۰۰۰۰۰۰ ريال) فوق الذكر مورد لزوم برای تکميل مرحله اول و مرحله دوم «مجتمع» از طرف «شرکت پتروشيمي» و «گروه ژاپنی» بطور مساوی تأمين و بنحويکه مورد توافق آنها قرار گيرد پرداخت خواهد شد .

۶ - بقيه وجوه مورد نياز طبق برآورد فوق الذكر برای مرحله اول «مجتمع» يعنی يك ميليارد و شصت ميليون ريال (۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰ ريال) معادل در حدود چهارده ميليون دلار آمريکائی (۱۴۰۰۰۰۰۰۰ دلار آمريکائی) و همين مبلغ يعنی يك ميليارد و شصت ميليون ريال (۱۰۶۰۰۰۰۰۰۰۰ ريال) معادل در حدود چهارده ميليون دلار آمريکائی (۱۴۰۰۰۰۰۰۰ دلار آمريکائی) برای مرحله دوم «مجتمع» بوسيله «شرکت» بصورت اعتبارات داخلی و خارجي و اعتبارات خريداران و

اعتبارات کارخانجات سازنده و اعتبارات تضمین شده و وام صاحبان سهام و اعتبارات بین ژاپون یا لدی الاقتضا از ترکیبی از کلیه ویابعضی از منابع فوق بنرخها و شرایط قابل قبول طرفین قرارداد تحصیل خواهد شد .

« شرکت پتروشیمی » و « گروه ژاپونی » بهترین مساعی خود را مبذول خواهند داشت تا این قبیل وجوه اضافی را تحصیل نموده و هر نوع کمک دیگری را از این قبیل به « شرکت » بر حسب احتیاجات « شرکت » در این مورد بنمایند .

۷- در صورتیکه برای تکمیل « مجتمع » بوامها و اعتباراتی اضافه بر آنچه که بطریق مذکور در فوق تأمین میگردد نیاز باشد « شرکت پتروشیمی » و « گروه ژاپونی » در تحصیل این وجوه اضافی با توجه بحفظ منافع « شرکت » بنحواحسن با « شرکت » همکاری خواهند نمود .

۸- وام مورد نیاز برای سرمایه در گردش « شرکت » توسط « شرکت » تأمین خواهد شد « شرکت پتروشیمی » منتهای مساعی خود را برای تحصیل ریال مورد نیاز جهت سرمایه در گردش از منابع ایرانی با شرایط و نرخهایی که مورد توافق « طرفین » قرارگیرد بکار خواهد برد .

۹- چنانچه ضمانت « طرفین » یا تعهد دیگری از طرف مؤسسات وام دهنده برای وام و یا اعتباریکه تأمین میشود خواسته شود هر يك از « طرفین » پنجاه درصد (۵۰٪) تضمین یا تعهد خواسته شده را فراهم خواهد نمود . اعتباریکه بصورت بین ژاپون توسط دولت ژاپون برای تکمیل « مجتمع » در اختیار دولت ایران گذاشته میشود تا مبلغ معادل پنجاه درصد وام مورد نیاز برای تکمیل

«مجتمع» بمنزله آن است که توسط «شرکت پتروشیمی» تضمین شده و «شرکت پتروشیمی» وام مزبور را بابت انجام سهم تعهد تضمین خود منظور خواهد نمود.

۱۰ - همچنین تفاهم حاصل است که سهم «شرکت پتروشیمی» از کلیه نیازمندیهای ارزی بحد اقل تقلیل داده شود باین ترتیب که تا حد امکان سهم سرمایه «شرکت پتروشیمی» جهت تأمین احتیاجات ریالی تخصیص داده شود.

ماده ۵ - هیئت مدیره و بازرسان

۱ - اصل تساوی «طرفین» در «شرکت» در هیئت مدیره «شرکت» منعکس خواهد بود. بنابراین نصف اعضای هیئت مدیره توسط «شرکت پتروشیمی» و نصف دیگر توسط «گروه ژاپونی» باین سمت نامزد خواهند شد و «شرکت پتروشیمی» و «گروه ژاپونی» حق خواهند داشت هر موقع هر یک از اعضاء هیئت مدیره را که توسط آنها نامزد شده برکنار و عضو دیگری را بجای او طبق مقررات «اساسنامه» نامزد نماید.

۲ - طی مدت پنج (۵) سال اول از تاریخ ثبت «شرکت» رئیس هیئت مدیره و قائم مقام مدیرعامل «شرکت» از مدیرانی خواهند بود که از طرف «شرکت پتروشیمی» نامزد خواهند شد و نایب رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل «شرکت» از مدیرانی خواهند بود که از طرف «گروه ژاپونی» نامزد خواهند گردید. این انتصابات مگر در مواردیکه بنحود دیگری بین «طرفین» توافق شود متناوباً هر پنج (۵) سال یکبار از طرف «شرکت پتروشیمی» و «گروه ژاپنی» بعمل خواهد آمد و تفاهم بر این است که برای مدت پنج (۵) سال اول پس از پنج (۵) سال اول فوق الذکر مدیرعامل و نایب رئیس هیئت مدیره از طرف «شرکت پتروشیمی» نامزد خواهند شد.

۳ - هیئت مدیره امور «شرکت» را بنحویکه در «اساسنامه» مقرر خواهد گردید اداره خواهد کرد .

۴ - اختیارات مدیر عامل طبق مقررات «اساسنامه» ناشی از هیئت مدیره بوده و توسط هیئت مدیره معین خواهد شد و مدیر عامل خط مشی «شرکت» را بنحویکه گاه بگاه توسط هیئت مدیره تعیین میگردد بموقع اجراء خواهد گذاشت و بعنوان عالیترین مقام اجرائی مسئول حفظ حقوق و منافع «شرکت» خواهد بود .

۵ - چنانچه موضوعی در هر يك از جلسات هیئت مدیره به رأی گذاشته شود هر يك از اعضاء هیئت مدیره حق يك رأی خواهد داشت . در صورت تساوی آراء بمنظور اخذ تصمیم در مورد وجه اختلاف موضوع مورد بحث بمجمع عمومی که طبق مقررات «اساسنامه» دعوت میشود ارجاع خواهد گردید . مقررات ماده ۶ این قرارداد در مورد رویه جلسات مجمع عمومی مصداق خواهد داشت .

۶ - «شرکت» دارای دو بازرس خواهد بود که يك (۱) بازرس توسط «شرکت» پتروشیمی و يك (۱) بازرس توسط «گروه ژاپونی» منصوب خواهد شد . بعلاوه هر يك از «طرفین» لدی الاقتضا يك بازرس علی البدل نیز منصوب خواهند نمود .

ماده ۶- اخذ رأی در مجمع عمومی

۱- در مجمع عمومی «شرکت» که ریاست آن بعهده رئیس هیئت مدیره ویابنحو دیگری که در اساسنامه پیش بینی میشود خواهد بود هر صاحب سهم بموجب مقررات اساسنامه نسبت به هر سهمی که بنام وی ثبت شده دارای يك رأی

میباشد. در صورت تساوی آراء در جلسه مجمع عمومی برای اتخاذ تصمیم در مورد موضوعی که باید نسبت به آن تصمیم گرفته شود موضوع مورد بحث فقط یکبار برای بررسی بیشتر تا تشکیل جلسه دیگری که باید بفاصله يك (۱) ماه از جلسه اول و یا در تاریخ دیرتری که باتوافق «طرفین» معین میشود تشکیل گردد بتعویق خواهد افتاد.

۲- چنانچه در جلسه بعدی مجمع عمومی که بنحو مذکور تشکیل میگردد هنوز تساوی آراء باقی باشد موضوع جهت اخذ تصمیم به «طرفین» ارجاع خواهد گردید.

ماده ۷- توسعه

۱- «طرفین» بهترین مساعی خود را در توسعه ظرفیت تولید «شرکت» بکار خواهند برد و در صورت امکان تولید فرآورده های پتروشیمی و شیمیائی دیگری را علاوه بر آنچه که در مرحله اول تهیه میشود بهمان سرعت که مصرف اضافی و بازارهای آتی توسعه مییابد شروع خواهند نمود با این تفاهم که هرگونه توسعه و تولید بنحو مذکور باید باتصویب «طرفین» بعمل آید.

در مورد توسعه و تولید اضافی مزبور کلیه مقررات مربوطه در این قرارداد همچنان شامل واحد یا واحدهای اضافی یا تسهیلات دیگری که ممکن است بوسیله «شرکت» ایجاد گردد خواهد شد.

۲- در صورتی که هر يك از «طرفین» باتوسعه و یا با شرایط آن در هر موقع که مورد توجه قرار گیرد موافقت ننماید توسعه مورد اشاره بعنوان موضوع جداگانه خارج از مقررات و حدود این قرارداد توسط «طرفین» مورد توجه قرار خواهد گرفت.

ماده ۸- فراهم کردن خوراك اوليه كارخانه و مواد اوليه

۱- طی مدت این قرارداد «شرکت پتروشیمی» تعهد مینماید ترتیب فراهم نمودن خوراك اوليه «مجتمع» و خوراك اوليه هر نوع تغییر در عملیات و توسعه آتی «مجتمع» را بنحویکه مورد توافق «طرفین» قرار گیرد تا آنجا که منابع داخلی اجازه دهد برای «شرکت» بدهد و «شرکت» موافقت مینماید خوراك اوليه مزبور را از منابع داخلی مزبور که موجود بوده و یا در آینده موجود خواهد بود بموجب مقررات و شرایط اصولی بندهای ذیل این ماده تحویل گیرد .

الف - گاز طبیعی

«شرکت پتروشیمی» تعهد مینماید ترتیب فراهم نمودن گاز طبیعی و یا گاز شیرین مورد نیاز «شرکت» را تا آنجا که منابع داخلی ایران اجازه دهد و هر موقع «شرکت» لازم داشته باشد بدهد .

(۱) - گاز طبیعی که تحویل میشود بصورت خام و عمل نیامده و بوضعی خواهد بود که از چاههای گاز خارج شده و یا لدی الاقتضا پس از جدا شدن از مراحل مختلف دستگاههای مکانیکی معمولی تفکیک گاز از نفت در مناطق نفت خیز بدست میآید . گاز مزبور از منابعی که ممکن است در ایران موجود باشد و با توجه به مرغوبیت آن برای مصرف مورد نیاز فراهم میگردد .

(۲) - محل تحویل در سرچاه و یا در محل دستگاه تفکیک واقع در منطقه نفتخیز و یا در محل دیگری که مورد توافق متقابل قرار گیرد خواهد بود . چنانچه «شرکت» توافق نماید گاز طبیعی بوسیله لوله مشترك حمل گردد در این صورت محل تحویل محل تلاقی لوله «شرکت» با لوله مشترك خواهد بود .

(۳) - قیمت گاز طبیعی و یانگاز شیرین تحویلی به «شرکت» بموجب شرایط و مقررات و نرخى که در موقع خود بمنظور حصول اطمینان از تأمین گاز مورد نیاز بین «طرفین» مورد مذاکره و توافق متقابل قرار خواهد گرفت توسط «شرکت» پرداخت خواهد شد .

ب - ارتوزایلن ۰۲ ای . اچ و پروپیلن

ارتوزایلن و دواتیل هگزانول مورد نیاز مرحله اول «مجتمع» توسط «شرکت» وارد خواهد شد .

۱- «طرفین» توافق مینمایند بمحض اینکه موجود بودن ارتوزایلن و پروپیلن از منابع داخلی تأیید گردد «شرکت» تمام ارتوزایلن مورد نیاز خود را از منابع مزبور تأمین نموده و کلیه اقدامات لازم را در اسرع وقت ممکن برای اجرای مرحله دوم «مجتمع» بمنظور مصرف پروپیلن مزبور معمول دارد .

۲ - بلافاصله پس از ثبت «شرکت» قراردادهای لازم باتهیة کنندگان مختلف برای خرید خوراك اولیه بنحویکه در این ماده مشخص گردیده توسط «شرکت» منعقد خواهد گردید .

ماده ۹ - اراضی - حق عبور و سایر حقوق ارتفاقی

«شرکت» آزاد خواهد بود اراضی و حق عبور و سایر حقوق ارتفاقی مورد نیاز خود را رأساً تحصیل نماید . این نیاز مندیها ممکن است بر حسب درخواست «شرکت» توسط «شرکت پتروشیمی» تحصیل و در اختیار «شرکت» گذارده شود . چنانچه اراضی و حق عبور و سایر حقوق ارتفاقی توسط «شرکت پتروشیمی» تحصیل گردد تحصیل نیاز مندیهای مذکور بر طبق رویه و مشمول شرایط مقرر

اجازه اجرای قرارداد بین شرکت سلی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی در اساسنامه شرکت ملی نفت ایران خواهد بود. بهای خرید یا اجاره بهای پرداختی جهت تحصیل این گونه اراضی و حق عبور و سایر حقوق ارتفاقی و همچنین هزینه‌هایی که از این بابت بعمل آید توسط «شرکت» به «شرکت پتروشیمی» مسترد خواهد شد.

ماده ۱۰ - تأمین احتیاجات عمومی

«شرکت» ممکن است تأسیسات لازم برای تأمین احتیاجات عمومی خود را رأساً بنا نموده و مورد بهره‌برداری قرار دهد و یا ممکن است قسمتی و یا تمام احتیاجات عمومی خود را از مؤسسات موجود تهیه کننده این گونه احتیاجات خریداری نمایند.

ماده ۱۱ - تأمین مسکن

«شرکت» ممکن است با يك مؤسسه یا پیمانکار ذیصلاحیت قراردادی منعقد نماید تا بموجب آن قرارداد مؤسسه یا پیمانکار مزبور منازل لازم و وسائل رفاه مورد نیاز «شرکت» را ساخته و در مقابل اخذ اجاره بها بنحویکه در قرارداد مزبور توافق میشود در اختیار «شرکت» بگذارد.

ماده ۱۲ - تسهیلات بندرگاه

۱- «شرکت پتروشیمی» بهترین مساعی خود را بکار خواهد برد که حق استفاده از تسهیلات موجود بارگیری و باراندازی را جهت رفع نیاز مندیهای «شرکت» برای «شرکت» تحصیل نماید. هزینه استفاده از اینگونه تسهیلات بحساب «شرکت» منظور خواهد شد.

۲ - ساختمان بندرگاهها و اسکله ها و تسهیلات بارگیری و باراندازی در ایران که ممکن است برای «شرکت» مورد لزوم واقع گردد احتیاج بموافقت قبلی و کتبی دولت ایران خواهد داشت که چنین موافقتی بدون دلیل موجه مورد رد یا تأخیر واقع نخواهد شد و «شرکت پتروشیمی» برای کسب موافقت مزبور بهترین مساعی خود را بکار خواهد برد . اینگونه تأسیسات به تملك یا اجاره «شرکت» درآمده و برای استفاده «شرکت» تحت نظارت و مطابقت طرح و مشخصات «شرکت» طراحی و ساخته میگردد . تأسیسات مزبور پس از تکمیل بعنوان قسمتی از تأسیسات «شرکت» بوسیله «شرکت» اداره خواهد شد .

۳- «شرکت» حق خواهد داشت مواد و مصالح و ماشین آلات و وسائل و فرآورده های خود را از طریق راهها و خطوط آهن و اسکله های عمومی و تأسیسات مربوطه در مقابل پرداخت حقوق و عوارض عادلانه و بدون تبعیض بت تهیه کنندگان این قبیل خدمات حمل و نقل نماید .

در موردیکه تأسیسات بندری و تسهیلات بارگیری و باراندازی در تملك «شرکت» یا «شرکت پتروشیمی» یا شرکت های وابسته بآن بوده و بوسیله آنها اداره میشود ، «شرکت» از پرداخت کلیه عوارض و حقوق بندری و کلیه پرداختهای مشابه معاف میباشد مگر عوارض زیر که توسط «شرکت» پرداخت خواهد شد .

الف - حق ورود کشتی بدهانه بندر .

ب - حق ورود کشتی به بندر .

ج - حق بارگیری و تخلیه در آبهای بندر بر اساس هر تن خالص بار که بارگیری و یا تخلیه میشود .

د - حقوق متعلقه برای ساير خدمات در صورت تقاضا از طرف «شرکت» و انجام آن از طرف سازمان بنادر .

ماده ۱۳- طراحی و ساختمان و عمليات اوليه

۱- «طرفين» از تاريخ اجرای اين قرارداد در اسرع وقت کليه عمليات لازم را برای ساختمان و بکار انداختن «مجتمع» معمول خواهند داشت .

۲- «طرفين» کمکهای فنی لازم در مورد طراحی و ساختمان و عمليات «مجتمع» را بر طبق مفاد «قراردادهای خدمات و کمکهای فنی» برای «شرکت» تأمین و یا موجبات تأمین آنها را فراهم خواهند نمود و در اسرع وقت ممکن پس از ثبت «شرکت» «طرفين» موجبات انعقاد قراردادهای لازم را با «شرکت» که در آنها حدود و شرایط و مقررات قابل قبول دو طرف برای انجام اینگونه خدمات و پرداختهای مربوط به آن خدمات مشخص خواهد شد فراهم خواهند نمود .

۳- طراحی و ساختمان «مجتمع» توسط يك یا چند پیمانکار مهندسی واجد صلاحیت و معتبر که مورد قبول «شرکت» باشد بموجب يك یا چند پیمان بر اساس قیمت مقطوع که از طریق مناقصه واگذار شده باشد انجام خواهد گرفت . هرگاه انعقاد پیمان بر اساس قیمت مقطوع ر از طریق مناقصه مناسب تشخیص داده نشود مبنای دیگری برای انتخاب پیمانکار یا پیمانکاران با توجه مخصوص به صرفه جوئی و قابلیت اعتماد و صلاحیت آنها ومدت انجام کار اتخاذ خواهد شد .

۴- تصمیمات مربوط بانتهاب فرآیندها و اختراعات و لیسانسها و مؤسسات

مهندسی و پیمانکاران و محل و واحدها و تأسیسات خارج «مجمع» و سایر تصمیمات مربوط به «مجمع» که ایجاب نماید قبل از ثبت رساندن «شرکت» اتخاذ گردد متفقاً توسط «طرفین» با توجه بمطالعات مهندسی و سایر مطالعاتیکه باتوافق «طرفین» تصمیم به اجرای آن گرفته میشود اتخاذ خواهد شد و پس از ثبت شرکت تصمیم در اینگونه موارد توسط «شرکت» اتخاذ خواهد گردید .

چنانچه هر يك از نیاز مندیهای فوق در تملك و یا تحت کنترل یکی از «طرفین» باشد انتخاب آن باید باتصویب طرف دیگر باشد با این تفاهم که مبالغی که برای تأمین هر يك از نیاز مندیهای مزبور منظور میشود نباید بیشتر از مبالغی باشد که برای دیگران منظور گردد .

۵ - به «شرکت» اختیار داده میشود که کلیه امور مربوط به تولید و انبار نمودن و حمل و نقل و بازاریابی و صدور و سایر عملیات از جمله موارد زیر را که بموجب این قرارداد مجاز به انجام آن گردیده است تصدی و اداره نماید :

الف - نصب و بهره برداری از کارخانه‌ها و تسهیلات بمنظور تولید دی.او. پی- پی- ۱۰ گاز سنتز و ۲. ای. اچ و فرآورده‌های اشتقاقی و فرآورده‌های فرعی و مشتقات مربوط به آنها و سایر فرآورده‌های پترو شیمی و شیمیائی که ممکن است تولید آنها در آینده مورد توافق «طرفین» قرار گیرد .

ب - حمل خوراك اولیه و سایر مواد بمحل «مجمع» و انبار نمودن فرآورده‌های تولیدی و مواد لازم جهت تولید فرآورده‌ها و حمل فرآورده‌های مزبور .

پ - عرضه و فروش کلیه فرآورده‌های مذکور دربند (الف) فوق و سایر

فرآورده های تولیدی از گاز طبیعی و مواد خام دیگر. اینگونه عملیات عرضه و فروش محصول از جمله صادرات بموجب مقررات ماده ۱۵ این قرارداد انجام خواهد گرفت.

ت- تحصیل بیمه های مورد نیاز از جمله بیمه دریائی و بیمه نصب و سایر بیمه های لازم بر اساس مقررات و شرایط قابل رقابت بین المللی نسبت به هزینه و نوع خدمت بنحویکه توسط «شرکت» تعیین خواهد شد.

۶- «شرکت» حق خواهد داشت تا آنجا که برای امور مربوط به تولید و انبار نمودن فرآورده ها و حمل و نقل و عرضه و فروش و صدور و سایر فعالیت های مجاز در این قرارداد از جمله آنچه که برای اجرای هدف های «شرکت» ضروری بوده و یا مورد پیدا نماید عملیاتی از قبیل موارد زیر انجام دهد (که البته محدود به این موارد نخواهد بود) آباد کردن اراضی و دور ریختن مواد زائد و حفر و گودکشی و ساختمان و نصب و پی ریزی و تهیه و بکار انداختن و یا نگهداری معادن و حفره ها و گودالها و خندقها و حفارها و سدها و آبگذرها و مجاری فاضلاب و مجاری آب و سایر کارهای ساختمانی مربوط به عملیات مجاز در این قرارداد نصب و نگهداری و بهره برداری از خطوط لوله و تلمبه خانه ها و مراکز کوچک و بزرگ تولید نیرو و خطوط انتقال نیرو و تلگراف و تلفن و رادیو و سایر وسائل مخابراتی و بارانداز و اسکله کوچک و بزرگ و لوله های بارگیری بندری و کشتیها و وسائل نقل و انتقال و خطوط آهن و پلها و سایر وسائل حمل و نقل و کارخانه ها و انبارها و ساختمانهای اداری و خانه ها و گاراژها و تعمیرگاهها و کارگاهها و سایر تسهیلات تولید که بنظر «شرکت» برای اجرای مفاد این قرارداد لازم باشد و یا هرگونه ارتباطی با عملیات مجاز «شرکت» داشته باشد کارهای ساختمانی و تأسیسات مذکور ممکن است در محل و یا محلهائی که «شرکت» تعیین مینماید قرارداد داشته باشد مشروط بر اینکه محل عملیات

اجازه اجرای قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسوویسی

دیگران در آن ناحیه نباشد و علاوه بر این برای آباد کردن اراضی و ساختمان و بهره برداری و نگهداری کلیه خطوط آهن و تلگراف و تلفن و وسائل بیسیم و سایر وسائل ارتباطی موافقت قبلی و کتبی دولت ایران کسب گردد و دولت ایران بدون دلیل موجه از موافقت مزبور خودداری و یا در اعلام این موافقت تأخیر نخواهد نمود .

ماده ۱۴- کارکنان و کارآموزی

۱- استخدام اتباع خارجی از جمله کارمندان ارشد و کارمندان فنی تا آنجا که بنحومعقول مقدور باشد از لحاظ تعداد محدود خواهد بود و با توجه لازم به شایستگی و توانائی و تجربه و امکان وجود کارمندان ایرانی بعمل خواهد آمد . تفاهم حاصل است که برای تأمین نیازمندیهای فوق الذکر کارمندانی که از طرف «گروه ژاپونی» بعنوان قرض در اختیار شرکت گذارده میشوند بعنوان کارمندان «شرکت» تلقی خواهند شد .

۲- «شرکت پتروشیمی» در استخدام کارکنان ایرانی واجد شرایط مورد لزوم «شرکت» به «شرکت» مساعدت خواهد نمود . «طرفین» «شرکت» را کاملاً حمایت خواهند کرد تا بتواند طرحها و برنامه های لازم برای آموزش اتباع ایران در ایران و خارج بطور کلی و بالاخص با توجه اکید به آموزش افراد ایرانی جهت جایگزینی اتباع خارجی تهیه نموده و بمورد اجرای بگذارد .

۳- هر يك از «طرفین» حق خواهند داشت هزینه های مربوط به تأمین کارمند را براساس غیر انتفاعی برطبق مقررات پرسنلی موجود خود در مورد کارمندانی که بعنوان قرض در اختیار «شرکت» گذارده اند و کارمندان «شرکت» تلقی میگردند وصول نمایند .

ماده ۱۵ - فروش

۱- «شرکت» مسئول بازاریابی کلیه فرآورده های «شرکت» برای مصرف در داخل ایران و یا برای صادرات طبق رویه و قیمت هائی که بتصویب طرفین میرسد خواهد بود .

همچنین تفاهم حاصل است که فروش کلیه فرآورده های «شرکت» بنحو مذکور در زیر مورد توافق «طرفین» قرار گرفته است :

الف - مصرف فرآورده های «شرکت» برای داخل ایران از طرف «شرکت» تأمین خواهد شد و فرآورده های مازاد بر احتیاجات داخل ایران صادر خواهد گردید «شرکت پتروشیمی» در فروش داخلی فرآورده های مذکور به «شرکت» کمک خواهد نمود .

ب - «گروه ژاپونی» تعهد مینمایند کلیه فرآورده های «شرکت» را که مازاد بر احتیاجات داخلی باشد صادر نمایند . بمنظور اجرای این تعهد «گروه ژاپونی» در موقع مقتضی برای حصول اطمینان از صدور فرآورده های مذکور يك قرار داد فروش با «شرکت» منعقد خواهد نمود . قیمت های فرآورده های صادراتی مذکور که از طرف «شرکت» بحساب «گروه ژاپونی» منظور میگردد بر این اساس خواهد بود که قیمت های سیف هر يك از آن فرآورده ها با قیمت های سیف متداول بین المللی همان فرآورده در کشورهای مقصد قابل رقابت باشد .

پ - با وجود مراتب فوق الذکر قیمت های نامبرده در بالا توسط هیئت مدیره «شرکت» بر طبق رویه فروش «شرکت» و با توجه بوضع زمان بنحوی تعیین خواهد شد که تا حدیکه عملاً ممکن باشد سود سرمایه عادلانه ای که مورد توافق باشد نصیب «طرفین» گردد .

۲- «شرکت» قبل از «آغاز توليد تجارتي» فعاليتهاي مقدماتي بازاریابی را در ايران به منظور فروش فرآورده های توليدي «شرکت» بموجب برنامه و تخصيص هزينه‌ای که مورد توافق «طرفين» قرار خواهد گرفت انجام خواهد داد. تفاهم حاصل است که ضمن اين فعاليتهاي مقدماتي بازاریابی «طرفين» بهترين رويه راجهت فروش فرآورده‌های «شرکت» در ايران بررسی و تعيين خواهند نمود.

ماده ۱۶- حسابها به چه پولی نگاهداشته خواهد شد - ارز

۱- دفاتر اصلي و محاسبات «شرکت» به فارسی و به ريال نگاهداری ميشود و چنانچه ايجاب نمايد به انگليسی ترجمه و به «ين» ژاپون تبديل خواهد شد. بدین منظور تبديل ارز به ريال و ريال به ارز بنرخ معدل واقعي ماهيانه‌ای خواهد بود که طبق مقررات بند (۲) ذيل طی آخرين ماه قبل که ارزهای خارجي و ريال بيکديگر تبديل شده تعيين ميگردد. در آخر هر دوره سالانه مابه‌التفاوت حاصل از تغييرات نرخ ارز در دفاتر «شرکت» بر حسب مورد بمخارج عمليات «شرکت» اضافه و با آن کسر خواهد گرديد.

۲- دولت ايران اطمینان ميدهد که ترتيباتي فراهم خواهد آورد که «شرکت» و «گروه ژاپوني» بتوانند ريال را در مقابل دلار آمریکا يا «ين» ژاپون يا هرگونه ارز قابل قبول بانك مرکزی ايران بنرخ رسمي تسعير بانسکی خريداري نمايند.

هرگونه کار مزد و حقوق و عوارض مشابه جزئ لاینفک نرخ ارز محسوب خواهد شد.

۳- دولت ایران وسائلی فراهم میآورد تا هرگونه سود سهام و وجوه دیگر پرداختی «شرکت» به «گروه ژاپنی» را بتوان آزادانه و بنرخ رسمی تسعیر تبدیل بدلا ر آمریکا و «ین» ژاپون و یا هرگونه ارز قابل قبول بانك مرکزی ایران کرد و بدون محدودیت از ایران بخارج انتقال داد .

۴- «شرکت» و «گروه ژاپنی» هیچیک ملزم نیستند هیچ قسمت از وجوه مربوط به خود را به ریال تبدیل نمایند (یا چنین تلقی شود که بچنین عملی مبادرت ورزیده اند) مگر وجوه لازم برای تأمین هزینه عملیات خود در ایران که آن وجوه چنانچه مورد قبول بانك مرکزی ایران باشد از طریق هر يك از بانكهای مجاز آزادانه به ریال تبدیل خواهد شد .

۵- در مدت این قرارداد و پس از پایان آن «شرکت» و «گروه ژاپنی» هیچکدام ممنوع نخواهند بود از اینکه در داخل یا خارج ایران آزادانه حسابهای بانکی افتتاح و از هر کدام از حسابهای خود پرداختهائی بعمل آورند و هرگونه وجوه و یا دارائی و از جمله حسابهای بانکی را آزادانه در خارج از ایران داشته باشند و یا آنرا نقل و انتقال دهند و لو آنکه این وجوه یا دارائی از عملیات آنها در ایران بدست آمده باشد و همچنین ممنوع نخواهند بود از اینکه حسابهای به ارز خارجی در هر يك از بانكهای مجاز داشته باشند و وجوه موجود در بستانکار حسابهای خود را تا حدودی که وجوه و دارائیهای مزبور بوسیله «شرکت» و «گروه ژاپنی» طبق مقررات این قرارداد به ایران وارد شده و یا از عملیات آنها حاصل شده باشد آزادانه نگاهداشته یا بدیگری منتقل نموده و یا از ایران بخارج انتقال دهند .

۶- دولت ایران اطمینان میدهد که بعد از خاتمه این قرارداد وجوهی که به ریال در اختیار «شرکت» یا «گروه ژاپونی» باشد تا آنجا که وجوه مزبور طبق این قرارداد به ایران وارد شده یا از عملیاتی که بموجب این قرارداد بر عهده دارند حاصل شده باشد بدرخواست آنان وبدون هیچگونه تبعیض به نرخ رسمی تسعیر بانکی به دلار آمریکا یا «ین» ژاپون یا هر ارز خارجی دیگر که مورد قبول بانک مرکزی ایران باشد قابل تبدیل باشد.

۷- مدیران و بازرس و کارمندان غیر ایرانی «شرکت» یا «گروه ژاپونی» و خانواده آنها ممنوع نخواهند بود از اینکه وجوه یادارائی خود را در خارج از ایران آزادانه نگاهداشته یا انتقال دهند و میتوانند هر قسمت از این وجوه را که برای حوائج آنها ولی نه بمنظور سفته بازی ضروری باشد به ایران انتقال دهند. این قبیل اشخاص مجاز نخواهند بود که در ایران معاملات ارزی از هر قبیل بغیر از طریق یکی از بانکهای مجاز یا طریق دیگر که دولت ایران معین کند انجام دهند.

۸- هر يك از مدیران و بازرس و یا کارمندان غیر ایرانی «شرکت» یا «گروه ژاپونی» تا حدودی که حقوق آنان به ریال ایران پرداخت میشود حق خواهند داشت طی هر سال در مدت ادامه خدمت خود در ایران مبلغی معادل حد اکثر پنجاه درصد حقوق خالص (پس از کسر مالیات) خود را در آن سال به دلار آمریکا یا «ین» ژاپون و یا در صورت درخواست آنها به ارز قابل قبول بانک مرکزی ایران آزادانه از ایران بخارج انتقال دهند.

۹- هر يك از مدیران و بازرس و یا کارمندان غیر ایرانی «شرکت» یا «گروه

ژاپونی « درخاتمه خدمت خود در ایران که ایران را ترک مینمایند حق خواهند داشت مبلغی که از پنجاه درصد حقوق خالص (پس از کسر مالیات) ۲۴ ماه اخیر خدمت آنها متجاوز نباشد به دلار آمریکا یا «ین» ژاپون و یاد صورت درخواست آنها به ارز قابل قبول بانك مرکزی ایران آزادانه از ایران بخارج انتقال دهند .

ماده ۱۲ - مالیات

۱ - بجز در مواردیکه در این قرارداد بنحو دیگری مقرر شده است «شرکت پتروشیمی» و گروه ژاپونی « و شرکت » نسبت بسود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد و در «اساسنامه» طبق قوانین مالیات بر درآمد ایران که در هر موقع قابل اجرا باشد مشمول پرداخت مالیات خواهند بود .

۲ - بدهی مالیاتی «شرکت» بر اساس سود ویژه حاصله از عملیات مقرر در این قرارداد تعیین و بر طبق روش حسابداری معمول احتساب خواهد شد .

۳ - «شرکت» دارائی قابل استهلاك خود را ظرف مدت دوازده (۱۲) سال پس از «آغاز تولید تجارتي» بنحو مقرر در «اساسنامه» مستهلك خواهد نمود .

۴ - با وجود مقررات بندهای (۱) و (۲) این ماده سود ویژه «شرکت» و سود سهام پرداختی بصاحبان سهام در مرحله اول «مجمع» برای مدت پنج (۵) سال از «آغاز تولید تجارتي» از پرداخت مالیات بر درآمد ایران معاف خواهد بود . همچنین سود ویژه «شرکت» و سود سهام پرداختی بصاحبان سهام در مرحله دوم «مجمع» برای مدت پنج (۵) سال از «آغاز تولید تجارتي» نسبت بسود حاصله از عملیات مرحله دوم از پرداخت مالیات بر درآمد ایران معاف خواهد بود .

۵ - علاوه بر دوره معافیت مندرج در بند (۴) فوق و مشروط بر رعایت کلیه شرایط و مقررات هر گونه قانون موجود یا جدید در زمینه معافیت‌های مالیاتی «شرکت» حق خواهد داشت از معافیت‌های موجود یا جدید و نرخهای نازلتر مالیاتی که بمؤسسات تولیدی مشابه اعطا گردیده باشد بهره‌مند شود .

ماده ۱۸ - حدود مالیات

۱ - هیچگونه مالیات و عوارضی از هر قبیل که باشد چه مرکزی و چه محلی از عملیات شرکت وصول نخواهد شد مگر مالیاتها و عوارضی که بدون تبعیض بوده و نرخ آنها از نازلترین نرخهای شامل حال سایر صنایع جدید مشابه که با مشارکت سرمایه خارجی در ایران تأسیس میگردد و فرآورده‌های خود را برای صادرات تولید مینمایند بیشتر نباشد .

۲ - هیچگونه مالیات در هیچ موقع از صادرات فرآوردهائی که از عملیات «شرکت» بدست میآید وصول نخواهد شد .

۳ - پرداختهائی که بشرح ذیل در خارج از ایران بحساب «شرکت» و با موافقت «شرکت» بعمل آمده و بحساب «شرکت» منظور گردیده بمنزله درآمد حاصله در خارج از ایران بوده و با وجود هر گونه مقررات مغایر این موضوع در قوانین مالیات بر درآمد ایران مشمول مالیات ایران نخواهد بود :

الف - پرداخت به‌عاملین فروش در خارج .

ب - پرداخت به‌عاملین خرید در خارج .

پ - پرداخت کرایه کالای صادراتی .

ت - پرداختهائی حق بیمه بکارگزاران و عاملین و شرکت‌های خارج

از ایران .

ث - پرداخت سود و امهائی که در خارج از ایران تحصیل شده است از جمله بهره اعتباراتی که برای خرید ماشین آلات و تجهیزات از کشور و امدهنده بشرکت داده میشود .

ج - پرداختهای مربوط بحق اختراع و حق لیسانس و دانش فنی و کارآموزی و خدمات مهندسی و فنی که خارج از ایران تحصیل میگردد .

ماده ۱۹- واردات و گمرک

۱- «شرکت» میتواند بدون پرداخت حقوق گمرکی و عوارض و سود بازرگانی ولی با پرداخت حقوق و عوارض بندری و هزینه های گمرکی که ممکن است وجود داشته باشد و بدون اخذ پروانه ورودی با توجه به تشریفات گمرکی و رعایت تبصره های مربوط به جزء الف ماده هشت (۸) اساسنامه شرکت ملی نفت ایران کلیه ماشین آلات و وسائل فنی - صنعتی - ارتباطی - استحقاقی - امنیتی و وسائل خود رو و لوازم برای نگهداری و تعمیرات آنها قطعات یدکی - مواد شیمیائی - مواد ضروری برای اختلاط و مواد افزاینده تجهیزات ساختمانی و سایر اجناس و تجهیزات که برای عملیات «شرکت» لازم بوده و مستقیماً در تولید بکار رود وارد نماید .

معافیت مذکور مشروط بر این است که اشیاء و ماشین آلات مشابه با توجه به موجودیت و مناسب بودن و سایر شرایط و عوامل در ایران ساخته نشود و اینکه از اشیاء و ماشین آلات وارداتی منحصرأً برای عملیات «شرکت» استفاده گردد .

در صورتیکه تفاوتی در مشخصات اشیائی که مشمول این ماده میشوند پیش‌آید موضوع به وزارت دارائی رجوع خواهد شد و اقدامات مربوطه براساس تصمیمات توسط کمیته‌ای که از نمایندگان وزارت دارائی- وزارت اقتصاد و شرکت پتروشیمی تشکیل مییابد انجام خواهد پذیرفت .

منظور از هزینه‌های گمرکی تحت این ماده مخارج سرویسهای مربوط به انبارداری - باراندازی - باربری - سرویسهای غیر عادی ، آزمایش و تعیین تعرفه و بدرقه و مراقبت کالا میباشد .

۲- «شرکت» حق خواهد داشت اشیائی را که وارد نموده است و دیگر برای عملیات لازم نمیشد در ایران بفروشد با این تفاهم که در این صورت مسئولیت پرداخت حقوق متعلقه و همچنین انجام تشریفات لازمه طبق مقررات جاری بعهده خریدار خواهد بود و خریدار اسناد ترخیص لازم را قبل از تحویل چنین اشیائی در اختیار «شرکت» خواهد گذارد .

«شرکت پتروشیمی» در مورد قبول یا رد برای خرید این اشیاء حق تقدم خواهد داشت .

۳- «شرکت» حق خواهد داشت اشیائی را که بوسیله آن وارد شده و برای عملیاتش لازم نمیشد بدون پروانه و با معافیت از هرگونه حقوق مالیات یا عوارضی مجدداً صادر نماید .

۴- «شرکت» حق خواهد داشت محصولات و فرآورده‌های فرعی و جانبی تولیدی «شرکت» را بدون هیچگونه حقوق و عوارض و سود بازرگانی باستثنای هزینه‌های گمرکی (که در بالا تعریف شد) که ممکن است بآنها تعلق بگیرد صادر نماید .

۵- بدون آنکه در کلیات حقوق فوق‌الذکر محدودیتی حاصل شود «شرکت» در تحصیل لوازم و حوائج خود باید نسبت به اشیائی که طبق دستور دولت ایران باید از داخل ایران تهیه شود و قوف داشته باشد و نسبت به سایر اشیائی که در ایران تولید یا ساخته میشود رجحان قائل شود. مشروط باینکه اشیاء مذکور با توجه به نوع جنس و قیمت و سهل‌الحصول بودن آن در موقع لزوم بمقادیر مورد نیاز و مناسب بودن آن برای منظوری که بکار میرود (با مقایسه با اشیاء مشابه خارجی) با همان شرایط مساعد قابل تحصیل باشد. در مقایسه قیمت اشیاء وارداتی با اشیاء ساخته شده یا تولید شده در ایران هزینه حمل و نقل اشیاء وارداتی باید در حساب منظور گردد.

ماده ۲۰ - محرمانه بودن اطلاعات

هیچیک از «طرفین» بدون موافقت کتبی طرف دیگر که چنین موافقتی بدون دلیل موجه مورد رد یا تعویق واقع نخواهد شد هیچگونه گزارش و سوابق و اطلاعات علمی و فنی و پیمانهای مربوط به فروش و معاملات بازرگانی و سایر اطلاعات محرمانه مشابه مربوط به عملیات «شرکت» را بشخص ثالثی افشاء نخواهند کرد.

ماده ۲۱ - قوه قهریه (فورس ماژور)

۱ - هیچگونه قصور یا اهمال هر یک از «طرفین» یا «شرکت» در اجرای هر یک از مقررات و شرایط این قرارداد موجب ادعای طرف دیگر یا «شرکت» بر علیه طرفهای دیگر یا «شرکت» نخواهد بود و بعنوان نقض قرارداد تلقی نخواهد شد بشرط آنکه و تا حدیکه قصور یا اهمال مزبور از پیش آمد قوه

قهریه ناشی شده باشد . قوه قهریه شامل اعتصابات بسته شدن کارگاهها - اغتشاشات کارگری - آفات سماوی - اقدامات دولتها (اقدامات بدون تبعیض) حوادث غیر قابل اجتناب - اغتشاشات کشوری - اقدامات جنگی (خواه اعلان جنگ شده باشد و یا نه) یا هر امر دیگری که بطور معقول از حیطة اقتدار «طرفین» یا «شركت» خارج باشد میباشد ولی منحصر باین موارد نیست .

۲ - بدون آنکه در کلیت حکم بالا محدودیتی حاصل شود و بخصوص هرگاه پیش آمد قوه قهریه که از حیطة اقتدار هر کدام از «طرفین» یا «شركت» خارج باشد اجرای هرگونه تعهد یا اعمال هرگونه حقی را که بموجب این قرارداد مقرر است غیر ممکن سازد یا تأخیری در آن ایجاد کند مدتیکه تأخیر در اجرای تعهد و اعمال حق مزبور طول کشیده باشد بمدت مربوطه که طبق قرارداد مقرر است اضافه خواهد شد .

۳ - هیچیک از مندرجات این ماده مانع نخواهد شد از اینکه «طرفین» موضوع فسخ یا عدم فسخ قرارداد را بعلت آنکه اجرای آن کاملاً غیر مقدور گردیده است بدآوری مقرر در ماده ۲۸ این قرارداد ارجاع نمایند .

ماده ۲۲ - انتقالات

۱ - هر کدام از «طرفین» میتوانند با رضایت قبلی و کتبی طرف دیگر در هر موقع کلیه یا قسمتی از سهام و سهام قرضه خود را (در صورتیکه سهام قرضه داشته باشند) در سرمایه «شركت» و یا تعهد پرداخت سرمایه خود را بشخص یا اشخاص حقوقی دیگر انتقال دهند مشروط بر اینکه :

الف - شخص یا اشخاص حقوقی انتقال گیرنده در مقابل طرف دیگر و «شرکت» متعهد شود که کلیه حقوق و تعهداتی را که بدین ترتیب منتقل گردیده رعایت نموده و انجام دهد.

ب - انتقال دهنده و انتقال گیرنده متفقاً و منفرداً مسئول تعهدات و وظایفی که بعهد گرفته اند خواهند بود بطریقی که این انتقال بهیچوجه «شرکت پتروشیمی» و «گروه ژاپونی» را از تعهدات و وظایفی که بموجب این قرارداد بعهد گرفته اند بری ننماید.

۲- هرگونه مزج یا ادغام هر یک از «طرفین» و یا شرکتهای انتقال گیرنده آنها باید با موافقت قبلی و کتبی طرف دیگر باشد و چنین موافقتی بدون دلیل موجه مورد تأخیر یارد واقع نخواهد شد. شرکت یا شرکتهایی که بعلت اینگونه مزج یا ادغام طرف این قرارداد میشوند منفرداً و متفقاً با شرکتی که موجب این ادغام یا مزج شده مسئول رعایت و اجرای کلیه تعهدات و وظائف مندرج در این قرارداد میباشند.

۳- هرگاه وظایف «شرکت پتروشیمی» بشخصیت حقوقی دیگری منتقل شود که تحت نظارت دولت ایران و یا مسئول دولت ایران باشد شخصیت حقوقی مذکور کلیه تعهداتی را که «شرکت پتروشیمی» بموجب این قرارداد بعهد دارد تقبل خواهد نمود. چنانچه «شرکت پتروشیمی» دیگر وجود نداشته باشد و وظایف آن بشخصیت حقوقی دیگری که تحت نظارت دولت ایران و یا مسئول دولت ایران باشد منتقل نگردد کلیه تعهدات «شرکت پتروشیمی» بموجب این قرارداد تعهدات مستقیم دولت ایران محسوب خواهد شد.

ماده ۲۳ - تضمین مربوط باجرائ وادامه عملیات

«طرفین» شرایط و مقررات این قرارداد را برطبق اصول حسن نیت و صمیمیت متقابل اجراء وهم عبارات وهم روح شرایط و مقررات مزبور را رعایت خواهند نمود . «طرفین» بهترین مساعی خود را بعمل خواهند آورد که کلیه پروانهها ومصوبات لازم را درایران وژاپون جهت تکمیل وبهره برداری از «مجتمع» تحصیل نمایند .

ماده ۲۴ - سیاست مالی

بارعایت مقررات وام ارز خارجی وپس از تعیین حداقل ذخیرههای لازم وبا توجه بسایر مقررات قانون تجارت و پس از تأمین ذخیرههای مزبور و سرمایه در گردش که باتوافق «طرفین» برای عملیات «شرکت» طبق اصول صحیح بازرگانی ضروری است مابقی منافع بصورت سود سهام بصاحبان سهام پرداخت یا طبق تصمیم صاحبان سهام ترتیب دیگری برای آن داده خواهدشد.

ماده ۲۵ - مدت قرارداد

مدت اعتبار این قرارداد بیست وپنج (۲۵) سال از تاریخ اجراء میباشد و ممکن است با موافقت «طرفین» برای دوره یا دورههای اضافی طبق شرایطی که مورد توافق قرارگیرد تمدید گردد . برای اجرای مفاد این ماده «طرفین» حداقل پنج (۵) سال قبل از پایان مدت اعتبار دوره جاری قرارداد در آن موقع موضوع را مورد مذاکره قرار خواهندداد .

ماده ۲۶- خاتمه قرارداد

۱- در خاتمه این قرارداد «گروه ژاپونی» حق خواهد داشت بعنوان يك صاحب سهم خصوصی خارج از مقررات و محدوده این قرارداد سهام خود را در «شرکت» نگهدارد یا سهام خود را به «شرکت پتروشیمی» در صورتیکه «گروه ژاپنی» مایل باشد یا به شخص یا اشخاص دیگر بفروشد. شخص یا اشخاص دیگری که سهام «گروه ژاپونی» را اکتیاع میکنند خارج از مقررات و محدوده این قرارداد صاحب سهم «شرکت» خواهند شد.

۲- هرگاه «گروه ژاپونی» تصمیم بگیرد سهام خود را در «شرکت» بنحو فوق الذکر بفروش رساند «گروه ژاپونی» بوسیله يك اخطار کتبی شش (۶) ماهه «شرکت پتروشیمی» را از قصد خود مطلع و فروش سهام خود را در وهله اول به «شرکت پتروشیمی» پیشنهاد خواهد نمود. هرگاه «طرفین» ظرف شش (۶) ماه از تاریخ پیشنهاد مزبور نسبت به قیمت و شرایط فروش توافق حاصل نکنند «گروه ژاپونی» آزاد خواهد بود سهام خود را به شخص یا اشخاص دیگر بفروشد مشروط بر آنکه «گروه ژاپونی» به «شرکت پتروشیمی» فرصت دهد که سهام مزبور را با همان شرایط فروش و همان قیمت که توسط شخص یا اشخاص مذکور پیشنهاد شده خریداری نماید. ظرف چهار (۴) ماه از تاریخ ابلاغ پیشنهاد مزبور «شرکت پتروشیمی» این پیشنهاد را قبول یارد خواهد نمود. چنانچه «شرکت پتروشیمی» با خرید سهام مذکور در مدت مذکور توافق ننماید «گروه ژاپونی» آزاد خواهد بود بارضایت کتبی و قبلی «شرکت پتروشیمی» که چنین رضایتی بدون دلیل موجه مورد رد یا تأخیر واقع نخواهد شد سهام خود را به شخص یا اشخاص دیگری بفروشد.

ماده ۲۷ - سازش

۱- در صورت بروز هرگونه اختلاف ناشی از اجراء یا تفسیر این قرارداد «طرفین» ممکن است موافقت کنند که موضوع بیک هیئت سازش مختلط ویژه‌ای مرکب از چهار (۴) عضو مراجعه شود که هر یک از «طرفین» دو (۲) نفر آنرا تعیین خواهند نمود و وظیفه آنها کوشش در حل موضوع بطریق دوستانه خواهد بود. هیئت سازش پس از استماع اظهارات نمایندگان «طرفین» رأی کتبی خود را ظرف سه (۳) ماه از تاریخی که اختلاف بایشان ارجاع شده صادر خواهند کرد. رأی مزبور در صورتی الزام آور خواهد بود که باتفاق آراء صادر شده باشد.

۲- هرگاه «طرفین» نسبت به ارجاع اختلاف به هیئت سازش توافق نمایند و یا چنانچه هیئت مزبور نتواند نسبت به موضوع مورد اختلاف باتفاق آراء رأی صادر نماید تنها طریق حل اختلاف مزبور ارجاع آن به داوری طبق ماده ۲۸ این قرارداد خواهد بود.

ماده ۲۸- داوری

۱- هرگونه اختلاف ناشی از اجراء یا تعبیر مقررات این قرارداد توسط هیئت داوری مرکب از سه داور حل و فصل خواهد شد. هر یک از «طرفین» یک نفر داور و دوداور مزبور قبل از شروع برسیدگی داور ثالثی را انتخاب خواهند کرد که سمت ریاست هیئت داوری را خواهد داشت.

۲- اگر یکی از «طرفین» ظرف دو ماه از تاریخ ارجاع امر به داوری داور خود را انتخاب ننماید و یا انتخابی را که نموده است با اطلاع طرف دیگر نرساند

اجازه اجرای قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی

طرف دیگر حق خواهد داشت که به رئیس دیوان عالی کشور ایران مراجعه و تقاضای تعیین داور دوم را بنماید .

۳- هرگاه دونفر داور ظرف دوماه از تاریخ تعیین داور دوم نتوانند نسبت بانتخاب داور ثالث توافق نمایند داور مزبور به درخواست یکی از «طرفین» توسط رئیس دیوان عالی کشور ایران تعیین خواهد شد مگر آنکه «طرفین» بنحو دیگری توافق نمایند .

۴- داوری که بموجب بند ۲ و بند ۳ بالا توسط رئیس مزبور برگزیده میشود باید شخصی باشد بیطرف و باتجربه لازم و نبایستی مستخدم و یا تبعه ایران یا ژاپون باشد و یا ارتباط نزدیک با یکی از آن کشورها داشته باشد .

۵- داوران قبولی خود را ظرف سی روز از تاریخ دریافت اعلام تعیین خود به «طرفین» (ودر صورتیکه توسط رئیس دیوان عالی کشور ایران تعیین شده باشند به رئیس مزبور) اطلاع خواهند داد و در غیر اینصورت چنین تلقی خواهد شد که سمت مزبور را رد کرده اند و انتخاب مجدد طبق همان مقررات بعمل خواهد آمد .

۶- تصمیم یارای داوری قطعی و الزام آور تلقی خواهد شد . تصمیم یارای ممکن است با اکثریت صادر شود و «طرفین» تعهد مینمایند مفاد آنرا با حسن نیت بمورد اجرا بگذارند . هر یک از «طرفین» میتواند اجرای تصمیم یا رأی داوری را از دادگاهی که صلاحیت اجرای آنرا بر علیه طرف دیگر دارد درخواست نماید .

۷- محل داوری تهران- ایران خواهد بود مگر آنکه «طرفین» نسبت بمحل دیگری توافق نمایند .

۸- «طرفین» همه نوع تسهیلات را برای هیئت داورى فراهم خواهند کرد تا هرگونه اطلاعاتی را که برای تعیین تکلیف اختلاف لازم باشد بدست آورند . عدم حضور یا امتناع یکی از «طرفین» داورى نمیتواند مانع یا مخل جریان داورى در تمام یا هر یک از مراحل داورى بشود .

۹- مادامیکه تصمیم یا رأی داورى صادر نشده توقف عملیات یا فعالیتهاى که موضوع داورى از آن ناشی شده است الزامی نیست .

در صورتیکه تصمیم یا رأی داورى دایر بر موجه بودن شکایت باشد ضمن تصمیم یا رأی مزبور ممکن است ترتیب مقتضی برای جبران خسارت شاکی مقرر گردد .

۱۰- هزینه های داورى به تشخیص هیئت داورى تعیین خواهد شد .

۱۱- هرگاه بهره‌اى یکی از اعضاى هیئت داورى پس از قبول وظایفی که با و محول شده قادر یا مایل بشروع یا تکمیل رسیدگی بمورد اختلاف نباشد و در اینصورت چنانچه «طرفین» بصورت دیگری باهم توافق نمایند هر یک از «طرفین» میتوانند از رئیس دیوان عالی کشور تقاضا کنند که جانشین عضو مزبور را بر طبق مقررات این ماده تعیین نماید .

۱۲- تاحدی که مورد داشته باشد ضمن تصمیمات داورى که بر طبق این ماده صادر میشود باید مهلت اجرای آن تصریح گردد .

۱۳- ظرف مدت پانزده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم یا رأی به «طرفین» هر یک از آنها میتواند از هیئت داورى که تصمیم یا رأی اولیه را صادر نموده تقاضای تفسیر آنرا بنماید . این تقاضا در اعتبار تصمیم یا رأی تأثیری نخواهد

اجازه اجرای قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی

داشت. تفسیر مزبور باید ظرف مدت یکماه از تاریخ تقاضا داده شود و اجرای تصمیم یا رأی تاصدور تفسیر یا انقضای یکماه هر کدام زودتر واقع شود معوق خواهد ماند.

۱۴- مقررات مربوط به داوری که در این قرارداد ذکر شده در صورتی هم که قرارداد خاتمه یابد معتبر خواهد بود.

۱۵- هرگاه «طرفین» در موضوع امری که به داوری مراجعه شده است پیش از آنکه هیئت داوری رأی خود را صادر کند به توافق برسند این توافق بصورت رأی داوری مبتنی بر رضایت «طرفین» ثبت خواهد شد و بدین ترتیب مأموریت داوری پایان خواهد پذیرفت.

ماده ۲۹- الحاق «شرکت» به قرارداد

بلافاصله پس از ثبت «شرکت» «طرفین» اقدامات لازم را معمول خواهند داشت که «شرکت» بنحوی که «طرفین» تعیین میکنند سندی را امضاء کند که بموجب آن سند «شرکت» از مزایای این قرارداد برخوردار گردیده و تعهدات مقرر در این قرارداد را تا آنجا که اینگونه مزایا و تعهدات به «شرکت» مربوط میگردد تقبل نماید و از آن تاریخ ببعد این قرار داد چنین تلقی خواهد شد که «شرکت» نیز طرف این قرار داد بوده است.

ماده ۳۰- زبانهای متن قرار داد

متن فارسی و انگلیسی این قرارداد هر دو معتبر است. در صورتیکه اختلافی پیش آید که به داوری ارجاع شود هر دو متن به هیئت داوری عرضه خواهد شد که قصد طرفین را از روی هر دو متن تفسیر نماید.

ماده ۳۱- قوانین حاکم بر قرارداد

این قرارداد تابع قوانین ایران بوده و بر وفق آن تفسیر خواهد شد .

ماده ۳۲- اخطار

۱- نشانی «طرفین» از لحاظ این قرارداد بشرح زیر خواهد بود:

مدیر عامل (پرزیدنت) Managing Director (President)

شرکت ملی صنایع پتروشیمی National Petrochemical Company

خیابان ۲۱ آذر Khiaban 21 Azar

تهران - ایران Tehran, IRAN,

پرزیدنت President

شرکت سهامی صنایع شیمیائی Mitsubishi Chemical

میتسویشی Industries Limited

۳-۱- مارونوچی - ۲- چومه 3 -1 Marunouchi 2- Chome

چیو دا - کو Chiyoda - Ku

توکیو - ژاپون TOKYO, Japan

پرزیدنت President

شرکت سهامی نیشوا یوئی Nissho Iwai Company Limited

۱۰- نیهون باشی - ۱- چومه 10 - Nihonbashi I-Chome

چیو- کو Chuo Ku

توکیو - ژاپون TOKYO Japan

یانشانیهای دیگر که هر یک از «طرفین» طبق شرایط زیر گاه بگاه با اخطار

بطرف دیگر وبه «شرکت» تعیین نماید .

۲- هرگونه اخطار یا اعلام رضایت و موافقت که از طرف هر یک از «طرفین» بطرف دیگر داده میشود باید بوسیله تلگراف- تلکس یا پست سفارشی هوائی که وجه آن قبلاً پرداخت شده باشد مطابق نشانی مندرج یا نشانی تغییر یافته طبق بند (۱) فوق ارسال گردد و هرگونه اخطار یا اعلام رضایت یا موافقت که بترتیب فوق ارسال گردد پس از پایان مدتی که طبق معمول چنین مکاتبات و مخابراتی (برحسب مورد) واصل می گردد ابلاغ شده تلقی خواهد شد و برای اثبات چنین ابلاغی کافی است ثابت شود که تلگرام یا نامه حاوی اخطار یا اعلام رضایت یا موافقت بنشانی صحیح و یا وجه پرداخت شده قبلی به تلگرافخانه تحویل و یا بوسیله پست فرستاده شده است .

ماده ۳۳ - انجام تعهدات

هریک از حقوق و تعهداتی که باید طبق این قرارداد توسط «گروه ژاپونی» اعمال و یا انجام شود در صورتیکه «گروه ژاپونی» موجب شود که این حقوق و تعهدات توسط هر یک از دو شرکت متشکل «گروه ژاپونی» و یا شرکت و یا شرکتهای دیگری که «گروه ژاپونی» گاه بگاه با موافقت قبلی «شرکت پتروشیمی» طبق ماده ۲۲ این قرارداد معین مینماید اعمال و یا انجام شود حقوق و تعهدات مزبور انجام شده تلقی خواهد شد .

اجازه اجرای قرارداد بین شرکت ملی صنایع پتروشیمی و شرکتهای سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی

برای گواهی مراتب فوق « طرفین » ذیل این سند را به امضاء رسانیده اند
تاریخ ۲۵ آذرماه ۱۳۵۱ تهران .

شرکت ملی صنایع پتروشیمی   شرکت سهامی صنایع شیمیائی میتسویشی

۳- امارونوچی-۲ چومه

خیابان ۲۱ آذر

چیودا-کو

تهران - ایران

توکیو-ژاپن

پوزیدنت

رئیس هیئت مدیره

هیدوشینو جیما

دکتر منوچهر اقبال

شرکت سهامی نیشوایوائی

۱۰- نیهون باشی ۱- چومه

چیو-کو

مدیرعامل

توکیو - ژاپن

باقر مستوفی

پوزیدنت

توشیوتسوچی

نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی

اجازه تأمین اعتبار تکمیل طرحهای ساختمانی نیروی هوایی شاهنشاهی

مصوب ۱۳۵۲/۴/۱۷ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

ماده ۱ واحد - باستناد تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون برنامه و بودجه کشور تصویب میشود که وزارت جنگ تا میزان شش میلیارد و هشتصد و سیزده میلیون (۶۸۱۳۰۰۰۰۰۰۰) ریال بابت تکمیل طرحهای ساختمانی نیروی هوایی شاهنشاهی در سال جاری و سالهای آینده تعهد نماید .

میزان تعهدات هر سال با موافقت سازمان برنامه و بودجه در بودجه سالانه کل کشور منظور خواهد گردید .

اجازه تأمین اعتبار فوق مشتمل بر یک ماده باستناد تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون برنامه و بودجه کشور در جلسه روز یکشنبه هفدهم تیرماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسید .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - حسین خطیبی

اصلاح ماده يك فصل ششم آئيننامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی

مصوب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی ۱۳۵۲/۴/۲۳

ماده واحده - ماده يك فصل ششم آئين نامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح ومقررات آن از اول اسفندماه ۱۳۵۱ قابل اجراء خواهد بود .

ماده يك - بکلیه افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی که بمناطق درجه يك و دو بشرح جداول پیوست منتقل میگرددند مادام که محل خدمت آنها تغییر نکرده است ماهانه بشرح زیر فوق العاده بدی آب و هوا پرداخت می شود :

الف - در مناطق درجه ۱ - امراء دوازده هزار ریال - افسران ارشد ده هزار ریال - افسران جزء هفت هزار ریال - درجه داران و افراد سه هزار و پانصد ریال .

ب - در مناطق درجه ۲ - امراء ده هزار ریال - افسران ارشد هشت هزار ریال - افسران جزء شش هزار ریال - درجه داران و افراد سه هزار ریال .

تبصره ۱ - افسران و کارمندانی که برای خدمت در مناطق مندرج در جداول پیوست استخدام شوند و در همان مناطق خدمت نمایند مشمول مقررات این ماده خواهند بود .

تبصره ۲ - فوق العاده مذکور برای درجه داران فنی در مناطق درجه يك از چهار هزار ريال تا چهار هزار و پانصد ريال و در مناطق درجه ۲ از سه هزار و پانصد ريال تا چهار هزار ريال قابل پرداخت است. تعیین میزان افزایش مزبور با توجه بدرجه مهارت در اختیار فرماندهان نیرو، ژاندارمري کل کشور و شهربانی کل کشور میباشد.

تبصره ۳ - میزان فوق العاده مذکور در ایام انتظار خدمت وبدون کاری بنسبتی خواهد بود که در ماده ۵۵ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی تعیین شده است.

تبصره ۴ - هرگونه تغییر بعدی که در مناطق درجه يك و دو مندرج در جدول پیوست بعلت تغییر در گسترش یکانهای نیروهای مسلح شاهنشاهی در آینده لازم باشد با توجه بمقتضیات وهمچنین در نظر گرفتن مقررات درجه بندی کشوری با وزارت جنگ خواهد بود.

مناطق درجه يك :

۱- شهرستانهای دشت میشان (باستثنای سوسنگرد) آبادان (باستثنای شهر آبادان) خرمشهر (باستثنای شهر خرمشهر) ماه شهر - ایزه - رامهرمز - شوشتر - بوشهر - برازجان - لار - بندرعباس - میناب - لنگه - ایرانشهر - چاه بهار - ایلام - دهلران - مهران - بدره وبخش های تابعه آنها .

۲- بخش های خاش - میرجاوه - کوهک - نصرت آباد - میانکنگی - پشت آب - شیب آب - سیب سوران - جالق - قیروکارزین - دورمیان - نه بندان خوسف - مراوه تپه - کلات - خور و بیابانک - آغا جاری وامیدیه - نفت شاه هوراند (بعلت سرمای زیاد) و دهستانهای تابعه آنها .

اصلاح ماده يك فصل ششم آئيننامه معاشهای نیروهای مسلح شاهنشاهی

۳- دهستان هنگام و نقاط سوباشی - مارشینان - خرمنکوه - ده بید .

۴- جزایر خلیج فارس و بحر عمان .

مناطق درجه ۲ :

۱- شهرستانهای اهواز- دزفول - مسجد سلیمان - بهبهان - جهرم- یاسوج
دهدشت - کازرون- ممسنی - فیروزآباد - داراب - بم (باستثنای بخش راین)
جیرفت - فردوس - تربت جام - کاشمر- طبس (گلشن) - دره گز- تربت حیدریه
(باستثنای شهر تربت) - پاوه - قصر شیرین - منجیل - سیرجان - بافق -
پیرانشهر و بخش های تابعه آنها و همچنین شهرهای آبادان -
خرمشهر - سوسنگرد - زابل - زاهدان - سراوان .

۲- بخشهای بندرگز - شهداد - سرخس - امامقلی - بخشهای حومه قوچان
مانه - کوکلان - داشپرون - گرمی - مغان - جلفا - خداآفرین - خانه - پسوه -
جلدیان - مرزن آباد- رینه - آبداتان- مزدوران - کلیبر- زرقان- پلدشت- ابرقو
بیارجمند - شهر بابک و دهستانهای تابعه آنها .

۳- دهستانهای قطور - چهل دختر - نوده - پل خاتون - گزیک - شیرگاه -
زواره کوه - دوآب - ورسک - رازی - دره خان - بله جوک و همچنین نقاط ده ملا
شاه تقی - سنگ بست - منظریه - قم - علو فرج - خلخله - آی بیک - یاریم قیه -
بور آلان - خمارلو - اصلاندوز - کبوتر آهنگ - (پایگاه شاهرخی) - دو کوه
باباعباس - اعظم پناه - پایگاه نیروی هوایی در حوالی کردند - پایگاه نیروی هوایی
در جبال کرکس در حوالی نائین .

اصلاح ماده يك فصل ششم آئيننامه معاشهاى نيروهاى مسلح شاهنشاهى

اصلاحيه فوق مشتمل بريك ماده به استناد قانون استخدام نيروهاى مسلح شاهنشاهى در جلسه روز شنبه بيست و سوم تير ماه يك هزار و سيصد و پنجاه و دو بتصويب كميسيون بودجه مجلس شورائى ملئ رسيد .
رئيس مجلس شورائى ملئ - عبدالله رياضى

اصلاح ماده ۴۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی

۱۳۵۲/۴/۲۳ مصوب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

ماده ۱ واحده - ماده ۴۰ آئین نامه فوق العاده و هزینه سفر افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی بشرح زیر اصلاح میشود و مقررات اصلاحی از اول فروردین ماه هزار و سیصد و پنجاه و دو قابل اجراست .

ماده ۴۰ - فوق العاده روزانه تحصیلی کسانی که به هزینه نیروهای مسلح شاهنشاهی بکشورهای خارجه اعزام میشوند بشرح زیر خواهد بود :

- الف -** افراد داوطلب و درجه داران تا ستوانیار (داخل) دانش آموزان - هنرآموزان - هنرجویان - دانشجویان
روزانه دوازده (۱۲) دلار	
روزانه شانزده (۱۶) دلار	پ - همافران و افسران جزء
روزانه بیست (۲۰) دلار	پ - افسران ارشد
روزانه بیست و چهار (۲۴) دلار	ت - امراء

تبصره ۱ - هزینه تحصیلی اشخاص مذکور در این ماده از قبیل شهریه مؤسسات فرهنگی ، هزینه ثبت نام ، ارزش کتب تحصیلی و نوشت افزار ، هزینه

اصلاح ماده ۴۰ آئیننامه فوق العاده و هزینه سفر افسران و کارمندان نیروهای مسلح شاهنشاهی

تهیه پایان نامه تحصیلی و سایر هزینه های تحصیلی برابر گواهی مؤسسات فرهنگی مربوط و تأیید وابستگی ارتش شاهنشاهی پرداخت خواهد شد .

تبصره ۲ - به اشخاص مذکور در این ماده به نسبت مدت تحصیل در خارج از کشور بابت تهیه لباس سالانه یکصد و پنجاه دلار پرداخت خواهد شد .

تبصره ۳ - کسانی که از محل کمک نظامی متقابل و یا کمک تحصیلی واگذاری کشورهای خارجی و یا با استفاده از بورس تحصیلی جهت تحصیل بخارج از کشور اعزام میشوند مبلغی که بعنوان کمک نظامی متقابل و یا کمک تحصیلی و یا بورس تحصیلی از کشورهای خارجی دریافت میدارند از مبلغ فوق العاده تحصیلی آنان کسر خواهد شد .

تبصره ۴ - بکسانی که از طرف نیروهای مسلح شاهنشاهی بکشورهای خارجی اعزام و در مراکز فرهنگی غیر نظامی مشغول تحصیل شوند روزانه سه (۳) دلار علاوه بر فوق العاده مقرر در این ماده پرداخت خواهد شد .

تبصره ۵ - کسانی که در کشورهای خارجی مشغول تحصیل شوند هرگاه در مدت تعطیلات تحصیلی مربوط به هزینه شخصی جهت گذراندن تعطیلات بایران یا کشورهای دیگر عزیمت نمایند ، در مدت تعطیلات کماکان از فوق العاده تحصیلی استفاده خواهند کرد .

تبصره ۶ - افزایش مزایا و فوق العاده تحصیلی در موارد لزوم و بنا به مقتضیات تابع مقررات ماده ۶۷ این آئین نامه خواهد بود .

اصلاحیه فوق مشتمل بر يك ماده باستناد قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی در جلسه روز شنبه بیست و سوم تیرماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

اجازه تأمین اعتبار روکش اسفالت باند و تاکسی‌روهای فرودگاه مهرآباد

مصوب ۳۱/۴/۱۳۵۲ کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

ماده واحده - باستناد تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون برنامه و بودجه کشور تصویب میشود که اداره کل هواپیمائی کشوری تامیزان سیصد میلیون (۳۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال بابت روکش اسفالت باند و تاکسی‌روهای فرودگاه مهرآباد در سال جاری تعهد نماید و مبلغ دو بیست و سی میلیون (۲۳۰۰۰۰۰۰۰) ریال کسرا اعتبار آن که مربوط به سال آینده است با موافقت سازمان برنامه و بودجه در بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور منظور خواهد گردید .

اجازه تأمین اعتبار فوق مشتمل بر يك ماده باستناد تبصره ۲ ماده ۲۰ قانون برنامه و بودجه در جلسه روز یکشنبه سی و یکم تیرماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبد الله ریاضی

قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی رشته‌های پزشکی

مصوب ۱۳۵۲/۵/۳

ماده ۱ - شورای آموزش پزشکی و تخصصی در وزارت علوم و آموزش عالی با وظایف زیر تشکیل میگردد :

- ۱- بررسی و تعیین احتیاجات آموزشی رشته‌های پزشکی و تخصصی.
- ۲- ارزشیابی و تعیین محتوای برنامه‌ها و روشهای کلی آموزش و ایجاد هم‌آهنگی‌های لازم .
- ۳- بررسی و تعیین احتیاجات نیروی انسانی لازم در کشور در رشته‌های پزشکی و علوم وابسته و تخصص‌های پزشکی .
- ۴- تعیین ضوابط جهت تربیت متخصص در دانشکده‌های پزشکی و بیمارستانهای وابسته بدانسگاهها از جهات زیر :
  - الف - برنامه و روشهای آموزشی .
  - ب - بررسی و اظهار نظر درباره ضوابط مربوط بصلاحت آموزش مؤسسات پزشکی و تصویب صلاحیت آموزشی مذکور و نحوه وابستگی آنها بدانسگاهها براساس ضوابط مقرر .
  - ج - تنظیم آئین‌نامه‌ها ومقررات اجرائی امتحانات تخصصی .

۵ - بررسی نحوه اجرای ضوابط و برنامه‌ها .

۶ - همکاری باشورای گسترش و ارزشیابی مدارك تحصیلی خارجی .

۷ - تشکیل هیئت‌هائی بمنظور بررسی و مطالعه درهریک از موارد مربوط
بوظائف شورا و طرح گزارش آنها درشورا .

تبصره - تعیین رشته‌های مشمول این قانون باوزارت علوم و آموزش عالی
خواهد بود .

ماده ۲ - اعضای شورا بقرار ذیل میباشند :

۱ - وزیر علوم و آموزش عالی یا نماینده او .

۲ - وزیر بهداشتی یا معاون او .

۳ - نماینده نظام پزشکی .

۴ - رؤسای دانشکده‌های پزشکی کشور .

۵ - یکنفر از استادان هر یک از دانشکده‌های پزشکی کشور بان انتخاب
شورای آن دانشکده .

۶ - پنج نفر از استادان و متخصصان بتعین وزیر علوم و آموزش عالی
که مدت عضویت آنان سه سال خواهد بود و تجدید انتخاب آنان بلامانع
است .

تبصره - ریاست جلسات با وزیر علوم و آموزش عالی یا نماینده او
خواهد بود .

ماده ۳ - شورا حداقل سالی دوبار بدعوت دبیر شورا تشکیل جلسه
خواهد داد و جلسات هنگامی رسمیت مییابد که حداقل بیش از نصف اعضاء

آن حضور داشته باشند و تصمیمات شورا حداقل با دو سوم آراء اعضاء حاضر معتبر خواهد بود .

تبصره - وزیر علوم و آموزش عالی میتواند عندالاقضاء شورا را به تشکیل جلسات فوق العاده دعوت نماید .

ماده ۴ - شورا دارای دبیرخانه ایست که زیر نظر دبیر شورا اداره خواهد شد ، دبیر شورا از بین اعضاء شورا از طرف وزیر علوم و آموزش عالی انتخاب میگردد .

سازمان دبیرخانه پیشنهاد وزارت علوم و آموزش عالی و تصویب سازمان امور اداری و استخدامی کشور خواهد بود و مستخدمین مورد نیاز دبیرخانه از بین مستخدمین وزارت مزبور انتخاب میشوند .

ماده ۵ - شورا میتواند برای انجام وظایف مندرج در این قانون از خدمات اشخاص و کارشناسان و متخصصان استفاده نماید و میزان حق الزحمه یادست مزد و اجرت آنان را توسط وزیر علوم و آموزش عالی بجا جلب نظر قبلی شورای حقوق و دستمزد بر اساس آئیننامه ای که بتصویب هیئت وزیران میرسد پرداخت نماید .

تبصره - پرداخت حق الزحمه بکادر آموزشی دانشگاهها طبق قوانین و مقررات مالی و استخدامی دانشگاه مربوط خواهد بود .

ماده ۶ - وزارت علوم و آموزش عالی مجاز است جوهری را که بعنوان حق شرکت در امتحانات نهائی یا تخصصی فنون پزشکی از طرف شورای آموزش پزشکی و تخصصی تعیین میشود وصول و طبق آئیننامه ای که از طرف

وزارت علوم و آموزش عالی تهیه خواهد شد بمصرف پرداخت حق‌الزحمه تهیه طرح سئوالات و تصحیح اوراق امتحانی و مراقبین و بازرسان امتحانات و فوق‌العاده سفر و هزینه مسافرت آنها برساند .

ماده ۷ - کلیه وجوهیکه بعنوان حق شرکت در امتحانات موضوع این قانون وصول میشود در حساب مخصوص خزانه نزد بانک مرکزی ایران متمرکز میگردد .

ماده ۸ - برای پرداخت کلیه هزینه های مربوط ببرگزاری این امتحانات که از محل درآمد فوق‌الذکر طبق این قانون انجام میشود حساب پرداخت جداگانه ای بنام وزارت علوم و آموزش عالی در بانک مرکزی ایران مفتوح میشود و خزانه وجوه لازم برای پرداخت هزینه‌ها را از حساب مربوط طبق تقاضای ذیحساب وزارت علوم و آموزش عالی بحساب پرداخت انتقال میدهد .

ماده ۹ - استفاده از حساب پرداخت موضوع ماده ۸ برای تأدیه هزینه‌های مربوط ببرگزاری امتحانات با امضای وزیر علوم و آموزش عالی و ذیحساب وزارت مزبور یا نمایندگان آنها بعمل میآید .

ماده ۱۰ - تشخیص و تسجیل کلیه هزینه‌ها از درآمد اختصاصی موضوع این قانون بعهده وزیر علوم و آموزش عالی میباشد .

ماده ۱۱ - حساب درآمدها و هزینه‌های موضوع این قانون باید طبق دستورالعملهای مربوط بحساب درآمد اختصاصی در حسابهای ماهانه وزارت علوم و آموزش عالی منظور و با اسناد و مدارک مربوط بوزارت دارائی ارسال شود .

قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی رشته‌های پزشکی

ماده ۱۲ - با رعایت ماده ۶ قانون تأسیس وزارت علوم و آموزش عالی شوراهای آموزش دندانپزشکی و داروسازی و علوم وابسته پزشکی از طرف وزارت علوم و آموزش عالی تشکیل خواهد شد .

قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و چهار تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۳/۲۲ در جلسه فوق العاده روز چهارشنبه سوم مردادماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

تصميم قانونى دائر بانتخاب ۱۵ نفر مستشاران
اصلى و ۵ نفر مستشاران جانشين ديوان محاسبات

مصوب ۱۳۵۲/۵/۴

مجلس شورايملی در جلسه فوق العاده روز پنجشنبه ۱۳۵۲/۵/۴ بموجب
ماده ۵ قانون ديوان محاسبات مصوب ۱۳۵۲/۲/۳۱ ، ۲۰ نفر آقاىان مفصله-
الاسامى زير را بعنوان مستشاران اصلى و مستشاران جانشين ديوان محاسبات
انتخاب نموده است .

مستشاران اصلى

- ۱ - سيف الدين اهرى
- ۲ - جلال عدلى
- ۳ - منوچهر پلدر
- ۴ - عسگر حسين دوست
- ۵ - فرج الله آرام
- ۶ - كاظم تدین
- ۷ - مصطفى شفقى
- ۸ - شمس الدين خلیخالی

- ۹ - مهدی شهملکی
- ۱۰ - محمد میرمیران
- ۱۱ - مصطفی پرویزیان
- ۱۲ - عباس ولیخانی
- ۱۳ - محمدعلی داوری صببور
- ۱۴ - اشرف الدین مشیری
- ۱۵ - حسین تقوی

مستشاران جانشین

- ۱ - حسین شاهرق
- ۲ - مسعود قریب
- ۳ - غلامعلی مهنا
- ۴ - هادی هاشمی
- ۵ - احمد یونس

تصمیم قانونی فوق باسناد ماده پنج قانون دیوان محاسبات در جلسه فوق العاده روز پنجشنبه چهارم مردادماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو از طرف مجلس شورایملى اتخاذگردید .

رئیس مجلس شورایملى - عبدالله ریاضی

آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات مسافربری و حمل و نقل زمینی

مصوب ۱۳۵۲/۵/۶ کمیسیونهای پارلمانی مجلسین

ماده ۱- مدیران مسئول مؤسسات مسافربری و حمل و نقل باید از دادن مسافر و تحویل بار بوسائط نقلیه ای که بوسایل ایمنی زیر مجهز نباشند خودداری نمایند :

الف- جعبه کمکهای اولیه درمانی .

ب- مثلث شبرنگ .

ج- چراغ چشمک زن .

د- کپسول آتش نشانی .

ه- دستگاه سنجش سرعت و زمان (تاخوگراف) بدون نقص فنی .

ماده ۲- مدیران مؤسسات مسافربری و حمل و نقل باید رانندگان و سائط نقلیه مربوط را ملزم بداشتن مدارك زیر نموده و از تحویل مسافر و بار بوسائط نقلیه ای که رانندگان آن فاقد مدارك مزبور باشند خودداری نمایند :

الف- گواهی نامه بیمه اجباری شخص ثالث .

ب- گواهی بیمه انفرادی راننده و کمک راننده و مهماندار در صورتیکه وسیله نقلیه دارای مهماندار باشد .

ج - کارت شناسائی عکس دار راننده که از طرف شهربانی تهیه و تنظیم میشود .

د - گواهی وابستگی وسیله نقلیه بیکي از مؤسسات مسافربری یا حمل و نقل مجاز .

ه - دفترچه کار وسیله نقلیه که بوسیله پلیس راه تهیه و تنظیم میشود .

و - دفترچه انفرادی راننده که وسیله پلیس راه تهیه و تنظیم میشود .

ماده ۳- رانندگی اتوبوس و مینی بوس بیش از هشت ساعت در یک شبانه روز برای هر راننده ممنوع است . مدیران مسئول مؤسسات مسافربری مکلفند برای مسافرت‌هایی که مستلزم بیش از هشت ساعت رانندگی با سرعت مجاز در یک شبانه روز است راننده که کمی پیش‌بینی نمایند در صورت توافق مؤسسه و راننده ممکن است راننده دو ساعت نیز بعنوان اضافه کار انجام وظیفه نماید در هر حال در شبانه روز رانندگی بیش از ده ساعت ممنوع است .

ماده ۴- مؤسسات باربری مکلفند در موقع بارگیری ظرفیت وسیله نقلیه را که از طرف شهربانی در کارت شناسائی قید شده و شرایط مربوط بطول و عرض و ارتفاع و وزن بار را طبق مقررات توزین وزارت راه در نظر گرفته و از حمل محمولاتی که شرایط مزبور در آن رعایت نشده خودداری نمایند برای حمل بارهای حجیم و سنگین وزن غیر قابل تفکیک که ابعاد و وزن آنها بیش از حدود مشخص شده در مقررات توزین باشد باید پروانه و یا اجازه حمل از مقامات مسئول وزارت راه دریافت نمایند .

تبصره ۵- مؤسسات باربری مکلفند برای توزین و قواره کردن بار ظرف مدت یکسال از تاریخ تصویب این آئین نامه یک دستگاه باسکول بظرفیت حداقل

آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات مسافربری و حمل و نقل زمینی

۴۰ تن و در مؤسساتی که بار بمیزان کافی نباشد قیام دستی مناسب به تشخیص وزارت راه و همچنین یکدستگاه سنجش عرض و ارتفاع بار (گاباری) باندازه مجاز داشته باشند .

ماده ۵۵ - هر يك از مؤسسات مسافربری و حمل و نقل که مقررات این آئین نامه را رعایت نکند باستناد ماده ۱۱ قانون نحوه رسیدگی بتخلفات و اخذ جرائم رانندگی و تبصره ذیل آن برای مدت حداکثر یکماه به تناسب اهمیت تخلف و تأثیر آن در وقوع سوانح و تصادفات رانندگی از طرف شهربانی یا ژاندارمری کل کشور تعطیل خواهد شد .

تعطیل مازاد بر مدت یکماه تا یکسال و رسیدگی به اعتراض طبق ماده ۱۱ قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرائم رانندگی بعمل خواهد آمد .

ماده ۶۵ - تعطیل مؤسسه مسافربری و حمل و نقل زمینی شامل هر نوع فعالیت مؤسسه مرکزی یا نمایندگی متخلف با رعایت تبصره ذیل ماده ۱۱ قانون نحوه رسیدگی بتخلفات و اخذ جرائم رانندگی خواهد بود .

ماده ۷۵ - مفاد ماده ۱۱ قانون نحوه رسیدگی بتخلفات و اخذ جرائم رانندگی راجع به اعتراض مدیران به تعطیل مؤسسه در مورد ماده شش این آئین نامه نیز لازم الاجرا است .

ماده ۸۵ - هرگاه ژاندارمری کل کشور تعطیل مؤسسه مسافربری و حمل و نقل واقع در حوزه استحفاظی شهربانی کل کشور را بعلت وقوع تخلف در حوزه استحفاظی خود لازم تشخیص دهد طبق مقررات این آئین نامه اتخاذ تصمیم نموده مراتب را برای اجراء به شهربانی کل کشور اعلام میکند و در

آئین نامه حمل بار و مسافر و مدت تعطیل مؤسسات مسافربری و حمل و نقل زمینی

موردیکه تخلف در حوزه استحفاظی شهربانی اتفاق افتاده و مؤسسه مسافربری و حمل و نقل در حوزه استحفاظی ژاندارمری کل کشور قرار داشته باشد تصمیم شهربانی برای اجراء به ژاندارمری کل کشور اعلام خواهد شد .

ماده ۹۵ - تعطیل مؤسسات حمل و نقل در صورت قطعیت در دفتر مخصوصی که شهربانی و ژاندارمری تهیه خواهند کرد ثبت میشود .

بعلاوه مراتب باید در پشت پروانه کار مؤسسه بوسیله دادگاه و در صورت عدم اعتراض بوسیله اداره راهنمایی و رانندگی شهربانی یا پلیس راه منعکس شود .

آئین نامه فوق مشتمل بر نه ماده و یک تبصره با استناد ماده ۱۱ قانون نحوه رسیدگی بتخلفات و اخذ جرائم رانندگی مصوب ۱۳۵۰/۳/۳۰ در تاریخ ششم و هفدهم تیرماه ۱۳۵۲ بتصویب کمیسیونهای دادگستری و کشور مجلس شورای ملی و در تاریخ ششم مرداد ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب کمیسیونهای دادگستری و کشور مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون الغاء قرارداد نفت با كنسرسيوم مصوب
سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش
و خرید نفت بين دولت شاهنشاهی ایران
و شرکت های خارجی

مصوب ۱۳۵۲/۵/۸

ماده ۱۹ واحده - قرارداد دولت ایران با كنسرسيوم نفت مصوب آبانماه
۱۳۳۳ و ملاحظات آن لغو میگردد و بدولت اجازه داده میشود قرارداد ضمیمه
مربوط بفروش و خرید نفت را که بين دولت شاهنشاهی ایران و شرکت ملی نفت
ایران از یکطرف و شرکتهای خارجی نامبرده در قرارداد مزبور از طرف دیگر
منعقد و امضاء شده است بموقع اجرا بگذارد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و متن قرارداد ضمیمه پس از تصویب مجلس
شورایمالی در جلسه فوق العاده روز سه شنبه ۱۳۵۲/۵/۲ در جلسه فوق العاده
روز دوشنبه هشتم مردادماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس
سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قرارداد

این قرارداد بین ایران (از طریق دولت شاهنشاهی ایران) و شرکت ملی نفت ایران (شرکتی که طبق قوانین ایران تشکیل یافته و وجود دارد) بعنوان طرفهای اول و شرکتهای زیر بعنوان طرفهای دوم منعقد میگردد :

گالف اویل کورپوریشن Gulf Oil Corporation (شرکتی که طبق قوانین پنسیلوانیای ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و موبیل اویل کورپوریشن Mobil Oil Corporation (شرکتی که طبق قوانین نیویورک ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و اکزون کورپوریشن Exxon Corporation (شرکتی که طبق قوانین نیوجرسی ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و استاندارد اویل کمپانی اف کالیفرنیا Standard Oil Company of California (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و تکزا اکواین کورپوریتد Texaco Inc (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و دی بریتیش پترولیوم کمپانی لیمیتد The British Petroleum Company Limited (شرکتی که بموجب قوانین انگلستان تشکیل یافته و وجود دارد) و شل پترولیوم ن . و . Shell Petroleum N. V. (شرکتی که بموجب قوانین هلند تشکیل یافته و وجود دارد) و کمپانی فرانسزده پترول Compagnie Francaise des Petroles (شرکتی که بموجب قوانین فرانسه تشکیل یافته و

وجود دارد) و امریکن ایندپندنت اویل کمپانی American Independent Oil Company (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل شده و وجود دارد) و اتلانتيک ریچفیلد کمپانی Atlantic Richfield Company (شرکتی که طبق قوانین پنسیلوانیای ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و کانتی نتال اویل کمپانی Continental Oil Company (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و گتی اویل کمپانی Getty Oil Company (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و چارتر اویل Charter Oil Company (شرکتی که طبق قوانین فلوریدای ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و دی استاندارد اویل کمپانی (اوهایو) The Standard Oil Company (Ohio) (شرکتی که طبق قوانین اوهایوی ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و گالف اینترنشنال کمپانی Gulf International Company (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و موبیل اویل ایران اینکورپوریتد Mobil Oil Iran Inc (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و اسوتریدینگ کمپانی اف ایران Esso Trading Company Of Iran (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و ایران کالیفرنیا اویل کمپانی Iran California Oil Company (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و تکزاکو ایران لیمیتد Texaco Iran Limited (شرکتی که طبق قوانین دلاوار امریکا

تشكيل یافته و وجود دارد) و کالتکس (ایران) لیمیتد Caltex(Iran) Limited (شرکتی که طبق قوانین جزایر باهاما تشکیل شده و وجود دارد) و اوپل تریدینگ کمپانی (ایران) لیمیتد Oil Trading Company (Iran) Limited (شرکتی که طبق قوانین انگلستان تشکیل یافته و وجود دارد) و ندرلندز ایرانسر اردولی هندل - ماتشاپای (ندرلندز ایرانین اوپل تریدینگ کمپانی) ن . و .

Nederlands-Iraanse Aardolie Handel-Maatschappij
(Netherl- andes Iranian Oil Trading Company) N. V.

(شرکتی که بموجب قوانین هلند تشکیل یافته و وجود دارد) و امریکن ایندپندنت اوپل کمپانی اف ایران American Independent Oil Company of Iran (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و ارکو ایران اینکورپوریتد Arco Iran Inc (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و سن جاسیتو ایسترن کورپوریشن San Jacinto Eastern Corporation (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و گتی ایران لیمیتد Getty Iran Limited (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده امریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و چارتر (ایران) پترولیم کمپانی Charter (Iran) Petroleum Company (شرکتی که طبق قوانین کالیفرنیا ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و وجود دارد) و سوهایو ایران تریدینگ اینکورپوریتد Sohio-Iran Trading Incorporated (شرکتی که طبق قوانین دلاوار ایالات متحده آمریکا تشکیل یافته و وجود دارد).

نظر به اینکه دولت ایران و شرکت ملی نفت ایران علاقه دارند که ذخایر هیدرو-کربور کشور را به بهترین وجه مورد گسترش و بهره برداری قرار دهند و بدین وسیله منافع و رفاه ملت ایران را که از آن حاصل میشود بحداکثر افزایش دهند .

نظر باینکه ایران در اجرای هدف بالا تصمیم گرفته است که حق تمام و کامل مالکیت و تصدی و کنترل کلیه ذخایر هیدروکربور و دارائیهسا و اداره صنعت نفت بوسیله شرکت ملی نفت ایران اعمال شود .

نظر به اینکه شرکتهای بین المللی نفت که در بالا بعنوان طرفهای دوم این قرارداد از آنها نام برده شده بادت داشتن به تأسیسات حمل و نقل و پالایش و فروش که در سراسر جهان ایجاد شده در ۱۳۳۳ با ایران و شرکت ملی نفت ایران قراردادی منعقد کرده اند (که از این پس بعنوان قرارداد کنسرسيوم یادخواهد شد) و بموجب آن مقادیر معتنابهی نفت خام ایران و فرآوردههای حاصل از آنرا در قسمت وسیعی از جهان بفروش رسانیده اند .

نظر به اینکه ایران و شرکت ملی نفت ایران علاقه دارند که دستیابی مصرف کنندگان سراسر جهان بعرضه نفت خام و فرآوردههای ایران ادامه داشته باشد و قادر هستند که این نفت خام و فرآوردهها را بمقادیر بیشتر در دسترس مصرف کنندگان مزبور قرار دهند .

نظر به اینکه شرکتهای مذکور در بالا علاقه و توانائی آنها دارند که با اعتماد بعرضه مطمئن و امید دریافت اجرت معقول جریان مداوم این نفت خام و فرآوردهها را بسوی مصرف کنندگان مزبور تأمین نمایند .

نظر به اینکه طرفین این قرارداد توافق دارند که رابطه کلی ایران و شرکت ملی نفت ایران با شرکتهای نفتی مذکور در بالا بمنظور تحقق کامل هدفهای

مشروح بالا و به ترتیب مقرر در این قرارداد مورد تجدید نظر و تعدیل قرار گیرد .

نظر به اینکه هر یک از طرفین به طیب خاطر در مذاکراتی که به عقد این قرارداد منتهی گردید شرکت جسته اند و مذاکرات مزبور بطور دوستانه ادامه یافته و منجر به عقد این قرارداد فروش و خرید بجای قرارداد کنسرسیوم گردیده است تا نیل به هدفهای مذکور در بالا را میسر سازد ، اینک بدینوسیله میان طرفین توافق میشود :

ماده ۱۵ - جز در مواردیکه سیاق عبارت بنحو دیگری اقتضا کند اصطلاحات زیر که در این قرارداد و ضوابط آن بکار برده شده اند معانی را که در زیر برای آنها بیان شده است خواهد داشت :

«پالایشگاه آبادان» یا «پالایشگاه» بمعنی املاک زیر است که در ایران واقع شده و مالکیت آنها متعلق بشرکت ملی نفت ایران میباشد :

۱- کلیه کارخانه ها و دستگاههای عمل آورنده برای تصفیه نفت خام و کلیه تأسیسات و تجهیزات متعلقه بآنها که در آبادان واقع شده اند .

۲- محوطه مخزن ها در باوآرده و نیز اسکله های باوآرده که برای محوطه مخزن های مزبور مورد استفاده است و انبار نفت مظروف که در شاخاب بریم واقع شده اند .

۳- خطوط لوله مربوط به تأسیسات انتهائی بارگیری و مخازن نفت خام و فرآورده های حاصل از آن و همچنین اسکله ها و لوله های بارگیری مربوط در بندر ماه شهر که مورد استفاده تأسیسات انتهائی و مخازن مزبور است به استثنای

مخازن فرآورده های گاز مایع طبیعی و لوله های بارگیری پروپان و بوتان تا اسکله شماره ۶۵ .

۴- شبکه خطوط لوله مربوط به اقلام (۱) و (۲) و (۳) بالا .

«وابسته» در مورد هر «عضو کنسرسيوم» یا هر «شرکت بازرگانی» که توسط آن «عضو کنسرسيوم» معین شود عبارت خواهد بود از شرکتی که:

۱- مالک پنجاه درصد یا بیشتر از سهام دارای حق رأی آن «عضو کنسرسيوم» باشد یا

۲- پنجاه درصد یا بیشتر از سهام دارای حق رأی آن در مالکیت آن «عضو کنسرسيوم» یا «شرکت اصلی» آن «عضو کنسرسيوم» یا هر کدام از این دو با اتفاق يك یا چند شخص دیگر باشد که هر يك از آنها خود «عضو کنسرسيوم» یا «شرکت اصلی» باشد . «ناحیه» (که در این قرارداد و ضمائم آن ذکر شده) بمعنی ناحیه ای است که در جدول ۱ شرح داده شده است .

«بهای اعلان شده مربوطه» در مورد هر يك از نفت خامهای ایران عبارت است از بهائی که بر طبق تعریف این قرارداد هر يك از شرکتهای بازرگانی یا وابسته آن بطور جداگانه برای آن نفت خام در تاریخ صدور یا در موقع تحویل به پالایشگاه بر حسب مورد اعلان کرده باشند .

«تصفیه خانه بندر ماه شهر» عبارتست از تأسیسات تفکیک گاز مایع (باستثنای برج جداکننده اتان) و مخزنهای انبار فرآورده های گاز مایع طبیعی و شبکه بارگیری پروپان و بوتان (باستثنای اسکله ها) که همه آنها در بندر ماه شهر واقع شده اند .

«بشکه» یعنی يك بشکه معادل ۴۲ گالن آمریکائی در ۶۰ درجه حرارت فارنهایت و فشار معمولی جو «حسابدار خبره» یعنی حسابدار شاغلی که در یکی از کشورهاییکه یکی از طرفهای قرارداد در آن بتأسیس رسیده عالیترین شرایط لازم برای این حرفه را دارا باشد و یا حسابدار واجد عالیترین درجه در یکی از کشورهای مزبور که درجه او به تصدیق دولت رسیده باشد.

«اعضای کنسرسیون» بمعنی تمام یا هر يك از شرکتهای مذکور در جدول ۲ این قرارداد میباشد.

«نفت خام» عبارتست از نفت خام طبیعی، اسفالت و کلیه هیدروکربورهای مایع به حالت طبیعی یا آنچه از طریق فشردن گاز یا سواکردن از گاز طبیعی بدست آمده باشد (باستثنای متان و اتان که چه بحالت مایع باشند و چه بصورت گاز از هر لحاظ گاز طبیعی محسوب میشوند). در مواردی که نفت خام بنحو دیگری جز از طریق پالایش عمل آورده شود و قسمتی از آن بجزریان نفت خام بازگشت داده شود، «نفت خام» شامل قسمتی که باین طریق بازگشت داده شده است نیز میباشد.

«تاریخ تصویب قانونی» یعنی تاریخی که این قرارداد بموجب ماده ۳۰ این قرارداد قوت قانونی می یابد.

«هزینه های استهلاك» یعنی هزینه فرسودگی و استهلاك کلیه دارائیهای ثابت و منقول و کلیه هزینه های دیگر سرمایه ای که منجمله شامل هزینه های انجام شده بموجب مقررات ماده ۸ از بابت استفاده از اراضی و هزینه های اکتشاف و حفاری که بحساب سرمایه منظور شده باشند نیز میشود.

«تاریخ اجرا» یعنی اول فروردین ۱۳۵۲.

«مجموع ظرفیت ویژه دایر برآورد شده» در مورد هر سال عبارت تست از برآورد شرکت ملی نفت ایران برای مجموع حجم نفت خام از هر درجه که تولید و تحویل آن از ناحیه با وسایل موجود یا طرح شده در آنسال ممکن باشد و در این برآورد، وقفه‌هایی که در نتیجه سرویس منظم دستگاهها یا بعلل پیش‌بینی نشده در کلیه وسایل (از جمله چاههای نفت ده) و کارخانه‌ها و تجهیزات پیش‌می‌آید نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت. برآورد مزبور در مورد هر سال و برای هر درجه نفت خام بصورت تعداد متوسط بشکه در روز نشان داده خواهد شد.

«مصرف داخلی» عبارت است از مصرف فرآورده یا ماده مربوطه در ایران یا بکاربردن نفت خام برای ساختن فرآورده مصرف شده بطریق مزبور، نه آنچه از ایران صادر میشود.

«گاز طبیعی» یعنی گازتر و گاز خشک و کلیه هیدروکربورهای گازی دیگر که از چاههای نفت یا گاز تولید شود و تتمه‌گازی که پس از سواکردن هیدروکربورهای مایع از این قبیل گازهای تر باقی بماند این اصطلاح شامل متان و اتان درحالت مایع نیز میباشد.

«گاز مایع طبیعی» یعنی هیدروکربورهای مایع گاز طبیعی که از گاز طبیعی تفکیک شود.

«فرآورده گاز مایع طبیعی» یعنی هر فرآورده هیدروکربور که بهر شیوه عمل (خواه تاکنون شناخته شده و یا نباشد) از گاز مایع طبیعی ساخته شود.

«شرکت اصلی» یعنی شرکت یا شرکتهائی که کلیه سهام با حق رأی یکی از اعضاء کنسرسیون را مالک باشند .

«شخص» یعنی شخص حقیقی یا حقوقی و شامل مشارکت ، مؤسسه ، شرکت ، انجمن ثبت نشده و شرکت ثبت شده میباشد .

«بهای اعلان شده» نفت خام ایران :

۱- در مورد نفت خام که برای صدور از ایران ، بارکشتی نفتکش شده باشد عبارتست از قیمت فوب کشتی نفتکش در نقطه بارگیری ساحلی ، و آن قیمتی است که شرکت بازرگانی یا وابسته آن ، نفت خام برابر آنراچه از حیث کیفیت و چه از لحاظ وزن مخصوص بمنظور فروش و تحویل بخریداران عموماً تحت شرایط مشابه و در همان نقطه بارگیری ساحلی عرضه میدارد . و

۲- در مورد نفت خام تحویلی به پالایشگاه عبارتست از قیمت نفت خام مشابه آن چه از حیث کیفیت و چه از لحاظ وزن مخصوص که بشرح فوق فوب کشتی در بندر پالایشگاه برای فروش عرضه شود منهای هزینه انتقالی که مورد توافق قرار گیرد . هرگونه بهای اعلان شده مادام که قرارداد تهران و قرارداد ژنو (با اصلاحیه مورخ اول ژوئن ۱۹۷۳ ان) باعتبار خود باقی میباشند برطبق آنها و یا برطبق هر قرارداد مربوطه دیگر در آینده خواهد بود .

«فرآورده» یعنی هر فرآورده تمام شده یا نیمه تمام که از نفت خام یا گاز طبیعی از طریق فشردن یا تصفیه یا عملیات شیمیائی یا هر نوع اسلوب یا عمل دیگر (خواه فعال شناخته باشد یا نه) ساخته شود یا بدست آید .

«شرکت خدمات» یعنی شرکت مذکور در ماده ۱۷ .

«پرداخت مشخص» یعنی مبلغی معادل $12/4$ درصد بهای اعلان شده مربوطه .

«مقدار مشخص» بمعنای مقرر در ماده ۲ خواهد بود .

«فرعی» در مورد عضو کنسرسیون عبارتست از هر نوع شرکت ثبت شده ای که کلیه سهام بارای آن (مگر تعداد حداقل سهامی که ممکن است بموجب قانون مالکیت اشخاص ثالث بر آنها لازم باشد) متعلق به عضو کنسرسیون یا متعلق بشرکت اصلی عضو کنسرسیون بوده یا سهام مزبور بهر یک از آنها باتفاق یک یا چند شخص دیگر (که هر یک از اشخاص مزبور عضو کنسرسیون یا شرکت اصلی باشد) تعلق داشته باشد و «تعلق داشتن» که در این تعریف و در تعریفهای «وابسته» و «شرکت اصلی» بکار برده شده است یعنی تعلق داشتن منافع خواه بطور مستقیم و خواه از طریق یک یا چند شرکت ثبت شده میباشد .

«این قرارداد» یعنی قرارداد حاضر و ضمائم آن .

«تن» یعنی تن بلند معادل ۲۲۴۰ پوند آواردوپوا (avoirdupois)

«شرکتهای بازرگانی» دارای معنایی است که در ماده ۲ مقرر شده است و شامل طرفهای دوم جز اعضای کنسرسیون می باشد لیکن هر عضو کنسرسیون که خریدها و فروشهای مجدد موضوع جمله اخیر جزء بند ۱ ماده ۲ را انجام میدهد مشمول این تعریف خواهد بود .

دوره های زمانی مذکور در این قرارداد بر مبنای تقویم خورشیدی منظور خواهد شد .

«سال» یعنی یکسال تقویمی که از اول ژانویه آغاز میشود. «دوره سه ماهه» یعنی دوره ای بمدت سه ماه که آغاز آن اول ژانویه یا اول آوریل یا اول ژوئیه یا اول اکتبر در هر مورد بر طبق تقویم گرگوری باشد.

ماده ۲-الف- شرکت ملی نفت ایران در هر سال پس از وضع مقدار مورد احتیاج خود برای مصرف داخلی و پس از وضع مقدار مشخص نفت خام صادراتی خود در سال مزبور (بنحویکه در جزء ب این ماده تصریح گردیده است) بقیه مقدار نفت خام ناحیه را که جهت صدور آماده فروش به اعضای کنسرسیوم میباشد با تعیین درجه به اطلاع اعضای مزبور خواهد رسانید.

ب- مقادیر مشخص نفت خام صادراتی خود شرکت ملی نفت ایران مورد اشاره در فوق که بصورت نفت خام یا فرآورده ها صادر خواهد شد از درجه های مختلف نفت خام آماده صدور بهمان نسبت که برای فروش به اعضای کنسرسیوم عرضه میشود تشکیل خواهد شد باین شرح :

۱- در ۱۹۷۳ ۲۰۰۰۰۰ بشکه در روز (یعنی از قرار ۲۰۰۰۰۰ بشکه

در روز از تاریخ ۲۱ مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر

۱۹۷۳).

در ۱۹۷۴ ۳۰۰۰۰۰ بشکه در روز

در ۱۹۷۵ ۴۵۰۰۰۰ بشکه در روز.

در ۱۹۷۶ ۶۰۰۰۰۰ بشکه در روز

در ۱۹۷۷ « « ۷۵۰۰۰۰

در ۱۹۷۸ « « ۹۰۰۰۰۰

در ۱۹۷۹	« « ۱۱۰۰۰۰۰	«
در ۱۹۸۰	« « ۱۳۰۰۰۰۰	«
در ۱۹۸۱	« « ۱۵۰۰۰۰۰	«

۲- از آن پس نسبت مقادير مشخص نفت خام صادراتی خود شرکت ملی نفت ایران در هر سال به کل مقدار نفت خام آماده صدور در سال مزبور معادل نسبت يك ميليون و پانصد هزار بشکه در روز به کل مقدار نفت خام آماده صدور در سال ۱۹۸۱ خواهد بود. هر گاه مجموع نفت خام آماده صدور در سال ۱۹۸۱ بعلة قوه قهریه کاهش یا بدمجموع مقدار نفت خامی که در صورت نبودن علت مزبور آماده صدور می بود مبنای محاسبه مقادير مشخص نفت خام صادراتی خود شرکت ملی نفت ایران قرار خواهد گرفت مشروط بر آنکه :

الف - هر گاه شرکت ملی نفت ایران قبل از ۱۹۸۱ بموجب قراردادى، تعهداتی جهت تحویل نفت خام از ناحیه به پالایشگاه یا تأسیسات پائین دستی دیگر بر عهده گرفته باشد که ۵۰ درصد یا بیشتر آن پالایشگاه یا تأسیسات متعلق بشرکت ملی نفت ایران باشد .

ب - هر گاه در طول هر يك از سالهای بعد از ۱۹۸۱ مقدار مشخص مربوط به سال مزبور که بنحو مذکور در فوق محاسبه میگردد کمتر از مقداری باشد که شرکت ملی نفت ایران برای ایفای چنان تعهداتی لازم دارد، در آن صورت مقدار مشخص مربوط به سال مزبور چندان افزایش خواهد یافت که شرکت ملی نفت ایران بتواند تعهدات پائین دستی مشروح در بالا را ایفا نماید نهایت حد مقدار مشخص عبارت خواهد بود از يك ميليون و پانصد هزار بشکه در روز یا ۵۰ درصد نفت خام آماده صدور در سال مورد بحث هر کدام که کمتر باشد .

ج - شرکت ملی نفت ایران در هر سال مقادیر نفت خامی را که اعضای کنسرسیوم احتیاج داشته و بر طبق ماده ۳ اعلام کرده باشند تولید و جهت صدور به آنها خواهد فروخت .

د - اعضای کنسرسیوم بر طبق شرایط این قرارداد مواد زیر را در ایران بمنظور صدور بفروش خواهند رساند .

۱- نفت خامی که بموجب این قرارداد خریداری میشود به استثنای مقداری از آن که طبق مقررات این قرارداد به پالایشگاه‌های آبادان یا بندرماه شهر تحویل میگردد .

۲- فرآورده‌های ساخته شده در ایران از نفت خامی که بموجب مقررات این قرارداد تحویل گردیده است .

ه - ۱ - ممکن است حقوق و تعهداتی که اعضای کنسرسیوم بموجب مقررات این قرارداد از لحاظ خرید و فروش نفت خام دارند توسط شرکتهای بازرگانی اجراء و اعمال گردد. هر یک از اعضای کنسرسیوم همواره میتواند تمام یا قسمتی از حقوق و تعهدات خود را که مربوط به خرید و فروشهای مذکور در این ماده باشد بیک یا چند شرکت فرعی که بر طبق این قرارداد بعنوان شرکت بازرگانی تعیین خواهد نمود واگذار کند ولی این گونه واگذاریها هیچ عضو کنسرسیوم را از تعهداتی که بموجب این قرارداد دارد بری نخواهد کرد . هر شرکت بازرگانی که طرف اینگونه واگذاری قرار گرفته باشد در حکم یکی از طرفهای این قرارداد شناخته خواهد شد . هر یک از اعضای کنسرسیوم ممکن است خرید و فروشهای مندرج در این ماده را خود یا بوسیله شعبه‌ای در ایران انجام دهد

در این صورت عنوان شرکت بازرگانی شامل آن عضو کنسرسيوم که این خرید و فروشها را انجام میدهد نیز خواهد بود .

۲- هر يك از شرکتهای بازرگانی در ایران به ثبت خواهد رسید و باید دارای همان ملیت عضو کنسرسيوم که آنرا تعیین کرده است باشد مگر آنکه عضو کنسرسيوم مذکور تشخیص دهد که احتیاجات مالیاتی یا ارزی خارج از ایران ملیت دیگری را اقتضا میکند که در اینصورت عضو کنسرسيوم میتواند آن ملیت را برای شرکت بازرگانی مورد بحث انتخاب کند .

۳- شرکتهای بازرگانی که از سابق شناخته شده و در تاریخ اجراء در ایران به ثبت رسیده باشند میتوانند طبق مقررات این قرارداد بعنوان شرکت بازرگانی بکار خود ادامه دهند .

و - مالکیت نفت خام که متعلق به شرکت ملی نفت ایران میباشد در نتیجه فروش بموجب مقررات این قرارداد در سرچاه به شرکتهای بازرگانی منتقل خواهد شد .

ز - با وجود تعریفی که در ماده ۱ برای نفت خام ذکر شده است از لحاظ جزءهای الف ، ب ، ج بالا ماده ۳ چنین تلقی خواهد شد که اصطلاح نفت خام شامل گازهای طبیعی نمی باشد .

ماده ۳- الف - شرکت ملی نفت ایران تا اول سپتامبر هر سال مجموع ظرفیت دایر خالص برآورد شده را برای سال بعد و همچنین مقدار هر يك از درجه های نفت خام آماده فروش به اعضای کنسرسيوم برای سال بعد را بنحویکه در ماده ۲ ذکر گردیده به اطلاع اعضای کنسرسيوم خواهد رسانید .

ب- تا اول اکتبر هر سال شرکتهای بازرگانی احتیاجات سال بعد خود را برای نفت خامی که به همان صورت نفت خام میخوانند صادر کنند (با ذکر درجه آن) و همچنین احتیاجات خود را برای نفت خامیکه بحساب آنها باید در ظرف سال بعد در پالایشگاه آبادان تصفیه گردد اعلام خواهند کرد و با اطلاع شرکت ملی نفت ایران خواهند رسانید .

ج - ۱- نفت خامیکه مطابق مقررات این قرارداد بوسیله شرکت ملی نفت ایران به شرکتهای بازرگانی فروخته میشود توسط شرکت ملی نفت ایران فوب کشتی یا در پالایشگاه آبادان یا در هر نقطه صدور دیگر از ایران که شرکت بازرگانی خریداران نفت در خواست نماید تحویل خواهد شد .

۲- برداشت نفت خام جهت صدور بوسیله شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی بر طبق دستور العمل مشروحي که در مواقع لازم باید مورد توافق طرفین قرار گیرد بعمل خواهد آمد دستور العمل مزبور متضمن اصولی خواهد بود که در جدول ۵ ضمیمه قید گردیده است .

د - هرگاه در سالی مقدار نفت خام آماده فروش به شرکتهای بازرگانی بنحو مذکور در جزء الف فوق بیش از مقداری باشد که بروفق جزء ب توسط شرکتهای بازرگانی اعلام گردیده است مقدار اضافی مزبور در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار خواهد گرفت تا در ظرف آن سال به حساب خود صادر نماید مقدار اضافی مذکور همچنین ممکن است تا جائیکه شرکت ملی نفت ایران تعهدی نسبت به صدور آن ننموده باشد جهت خرید به شرکتهای بازرگانی عرضه شود . اعلام راجع بمقدار اضافی مذکور بعداً از طرف شرکتهای بازرگانی

مطابق دستورالعملی که باموافقت شرکت ملی نفت ایران مقرر گردد داده خواهد شد .

ه - ۱- هرگاه در سالی بر اثر دقیق نبودن بر آورد موضوع جزء الف فوق مجموع ظرفیت دایر خالص واقعی بیش از مجموع ظرفیت دایر خالص بر آورد شده باشد که مطابق جزء الف فوق توسط شرکت ملی نفت ایران بشرکتهای بازرگانی اعلام گردیده است در این صورت شرکتهای بازرگانی حق خواهند داشت مقادیری را که طبق جزء ب اعلام کرده اند تا میزان اضافی مذکور افزایش دهند .

۲- هرگاه در سالی بر اثر دقیق نبودن بر آورد موضوع جزء الف فوق مجموع ظرفیت دایر خالص واقعی کمتر از مجموع ظرفیت دایر خالص بر آورد شده باشد که مطابق جزء الف فوق توسط شرکت ملی نفت ایران بشرکتهای بازرگانی اعلام شده است در چنین صورت مقادیر آماده برای شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی بشرح جزء د فوق به نسبت واحد تقلیل خواهد یافت. در صورتیکه تقلیل مزبور برای جبران تفاوت بین مجموع ظرفیت دایر خالص بر آورد شده و مجموع ظرفیت دایر خالص واقعی کافی نباشد اعلام مقرر در جزء ب بالا که توسط شرکتهای بازرگانی داده شده است بهمان نسبت تقلیل خواهد یافت.

و - هرگاه در سالی بعلت قوه قهریه شرکت ملی نفت ایران نتواند کل مقدار نفت خامی را که جهت تأمین مقدار کل احتیاجات شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی برای صدور به صورت نفت خام و یا فرآورده ها بنحو مقرر در فوق لازم میباشد آماده نماید در این صورت مقدار مشخص

شرکت ملی نفت ایران و مقادیریکه باید توسط شرکتهای بازرگانی خریداری گردد بنسبت واحد تقلیل داده خواهد شد .

ماده ۴-الف - شرکت ملی نفت ایران روزانه تا ۳۰۰۰۰۰ بشکه نفت

خام خریداری شده بموجب این قرارداد را بر طبق يك قرارداد پالایش برای شرکتهای بازرگانی تصفیه خواهد کرد . مدت قرارداد پالایش مزبور که بموجب این ماده باید بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسر سیوم و شرکتهای بازرگانی منعقد شود بیست سال از تاریخ اجرا خواهد بود .

ب - قرارداد پالایش مطالب زیر را بطور مشروح تر مشتمل خواهد بود :

۱ - تصفیه نفت خام برای شرکتهای بازرگانی منوط بر رعایت حق تقدم شرکت ملی نفت ایران در مورد برداشت فرآورده های لازم جهت مصرف داخلی خواهد بود .

۲ - در انتخاب نفت خامهائیکه باید پیلایشگاه جریان یابد ملاحظه کیفیت و انواع فرآورده های مورد نیاز شرکت ملی نفت ایران برای مصرف داخلی در درجه اول خواهد بود و شرکتهای بازرگانی بشرط رعایت اولویت مزبور حق انتخاب ترکیب نفت خام وارده به پالایشگاه را خواهند داشت . شرکتهای بازرگانی حق خواهند داشت فرآورده های مختلف را به انواع و کیفیاتی که با توانائی موجود پالایشگاه سازگار باشد دریافت دارند .

۳ - اجرت پالایش که شرکتهای بازرگانی بشرکت ملی نفت ایران خواهند پرداخت با هزینه های گردانیدن پالایشگاه مرتبط خواهد بود .

۴ - شرکتهای بازرگانی میتوانند بشرکت ملی ایران اعلام کنند که مایلند

کمتر از روزی ۳۰۰۰۰۰ بشکه نفت خام بموجب قرارداد پالایش برای آنها تصفیه شود. در اینصورت مقدار نفت خامی که بموجب قرارداد مزبور حق دارند تصفیه آنرا از شرکت ملی نفت ایران بخواهند از آن پس بهمان میزان تقلیل خواهد یافت.

۵ - هرگاه مقدار نفت خامی که شرکتهای بازرگانی بیالایشگاه تحویل میدهند در طی سالی کمتر از ۹۵ درصد مقدار کل نفت خامی باشد که بموجب قرارداد پالایش حق دارند در آنسال برای آنها تصفیه شود باید اجرت پالایش ۹۵ درصد آن مقدار کل را بشرکت ملی نفت ایران بپردازند مگر اینکه اوضاع و احوالی خارج از اختیار آنها مانع از تحویل نفت خام بیالایشگاه شده باشد.

۶ - در طول مدت قرارداد پالایش باید ظرفیت و توانائی کنونی بیالایشگاه حفظ شود و شرکتهای بازرگانی باید علاوه بر اجرت پالایش، بهره سرمایه - گذارهای لازم برای این منظور (از جمله سرمایه در گردش) را نیز بشرکت ملی نفت ایران بپردازند. شرکت ملی نفت ایران در مورد اینگونه سرمایه - گذارها که باید بر مبنای اقتصادی و کارائی انجام گیرد نظریات شرکتهای بازرگانی را ملحوظ قرار خواهد داد.

۷ - شرکتهای بازرگانی در برابر اجرت پالایش از شرکت ملی نفت ایران يك اعتبار غیر نقدی معادل صد درصد هزینه استهلاك سالانه تأسیسات که بر مبنای باقیمانده بهسای دفتری در ۲۹ اسفند ۱۳۵۱ (بیستم مارس ۱۹۷۳) محاسبه خواهد شد دریافت خواهند کرد و اجرت پالایش را پس از کسر این اعتبار نقداً بشرکت ملی نفت ایران خواهند پرداخت.

۸- هرگاه شرکت ملی نفت ایران، پس از آنکه فرآورده‌های مورد نیاز خود را برای مصرف داخلی و همچنین احتیاجات شرکتهای بازرگانی را برای صادرات تأمین نمود، بخواهد از ظرفیت اضافی پالایش برای منظور صادرات استفاده کند مراتب را بشرکتهای بازرگانی اطلاع خواهد داد تا ترتیبات مرضی الطرفینی در این باره برقرار گردد.

ج - ۱ - مجموع درآمد ناویژه شرکتهای بازرگانی در هر سال از فروش فرآورده‌ها در ایران که بموجب قرارداد پالایش برای آنها ساخته میشود برطبق جزء ب ماده ۵ محاسبه خواهد شد.

۲- برای محاسبه بدهی شرکتهای بازرگانی از بابت مالیات بر درآمد ایران:

الف - اجرت پالایشی که شرکت ملی نفت ایران از شرکتهای بازرگانی دریافت میدارد جزء هزینه‌های قابل کسر پذیرفته خواهد گردید و از جهت این محاسبه اعتبار غیر نقدی مذکور در بند ۷ جزء ب بالا از مبلغ اجرت پالایش کسر نخواهد شد.

ب - بهره‌ای که شرکتهای بازرگانی برطبق بند ۶ جزء ب بالا بشرکت ملی نفت ایران میدهند بعنوان هزینه قابل کسر پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۵- الف - هر شرکت بازرگانی مکلف است که خود یا توسط دیگری

بهای اعلان شده نفت خام را برای هر نقطه صدور از ایران و برای هر نوع و هر وزن مخصوصی منتشر کند و با اطلاع شرکت ملی نفت ایران برساند. قیمت‌های مزبور بر وفق قرارداد تهران و قرارداد ژنو (با اصلاحیه مورخ اول ژوئن ۱۹۷۳ آن) مادام که قراردادهای مذکور باعتبار خود باقی است خواهد بود.

ب - هر شرکت بازرگانی باید نفت خام و فرآورده‌ها را در ایران بنرخهائی بفروشد که در هر سال مجموع عواید ناویژه آن از این فروشها کمتر از آنچه ذیلا شرح داده شده است نباشد :

۱ - مبلغی معادل قیمت کلیه نفت خامی که در آن سال آن شرکت بازرگانی و مشتریان او از ایران صادر نموده‌اند بنرخ بهای اعلان شده مربوطه .

بعلاوه

۲ - مجموع ارقام زیر :

الف - مبلغی معادل قیمت کلیه نفت خامی که در آن سال بحساب آن شرکت بازرگانی تحویل پالایشگاه آبادان شده و قیمت نفت خام مزبور بنرخ بهای اعلان شده مربوطه میباشد و .

ب - مبلغی بابت اجرت پالایش در پالایشگاه آبادان که توسط شرکت ملی نفت ایران بحساب آن شرکت بازرگانی منظور گردیده و

ج - سود فروش فرآورده‌ها (باستثنای فرآورده‌های گازمایع طبیعی) که بوسیله شرکت ملی نفت ایران در پالایشگاه آبادان برای شرکتهای بازرگانی ساخته شده و سود مزبور برطبق جدول ۴ ضمیمه محاسبه خواهد شد .

بعلاوه

۳ - عواید ناویژه آن شرکت بازرگانی از فروش فرآورده‌های گازمایع طبیعی که برطبق ماده ۱۳ محاسبه خواهد شد .

ج - شرکتهای بازرگانی میتوانند نفت خام و فرآورده‌ها را بهر قیمتی با یکدیگر معامله کنند و در این مورد فقط آن شرکت بازرگانی که عنوان خریدار

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسيوم مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

را داشته است مکلف خواهد بود نفت خام یا فرآورده‌هائی را که بدین طریق تحصیل نموده بچنان قیمت‌هائی بفروشد که مجموع عوائد ناویژه آن منطبق با مقررات جزء ب فوق باشد .

ماده ۶- الف - هریک از شرکتهای بازرگانی از بابت نفت خامی که در هر سال بآن فروخته و در کشتی یا در پالایشگاه آبادان تحویل آن داده شده است باید بهائی معادل با مجموع ارقام زیر بشرکت ملی نفت ایران بپردازد :

۱ - هزینه‌های جاری مربوط بنفت خام مزبور که طبق ماده ۸ محاسبه خواهد شد .

۲ - پرداخت مشخص .

۳ - رقم تعدیلی که طبق مقررات بخش دوم جدول ۳ این قرارداد محاسبه خواهد شد . رقم مزبور بمیزانی خواهد بود که بادر نظر گرفتن کلیه مزایای مالی و مالیاتی دیگر که عاید ایران و شرکت ملی نفت ایران میشود برای ایران اطمینان حاصل شود که مجموع مزایا و منافع مالی ایران و شرکت ملی نفت ایران بموجب این قرارداد از آنچه بموجب مقررات قرارداد عمومی و توافقهائی مربوطه (در حال حاضر یا در آینده) بسایر کشورهای خلیج فارس عاید میشود نامساعدتر نباشد .

۴- بهره بر طبق آنچه در بخش پنجم - جدول ۳ این قرارداد مقرر شده است .

ب - ۱- رقم تعدیلی برای دوره ۲۱ مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ و نیز

برای سال های ۱۹۷۴ و ۱۹۷۵ از قرار بشکهای ۶۱/۲ سنت آمریکایی برآورد

میشود .

۲ - برای هر يك از سالهای پس از آن ، شركت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی پیش از آغاز سال با توافق یکدیگر و بر مبنای برآورد اقلام مذکور در بخش دوم جدول ۳ این قرارداد رقم تعدیلی را برآورد خواهند کرد . در صورت عدم توافق ، رقم تعدیلی که در پایان سال پیش معتبر بوده موقتاً و تا آنگاه که بنحو دیگری تثبیت گردد بعنوان رقم تعدیلی برآوردی آن سال تلقی خواهد شد .

ج - ۱ - برای دوره ۲۱ مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ بهره از قرار بشکتهای ۴۱۸ / . سنت آمریکائی برآورده شده است .

۲ - برای هر يك از سالهای بعد ، شركت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی تا اول مارس آن سال با توافق یکدیگر مبلغ بهره را مطابق بخش پنجم جدول ۳ این قرارداد و بر حسب سنت آمریکائی در بشکتهای برآورد خواهند کرد . در صورت عدم توافق ، مبلغ برآوردی بهره که در پایان سال پیش معتبر بوده موقتاً و تا آنگاه که بنحو دیگری تثبیت گردد بعنوان مبلغ برآوردی بهره آن سال تلقی خواهد شد .

ماده ۷ - الف - هر يك از شرکتهای بازرگانی قیمت نفت خامی را که بموجب این قرارداد خریداری میکنند بشرح زیر بشركت ملی نفت ایران خواهد پرداخت :

۱ - در طی هر سال ، مبالغ برآورد شده قابل پرداخت بقرار زیر تأدیه خواهد شد :

الف - مبلغی معادل با برآورد هزینههای جاری از بابت نفت خام تحویل شده در هر ماه تا روز پانزدهم ماه بعد پرداخت خواهد شد .

- ب - ۱ - مبلغی معادل با بر آورد پرداخت مشخص .
- ۲ - مبلغی معادل با بر آورد رقم تعدیلی .
- ۳ - مبلغی معادل با بر آورد بهره .
- نسبت بنفقت خامی که در هر ماه تحویل شود هر يك تاروز پانزدهم دومین ماه پس از ماه تحویل پرداخت خواهد شد .
- ۲ - محاسبه نهائی و تسویه هر قسمت از مانده بهای قابل پرداخت بابت نفت خام تحویل شده در هر سال بترتیب زیر صورت خواهد گرفت :
- الف - هزینه های جاری و پرداخت مشخص در مورد هر سال هر کدام بطور نهائی تا ۱۵ مارس سال بعد محاسبه و هر مانده ای که باقی باشد طبق بند ۴ زیر تسویه خواهد شد .
- ب - رقم تعدیلی و بهره در مورد هر سال هر کدام بطور نهائی تا ۱۵ آوریل سال بعد محاسبه و طبق مقررات ماده ۹ حسابرسی خواهد شد و هر مانده ای که باقی باشد طبق بند ۴ زیر تسویه خواهد شد .
- ۳ - هر شرکت بازرگانی در مقابل بدهیهائی که باید طبق جزء های بالا پردازد ارقام زیر را پایای خواهد کرد .
- الف - قسمتی از مساعده ها که پایای کردن آن بوسیله شرکت بازرگانی مزبور بموجب مقررات ماده ۱۱ در تاریخ سر رسید پرداخت تجویز شده باشد و
- ب - مبلغی که بموجب مقررات ماده ۱۰ پایای کردن آن بوسیله شرکت بازرگانی مزبور در طی آن ماه تجویز شده باشد .
- ج - تمام یا هر قسمت از مبلغی که آن شرکت بازرگانی در سال پیش

از بابت اضافه پرداخت خود بموجب مقررات بند ۴ این ماده ممکن است طلبکار باشد و

(د) مبلغ بهر دای که ممکن است شرکت بازرگانی مزبور بموجب جزء ب این ماده طلبکار باشد .

۴- در مورد هر مانده ای که در نتیجه کسر یا اضافه پرداخت ممکن است یکی از شرکتهای بازرگانی شرکت ملی نفت ایران ، یا شرکت ملی نفت ایران به یکی از شرکتهای بازرگانی بدهکار شود ، در صورتیکه شرکت بازرگانی به شرکت ملی نفت ایران بدهکار باشد ، بطور یکجا طبق بند ۵ پائین و در صورتیکه شرکت ملی نفت ایران به شرکت بازرگانی بدهکار باشد با پایاپای کردن آن در برابر اولین مبالغی که پس از آن تاریخ بموجب این ماده به شرکت ملی نفت ایران قابل پرداخت گردد تسویه خواهد شد .

۵- هر مبلغ مانده که هر یک از شرکتهای بازرگانی بر طبق این مقررات از بابت هزینه های جاری و پرداخت مشخص شرکت ملی نفت ایران بدهکار شود تا ۳۱ مارس و هر مانده ای که از بابت رقم تعدیلی و بهره باقی باشد تا ۳۰ آوریل سال بعدی در هر دو مورد در ظرف ۱۵ روز از تاریخ دریافت صورتحساب آن (هر کدام دیرتر باشد) پرداخت خواهد شد .

۶- مبالغی که بموجب بند ۳ بالا در برابر مبالغ قابل پرداخت شرکت ملی نفت ایران پایاپای میشود جز آنچه در شق (ج) بند ۳ بالا مقرر شده است موجب کاهش قیمت نفت خام که از نظر محاسبه در آمد مشمول مالیات شرکتهای بازرگانی در ایران جزء ارقام قابل کسر میباشد نخواهد بود .

ب - ۱- هر گاه تفاوت مجموع مبلغی که از بابت رقم تعدیلی و هزینه های جاری باید بشرکت ملی نفت ایران پرداخته شود (بر حسب آنچه برای هر سال بطور نهائی مشخص میگردد) با مجموع مبلغی که شرکتهای بازرگانی از آن بابت بر طبق شق های (الف) و (ب) (۲) از بند ۱- جزء الف این ماده پرداخته اند (مشروط بر آنکه تفاوت مزبور در مابه التفاوت بین رقم صد درصد و رقم درصد نرخ مالیات بر درآمد ایران که در آن سال ناظر بر شرکتهای بازرگانی بوده ضرب شود) «مبلغ ویژه» معادل با پنج میلیون دلار یا بیشتر باشد شرکتهای بازرگانی به شرکت ملی نفت ایران (در صورتیکه کسر پرداخت از جانب شرکتهای بازرگانی باشد) و شرکت ملی نفت ایران به شرکتهای بازرگانی (در صورتیکه شرکتهای بازرگانی اضافه پرداخت داشته باشند) روی مبلغ ویژه مزبور بهره ای برای ده ماه خواهند پرداخت و بهره مزبور به نرخ سالانه يك درصد بالاتر از متوسط ساده ریاضی نرخهای عرضه شده در معاملات بین بانکهای لندن برای سپرده های شش ماهه دلاری امریکا در هر روز کار خواهد بود و این نرخ باید توسط نشنال وست مینیستر بانک لیمیتد لندن National westminister Bank Ltd. برای هر ماه از سال مورد بحث و برای سه ماهه اول سال بعد گواهی شده باشد .

۲- بهره ای که شرکتهای بازرگانی بموجب این ماده بشرکت ملی نفت ایران بدهکار شوند بطور یکجا و در هر مورد در ظرف پانزده روز از تاریخ رسید صورت حسابهای آن پرداخت خواهد شد . بهره ای که شرکتهای بازرگانی بستانکار شوند در برابر اولین مبلغی که پس از آن تاریخ از بابت نفت خام

بموجب این قرارداد به شرکت ملی نفت ایران قابل پرداخت باشد پایاپای خواهد شد .

۳- بهره‌ای که شرکت‌های بازرگانی بموجب این ماده بشرکت ملی نفت ایران میپردازند از لحاظ محاسبه بدهی مالیات بر درآمد شرکت‌های بازرگانی در ایران جزء اقلام قابل کسر نبوده و بهره‌ای که شرکت ملی نفت ایران بموجب این ماده بشرکت‌های بازرگانی میپردازد جزء درآمد مشمول مالیات نخواهد بود .

ماده ۸- الف ۱- محاسبه هزینه‌های جاری مربوط بعملیات مقرر در این قرارداد بر طبق اصول و دستورالعمل حسابداری صورت خواهد گرفت که بلافاصله پیش از تاریخ اجراء در مورد عملیات مزبور معمول بوده و کمافی السابق بر مبنای اصول متداول حسابداری صنعت نفت که بطرز یکنواخت اعمال شود باقی خواهد ماند .

هزینه های جاری مزبور مشتمل بر هزینه های استهلاك و هزینه های حمل تا محل تحویل و محدود بمخارجی خواهد بود که شرکت ملی نفت ایران متحمل شده باشد و بتوان آنها را صحیحاً بعملیات مربوطه نسبت داد . این عملیات طبق برنامه‌ها و بودجه‌های هزینه‌های سرمایه‌ای و جاری خواهد بود که شرکت ملی نفت ایران بموجب ماده ۱۶ برای عملیات نفت خام و تأسیسات تصفیه‌خانه گاز مایع طبیعی تصویب و صادر نموده باشد و از این لحاظ هزینه‌های مزبور شامل سهم معقولی از هزینه‌های عمومی شرکت ملی نفت ایران نیز خواهد بود .

۲- هزینه‌های جاری مربوط بنفت خام تولید شده بموجب این قرارداد و هزینه‌های عمل آوردن نفت خام در پالایشگاه آبادان و هزینه‌های عمل آوردن گاز

مابع طبیعی در تصفیه خانه بندر ماهشهر و هزینه هر گونه عملیات دیگر در کد ام مجزا خواهد بود و جداگانه احتساب خواهد شد .

ب - ۱ - هزینه های استهلاك که در ضمن هزینه های مذکور در بند ۲ جزء الف منظور میشود برای کلیه دارائیهائی که بلافاصله پیش از تاریخ اجراء مورد استفاده بوده اند بر طبق ترتیباتی محاسبه خواهد شد که بلافاصله پیش از تاریخ اجراء در باره آن عملیات رعایت میشود و برای دارائیهائی که پس از تاریخ اجراء شروع با استفاده از آنها شده است هزینه های استهلاك بر طبق اصول متداول حسابداری صنعت نفت که بطرز یکنواخت اعمال شود محاسبه خواهد شد .

۲ - در اجرای مقررات بند ۱ بالا :

الف - هزینه های استهلاك مربوط به دارائیهائی موجود در تاریخ اجراء بر ماخذ بهای دفتری ویژه آنها در تاریخ مزبور محاسبه خواهد شد و

ب - هزینه های استهلاك مربوط به دارائیهائی که در مدت این قرارداد ایجاد شود با مراجعه به هزینه های سرمایه ای که از بابت آنها انجام گرفته باشد محاسبه خواهند شد . در مورد عملیات نفت خام و تأسیسات تصفیه خانه گاز مایع طبیعی هزینه های سرمایه ای مربوطه عبارت خواهد بود از آنچه بموجب بودجه های سرمایه ای (و بودجه های تجدیدنظر شده مزبور) که شرکت ملی نفت ایران بر طبق ماده ۱۶ تصویب و صادر کند صورت گرفته باشد .

۳ - کلیه مبالغ دریافتی از اشخاص ثالث از بابت خدمات منظور شده به بدهکار عملیات موضوع این قرارداد یا از بابت استفاده از تأسیسات مورد استفاده در عملیات مزبور بحساب بستانکار هزینه های جاری منظور خواهد شد .

۴ - هزینه‌های مربوط بگاز مایع طبیعی که از تأسیسات موجود گاز مایع طبیعی بدست آید و هزینه‌های تحویل آن بتصفیه خانه بندر ماهشهر در حکم هزینه‌های مربوط بنفت خام تلقی خواهند شد . هزینه‌های مربوط بهرگونه تأسیسات جدید گاز مایع طبیعی تابع توافق طرفین خواهد بود .

۵ - هزینه‌ها و حق‌الزحمه‌های حسابداران خیره که بموجب جزء الف ماده ۹ و جزء ب ماده ۱۳ و جزء ح بخش سوم جدول ۳ این قرارداد تعیین شوند بوسیله شرکت ملی نفت ایران پرداخت خواهد شد و جزء هزینه‌های جاری منظور خواهد گردید .

ج - شرکت ملی نفت ایران در طول مدت این قرارداد برای رعایت صرفه در مورد اجرای عملیات موضوع این قرارداد از حقوق و معافیتها و مزایایی که در هر موقع ممکن است از آنها برخوردار باشد استفاده خواهد کرد و بغير از حقوق و مالیاتها و اجرت‌های معقول و خالی از تبعیض که صحیحاً بتوان آنها را بعملیات مربوط باکتشاف و تولید و حمل و نقل و فروش نفت خام بموجب این قرارداد (بطوری که در جزء (ماده ۱۹ ذکر شده است) نسبت داد ، هیچگونه حقوق وارداتی یا عوارض دیگریا مالیات یا هیچگونه اجرت از هر قبیل که باشد جزء هزینه‌های جاری که شرکتهای بازرگانی باید پردازند منظور نخواهد شد .

۵ - نسبت آن قسمت از هزینه‌های جاری هر سال که از بابت فروش نفت خام شرکتهای بازرگانی میتوان به بدهکار حساب آنها منظور کرد مساوی با نسبت نفت خامی خواهد بود که در آن سال به شرکتهای بازرگانی فروخته شده در مقابل مجموع نفت خامی که در آن سال از ناحیه تولید و تحویل شده باشد .

ه - شرکت ملی نفت ایران تا ۱۵ مارس هر سال صورت حسابی از هزینه‌های جاری سال قبل را بهر يك از شرکتهای بازرگانی خواهد داد. حسابداران خبره مستقلمی که از طرف شرکت ملی نفت ایران تعیین خواهند شد صحت صورت حسابهای مزبور و انطباق آنها را با اصول صحیح حسابداری و مقررات قرارداد گواهی خواهند نمود.

ماده ۹-الف - شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسر سیوم مشترکاً يك مؤسسه حسابداران خبره را که اعتبار بین المللی داشته باشد تعیین خواهند کرد تا هر سال رقم تعدیلی و بهره قابل پرداخت بوسیله شرکتهای بازرگانی بشرکت ملی نفت بر طبق مقررات بندهای ۳ و ۴ جزء الف ماده ۶ را برای سال گذشته محاسبه کند.

ب - شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسر سیوم حداکثر تاسی و یکم مارس هر سال کلیه اطلاعات مربوطه و مطالب مؤید آنها را که حسابداران خبره برای محاسبات خود بر طبق روشهای مقرر در بخشهای دوم و پنجم جدول ۳ این قرارداد لازم دارند بآنها خواهد داد. صحت اطلاعاتی که طبق این جزء بوسیله شرکت ملی نفت ایران و هر يك از شرکتهای بازرگانی داده میشود و انطباق آن اطلاعات با اصول صحیح حسابداری باید توسط حسابداران خبره مستقل هر کدام از آنها گواهی شده باشد.

ج - حسابداران خبره مذکور در جزء الف بالا ، ضمن محاسبه رقم تعدیلی باید «مبلغ قابل کسر» به موجب بخش چهارم جدول ۳ این قرارداد را نیز محاسبه و گواهی نمایند.

د - حسابداران خبره حداکثر تا ۱۵ آوریل هر سال نتیجه محاسبات خود

را برای شرکت ملی نفت ایران و هر يك از اعضای كنسرسيوم و شرکتهای بازرگانی گواهی خواهند کرد تا بمنظور تعیین بهای قابل پرداخت بموجب ماده ۶ از بابت نفت خامی که در طی سال گذشته بشرکتهای بازرگانی فروخته و تحویل شده است بکار برده شود .

ماده ۱۰ - شرکتهای بازرگانی در برابر بدهی هائی که بموجب بند ۱ جزء

الف ماده ۷ به شرکت ملی نفت ایران پیدامی کنند مبلغی ماهانه بعنوان هزینه های استهلاك کلیه دارائیهائی که توسط شرکت اکتشاف و تولید و شرکت تصفیه در روز پیش از تاریخ اجراء در عملیات مربوط به تولید نفت خام و ساختن فرآورده های گاز مایع طبیعی مورد استفاده و یا در حال ساختمان بوده پایاپای خواهند کرد . هزینه های استهلاك مزبور نسبت به صد درصد بهای دفتری ویژه آن قسمت از دارائیهای که هزینه استهلاك و فرسودگی نسبت به آنها منظور نگردیده باشد احتساب خواهد شد و مبلغ مربوطه هزینه های استهلاك برای هر ماه از هر دوره محاسباتی متعاقب تاریخ اجراء با تقسیم مبلغ هزینه های استهلاك مزبور بر تعداد ماههای آن دوره محاسباتی معین خواهد شد .

ماده ۱۱ - الف - شرکت ملی نفت ایران تمام سرمایه و سایر وجوه لازم برای

کلیه عملیات مذکور در این قرارداد را فراهم خواهد کرد .

ب - شرکتهای بازرگانی بعنوان پیش پرداخت بهای نفت خامی که قرار است

خریداری کنند در هر سال قسمتی از وجوهی را که شرکت ملی نفت ایران برای هزینه های سرمایه ای سالانه لازم دارد بر وفق دستور العملی که بین شرکتهای بازرگانی و شرکت ملی نفت ایران توافق شود بشرکت ملی نفت ایران مساعد خواهد داد .

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسيوم مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

هزینه‌های سرمایه‌ای سالانه مزبور باید در بودجه سالانه مربوط به عملیات موضوع این قرارداد (ویا در هر گونه تجدید نظر مربوط به آن بودجه‌ها) که بر طبق ماده ۱۶ این قرارداد توسط شرکت ملی نفت ایران تصویب و صادر میشود منظور شده باشد .

ج - مبلغ مساعده که در هر سال توسط شرکتهای بازرگانی پرداخت میشود چهل درصد وجوهی خواهد بود که شرکت ملی نفت ایران برای تأمین هزینه‌های سرمایه‌ای مزبور احتیاج دارد . شرکتهای بازرگانی مخیر خواهند بود که این نسبت را گاه‌بگاه با دادن اخطار کتبی قبلی دو ساله بشرکت ملی نفت ایران تغییر دهند ولی هیچگونه اخطاری برای تغییر نسبت مزبور تا پنج سال پس از تاریخ اجراء منشاء اثر نخواهد بود .

د - هر مساعده سالانه‌ای که بموجب جزء ب بالا بوسیله شرکتهای بازرگانی پرداخت شود در مقابل بدهیهای شرکتهای مزبور از بابت نفت خامی که بعداً از طرف شرکت ملی نفت به آنان فروخته می‌شود منظور خواهد شد و با قسط مساوی سالانه در ظرف يك دوره ده ساله از سال پس از پرداخت مساعده مزبور بر طبق دستور العملی که بین شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی توافق شود پایاپای خواهد گردید .

ه - هر مساعده سالانه‌ای که در ظرف ده سال آخر قرارداد توسط شرکتهای بازرگانی پرداخت شود به اقساط مساوی سالانه در مقابل بدهیهای آنان بابت نفت خامی که در باقیمانده مدت قرارداد بایشان فروخته شود پایاپای خواهد شد .

ماده ۱۲ - الف - پس از وضع مقادیر گاز مایع طبیعی که شرکت ملی نفت

ایران برای مصرف داخلی لازم دارد شرکتهای بازرگانی کلیه گاز مایع طبیعی را که از تأسیسات احداث شده جهت تأمین گاز طبیعی برای طرح خط لوله گاز سراسری ایران بدست میآید از شرکت ملی نفت ایران که مالک و متصدی عملیات است خواهند خرید .

ب - گاز مایع طبیعی که شرکتهای بازرگانی بموجب جزء الف بالا میخرند به تصفیه خانه در بندر ماه شهر تحویل و بوسیله شرکت ملی نفت ایران برای شرکتهای بازرگانی عمل آورده خواهد شد . اینکار بروفق پیمانی صورت خواهد گرفت که میان شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی منعقد و بموجب آن دستور العمل مربوط بطرح ریزی روشهای تصفیه و تحویل فرآورده ها که بلافاصله پیش از تاریخ اجرا در تصفیه خانه بندر ماه شهر موجود بوده است بمرحله اجراء گذارده خواهد شد .

ج - بهائی که شرکتهای بازرگانی باید بابت گاز مایع طبیعی خریداری بموجب جزء الف بالا بشرکت ملی نفت ایران بپردازند بر طبق جزء الف ماده ۶ (بدون در نظر گرفتن ارقام ۳ و ۴ مذکور در آن جزء) محاسبه خواهد شد .

د - شرکتهای بازرگانی هزینه های عمل آوردن و تصفیه گاز مایع طبیعی تحویل شده به تصفیه خانه بندر ماه شهر (از جمله هزینه استهلاک) و همچنین هزینه تحویل فرآورده های گاز مایع طبیعی حاصله را تا روی کشتی بشرکت ملی نفت ایران خواهند پرداخت و این جمله محدود به هزینه های خواهد بود که شرکت ملی نفت ایران متحمل شده و به عملیات تصفیه گاز مایع طبیعی مزبور و تحویل فرآورده های حاصل از آن بکشتی بر طبق برنامه ها و بودجه های مصوب هزینه های سرمایه ای و جاری صحیحاً مرتبط باشد و از این لحاظ شامل سهم معقولی از هزینه های عمومی شرکت ملی نفت ایران نیز خواهد بود .

۵ - هزینه‌های قابل پرداخت بموجب جزء د بالا بر طبق مقررات ماده ۸ محاسبه خواهد شد .

۹ - مبالغی که بموجب جزء د بالا باید بشركت ملی نفت ایران پرداخت شود طبق بندهای ۱ (الف) و ۲ (الف) جزء الف ماده ۷ تأدیة خواهد شد .
ز - کلیه گاز مایع طبیعی که بحساب شرکتهای بازرگانی به تصفیة خانه بندر ماه شهر تحویل میشود و کلیه فرآورده‌هایی که از آن ساخته میشود در مالکیت شرکتهای بازرگانی خواهد بود .

ماده ۱۳ - الف - هدف طرفین آنست که اطمینان حاصل کنند که شرایط و مقررات این ماده توأم باشرايط و مقررات کلی مربوط بساختن و صدور فرآورده‌های گاز مایع طبیعی از ایران موجب حصول مزایای اقتصادی جهت ایران بشود که از آنچه اکنون در مورد ساختن و صدور فرآورده‌های مشابه توسط اعضای کنسرسیون در سایر کشورهای منطقه خلیج فارس متداول است نامساعدتر نباشد .
بنا بر هدف مزبور مقررات زیر تضمین میکنند که ۵۵ درصد سود ویژه‌ای که شرکتهای بازرگانی بدست آورند و بر طبق مقررات جزء ب زیر محاسبه شود به ایران و شركت ملی نفت ایران عاید خواهد شد .

ب - ۱ - هر يك از شرکتهای بازرگانی ۵۵ درصد عواید خود از فروش فرآورده‌های گاز مایع طبیعی را (که طبق بند ۲ زیر محاسبه خواهد شد) منهای مجموع مبالغی که باید بشركت ملی نفت ایران از بابت گاز مایع طبیعی طبق جزءهای ج و د ماده ۱۲ بدون در نظر گرفتن قلم ۲ مذکور در جزء الف ماده ۶ پردازد بایران و شركت ملی نفت ایران خواهد پرداخت .

۲- محاسبه وجوه حاصله از فروش فرآورده های گاز مایع طبیعی تابع مقررات زیر خواهد بود :

الف - عواید هر شرکت بازرگانی یا شرکت وابسته آن از هر فرآورده گاز مایع طبیعی که باشخاص ثالث فروخته شده باشد بر مآخذ بهای واقعی فروش مزبور محاسبه خواهد شد . منظور از فروش باشخاص ثالث فروشهای شرکت بازرگانی مزبور یا شرکت وابسته آن به خریدارانی است که پنجاه درصد یا بیشتر از سرمایه آنها بمؤسساتی غیر از اعضای کنسرسيوم تعلق داشته باشد . عواید مزبور بطور سالانه محاسبه وبوسیله يك مؤسسه مستقل حسابداران خبره که مورد قبول وزارت دارائی و شرکت بازرگانی مربوطه باشد گواهی خواهد شد .

ب - عواید هر شرکت بازرگانی از بابت فروش بخریدارانی که مشمول عنوان اشخاص ثالث نمیشوند بشرح زیر بر مبنای قیمت های پیشنهاد شده برای عموم محاسبه خواهد شد :

۱- در صورتیکه هر يك از شرکتهای بازرگانی یا شرکت وابسته آن برای هر فرآورده گاز مایع طبیعی که در یکی از بنادر بارگیری در ایران بصورت يك محموله کامل کشتی عرضه میشود قیمت یا قیمت های فوب برای عموم مشتریان معین کرده باشد کلیه آن فرآورده گاز مایع طبیعی که توسط آن شرکت بازرگانی به ترتیب مزبور فروخته شود به قیمت های پیشنهاد شده برای عموم که در تاریخ آغاز بارگیری رایج بوده است محاسبه خواهد شد .

۲- در صورتیکه یکی از شرکتهای بازرگانی یا شرکت وابسته آن برای يك فرآورده گاز مایع طبیعی قیمت یا قیمت های برای عموم معین نکرده باشد

کلیه چنین فرآورده هائی که شرکت بازرگانی مزبور فروخته باشد بر مآخذ متوسط ریاضی قیمت‌های پیشنهادی برای عموم (بوسیله آن شرکت‌های بازرگانی که چنین قیمت‌هایی تعیین کرده‌اند) در تاریخ آغاز بارگیری محاسبه خواهد شد.

۳- منظور از قیمت پیشنهاد شده برای عموم مذکور در این جزء قیمتی است که برای يك فرآورده گاز مایع طبیعی از طرف شرکت بازرگانی مربوطه یا شرکت وابسته آن با اطلاع عموم خریداران رسانیده شده باشد (خواه بوسیله درج در یکی از نشریات شناخته شده در این رشته و خواه به هر وسیله مؤثر دیگر) باین عنوان که حاضر است فرآورده مزبور را فوب بندر بارگیری در ایران بآن قیمت بفروشد.

ج - هر يك از فرآورده‌های گاز مایع طبیعی که ممکن است در هر موقع با فرآورده‌های آماده یا نیمه تمام ساخت پالایشگاه آبادان ممزوج شود در مورد فروشهای مشمول بند ۲ (ب) بالا طبق مقررات آن بند بوسیله شرکت‌های بازرگانی بحساب منظور خواهد شد.

در مورد فروشهای مشمول بند ۲ (الف) بالا فرآورده‌های گاز مایع طبیعی مزبور بر مآخذ مبلغ متوسط که از فروش هر بشکه از ممزوج بدست آمده عاید میشود طبق مقررات بند ۲ (الف) محاسبه خواهد شد.

۵ - اگر عواید هر يك از شرکت‌های بازرگانی از بابت مجموع فرآورده‌های گاز مایع طبیعی که باشخاص ثالث میفروشد در چهارمین سال کامل پس از آغاز صدور فرآورده های گاز مایع طبیعی از ایران یا در هر سال کامل پس از آن در هر بشکه بطور متوسط کمتر از نه دهم عواید متوسطی باشد که

همه شرکتهاي بازرگانی بابت مجموع فروش آن فرآورده باشخاص ثالث در سومین سال کامل پس از آغاز صادرات مزبور بدست آورده اند آن شرکت بازرگانی باید ارزش کل مقادیری از فرآورده مزبور را که در آنسال باشخاص ثالث فروخته است تا معادل نه دهم عواید متوسط همه شرکتهاي بازرگانی بابت مجموع فروش آن فرآورده به اشخاص ثالث در سومین سال کامل مزبور تعدیل کند .

ج - عواید ناویژه هر شرکت بازرگانی در هر سال از بابت فروش فرآورده های گاز مایع طبیعی عبارت خواهد بود از :

۱- مجموع اقلام زیر :

الف - مبلغی معادل ارزش کلیه گاز مایع طبیعی که در آن سال بحساب آن شرکت بازرگانی به تصفیه خانه بندر ماه شهر تحویل داده شده بر مأخذ بهای اعلان شده مربوطه .

بعلاوه

ب - مبلغ هزینه هائی که شرکت ملی نفت ایران در آنسال طبق جزء د ماده ۱۲ بحساب آن شرکت بازرگانی منظور کرده است .

بعلاوه

ج - (۱) سودی که از فروش فرآورده های گاز مایع طبیعی ساخته شده در تصفیه خانه بندر ماه شهر به آن شرکت بازرگانی عاید شده است این سود معادل مابه التفاوت عواید آن شرکت بابت فروش فرآورده مزبور در آنسال (که طبق جزء ب بالا حساب خواهد شد) و مجموع مبالغ موضوع بند ۱ الف) و بند ۱ ب) بالا .

یا

(۲) پنج در صد مبلغ مورد اشاره در بند ۱ (الف) بالا هر کدام بیشتر باشد خواهد بود .

منهای

۲- مبلغی معادل با مجموع اقلام زیر :

الف - مازاد احتمالی پنج در صد مبلغ محاسبه شده بموجب بند ۱ (الف)

بالا نسبت بمبلغی که بموجب بند ۱ (ج) (۱) بالا محاسبه شده است و

ب - قلم ۲ قیمت مذکور در جزء الف ماده ۶ که در آنسال بابت گاز مایع طبیعی بحساب آن شرکت بازرگانی منظور گردیده ضربدر تفاوت بین صد در صد با در صد نرخ مالیات بر درآمد تقسیم بر در صد نرخ مالیات بر درآمد .

ماده ۱۴۵ - الف - شرکت ملی نفت ایران هر طرخی را که برای احداث تأسیسات تازه بمنظور تهیه گاز مایع طبیعی داشته باشد با اطلاع اعضای کنسرسيوم خواهد رسانید و در هر گونه طرخی که برای عمل آوردن گاز مایع طبیعی مزبور داشته باشد با اعضای کنسرسيوم تا میزان پنجاه در صد فرصت مشارکت خواهد داد .

همچنین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم هر گونه پیشنهاد مربوط به طرحهای بهره برداری از گاز مایع طبیعی را با اطلاع یکدیگر خواهند رسانید . هر يك از طرفین میتواند تا میزان پنجاه در صد در هر يك از این طرحها سهیم شود و اگر تصمیم به مشارکت نگیرد طرف دیگر میتواند برای اجرای طرح اقدام کند .

ب - امور مربوط بسازمان ، تأمین سرمایه ، ساختمان ، عملکرد

کارخانه های تصفيه و حمل گاز مایع طبیعی یا فرآورده های گاز مایع طبیعی که در آنجا ساخته میشود به نقطه صدور و همچنین شرایط مالیاتی ناظر بر اینگونه طرحها در هر مورد باید بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم مورد بحث و توافق واقع شود .

ج - شرکتهای بازرگانی حق خواهند داشت تا پنجاه درصد از گاز مایع طبیعی بدست آمده از تأسیساتی را که طبق جزء الف بالا احداث شده است خریداری کنند .

د - شرکتهای بازرگانی بهای گاز مایع طبیعی را که بموجب جزء ج بالا میخرند بقیمت تجارتی آن منهای تخفیفهائی بشرکت ملی نفت ایران خواهند پرداخت .

تخفیفهای مزبور طوری خواهند بود که قیمت را با هزینه تولید مساوی کنند .

ترتیبات مالیاتی باید بتوافق طرفین برسد .

ماده ۱۵ - الف - پس از وضع مقادیر گاز طبیعی که شرکت ملی نفت ایران برای مصرف داخلی و استفاده در عملیات موضوع این قرارداد (از جمله بازیافت ثانوی و غیره) لازم دارد و پس از تأمین احتیاجات شرکت ملی نفت ایران برای صدور گاز طبیعی بحالت گاز بوسیله خطوط لوله بخارج از ایران و نیز پس از تأمین آن مقدار گازی که شرکت ملی نفت ایران بموجب تذاکریه مورخ (۲۳ دسامبر ۱۹۶۶) در مراحل مختلف قبل از تساریخ اجرای قرارداد محفوظ نگاهداشته است (مادام که مقدار گاز مزبور طبق بند ۶ آن تذاکریه

همچنان محفوظ نگاهداشته شود) بقیه گاز طبیعی ناحیه در اختیار شرکت ملی نفت ایران خواهد بود .

شرکت ملی نفت ایران این مقدار گاز را برای فروش باعضای کنسرسيوم (یا شرکتهای مختلطی که اعضاء کنسرسيوم در آنها سهمیم باشند) عرضه خواهد کرد تا جهت صدور بصورت گاز یا فرآورده ها در کارخانه هائی که بموجب طرحهای قابل قبول ایران احداث شود عمل آورده شود .

ب - اگر شرکت ملی نفت ایران یا اعضاء کنسرسيوم پیشنهادی برای تأسیس کارخانه ای جهت عمل آوردن گاز طبیعی داشته باشند باید این پیشنهاد را در طی اختطاری بطرف دیگر اطلاع دهند و طرف مزبور مخیر خواهد بود در آن طرح تا پنجاه درصد سهمیم گردد .

ج - پس از فرستادن و دریافت اختطار مذکور در جزء ب بالا بی درنگ مذاکره برای مقاصد زیر آغاز خواهد شد :

۱- حصول اطمینان از اینکه طرح پیشنهادی اعضاء کنسرسيوم برای صدور گاز طبیعی یا فرآورده های آن بطور کلی قابل قبول، ایران هست یا نه .

۲- تعیین اینکه آیا شرکت ملی نفت ایران و اعضاء کنسرسيوم مایلند در آن طرح مشارکت نمایند و سهم هر کدام چه میزان خواهد بود .

۳- تعیین شرایط مالی و مالیاتی ناظر بر عمل آوردن گاز و شرایط مالیاتی ناظر بر فروش فرآورده ها بطوریکه این شرایط در مورد اعضاء کنسرسيوم از جهت عمل آوردن گاز نا مساعد تر از آنچه در باره اشخاص ثالث اجرا میشود نباشد .

د - هرگاه طرفی که پیشنهاد مزبور را دریافت میکند در ظرف شش ماه

از وصول اخطار تصميم بمشاركت نگیرد طرف دیگر با رعایت بند ۱ جزء ج بالا میتواند نسبت با اجرای طرح پیشنهادی اقدام کند .

۵ - ۱- در صورتیکه شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم مایل بمشاركت در طرح باشند باید قراردادی منعقد کنند که ضمن سایر مسائل مطالب زیر را نیز دربر بگیرد :

الف- مقادیر و کیفیت گازی که باید تحویل شود و تداوم عرضه آن .

ب - ترتیب تولید و تحویل گاز به کارخانه در مواردی که تولید آن توأم با نفت نباشد .

ج - تفکیک گاز از نفت خام و تحویل آن بکارخانه در مورد گازی که توأم بانفت تولید میشود .

د - امور سازمانی و مالی طرح ، ساختمان و اداره کارخانه و حمل فرآورده های ساخته شده در آن .

ه - ترتیبات بازرگانی در ایران و شرایط مالی و مالیاتی مربوطه که طبق بند ۳ جزء ج بالا تعیین شده است .

۲- اگر شرکت ملی نفت ایران نخواهد در طرحی که اعضای کنسرسيوم پیشنهاد کرده اند مشاركت کند اعضای کنسرسيوم با شرکت ملی نفت ایران قراردادی منعقد خواهند کرد که مطالب مورد اشاره در شقوق (الف) و (ب) و (ج) و (ه) بند ۱ بالا و همچنین ترتیبات مربوط به عملیات در کارخانه رادبر داشته باشد .

و - اگر اقدام مؤثری در محل کارگاه برای اجرای طرح در ظرف ۲۴ ماه از تاریخ پیشنهاد آغاز نشود حقوق طرف پیشنهادکننده در مورد طرح مزبور

ساقط خواهد شد لیکن حق او برای دادن پیشنهادهائی در آینده از میان نخواهد رفت .

ز - در هر طرح مشترك ، مشاركت كنندگان هزینه های ساختمان و عملیات کارخانه را بنسبت سهم خود برعهده داشته و در تولید کارخانه بهمان نسبت ذیحق خواهند بود .

ح - شرکت ملی نفت ایران بعنوان مالك و متصدی عملیات گاز طبیعی لازم برای کارخانه هائی را که بشرح بالا تأسیس میشود تولید کرده و بقیمتهای زیر خواهد فروخت :

۱ - تا آنجائیکه مربوط بشرکتهای مختلط میان شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیوم باشد بهائی که شرکت مختلط بابت گاز طبیعی خریده شده بموجب این ماده باید بشرکت ملی نفت ایران پردازد عبارت خواهد بود از بهای تجارتی گاز تحویل شده بکارخانه منهای هر تخفیفی که مورد توافق واقع شود .

۲ - در مورد شرکتهائیکه فقط اعضای کنسرسیوم در آنها ذینفع هستند و نیز در مورد شرکتهای مختلطی که بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیوم بوجود آمده و اشخاص ثالث نیز در آن سهیم باشند، و همچنین در مورد شرکت های مختلطی که بین اعضای کنسرسیوم و اشخاص ثالث بدون مشارکت شرکت ملی نفت ایران تشکیل شده باشد بهائیکه این شرکتهای بابت گاز طبیعی خریده شده بموجب این ماده باید بشرکت ملی نفت ایران پردازند عبارت خواهد بود از بهای تجارتی گاز تحویل شده بکارخانه منهای تخفیفهای مورد توافق که بادر نظر گرفتن درصد سهم اعضای کنسرسیوم محاسبه خواهد شد (و سهم

اشخاص ثالث که توسط اعضای کنسرسیون معرفی شده باشند نیز جزء درصد مزبور محسوب خواهد گردید) لیکن تخفیف مذکور به بیش از ۵۰ درصد گاز تعلق نخواهد گرفت .

۳- اعضای کنسرسیون حق خواهند داشت که از کلیه تخفیفهای مورد اشاره در بند ۲ بالا بهره‌مند شوند و برای تأمین این منظور در صورت لزوم ترتیباتی که مورد قبول طرفین باشد بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیون داده خواهد شد مشروط بر آنکه ترتیبات مزبور موجب نشود که در عواید ایران نسبت بآنچه در غیر اینصورت از درآمد مشمول مالیات طرح وصول می‌کرد نقصانی حاصل گردد .

ط - هرگاه در آینده شرکت ملی نفت ایران در نظر داشته باشد گاز طبیعی را بحالت گاز بوسیله خط لوله از ایران صادر کند امکان مشارکت تا میزان ۵۰٪ در شرکتهای مختلط مربوط بطرحهای بازیافت گاز مایع طبیعی را با اعضای کنسرسیون خواهد داد .

ی - بی آنکه بمقررات بند ۱ جزء ج بالا خللی وارد آید و با رعایت مواد و شرایطی که ممکن است بر طبق مقررات این ماده مورد توافق قرار گیرد (ومواد و شرایط مزبور در قراردادیکه برای اجرای هر طرح منعقد میشود گنجانیده خواهد شد) هر يك از اعضای کنسرسیون و شرکتهای بسازرگانی و همچنین شرکتهای وابسته و خریداران هر کدام از آنها آزادی کامل خواهد داشت که فرآوردههای گاز طبیعی را برای صدور و مصرف در خارج از ایران بهر کس و بهر قیمت که هر کدام از آنها شخصاً تصمیم بگیرد واگذار نماید و همچنین آزادی کامل خواهد داشت که درباره وسایل و شرایط حمل گاز طبیعی

و فرآورده‌های مزبور از ایران (منجمله شرایط مربوط به بیمه) تصمیم بگیرد .

۱۶۵۵-الف - بمنظور تهیه برنامه‌ها و بودجه‌های مربوط بعملیاتیکه باید

بموجب این قرارداد انجام شود اقدامات زیر بعمل خواهد آمد :

۱- اعضای کنسرسیون در نوامبر هر سال صورت احتیاجات خود را از بابت مقدار نفت خام از هر درجه که در دومین سال آینده برداشت خواهند کرد و همچنین برآورد احتیاجات خود را از بابت نفت خام از هر درجه که در طی هر یک از چهار سال بعد برداشت خواهند کرد بشرکت ملی نفت ایران تسلیم خواهند کرد .

۲- در دسامبر هر سال شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیون جهت مشورت درباره طرح موقت اکتشاف و گسترش ظرفیت برای پنج سال مورد اشاره در بند ۱ بالا تشکیل جلسه خواهند داد .

۳- شرکت ملی نفت ایران احتیاجات نفت خام اعضای کنسرسیون را که طبق بند ۱ بالا بآن شرکت اطلاع داده شده است و همچنین احتیاجات خود را از بابت نفت خام برای همان سالها بررسی خواهد کرد و براساس آخرین بودجه و با توجه لازم بمشورت با اعضای کنسرسیون که در بند ۲ بالا بآن اشاره شد طرحی موقت برای برنامه پنج ساله اکتشاف و گسترش ظرفیت تهیه خواهد کرد .

۴- شرکت ملی نفت ایران در سپتامبر هر سال بودجه سرمایه‌ای سال بعد را تنظیم خواهد کرد و رونوشت‌های آن را برای اعضای کنسرسیون خواهد فرستاد. در همان وقت شرکت ملی نفت ایران رونوشت‌های آخرین طرح برنامه پنجساله

گسترش ظرفیت و نیز برآوردی (بادقت تقریبی ۲۵٪) از هزینه‌های سرمایه‌ای سالانه مربوط به آن را برای اعضای کنسرسيوم خواهد فرستاد.

۵- در دسامبر هر سال شرکت ملی نفت ایران رونوشت‌های بودجه تهیه شده مربوط به برآورد هزینه‌های جاری را برای سال بعد (که بر حسب سنت در بشکه نشان داده خواهد شد) همراه با پیش‌بینی هزینه‌های جاری برای دو مین سال آینده (که آن‌هم بر حسب سنت در بشکه نشان داده خواهد شد) جهت اعضای کنسرسيوم خواهد فرستاد.

۶- در آوریل یا مه سال بعد شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم برای بررسی برنامه‌های موقت اکتشاف و گسترش ظرفیت که بر طبق بند ۳ بالا بوسیله شرکت ملی نفت ایران تهیه شده است تشکیل جلسه خواهند داد. شرکت ملی نفت ایران با توجه به نظریات اعضای کنسرسيوم اساس برنامه تفصیلی اکتشاف و گسترش ظرفیت و بودجه‌های سرمایه‌ای و جاری سال بعد را بر وفق روش خوب صنعت نفت و اصول صحیح مهندسی معین خواهد کرد.

۷- تغییر مواعید مقرر در این جزء به ترتیب که مناسب تشخیص داده شود با توافق شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم میسر خواهد بود.

۸- علاوه بر آنچه در این جزء صریحاً مقرر شده ممکن است جلسات دیگری هم برای بحث مطالب عمده میان شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم بتقاضای هر يك از طرفین تشکیل گردد.

ب- برنامه‌های گسترش ظرفیت که بر طبق مقررات این ماده تهیه میشود مقرر خواهد داشت که مجموع ظرفیت دایر تأسیسات تولید نفت خام تا اول اکتبر ۱۹۷۶ به روزی هشت میلیون بشکه برسد مشروط بر آنکه این کار از جهت فنی میسر و از نظر اقتصادی قابل توجیه باشد.

ج - بموجب ترتيبات مورد توافق :

۱- شرکت ملی نفت ایران اطلاعات مربوط به جنبه‌هایی از عملیات را که مورد درخواست اعضای کنسرسيوم باشد در اختیار آنان قرار خواهد داد.

۲- اعضای کنسرسيوم متعهد خواهند بود هرگونه اطلاعات مربوط به عملیات در ایران را محرمانه تلقی کرده و بدون رضایت قبلی شرکت ملی نفت ایران اینگونه اطلاعات را بهیچ شخص ثالثی افشا ننمایند. شرکت ملی نفت ایران نیز متعهد خواهد بود هیچگونه اطلاعات محرمانه‌ای را که توسط اعضای کنسرسيوم در اختیار شرکت ملی نفت ایران گذارده شده باشد بدون رضایت قبلی آنان بهیچ شخص ثالثی افشانکند.

د - شرکت ملی نفت ایران در مدت اعتبار پیمان خدمات و وظیفه تهیه برنامه‌ها و بودجه‌های تفصیلی مقرر در این ماده را تحت راهنمایی و کنترل خود به شرکت خدمات محول خواهد کرد. برنامه‌ها و بودجه‌های مزبور برای تصویب نهایی بشرکت ملی نفت ایران تسلیم خواهد شد و پس از تصویب مزبور قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۱۷۵- الف- اعضای کنسرسيوم ترتيب تأسیس شرکت خدماتی را در ایران بصورت يك شرکت سهامی خاص غیر انتفاعی خواهند داد تا عملیات محوله از طرف شرکت ملی نفت ایران را بموجب پیمان خدماتی که قرار است بشرکت ملی نفت ایران منعقد شود انجام دهد. مدت اولیه پیمان خدمات پنج سال خواهد بود و از آن پس نیز تا زمانیکه یکی از طرفین برای پایان دادن بآن اخطار کتبی و قبلی دوساله بدهد معتبر خواهد ماند.

ب - شرکت ملی نفت تمام سرمایه و سایر وجوهی را که برای انجام

عملیات محوله بشرکت خدمات لازم باشد طبق مقررات پیمان خدمات در اختیار شرکت خدمات خواهد گذارد .

ماده ۱۸- الف - نفت خام و فرآورده ها (از جمله فرآورده های گاز مایع طبیعی) که برای صدور تحویل میشود در اسکله ، و نفت خامی که به پالایشگاه تحویل میشود در پالایشگاه اندازه گیری خواهد شد .

اندازه گیری در هر دو مورد بر طبق روش صحیح صنعت نفت صورت خواهد گرفت .

ب - گاز طبیعی که مطابق ماده ۱۵ این قرارداد بصورت گاز یا مایع برای عمل آوردن و یا صدور تحویل میشود در نقطه مناسب تحویل بر وفق روش صحیح صنعت اندازه گیری خواهد شد .

ج - بشرکتهای بازرگانی بعنوان خریدار فرصت کافی داده خواهد شد که از دقت این اندازه گیریها اطمینان حاصل کنند .

ماده ۱۹- الف - مالیات بر درآمد شرکتهای بازرگانی بر مبنای مجموع درآمد ویژه آنان بر طبق مواد ۱۳۴ و ۱۷۳ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۲۸ اسفند ۱۳۴۵ و بنحوی که در ۱۱ دی ماه ۱۳۵۱ مجری بوده است پرداخت خواهد شد .

ب - در محاسبه درآمد مشمول مالیات شرکتهای بازرگانی از نظر قانون مالیات بر درآمد ایران و همانطور که در مواد ۶ و ۵ و ۴ و ۱۳ این قرارداد پیش بینی شده است بهائی که از بابت خرید نفت خام بشرکت ملی نفت ایران پرداخته میشود و همچنین پرداختهای شرکتهای بازرگانی بیکدیگر از بابت خرید نفت خام و فرآورده ها و نیز اجرت قابل پرداخت بشرکت ملی نفت ایران برای

تصفیه در آبادان (منجمله هزینه‌های دستگاه‌های ویژه) و همچنین هزینه عمل آوردن و تصفیه گاز مایع طبیعی و هزینه تحویل فرآورده‌های گاز مزبور جزو هزینه‌های قابل کسر منظور خواهد شد .

ج - در صورتیکه فروشها و دریافتهای شرکتهای بازرگانی با مقررات ماده ۵ قرارداد منطبق باشد از نظر مالیات بر درآمد ایران چنین تلقی خواهد شد که شرکت های مزبور از فروشهای خود هیچگونه درآمد و دریافت دیگری ندارند .

د - جز مالیات بر درآمد بشرح مذکور در جزء الف بالا و سایر پرداختهائی که بر طبق مقررات این قرارداد باید صورت گیرد و آنچه بطور معقول و بدون تبعیض بعنوان عوارض و مالیات و حق الزحمه بهره‌کفیت از بابت خدمات انجام شده (چه بر حسب درخواست و چه بعنوان خدماتی که برای عموم انجام میشود بطور کلی) از قبیل عوارض شهرداری و بهداشتی و حق تمبر اسناد و حق الثبت امور حقوقی و بازرگانی و حق الثبت اختراعات و تألیفات وصول میشود هیچگونه مالیات و حقوق و عوارض از هیچ قبیل در ایران باعضای کنسر سیوم و شرکتهای بازرگانی و شرکتهای وابسته آنها و مشتریان آنها و یا بهیچیک از شرکتهای حمل و نقل یا بر سود سهامی که هر کدام از آنها از بابت درآمد حاصله از معاملاتیکه بموجب این قرارداد انجام میشود دریافت میدارند تعلق نخواهد گرفت .

صدور نفت خام و فرآورده‌ها مشمول هیچگونه حقوق و مالیات و یا پروانه و جواز یا تشریفات خاصی نخواهد بود .

ه - شرکت خدمات که منحصرأ بعنوان پیمانکار شرکت ملی نفت

ایران و بصورت غیر انتفاعی کار میکند مشمول مالیات پیمانکاری یا مالیات بر درآمد نخواهد بود .

ماده ۲۰ - اعضای کنسرسيوم و شرکتهای بازرگانی (فقط بشرط رعایت مفاد جزء ب ماده ۵ این قرارداد) و همچنین شرکتهای وابسته و خریداران هر يك از آنها آزادی کامل خواهند داشت که نفت خام خریداری شده بموجب این قرارداد و فرآورده های ساخته شده از آن را برای صدور و مصرف در خارج از ایران بهر کس و بهر قیمت که هر کدام از آنها شخصاً تصمیم بگیرند و اگذار کنند و همچنین آزادی کامل خواهند داشت که درباره وسایل و شرایط حمل نفت خام و فرآورده های مزبور از ایران (از جمله شرایط مربوط به بیمه) تصمیم بگیرند .

ماده ۲۱ - سوختگیری کشتیها در بنادر ایران با فرآورده های تهیه شده از نفت خامی که بموجب این قرارداد تولید میشود بر طبق ترتیباتی که مورد توافق قرار گرفته است انجام خواهد شد .

ماده ۲۲ - الف - کلیه پرداختهای شرکتهای بازرگانی بایران و شرکت ملی نفت ایران از جمله مساعده های که در برابر قیمت خرید نفت خام میپردازند بدولار آمریکا خواهد بود .

ب - دفاتر و حسابهای اصلی شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی که بعملیات موضوع این قرارداد مربوط میشوند بدولار آمریکا نگهداری خواهد شد .

ج - هزینه هایی که شرکت ملی نفت ایران در هر ماه بر حسب ریال ایران از بابت عملیات موضوع این قرارداد متحمل میشود بر اساس متوسط ریاضی ماهانه نرخ

خرید روزانه دلار در آن ماه بوسیله بانک مرکزی ایران بد دلار امریکا تسعیر خواهد شد .

۵ - هزینه‌هایی که شرکت ملی نفت ایران در هر ماه بارزهایی غیر از دلار امریکا یا ریال ایران از بابت عملیات موضوع این قرارداد متحمل میشود بد دلار امریکا تسعیر خواهد شد .

ملاك تسعیر عبارت خواهد بود از متوسط ریاضی ماهانه میانگین نرخ‌های خرید و فروش روزانه ارز مورد بحث در آن ماه بموجب حواله‌های تلگرافی در ساعت ده و نیم بوقت گرینویچ طبق آنچه نشنال وست مینستر بانک لیمیتد (National Westminster Bank Limited) لندن صورت دهد .

۵ - دریافتهای شرکت ملی نفت ایران که بر حسب ریال ایران از بابت عملیات موضوع این قرارداد صورت گرفته باشد در هر ماه بر اساس متوسط ریاضی نرخ فروش روزانه دلار در آن ماه بوسیله بانک مرکزی ایران بد دلار امریکا تسعیر خواهد شد .

۹ - تفاوتهای ارزی ناشی از تغییرات نرخ ارز در هر سال با اقتضای مورد از هزینه‌های جاری آن سال کسر یا بآن اضافه خواهد شد .

۴ - بمنظور تعیین هم ارز دلاری هزینه‌های استهلاکی که در بند ۷ جزء ب ماده ۴ و شق (الف) بند ۲ جزء ب ماده ۸ و ماده ۱۰ و در قرارداد پالایش موضوع ماده ۴ ذکر شده است :

۱ - هزینه‌های انجام شده از بابت دارائیهای ثابتی که در بیست و یکم مارس ۱۹۷۳ در حال ساختمان بوده بر مبنای میانگین نرخهای خرید و فروش دلار امریکا که بموجب حواله‌های تلگرافی در ساعت ده و نیم بوقت گرینویچ در

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسيوم مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

بيست و يكم مارس ۱۹۷۳ صورت گرفته (طبق گواهي نشنال وست مينستر بانك ليميتد National Westminster Bank Limited لندن) بدلار امريكا تسعير خواهد شد .

۲ - الف - در مورد ساير دارائيهائي كه بلافاصله پيش از تاريخ اجراء در عمليات توليد نفت خام و تهيه فرآورده هاي گاز مابيع طبيعي و تصفيه در پالایشگاه آبادان مورد استفاده بوده بهاي دفتری خالص آنها در حسابهاي انتظامي جداگانه به ليره يادداشت خواهد شد . مبالغی كه در مورد اين دارائيهها بعنوان هزینه هاي استهلاك به ليره منظور ميشود بدلار امريكا تسعير خواهد شد و نرخ تسعير (برای دوره بيست و يكم مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ و هريك از سالهاي پس از آن) عبارت خواهد بود از متوسط رياضي میانگين نرخهاي خريد و فروش روزانه بموجب حواله هاي تلگرافي دلار در ساعت ده و نيم بوقت گرینويچ (طبق گواهي نشنال وست مينستر بانك ليميتد National Westminster Bank Ltd لندن) .

ب- بمنظور تشخيص نرخهايي كه موقتاً بايد برای دوره بيست و يكم مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ بكار برده شود متوسط رياضي میانگين نرخهاي روزانه خريد و فروش حواله هاي تلگرافي دلار در ساعت ده و نيم بوقت گرینويچ (طبق گواهي نشنال وست مينستر بانك ليميتد National Westminster Bank Ltd لندن) برای ماه آوريل ۱۹۷۳ مورد عمل خواهد بود از اول ۱۹۷۴ برای هر سال تقويمي متوسط رياضي نرخهاي ماه دسامبر سال قبل كه بطريق مشابهی تعيين شده باشد مورد عمل قرار خواهد گرفت و در هر موقع كه تغيير مهمی در نرخهاي ارز رخ

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسیون مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

دهد طرفین بی درنگ نسبت بتعدیل مقتضی و اجرای آن توافق خواهند نمود .

ج - علیرغم مقررات جزء (و) بالا هر گاه تغییرات ارز در آینده موجب شود که در پایان دوره استهلاك در حسابهای مربوط به ارقام یادداشت شده به لیره که در این ماده اشاره شد مانده ای بدولار باقی باشد برای آنکه حسابهای مزبور بسته شود آن مانده ها بین دو حساب بهم انتقال داده خواهد شد .

د - علیرغم مقررات جزء (ز) بالا در باره تبدیل بهای دفتری خالص پیش از بیست و یکم مارس ۱۹۷۳ روش تشخیص مبالغ قابل کسر برای دوره های پس از بیست و یکم مارس ۱۹۷۳ طبق مقررات بخش چهارم جدول ۳ خواهد بود تا بامقتضیات تغییر حسابها بدولار وفق داده شود .

ماده ۲۳- الف - اعضای کنسرسیون و شرکتهای بازرگانی در ایران کلیه معاملات بانکی خود را تا آنجا که باین قرارداد مربوط می شود منحصر آاز طریق بانک مرکزی ایران یا هر بانک دیگری که بانک مرکزی ایران بعنوان نماینده خود تعیین نماید انجام خواهند داد .

ب - در حدود مقررات این قرارداد :

۱- اعضای کنسرسیون و شرکتهای بازرگانی حق خواهند داشت که ریال را آزادانه وبدون آنکه تبعیضی بر علیه آنها اعمال شود خریداری کنند و میتوانند ریالهایی را که بدین ترتیب خریده اند و زاید بر احتیاجات آنها می باشد در ظرف مدت معقولی آزادانه برای انتقال بخارج ایران بارز خارجی تبدیل کنند ولسی ملزم نخواهند بود که هیچ قسمت از وجوه خود را بریال تبدیل کنند . هیچگونه نرخ

استثنائی راجع به تبدیل ارز در مورد اعضای کنسرسيوم و شرکتهای بازرگانی اعمال نخواهد شد .

۲- هيچيك از اعضای کنسرسيوم و شرکتهای بازرگانی ممنوع نخواهد بود از اینکه در خارج از ایران وجوه یادارائیهای پولی داشته باشد و یا وجوه و دارائی های مزبور را (منجمله وجوه و دارائی های هائی که ممکن است در نتیجه فعالیت های خود در ایران بدست آورده باشد) در خارج ایران بمصرف برساند . همچنین ممنوع نخواهد بود از اینکه در ایران نزد بانک مرکزی ایران بارز خارجی حساب داشته باشد و موجودی بستانکار این حسابها را آزادانه نگهداری و یا مصرف کند و یا بخارج از ایران انتقال دهد .

۲۴۵۱۶ - دارائیهها و وسائل مورد استفاده در عملیات موضوع این قرارداد و همچنین ذخائر هیدروکربور در مالکیت انحصاری شرکت ملی نفت ایران است و هیچ تعبیری از مقررات این قرارداد جایز نخواهد بود که بوجهی از وجوه موهم اعطای حقیقی با اعضای کنسرسيوم یا شرکتهای بازرگانی باشد که با مالکیت انحصاری شرکت ملی نفت ایران نسبت به دارائیهها و وسائل و ذخایر مزبور مغایرت داشته باشد .

ماده ۲۵ - الف - هر عضو کنسرسيوم حق خواهد داشت تمام یا قسمتی از حقوق و تعهداتی را که بموجب این قرارداد دارد بغیر و اگذار کند مشروط بر اینکه رضایت کتبی شرکت ملی نفت را بر وفق ترتیباتی که مورد موافقت قرار گرفته است تحصیل کرده باشد .

ب - شرکت ملی نفت ایران بدینوسیله رضایت میدهد که هر يك از اعضای کنسرسيوم تمام یا هر قسمت از حقوق و تعهداتی را که بموجب این

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسيوم مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

قرارداد دارد بيك شرکت فرعی خود واگذار کند و در اینصورت مسئولیت آن عضو کنسرسيوم در مورد اجرای صحیح تعهداتی که بر عهده دارد کماکان بجای خود باقی خواهد بود .

۲۶۵الف - وزارت دارائی یا هر سازمان دیگری که در هر موقع از طرف ایران معین شود قدرت و اختیار تمام و کامل برای اجرا و اعمال این قرارداد و دست زدن بهرگونه اقدام و دادن هرگونه رضایت از طرف ایران را که بموجب این قرارداد یا در باره آن یا برای اجرای بهتر آن لازم یا مقتضی باشد خواهد داشت .

ب - ایران بدینوسیله تضمین مینماید که شرکت ملی نفت ایران تعهداتی را که بموجب این قرارداد و ترتیبات مربوط بآن دارد بنحو شایسته ایفا نماید .

۲۷ ماده - هرگونه قصور هر يك از طرفها در رعایت مقررات این قرارداد که تنها مستند به قوه قهریه باشد بعنوان قصور در انجام تعهدات آن طرف تلقی نخواهد شد . از لحاظ این ماده قوه قهریه شامل اتفاقاتی منجمله جنگ ، شورش ، آشوب ، اعتصاب ، طوفان ، موج ، سیل ، بیماریهای واگیر ، انفجار ، آتش سوزی ، رعد و برق و یا زلزله خواهد بود که بطور معقول از حیظه اختیار هر کدام از طرفها خارج باشد .

۲۸ ماده - الف - هر اختلافی که از این قرارداد یا هرگونه ترتیبات مربوط بآن ناشی شود باید توسط بيك هیئت داوری مرکب از سه نفر داور حل و فصل شود . جریان داوری با اخطار کتبی که شاکی به خواننده خواهد داد آغاز میگردد . هر يك از طرفین يك داور تعیین خواهد کرد و این دوداور پیش

از آغاز داورى داور سوم را که رئیس هیئت داورى خواهد بود تعیین خواهند کرد .

ب - اگر یکی از طرفین در ظرف دوماه از آغاز جریان داورى خود را انتخاب نکند یا انتخاب خود را بطرف دیگر اطلاع ندهد طرف دیگر حق خواهد داشت از رئیس اطاق بازرگانى بین المللى بخواهد که داور دوم را معین نماید .

ج - اگر دو داور نتوانند در ظرف دوماه از تساریخ تعیین داور دوم نسبت به تعیین داور سوم توافق کنند و طرفین هم به ترتیب دیگری توافق نمایند داور سوم بتقاضای هر یک از طرفین توسط رئیس اطاق بازرگانى بین المللى تعیین خواهد شد .

د - هر داورى که بدین ترتیب توسط رئیس مزبور و بموجب جزء های ب، ج، ک این ماده تعیین میشود باید کسی باشد دارای شهرت بین المللى و حتى الامکان دارای تجربه در زمینه های داورى و قرارداد های نفتى و نباید در خدمت رسمى ایران یا هیچیک از کشورهائی باشد که یکی از اعضاى کنسرسیون و یا شرکتهای بازرگانى تبعه آن کشور است و نباید با ایران و یا هیچیک از کشورهای مزبور ارتباط نزدیک داشته باشد .

ه - داوران باید در ظرف سی روز از دریافت اعلام نامزدى ، قبولى خود را بهر دو طرف و همچنین برئیس اطاق بازرگانى بین المللى (در صورتیکه توسط مشاورالیه انتخاب شده باشند) اطلاع دهند . در صورتیکه این اطلاع را ندهند چنین تلقى خواهد شد که نامزدى خود را نپذیرفته اند و انتخاب جدیدى مطابق همان تشریفات بعمل خواهد آمد .

و - رأی داوران قطعی و الزام آور خواهد بود . رأی ممکن است توسط اکثریت هیئت داوری صادر شود . طرفین متعهدند که رأی داوری را با حسن نیت بموقع اجرا بگذارند و هر يك از طرفین میتواند اجرای آن را از دادگاهی که صلاحیت آن شامل طرفی میگردد که اجرا علیه طرف مزبور خواسته شده بخواهد .

ز - محل داوری و آنچه از تشریفات آن که در این ماده مقرر نگردیده است بوسیله طرفین معین خواهد شد . در صورتیکه طرفین نتوانند توافق کنند محل و تشریفات مزبور بتصمیم اکثریت داوران تعیین خواهد شد .

ح - طرفین همه تسهیلات (از جمله دسترسی بعملیات نفتی) را جهت هیئت داوری بمنظور بدست آوردن هرگونه اطلاع که برای تشخیص صحیح موضوع اختلاف لازم باشد فراهم خواهند آورد . عدم حضور یا تخلف هیچیک از طرفین داوری مانع یا مخل انجام تشریفات داوری در هیچ يك از مراحل آن نخواهد بود .

ط - مادام که تصمیم یا رأی داوری صادر نشده باشد متوقف ساختن عملیات یا فعالیت‌هایی که جریان داوری را موجب گردیده است ضرورت نخواهد داشت . در صورتیکه برطبق تصمیم یا رأی داوری شکایت موجه تشخیص داده شود ممکن است در ضمن آن ترتیب مقتضی برای جبران خسارت شاکی مقرر گردد .

ی - تشخیص مسئولیت پرداخت هزینه های داوری با هیئت داوری خواهد بود .

ک - هرگاه یکی از داوران پس از پذیرفتن وظایفی که باو محول گردیده

است بهر علت نتواند یا نخواهد شروع بحل و فصل اختلاف بکند و یا اینکار را پایان برساند طرف ذینفع یسا باقتضای مورد دو داور دیگر در ظرف دو ماه داور دیگری را بجانشینی او تعیین خواهند کرد و در غیر این صورت هر يك از طرفین میتواند از رئیس اطاق بازرگانی بین المللی درخواست کند که بر طبق مقررات این ماده جانشینی برای داور مزبور تعیین نماید .

ج - داورها تصمیم یا رأی خود را بر حقوق و تعهدات طرفین که در این قرارداد و ترتیبات مربوط به آن مقرر شده است مبتنی خواهند نمود . تصمیم یارأی مزبور تحت حکومت قوانین ایران خواهد بود و اجرای آن بروفق قوانین ایران صورت خواهد گرفت .

م - در ضمن تصمیمات و آراء داوری که بموجب این ماده اعلام میشوند در هر مورد که مقتضی باشد ، مهلت اجراء تعیین خواهد شد .

ن - در ظرف پانزده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم یا رأی داوری بطرفین هر يك از آنها میتواند از هیئت داوری که تصمیم یا رأی اصلی را صادر نموده تقاضای تفسیر آنرا بنماید . این تقاضا در اعتبار تصمیم یا رأی تأثیری نخواهد داشت تفسیر مزبور باید در ظرف یکماه از تاریخ تقاضای آن صادر شود و اجرای تصمیم یا رأی تا صدور تفسیر یا انقضای يك ماه مزبور (هر کدام زودتر اتفاق بیفتد) معوق خواهد ماند .

س - مقررات این قرارداد درباره داوری پس از خاتمه یافتن قرارداد هم معتبر خواهد بود .

ع - هر گاه طرفین درباره موضوعی که بدآوری ارجاع شده است قبل از صدور رأی هیئت داوری بتوافق برسند توافق مزبور در ضمن سندی بصورت

« رأی داوری مبنی برسازش طرفین » درج خواهد شد و مأموریت هیئت داوری خاتمه خواهد یافت .

ماده ۲۹- این قرارداد بر وفق قوانین ایران تفسیر خواهد شد. حقوق و تعهدات طرفین مطابق مقررات این قرارداد و تابع آن خواهد بود . هر گونه تغییر این قرارداد یا خاتمه دادن بآن پیش از تاریخ انقضاء منوط به توافق طرفین خواهد بود .

ماده ۳۰ الف- مدت این قرارداد بیست سال از تاریخ اجرای آنست .
ب- این قرارداد بمحض آنکه بامضاء یا مهر طرفهای اول و دوم آن برسد و باتصویب مجلسین شورا و سنا و توشیح اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بصورت جزئی از قانون ایران در آید اعتبار خواهد یافت .

ماده ۳۱- بدینوسیله بقرارداد کنسرسيوم که تاریخ اجرای آن هفتم آبان ۱۳۳۳ بوده با الحاقیه‌ها و اصلاحات و ترتیبات مربوطه خاتمه داده میشود و قرارداد حاضر باترتیبات مربوط به خود از تاریخ تصویب جایگزین آن می‌گردد. ایران و شرکت ملی نفت ایران از یکطرف و اعضای کنسرسيوم و شرکتهای بازرگانی ، از طرف دیگر توافق دارند که این قرارداد بمنزله تسویه منصفانه و مناسب و قطعی کلیه دعاوی و مطالبات و مسائل حل نشده میان آنان در تاریخ تصویب این قرارداد میباشد .

ماده ۳۲- متون فارسی و انگلیسی این قرارداد متساویاً معتبرند . در صورت بروز اختلافی که بدآوری ارجاع شود هر دو متن به هیئت داوری تسلیم خواهد شد تا نیت طرفین را از روی هر دو متن تفسیر نماید .

ماده ۳۳- هر خطاری که بموجب این قرارداد صدور آن بعنوان یکی از

طرفها لازم یا مجاز باشد در صورتیکه کتباً و بشرح زیر تسلیم شود ابلاغ شده تلقی نخواهد شد :

۱- اخطار به ایران باید بدفتر مرکزی وزارت دارائی یا هر سازمان دیگری که ایران در مواقع مختلف ممکن است بموجب ماده ۲۶ این قرارداد بنمایدگی خود معین کند ارسال گردد .

۲- در مورد شرکت ملی نفت ایران اخطار باید به اداره مرکزی شرکت ملی نفت ایران ارسال شود .

۳- در مورد هر یک از طرفهای دوم اخطار باید به نشانی اداره مرکزی آن که در پائین ذکر شده ارسال شود و یا به نشانی دیگری که ممکن است در مواقع مختلف برای این منظور بوسیله اخطار کتبی با اطلاع ایران و شرکت ملی نفت ایران رسانیده باشند .

Gulf Oil Corporation,
Gulf Building,
P. O. Box 1166,
Pittsburgh,
Pennsylvania 15230, U. S. A.

Mobil Oil Corporation,
150 East 42nd Street,
New York,
N. Y. 10017. U. S. A.

Exxon Corporation,

1251 Avenue of the Americas
New York,
N. Y. 10020. U. S. A.

Standard Oil Company of California,
Standard Oil Building,
225 Bush Street
San Francisco
California 94120, U. S. A.

Texaco Inc.,
135 East 42nd Street,
New York,
N. Y. 10017, U. S. A.

The British Petroleum Company Limited,
Britannic House,
Moor Lane,
London EC2Y 9BU.

Shell Petroleum N. V.,
30 Carel Van Bylandtlaan,
The Hague,
Netherlands,

Compagnie Francaise des Petroles,
5Rue Michel Ange,
73781 Paris Cedex XVI,
France.

American Independent Oil Company,
50 Rockefeller Plaza,
New York,
N. Y. 10020, U. S. A.

Atlantic Richfield Company,
515 South Flower Street,
Los Angeles,
California 90071, U. S. A.

Continental Oil Company,
High Ridge Park,
Stamford
Connecticut 06904, U. S. A.

Getty Oil Company,
3810 Wilshire Boulevard,
Los Angeles,
California 90010, U. S. A.

Charter Oil Company,
208 N. Laura Street,
Jacksonville,
Florida 32202, U. S. A.

The Standard Oil Company (Ohio),
Midland Building,
Cleveland,
Ohio 44115 U. S. A.

۴- اخطار بهريك از شرکتهای بازرگانی باید به نشانی ثبت شده آن شرکت در ایران ارسال شود .

اینک طرفهای اول و دوم این قرارداد را در تاریخ و محل مذکور در ذیل امضاء یا مهر کردند .

تهران تیرماه ۱۳۵۲

ژوئیه ۱۹۷۳

از طرف دولت ایران

تهران تیرماه ۱۳۵۲

ژوئیه ۱۹۷۳

از طرف شرکت ملی نفت ایران

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده

امریکا بتاريخ تیرماه ۱۳۵۲

گالف اویل کورپوریشن

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده

امریکا بتاريخ تیرماه ۱۳۵۲

موبیل اویل کورپوریشن

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده

امریکا بتاريخ تیرماه ۱۳۵۲

اکزون کورپوریشن

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده

امریکا بتاريخ تیرماه ۱۳۵۲

استاندارد اویل کمپانی اف کالیفرنیا

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده

امریکا بتاريخ تیرماه ۱۳۵۲

تکزا کو این کورپوریتد

بوسیله :

گواهی امضاء

به مهر رسمی

دی بریتیش پترولیوم کمپانی لمیتد

ممهور شد در حضور :

مدیر

دبیر

لندن بتاريخ تیرماه ۱۳۵۲

امضاء کننده که در شهر لندن صحیحاً بسمت سردفتر اسناد رسمی پذیرفته

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسيوم مسووب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

شده و سوگند خورده و شاغل هستم با این وسیله تصدیق و گواهی مینمایم که قرارداد سابق الذکر در این تاریخ بمهر رسمی دی بریتیش پترولیوم کمپانی لیمیتد بنشانی بریتانیک هاوس، مورلین، لندن EC2Y9BU در حضور اینجانب و مدیر شرکت مذکور ممهور گردید و نامبردگان در حضور اینجانب با امضاء ذیل قرارداد مزبور ممهور شدن آنرا بمهر مزبور گواهی نمودند اینجانب بعنوان گواهی مراتب فوق در تاریخ تیر ماه هزار و سیصد و پنجاه و دو این ورقه را امضاء و با مهر دفترخانه خود ممهور کردم .

شل پترولیوم ن . و .

لايه بتاریخ تیر ماه هزار و سیصد و پنجاه و دو

از طرف کمپانی فرانسه پترول توسط

در حضور

امضاء و ممهور و تسلیم گردید .

لايه بتاریخ تیر ماه هزار و سیصد و پنجاه و دو

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیر ماه ۱۳۵۲

بتاریخ

امریکن ایندپندنت اویل کمپانی

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیر ماه ۱۳۵۲

بتاریخ

۴۷۸۹

اتلانتیک ریچفیلد کمپانی

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

کانتیننتال اویل کمپانی

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

گتی اویل کمپانی

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

چاتراوایل کمپانی

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

دی ستاندارد اویل کمپانی (اوهایو)

بوسيله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

گالف اینترنشنال کمپانی

بوسيله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

موبیل اویل ایران اینکورپوریتد

بوسيله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

اسوتریدینگ کمپانی اف ایران

بوسيله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده آمریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

ایران کالیفرنیا اویل کمپانی .

بوسيله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده آمریکا

بتاریخ تیرماه ۱۳۵۲ .

تکزاکو ایران لیمیتد .

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده آمریکا

بتاریخ تیرماه ۱۳۵۲ .

کالتکس (ایران) لیمیتد

بوسیله :

گواهی امضاء

بمهر رسمی

اوایل تریدینگ کمپانی (ایران) لیمیتد

بالحضور :

مدیر

دبیر

ممهور گردید . لندن بتاریخ تیرماه ۱۳۵۲

امضاء کننده که در شهر لندن صحیحاً بسمت سردفتر اسناد رسمی پذیرفته شده و سوگند خورده و شاغل هستم بدینوسیله تصدیق و گواهی مینمایم که در این تاریخ بمهر رسمی اوایل تریدینگ کمپانی (ایران) لیمیتد به نشانی بریتانیک

هاوس ، مورلین ، لندن EC2Y 9BU در حضور اینجانب و مدیر شرکت مذکور و در ذیل قرارداد سابق الذکر ممهور گردید و نامبردگان در حضور اینجانب ذیل قرارداد مزبور ممهور شدن را بعنوان گواهی بر الصاق مهر مزبور امضاء کردند . اینجانب بعنوان گواهی مراتب در تاریخ تیرماه هزار و سیصد و پنجاه و دو این ورقه را امضاء و با مهر دفتر خانه خود ممهور کردم .

ندرلندز - ایرانس آرد ولی هندل ماتشاپای (ندرلندز ایرانین اویل تریدینگ کمپانی) ن . و .

لاسه بتاریخ تیرماه هزار و سیصد و پنجاه و دو .

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

بتاریخ تیرماه ۱۳۵۲

امریکن ایندپندنت اویل کمپانی اف ایران

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

بتاریخ تیرماه ۱۳۵۲

آرکوا ایران اینکورپوریتد

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

بتاریخ تیرماه ۱۳۵۲

سان جاسیتو ایسترن کورپوریشن

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

گتی ایران لیمیتد

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

چارتر (ایران) پترولیم کمپانی

بوسیله :

گواهی امضاء

در شهر نیویورک ، ایالت نیویورک ، ایالات متحده امریکا

تیرماه ۱۳۵۲

بتاریخ

سوهايو - ایران تریدینگ اینکورپوریتد

بوسیله :

گواهی امضاء

ضمیمه ۱

جدول ۱

ناحیه

ناحیه شامل دو قطعه یعنی قطعه يك و قطعه دو و جزایر خارك و خاركو میباشد که تعریف همه آنها از اینقرار است :

قطعه يك

همه ناحیه محدوده بوسیله خطی است که آغاز میشود از :

نقطه ۱ عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۲۹ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۵ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۲۰ عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۱۵ دقیقه و ۳۶ ثانیه طول جغرافیائی ۴۶ درجه و ۳۱ دقیقه و ۰۲ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۲۱ عرض جغرافیائی ۳۴ درجه و ۰۲ دقیقه و ۰۶ ثانیه طول جغرافیائی ۴۶ درجه و ۵۶ دقیقه و ۱۴ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۵ عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۲۹ دقیقه و ۵۱ ثانیه طول جغرافیائی ۴۷ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۶	عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۱۹ دقیقه و ۵۱ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۰۱	عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۱۲ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۰۰	عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۱۴ دقیقه و ۳۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۳۹ دقیقه و ۲۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۰۳	عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۰۹ دقیقه و ۱۵ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۳۶ دقیقه و ۳۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۰۲	عرض جغرافیائی ۳۳ درجه و ۰۰ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۷	عرض جغرافیائی ۳۲ درجه و ۴۴ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۸	عرض جغرافیائی ۳۲ درجه و ۴۴ دقیقه و ۵۱ ثانیه طول جغرافیائی ۴۹ درجه و ۲۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

عرض جغرافیائی ۳۲ درجه و ۲۴ دقیقه و ۵۱ ثانیه طول جغرافیائی ۴۹ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۹
عرض جغرافیائی ۳۱ درجه و ۳۴ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۹ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۱۰
عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۴۴ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۰ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۱۱
عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۳۴ دقیقه و ۳۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۱۱ دقیقه و ۰۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۰۶
عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۳۹ دقیقه و ۴۵ ثانیه طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۱۶ دقیقه و ۰۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۰۵
عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۴۴ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۰۸ دقیقه و ۰۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۰۴
عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۴۴ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۲۹ دقیقه و ۵۱ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۱۲

نقطه ۱۳	عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۲۹ دقیقه و ۵۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۲	عرض جغرافیائی ۲۸ درجه و ۴۶ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۳	عرض جغرافیائی ۲۸ درجه و ۱۸ دقیقه و ۳۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۲ درجه و ۳۸ دقیقه و ۳۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۴	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۵۰ دقیقه و ۲۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۲۳ دقیقه و ۳۰ ثانیه واقع در حد سمت دریا و از آنجا در امتداد حد سمت دریا تا نقطه ای که این حد سمت دریا مرز کنونی بین المللی ایران و عراق را در نزدیکی دهانه اروندرود (شط) قطع میکند و از آنجا این مرز بین المللی تا تقاطع آن بانصف النهار طول جغرافیائی ۴۵ درجه و ۵۹ دقیقه و ۵۷ ثانیه و از آنجا در امتداد این نصف النهار بطرف شمال تا نقطه ۱ که در بالا تعریف شد .

باستثنای دونا حیه زیر :

الف. رازی	همه ناحیه محدوده بوسیله خطی که آغاز میشود از:
نقطه ۲۰۷	عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۲۶ دقیقه و ۱۵ ثانیه

- طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۰۱ دقیقه و ۱۴ ثانیه
از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
- نقطه ۲۰۸ عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۲۹ دقیقه و ۳۰ ثانیه
طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۰۵ دقیقه و ۰۰ ثانیه
از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
- نقطه ۲۰۹ عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۱۸ دقیقه و ۴۰ ثانیه
طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۱۷ دقیقه و ۲۰ ثانیه
از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
- نقطه ۲۱۰ عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۱۵ دقیقه و ۵۲ ثانیه
طول جغرافیائی ۵۱ درجه و ۱۴ دقیقه و ۲۴ ثانیه
از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
- نقطه ۲۰۷ که در بالا تعریف شد
- ب. دشت آبادان همه ناحیه محدوده بوسیله خطی که آغاز میشود از :
- نقطه ۲۱۱ عرض جغرافیائی ۳۱ درجه و ۳۱ دقیقه و ۱۲ ثانیه
طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۰۱ دقیقه و ۵۷ ثانیه
از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
- نقطه ۲۱۲ عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۲۶ دقیقه و ۳۶ ثانیه
طول جغرافیائی ۴۹ درجه و ۱۱ دقیقه و ۰۰ ثانیه
از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
- نقطه ۲۱۳ عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۰۱ دقیقه و ۵۰ ثانیه
طول جغرافیائی ۴۹ درجه و ۱۱ دقیقه و ۰۰ ثانیه

که عبارتست از محل تقاطع نصف النهار طول جغرافیائی ۴۹ درجه و ۱۱ دقیقه و ۰۰ ثانیه شرق گرینویچ با حد سمت دریا . از آنجا در امتداد حد دریا تا نقطه ای که این حد سمت دریا مرز کنونی بین المللی ایران و عراق را در نزدیکی دهانه اروندرود (شط) قطع میکند و از آنجا در امتداد مرز بین المللی مزبور تا

نقطه ۲۱۴ واقع در محل تقاطع نصف النهار طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۲۳ دقیقه و ۰۶ ثانیه با خط مرزی کنونی بین المللی ایران و عراق از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۲۱۵ عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۵۰ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۱۹ دقیقه و ۳۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۲۱۶ عرض جغرافیائی ۳۰ درجه و ۵۰ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۴۸ درجه و ۰۱ دقیقه و ۵۷ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۲۱۱ که در بالا تعریف شده است

قطعه دو همه ناحیه محدوده بوسیله خطی که آغاز میشود از:

نقطه ۲۲۰ عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۱۳ دقیقه و ۳۴ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۲۹ دقیقه و ۰۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۲۸	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۱۱ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۴۱ دقیقه و ۳۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۹	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۲۷ دقیقه و ۴۵ ثانیه طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۴۳ دقیقه و ۳۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۲۱	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۲۴ دقیقه و ۱۶ ثانیه طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۵۴ دقیقه و ۲۲ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۲۲	عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۱ دقیقه و ۲۸ ثانیه طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۵۴ دقیقه و ۲۲ ثانیه که عبارتست از محل تقاطع نصف النهار طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۵۴ دقیقه و ۲۲ ثانیه با حد سمت دریا و از آنجا در امتداد حد سمت دریا تا
نقطه ۲۲۳	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۰۶ دقیقه و ۰۷ ثانیه طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۳۲ دقیقه و ۱۲ ثانیه و از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۲۴	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۰۷ دقیقه و ۳۴ ثانیه طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۲۸ دقیقه و ۰۲ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۲۵	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۰۶ دقیقه و ۲۸ ثانیه

طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۲۳ دقیقه و ۳۵ ثانیه واقعه روی حدسمت دریا از آنجا در امتداد حدسمت دریا تا	
عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۰۰ دقیقه و ۰۳ ثانیه طول جغرافیائی ۵۶ درجه و ۰۰ دقیقه و ۱۴ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۲۶
عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۷ دقیقه و ۰۱ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۵۲ دقیقه و ۴۴ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۲۷
عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۸ دقیقه و ۱۵ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۴۸ دقیقه و ۱۳ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۲۸
عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۸ دقیقه و ۰۲ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۴۵ دقیقه و ۳۵ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۲۹
عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۷ دقیقه و ۳۶ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۴۴ دقیقه و ۵۲ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۳۰
عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۶ دقیقه و ۵۸ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۳۹ دقیقه و ۵۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا	نقطه ۲۳۱

نقطه ۲۳۲	عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۲ دقیقه و ۵۵ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۳۵ دقیقه و ۵۴ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۳۳	عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۵۱ دقیقه و ۰۴ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۳۶ دقیقه و ۳۲ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۳۴	عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۴۶ دقیقه و ۴۲ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۳۵ دقیقه و ۳۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۳۵	عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۴۳ دقیقه و ۴۸ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۳۰ دقیقه و ۱۵ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۱۷	عرض جغرافیائی ۲۶ درجه و ۴۲ دقیقه و ۰۹ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۲۳ دقیقه و ۰۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۱۸	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۰۸ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۲۳ دقیقه و ۰۰ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا
نقطه ۲۱۹	عرض جغرافیائی ۲۷ درجه و ۰۸ دقیقه و ۰۰ ثانیه طول جغرافیائی ۵۵ درجه و ۲۹ دقیقه و ۰۶ ثانیه از آنجا در امتداد ژئودزیک تا

نقطه ۲۲۰ که در بالا تعريف شده است .

جزیره خارک و خارکو

جزایر خارک و خارکو و ناحیه واقعه در حد سمت دریای «ناحیه» در مورد

جزایر مزبور

یادداشتها :

- ۱- در این جدول کلیه نقاط بر طبق مختصات ژئودتیک روی بیضوی ۱۸۸۰ کلارک منیور آخرین اطلاعات ۱۹۵۸ تعريف شده است .
- ۲- اصطلاح «حد سمت دریا» که در اینجا بکار برده شده بمعنی حدی است که تحت این عنوان روی نقشه‌ها و موزائیکهای شماره ۶۴ تا ۱۱۱ در پیوست شماره ۳ قرارداد مورخ اول ژانویه ۱۹۶۶ بین دولت ایران و شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم و وابسته‌های آنها مشخص گردیده است .

جدول ۲

اعضای کنسرسیوم

Gulf Oil Corporation	گالف اویل کورپوریشن
Mobil Oil Corporation	موبیل اویل کورپوریشن
Exxon Corporation	اکزون کورپوریشن
Standard Oil Company of California	استاندارد اویل کمپانی اف کالیفرنیا
Texaco Inc.	تکزا کو اینکورپوریتد
The British Petroleum Company Limited	دی بریتیش پترولیوم کمپانی لیمیتد
Shell Petroleum N. V.	شل پترولیوم ن. و.
Compagnie Francaise Des Petroles	کمپانی فرانسزده پترول
American Independent Oil Company	آمریکن ایندپیندنت اویل کمپانی
Atlantic Richfield Company	آتلانتیک ریچفیلد کمپانی
Continental Oil Company	کانتی ننتال اویل کمپانی
Getty Oil Company	گتی اویل کمپانی
Charter Oil Company	چارتر اویل کمپانی
The Standard Oil Company (Ohio)	دی استاندارد اویل کمپانی (اوهایو)

جدول ۳

فهرست مندرجات

تعاریف	بخش یکم
محاسبه رقم تعدیالی	« دوم
تشخیص بهای بازار و سود بازار نفت خام و فرآورده‌های	« سوم
گاز مایع طبیعی	
محاسبه مبلغ قابل کسر	« چهارم
محاسبه بهره	« پنجم

تبصره - این فهرست مندرجات و عناوینی که در ضمن این جدول آمده است جزو خود جدول محسوب نخواهد شد .

بخش یکم

تعاریف

در این جدول اصطلاحات زیر جز در مواردی که سیاق عبارت بنحو دیگر اقتضا کند دارای معانی مشروحه ذیل خواهد بود :

«مبلغ قابل کسر» بمفهوم می خواهد بود که در بخش چهارم این جدول بیان شده است .
«فروش آزاد» یعنی فروش در برابر پول بدون اینکه يك یا بعضی از خصوصیت‌های پائین را (که ارزش آنها بیش از ۵ درصد مجموع بهای قراردادی جنس مربوطه باشد) در برداشته باشد :

۱ - ترتیبات دایر بر خرید یا باز خرید خواه برای نفت خام یا فرآورده‌ها یا هر گونه کالاها یا خدمات دیگر .

۲ - ترتیبات مربوط بقردادهای پایاپای .

۳ - ترتیبات دایر بر مبادله یا وام یا اجاره .

۴ - هر ترتیبات دیگری درباره فروشهای مزبور که در قیمت فروش مؤثر بوده و از بابت آن تعدیلی بموجب شق (ج) بند ۲ جزء ط از بخش سوم این جدول منظور نشده باشد .

لیکن فروشهایی که بر طبق مقررات خرید و فروش بموجب ترتیبات مربوط بتولید مشترك یا عملیات پائین دستی مشترك صورت گرفته باشد مشمول عنوان «فروش آزاد» نخواهد بود .

«ماده» بمعنی ماده این قرارداد خواهد بود .

«شرکت اکتشاف و تولید» عبارتست از شرکت اکتشاف و تولید نفت ایران .

(Iraanse Aardolie Exploratie en productie Maatschappij) N.V.

«سود بازار» بمعنی قیمت بازار منهای هزینه تمام شده پس از مالیات میباشد.
«بهای بازار» یعنی قیمت متوسط بازار باز بر مبنای فوب ایران برای فروش آزاد باشخصاص ثالث که طبق بخش سوم این جدول محاسبه میشود.
«طرفها» بمعنی شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم و «طرف» بمعنی هر کدام از آنهاست بنحوی که سیاق عبارت اقتضا کند.

«بهای ربع راه» در مورد نفت خام از هر درجه عبارتست از مجموع هزینه تمام شده پس از مالیات برای نفت خام از آن درجه باضافه ۲۵ درصد تفاوت بهای اعلان شده مربوطه با هزینه تمام شده پس از مالیات نفت خام آن درجه.
«شرکت تصفیه» عبارتست از شرکت تصفیه نفت ایران.

(Iraanse Aardolie Raffinage Maatschappij) N.V.

«درصد مربوطه» برای هر سال بمعنی درصدی است که بشرح زیر بآن سال مربوط باشد:

سال	درصد	سال	درصد
۱۹۷۳	٪۲۵	۱۹۷۸	٪۳۰
۱۹۷۴	٪۲۵	۱۹۷۹	٪۳۵
۱۹۷۵	٪۲۵	۱۹۸۰	٪۴۰
۱۹۷۶	٪۲۵	۱۹۸۱	٪۴۵
۱۹۷۷	٪۲۵	۱۹۸۲	٪۵۱

هریک از سالهای پس از ۱۹۸۲ - ۵۱٪

«هزینه تمام شده پس از مالیات» بمعنی مبلغی بازاء هر بشکه برای نفت خام از هر درجه در هر سال معادل اقلام زیر خواهد بود:

- ۱ - هزینه‌های جاری هر بشکه که طبق ماده ۶ در هر سال بیدهکار حساب شرکت‌های بازرگانی منظور میشود بعلاوه
  - ۲ - پرداخت مشخص بعلاوه
  - ۳ - مبلغی که بعنوان مالیات بردرآمد یادریافتهای دیگر دولت در آنسال بازاء هر بشکه روی مابه‌التفاوت بهای اعلان شده مربوطه و مجموع اقلام ۲و۱ بالا باید پرداخته شود .
- «اشخاص ثالث» عبارتست از :

- ۱ - درمورد فروش نفت خام خریداران نفت خام جز آنهاییکه مالکیت یا کنترل مستقیم یا غیر مستقیم آنها بمیزان لا اقل پنجاه درصد متعلق بیک یا عده بیشتری از طرفها باشد و
- ۲ - درمورد فروش فرآورده‌های گاز مایع طبیعی خریداران فرآورده‌های مزبور جز آنهاییکه مالکیت یا کنترل مستقیم یا غیر مستقیم آنها بمیزان بیش از پنجاه درصد با یک یا عده بیشتری از طرفها باشد .

بخش دوم

محاسبه رقم تعدیلی

الف - رقم تعدیلی برای هر سال برابر خواهد بود با مبلغی که بموجب جزء ب زیر حساب شده تقسیم بر مجموع تعداد بشکه های نفت خام که در آن سال بشرکت های بازرگانی فروخته و تحویل شده باشد .

ب - مبلغ مورد اشاره در جزء الف بالا معادل خواهد بود با :

۱ - مبلغی زائد بر هزینه تمام شده پس از مالیات که شرکت ملی نفت ایران میتواند از بابت فروش مقادیر مختلف از هر درجه نفت خام بشرکت های بازرگانی در هر سال بر اساس محاسبه مشروح در جزء ج زیر و بقیه های مذکور در پائین با تعدیلات مقرر در جزء د ذیل دریافت کند :

قیمت هر بشکه

الف - مقدار نفت سبک ایران که

با مراجعه بستون ۱ جزء ج معین میشود بهای ربع راه بعلاوه ۲۰ سنت

ب - مقدار نفت سنگین ایران که

با مراجعه بستون ۱ جزء ج معین میشود بهای ربع راه بعلاوه ۱۷ سنت

ج - مقدار نفت سبک ایران که با

مراجعه بستون ۲ جزء ج معین میشود هزینه تمام شده پس از مالیات بعلاوه ۳۶ سنت

د - مقدار نفت سنگین ایران که با

مراجعه بستون ۲ جزء ج معین میشود هزینه تمام شده پس از مالیات بعلاوه ۳۳ سنت

۵ - مقادير نفت خام های ديگراز رشته نفت هائیکه ممکن است بعد از تاريخ اجرا بجريان افتد و با مراجعه بستونهای ۱ و ۲ جزء ج (به ترتيب ذکر) تعيين خواهد شد .

۹ - مقادير نفت خام ايران از هر درجه که طبق بندهای ۲ و ۳ جزء ج محاسبه خواهد شد .
باضافه ،

۲- سود بازار فرآورده های گناز مایع طبیعی که در تصفیه خانه بندر ماه شهر ساخته و در آن سال از ايران صادر شده باشد طبق جزء و بخش سوم تعيين و با درصد مربوطه حجم کل فرآورده های مزبور ضرب میشود .
باضافه ،

۳- درصد مربوطه آنسال از مبلغی که بموجب ماده ۱۰ برای سال مزبور محاسبه شده است .

منهای

۴ - مجموع اقلام زیر با تقسیم بر مابه التفاوت بین صدر صد و درصد نرخ مالیات بر درآمد ايران که شرکت های بازرگانی در آن سال مشمول آن بوده اند :

الف - مبلغ قابل کسر در آن سال که طبق بخش چهارم این جدول محاسبه خواهد شد .

بعلاوة

(ب)- سود بازار برای هر درجه از نفت خام که طبق بند ۱ (و) بالا محاسبه شده ضربدر مقدار مشخص شرکت ملی نفت ایران از همان درجه نفت خام در آن سال (مقادیر نفت خامی که بوسیله شرکت ملی نفت ایران طبق مقررات جزء د ماده ۳ صادر شده باشد در این محاسبه منظور نخواهد گردید)

بعلاوة

(ج)- هرگونه مزایای اضافی دیگر که ایران و شرکت ملی نفت ایران ممکن است بموجب این قرارداد دریافت کنند ولی بموجب قرارداد عمومی و نامه های مربوطه که با سایر کشور های خلیج فارس منعقد شده است عاید نمیشود .

ج - مقدار سالیانه هر درجه نفت خام که قیمت های مقرر در بند ۱ جزء ب بالا ناظر بر آنست ب ترتیب زیر محاسبه خواهد شد :

۱- مجموع مقدار نفت خام از کلیه درجات که باید بابت هر یک از سال های مذکور در پائین با مراجعه به درصدهای مشروحه در ستون های ۱ و ۲ زیر (به ترتیب ذکر) و بقیمتهای ناظر بر مقادیر تعیین شده بموجب این جزء ارزیابی شود بدین نحو محاسبه میشود . درصدهای مشروحه در « رویهمرفته مقادیر » مصرف داخلی و مقدار مشخص شرکت ملی نفت ایران و مقادیری که بوسیله شرکتهای بازرگانی در آن سال اعلام شده (بارعایت تعدیلهای انجام شده طبق مقررات جزء های ۵ - و - ز پائین) ضرب میشود . برای سالهای پس از ۱۹۷۵ درصدی که در ستون ۲ برای آن سالها نشان داده در « رویهمرفته مقادیر » مربوط بسال ۱۹۷۵ ضرب خواهد شد .

درصد رقم کل

ستون ۲	ستون ۱	
۳/۷۵	۱۸/۷۵	۱۹۷۳
۷/۵۰	۱۲/۵۰	۱۹۷۴
۱۲/۵۰	۶/۲۵	۱۹۷۵
۱۷/۵۰		۱۹۷۶
۱۳/۱۲۵		۱۹۷۷
۸/۷۵		۱۹۷۸
۴/۳۷۵		۱۹۷۹

۲ - برای محاسبه مجموع نفت خامی که در هر سال بموجب شق (و) بند ۱ جزء ب بالا ارزش آن باید بقیمت بازار معین شود مابه التفاوت اقلام زیر محاسبه خواهد شد :

(الف) - درصد مربوطه «رو بهمرفته مقادیر» مزبور و

(ب) - (۱) درصد مربوطه مقدار نفت خامی که شرکت مسلی نفت ایران برای مصرف داخلی در آن سال احتیاج دارد بعلاوه

۲ - مقدار کل نفت خام آن سال که بموجب بند ۱ بالا تعیین شود .

۳ - مقادیر سه گانه مربوطه نفت خام که بموجب بندهای ۱ و ۲ بالا محاسبه شده بر حسب درجه های مختلف نفت خام آماده برای صدور تفکیک خواهد شد و این تفکیک بهمان نسبت هایی خواهد بود که درجه های مزبور در مقدار کل نفت خام اعلام شده بوسیله شرکتهای بازرگانی برای صدور و تعدیل شده بموجب بندهای ه - وزیر منظور گردیده است .

۵ - از بهای هر درجه از نفت خام مشخص شده طی شق‌های (الف) تا (ه) بند ۱ جزء ب بالا هزینه اعتبار ۹۰ روزه کسر خواهد شد. برای محاسبه این هزینه قیمت مزبور در نرخ بهره‌ای معادل با متوسط سالانه میانگین نرخ بهره یورو دلار (Euro dollar) که در معاملات بین بانکه‌ها جهت حواله های دلاری سه ماهه در پانزدهم هر ماه میلادی متداول باشد باضافه یک درصد ضرب خواهد شد.

۵ - بمنظور انجام محاسبه موضوع جزء ب بالا مقدار مشخص شرکت ملی نفت ایران در هر سال و مقداری که شرکتهای بازرگانی بموجب جزء ب ماده ۳ برای آن سال اعلام کرده‌اند با رعایت تعدیلهای موضوع جزء های و - ز پائین بکار برده خواهد شد. این تعدیلهای برای هر درجه از نفت خام صادراتی جداگانه انجام خواهد شد.

۹ - مقدار نفت خامی که شرکت های بازرگانی برای هر سال بموجب جزء ب ماده ۳ اعلام میکنند بقرار زیر افزایش یا کاهش خواهد یافت :

۱- هرگاه در آنسال علاوه بر مقداری که بشرح مذکور اعلام کرده‌اند مقداری نفت خام هم بموجب جزء های د - ه (بند ۱) ماده ۳ برداشت کرده باشند این مقدار بر آنچه اعلام کرده بودند افزوده خواهد شد.

۲- هرگاه در آنسال شرکتهای بازرگانی علاوه بر مقداری که اعلام کرده‌اند مقادیر دیگری هم بموجب مقررات ماده ۳ برداشت کرده باشند این برداشتها نیز بر مقدار معین مزبور افزوده خواهد شد.

۳- هرگاه شرکتهای بازرگانی در آن سال بیکی از علل زیر کمتر

از مقداری که اعلام کرده اند برداشت کرده باشند مقدار اعلام شده بهمان اندازه کاسته خواهد شد :

(الف) - عوامل مربوط بعملیات تا میزان پنج درصد مقدار اعلام شده مزبور .

(ب) - اوضاع و احوال خارج از اختیار شرکتهای بازرگانی از جمله قوه قهریه که موجب کاهش نفت خام آماده صدور آنها گردد یا مانع شود از اینکه تمام مقداری را که اعلام کرده اند برداشت کنند .

(ج) - اضافه برداشتهای شرکت ملی نفت ایران بموجب بند ۵ جزء و پائین که از مقادیر کسر شده بموجب شق (الف) و (ب) بالا تجاوز کند .

د - مقدار مشخص شرکت ملی نفت ایران در هر سال به قرار زیر افزایش یا کاهش خواهد یافت :

۱- در هر سال که اوضاع و احوال خارج از اختیار شرکت ملی نفت ایران (از جمله قوه قهریه) موجب شود که مقدار نفت خام موجود کمتر از مقدار مشخص باشد و یا مانع شود از اینکه شرکت ملی نفت ایران تمام مقدار مشخص خود را برداشت نماید مقدار مشخص بهمان اندازه کاهش خواهد یافت .

۲- در هر سال که مجموع برداشتهای شرکت ملی نفت ایران بعلمت عوامل مربوط بعملیات کمتر از مقدار مشخص آن شرکت باشد ، مقدار مشخص بهمان اندازه کاهش خواهد یافت ، ولی کاهش مزبور برای دوره منتهی به ۳۱ دسامبر ۱۹۷۵ از ۱۰ درصد و از آن بعد از ۵ درصد مقدار مشخص مزبور تجاوز نخواهد کرد .

۳- علاوه بر اینها در هر سال که شرکتهای بازرگانی بموجب بند ۲ جزء و بالا اضافه برداشت داشته باشند و این اضافه برداشت از کاهش مقدار مشخص مزبور بموجب بند های ۱ و ۲ بالا زاید باشد بهمان میزان زاید از مقدار مشخص کاسته خواهد شد .

۴- در هر سال که برداشتهای شرکت ملی نفت ایران بنا بر توافقهـای معموله از مقدار مشخص تجاوز کرده باشد مقدار مشخص بهمان اندازه افزایش خواهد یافت . منظور از توافقهـای مزبور توافقهائی است که برای انتقال کسر برداشتهای ناشی از موجبات عملیاتی از سال قبل به سال جاری صورت گرفته باشد ولی این انتقال در دوره منتهی به سی و یکم دسامبر ۱۹۷۵ ازده درصد و پس از آن از پنج درصد مقدار مشخص شرکت ملی نفت ایران برای آنسال تجاوز نخواهد کرد و این نسبت شامل آنچه در جدول ۵ این قرارداد راجع بانقال کسر برداشتهای ناشی از تأخیر نفتکشها مقرر شده است نیز خواهد بود .

۵- در هر سال که برداشتهای شرکت ملی نفت ایران (بدون در نظر گرفتن برداشتهائی که بموجب جزء د ماده ۳ انجام شده است) از مقدار مشخص افزایش یافته بموجب بند ۴ بالا بیشتر باشد مقدار مشخص بازم و باندازه مابه التفاوت مزبور افزایش خواهد یافت . در هر سال که چنین اضافه برداشتی وجود داشته باشد مقدار مشخص شرکت ملی نفت ایران در سال بعد باندازه اضافه برداشت مزبور تقلیل خواهد یافت لیکن تقلیل مزبور از مقدار ۴ میلیون بشکه و یا مقدار معادل باظرفیت ناویژه دو کشتی (هر کدام بیشتر باشد) تجاوز نخواهد کرد و این ترتیب برای رعایت انعطاف پذیری از بابت تأخیر نفتکشها در پایان سال میباشد .

ح - شرکتهای بازرگانی تضمین میکنند که هر گاه در موقیعت های اشاره شده در بند ۳ (ب) جزء و اوضاع و احوالی خارج از ایران مانع برداشت تمام نفت خام اعلام شده بوسیله آنها گردد تأثیر این گونه اوضاع و احوال در برداشتهای آنان از ایران و برداشتهایی که از منابع دیگر خلیج فارس دارند بطور منصفانه منعکس خواهد شد .

ط - رقم تعدیلی که طبق مصرحات این جدول محاسبه میشود بانضمام کلیه مزایای مالی و مالیاتی دیگر که در حال حاضر عاید ایران و شرکت ملی نفت ایران میشود هدف مشترک طرفین را تأمین میکند . هدف مشترک مزبور آن است که مجموع منافع و مزایای مالی ایران و شرکت ملی نفت ایران بموجب قرارداد نامساعدتر از آنچه در حال حاضر بموجب قرارداد عمومی و توافقیهای مربوطه عاید سایر کشورهای خلیج فارس میشود نباشد . همین هدف تا آنجا که مربوط به آینده است با اعمال مقررات «نامه ضمیمه» مربوطه تأمین خواهد شد .

بخش سوم

تشخیص بهای بازار و سود بازار نفت خام و فرآورده‌های گازمایع طبیعی

الف- در مورد هر درجه نفت خام تولیدشده از ناحیه و فرآورده‌های گازمایع طبیعی که در تصفیه‌خانه بندرماه‌شهر ساخته می‌شود رقم اضافی بهای بازار آزاد نسبت به هزینه تمام شده پس از مالیات در هر سال (سود بازار) عبارت خواهد بود از تفاوت میان ارقام زیر :

۱- متوسط بهای هر بشکه نفت خام از درجه مربوطه یا هر بشکه از فرآورده گاز مایع طبیعی در بازار آزاد بر مآخذ فوب ایران در فروشهای آزاد باشخاص ثالث در آن سال (بهای بازار) و

۲- هزینه تمام شده پس از مالیات آن درجه از نفت خام یا آن فرآورده گازمایع طبیعی در آن سال .

فروشهای شرکت ملی نفت ایران بهر یک از شرکت‌های بازرگانی یا شرکت‌های وابسته آن در مورد نفت خامی که جزء مقدار مشخص شرکت ملی نفت ایران باشد از لحاظ مقررات این جدول فروش باشخاص ثالث تلقی خواهند شد .

نفت خام

ب - تنها از لحاظ تشخیص رقم تعدیلی بموجب این قرارداد :

۱- «بهای بازار» نفت خام از درجه‌های مذکور در پائین برای دوره ۲۱ مارس

۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۵ بقرار زیر منظور خواهد شد :

نفت سبک ایران	بهای ربع راه بعلاوه ۲۵ سنت
نفت سنگین ایران	بهای ربع راه بعلاوه ۲۰ سنت

۲- برای هر درجه دیگر نفت خام تولید شده از ناحیه که توسط طرفین یا شرکت‌های وابسته آنها در این دوره از ایران فروخته شده باشد رقم اضافی که برای تشخیص بهای بازار آن درجه باید بر بهای ربع‌راد افزوده شود با توافق طرفین و با توجه مقتضی به قیمت‌های مذکور در بند ۱ بالا تعیین خواهد شد .

۳- «سودبازار» برای هر سال از دوره مزبور طبق جزء الف بالا محاسبه خواهد شد .

ج - پس از تصویب قانونی این قرارداد بیدرنگ کمیته‌ای مرکب از چهار نفر عضو اصلی (و چهار نفر عضو علی‌البدل) تشکیل خواهد شد . دو نفر از اعضای کمیته بوسیله شرکت ملی نفت و دو نفر دیگر بوسیله اعضای کنسرسیون تعیین خواهند شد . این کمیته اصول و روش‌هایی را (و از جمله روش حسابرسی مقرر در این بخش از جدول حاضر) بمنظور تعیین «بهای بازار» بر اساس اطلاعات واقعی که از بازار در دسترس باشد بررسی و ارزیابی خواهد کرد و گزارش مشترکی بطرفین خواهد داد تا آنها بتوانند اصول و روش‌های مزبور را جهت تعیین بهای بازار برای دوره پس از ۱۹۷۵ تا پایان قرارداد مورد توافق و عمل قرار دهند .

د - روش حسابرسی مقرر در این جدول بعنوان يك وسیله بازبینی بموقع اجرا گذارده خواهد شد تا معلوم شود که تا چه اندازه در تشخیص قیمت‌های بازار پس از تاریخ اجرا مؤثر میباشد و هم اینکه کمیته بتواند آنرا ارزیابی کند و پیشنهادهای اصلاحی درباره آن بدهد لیکن هر نتیجه‌ای که از حسابرسی مزبور حاصل شود موجب تغییر قیمت‌هایی که در طی جزء ب بالا تصریح شده و یا بموجب جزء مزبور توافق نسبت بآنها بعمل آمده است نخواهد شد .

تعیین هیئت سه نفری کارشناسان مستقل

ه - ۱- (الف) هرگاه طرفین تاسی ام ژوئن ۱۹۷۶ بطوریکه در جزء ج بالا پیش بینی شده درباره اصول و روشها بتوافق نرسند یا تاسی ام ژوئن هر یک از سالهای بعد درباره اصول و روشهای مذکور توافق ننمایند هیئتی مرکب از سه نفر کارشناس مستقل به ترتیب مقرر در بند ۲ زیر تعیین خواهد شد تا وظایف مقرر در بند ۳ زیر را انجام دهد. تعیین هیئت مزبور همه ساله تکرار خواهد شد و روشهای مقرر در این جزء مادام که طرفین بنحود دیگری توافق نکرده باشند باعتبار خود باقی خواهد بود.

(ب) - هیئت مزبور وظایف مقرر در بند ۳ زیر را فقط یکبار انجام خواهد داد مگر آنکه بموجب توافق طرفین دوباره معین شود. اگر هیئتی که دفعه قبل تعیین شده به ترتیب مزبور دوباره معین نشود، یا هرگاه یکی از اعضاء نتواند یا نخواهد وظایفی را که بموجب این مقررات باو محول شده است انجام دهد باقتضای مورد، هیئت یا عضو دیگری طبق روش مقرر در پائین بجایش معین خواهد شد.

(ج) - حق الزحمه و هزینه های هیئت توسط شرکت ملی نفت ایران پرداخته و جزء هزینه های تولید نفت خام منظور خواهد شد.

۲- الف - تاسی و یکم ژوئیه هر سال مربوطه شرکت ملی نفت ایران یک نفر و اعضای کنسرسیوم بطور دسته جمعی یک نفر کارشناس مستقل دیگر تعیین خواهند کرد. ظرف سی روز از تعیین دومین کارشناس مستقل خواه طبق این شق یا شق (ب) زیر دو کارشناس مستقل مزبور متفقاً سومین کارشناس مستقل را تعیین خواهند کرد.

ب- در صورتیکه انتخاب هر کدام از دو کارشناس مذکور در شق (الف) بالا عملی نگردد یا دو کارشناس مستقل نسبت به تعیین سومین کارشناس مستقل که حاضر بقبول این سمت باشد بتوافق نرسند ، شرکت ملی نفت ایران یا اعضای کنسرسیوم بطور دسته جمعی میتوانند برئیس اطاق بازرگانی بین المللی مراجعه نمایند تا در ظرف ۳۰ روز از مراجعه مزبور آن کارشناس مستقل یا سومین کارشناس مستقل را تعیین کند .

ج - هر یک از کارشناسان مستقل باید حتی المقدور از حیث بیطرفی و قضاوت عینی دارای شهرت بین المللی بوده و در بازرگانی بین المللی نفت خام تجربه وسیع داشته باشد .

۳-الف - هیئت بدرخواست شرکت ملی نفت ایران یا بدرخواست دسته جمعی اعضای کنسرسیوم در نخستین فرصت ممکنه ، پس از آنکه تعیین گردید ، بامشورت طرفین روشهای پیشنهادی آنها را مورد بررسی قرار خواهد داد تا وسائل و طرق بهبود یا تعدیل یا تجدیدنظر در مبانی آنها را بطرفین توصیه نماید و منظور از این توصیه ها آن خواهد بود که تشخیص درست «بهای بازار» برای هر درجه نفت خام از ناحیه بااستفاده از اطلاعات واقعی و موجود میسر باشد .

ب- در صورتیکه توصیه های هیئت مورد توافق طرفین قرار گیرد بلافاصله بمرحله اجرا گذارده خواهد شد .

ج - هرگاه هیئت تغییر روشها را پیشنهاد نکند یا توصیه های آن برای تغییرات مورد توافق طرفین قرار نگیرد پس از مشورت جداگانه با نمایندگان شرکت ملی نفت ایران و هر یک از اعضای کنسرسیوم ، بهای بازار هر درجه از

نفت خامهای ناحیه را برای همان سالی که مأموریت یافته است تا پانزدهم آوریل سال بعد مشخص خواهد کرد. تشخیص مزبور بنا بر رأی اکثریت خواهد بود و در صورت حاصل نشدن اکثریت، سومین کارشناس مستقل این تشخیص را خواهد داد.

۴ - بهای بازار که بموجب شق (ج) بند ۳ فوق تعیین میشود از کلیه جهات مذکور در این قرارداد قطعی و نهائی خواهد بود. سود بازار برای آن سال طبق جزء الف بالا محاسبه خواهد شد.

۵ - هیئت برای تشخیص بهای بازار طبق شق (ج) بند ۳ بالا اطلاعات زیر را مورد توجه قرار خواهد داد:

الف - نتیجه گیری‌هایی که حسابداران خبره بموجب بند ۴ از جزء ل زیر برای سال مورد رسیدگی گزارش داده‌اند.

پ - اطلاعاتی که هر يك از طرفین بطور جداگانه در اختیار گذارده باشند.

ج - اطلاعات منتشر شده در:

۱- جراید نفتی از منابع معتبر مربوطه که بهای نفت خامهای خلیج فارس را در فروشهای آزاد باشخاص ثالث با تعدیل مقتضی بمنظور قرارداد آنهابر مبنای فوب، ایران ذکر میکنند.

۲- آمارهایی که از طرف دولتها یا سازمانهای بین‌الدولی در مورد سطح قیمت بازار برای نفت خامهای خلیج فارس انتشار یافته باشد.

د - هر اطلاع دیگری درباره ارزش نسبی نفت خام ایران از هر درجه در فروش آزاد به اشخاص ثالث بر مآخذ فوب ایران از جمله اطلاعاتی که از

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسر سیوم مصوب سال ۱۳۳۲ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

طریق تجزیه و تحلیل ارتباطات ارزشهای تاریخی بازار بوسیله دفاتر مشاورین شناخته شده بین المللی در صنعت نفت بطور منظم گردآوری شود .

۵ - هرگونه اطلاع مربوطه دیگر .

۶ - هیئت ضمن ارزیابی اطلاعاتی که از منابع مورد اشاره در جزء ۵ بالا

بدست میآید بمطالب زیر نیز توجه لازم مبذول خواهد داشت :

الف - حجم و شرایط فروشهای نفت خام که طرفین اطلاعات مربوط بان

فروشهارا تسلیم داشته اند .

ب - ضریب مناسبی که باید بعواید فروشهای متفرقه و فروشهای مدت دار

جاری و گذشته با رعایت اوضاع و احوال مشخصه بازرگانی در سال مورد

بحث داده شود .

ج - تعدیل عوائد فروش که باید بر مأخذی یکنواخت و بر اساس فوب

مشترکی در ایران بعمل آید .

۷ - هیئت باید همه اطلاعاتی را که بموجب این مقررات در اختیارش

گذارده میشود کاملاً محرمانه نگهداشته و از افشای آن بهر یک از طرفین یا هر شخص

دیگر خودداری کند .

اطلاعات مزبور بهیچوجه نباید برای منظوری غیر از تشخیص موضوع

شق (ج) بند ۳ بالا مورد استفاده قرار گیرد . پس از تشخیص مزبور هیئت باید این

اطلاعات را تماماً بطرفی که آنها را داده بود مسترد سازد .

۸ - مقررات جزءهای ح تا س این بخش از جدول حاضر با وجود تعیین

هیئت باعتبار خود باقی خواهد ماند و حسابداران خبره که مطابق مقررات مزبور

تعیین میشوند بانجام وظایفی که بموجب همان مقررات بایشان محول شده است

ادامه خواهند داد ولی نتایج رسیدگیهای ایشان صرفاً بمنظور اطلاع مورد استفاده قرار خواهد گرفت و برای طرفین الزام آور نخواهد بود.

فرآورده های گاز مایع طبیعی

۱- تشخیص بهای بازار و سود بازار فرآورده های گاز مایع طبیعی که در تصفیه خانه بندر ماهشهر ساخته شود و در طی هر سال بوسیله شرکتهای بازرگانی یا وابسته های آنان از ایران صادر گردد توسط مؤسسه حسابداران خبره که بموجب جزء ح زیر انتخاب میشوند بعمل خواهد آمد. تشخیص مزبور بر وفق اصول و دستور العمل مقرر در جزء های ط تا ل پائین (باستثنای آنچه در بند ۲ ذیل مقرر گردیده است) خواهد بود.

۲- الف - در مورد فرآورده های گاز مایع طبیعی ساخت ایران که در طی سال پیش توسط شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی صادر گردیده باشد هر يك از طرفین اطلاعات زیر را از بابت فروشهای آزاد که بر مآخذ فوب ایران با اشخاص ثالث داشته اند طبق مقررات بند ۲ جزء ط تسلیم خواهد نمود.

۱- حجم هر يك از فرآورده های گاز مایع طبیعی که در آنسال فروخته شده بر حسب بشکه.

۲- مقصد تعیین شده هر فرآورده گاز مایع طبیعی که فروخته شده.

۳- مجموع عواید حاصله از فروش هر فرآورده گاز مایع طبیعی بر حسب دلار آمریکائی.

ب - حسابداران خبره برای محاسبه سود بازار به ترتیب زیر عمل خواهند کرد:

۱- عوايد فروش که بوسيله شرکت ملی نفت ايران گزارش داده شده باشد بر حسب فاصله محل بر اساس مشترك فوب بندر ماه شهر تعديل خواهد شد .

۲- مجموع عوايد تعديل شده کليه فر آورده های گاز مایع طبیعی بر حجم کل همه فر آورده های مزبور بر حسب بشکه تقسیم خواهد شد تا بهای متوسط هر بشکه برای همه فر آورده های گاز مایع طبیعی بدست آید .

۳- از بهای متوسط هر بشکه از مجموع فر آورده های گاز مایع طبیعی ، هزینه های متوسط تولید و تصفیه هر بشکه گاز مایع طبیعی در سال پیش (که طبق این قرارداد به بدهکار حساب شرکتهای بازرگانی منظور شده و توسط سازمان حسابداری مسئول هزینه های سرمایه ای و جاری مربوط بعملیات گاز مایع طبیعی بموجب این قرارداد گزارش شده باشد) کسر خواهد شد . محاسبه هزینه های تولید و تصفیه طبق ماده ۸ خواهد بود .

۴- برای محاسبه سود بازار هر بشکه ، تفاضل بین بهای متوسط هر بشکه از فر آورده های گاز مایع طبیعی با هزینه های متوسط تولید و تصفیه هر بشکه تعیین و به نسبتی معادل بادر صد نرخ مالیات بر درآمد که در سال پیش معمول بوده کاهش داده خواهد شد .

۳- حسابداران خبره باید تا اول آوریل سالی که اطلاعات مشروحه در شق (الف) بند ۲ در طی آنسال تسلیم شده نتایج محاسباتی را که بموجب بند ۲ (ب) بالا انجام داده اند و حجم کل هر فر آورده گاز مایع طبیعی را که در سال پیش بفروش رفته ، گواهی کرده و با اطلاع هر يك از طرفین

برسانند و این گواهی در هر دو مورد از کلیه جهات این قرارداد قطعی و نهائی خواهد بود .

بکاربردن قیمت‌های بازار و سود بازار در سالهای بعد

ز - بهای بازار و سود بازار که در هر سال برای هر درجه از نفت خام و برای فرآورده های گاز مایع طبیعی معین میشود در هر يك از سالهای بعد نیز مادام که بهای بازار و سود بازار آن سال طبق مقررات این جدول تعیین نشده باشد ملاک عمل خواهد بود مگر اینکه طرفین بنحو دیگری توافق نمایند.

حسابرسیها - حسابرسی فروش های نفت خام

تعیین حسابداران خبره

ح - پس از تصویب قانونی این قرارداد طرفین بیدرنگ و مشترکاً يك مؤسسه حسابداران خبره را که مستقل و دارای شهرت بین المللی بوده و در انجام خدمات حسابداری و حسابرسی برای صنعت نفت تجربه داشته باشد تعیین خواهند کرد تا وظایف و خدماتی را که در این قرارداد مشخص شده است انجام دهد . هزینه ها و حق الزحمه های حسابداران خبره را شرکت ملی نفت ایران خواهد پرداخت و مبالغ پرداختی مزبور بصورت قسمتی از هزینه های جاری در بهای نفت خام تولید شده بموجب این قرارداد منظور خواهد شد .

تسلیم اطلاعات

ط - ۱ - حداکثر تا ۱۵ مارس هر سال هر يك از طرفین جداگانه اطلاعات

مذکور در بندهای ۲ و ۳ زیر را در مورد فروشهای فوب یا سایر انتقالات نفت خامی که در ناحیه تولید شده و بهمان صورت بوسیله آن طرف یا وابسته‌های آن در طی سال پیش در ایران بفروش رسیده باشد بحسابداران خبره تسلیم خواهد کرد. کامل و دقیق بودن این اطلاعات و همچنین انطباق آنها با مقررات این جدول و با اصول صحیح حسابداری باید توسط حساب‌برسان طرفی که آنها را تسلیم میکند گواهی شده باشد و نیز اطلاعات مزبور باید متکی بهر گونه معلومات اضافی باشد که حسابداران خبره ممکن است برای توجیه آن گواهی لازم داشته باشند.

۲ - در مورد فروش آزاد نفت خام باشخص ثالث بر مبنای فوب ایران باید اطلاعات زیر طبق مقررات بند ۱ بالا تسلیم گردد:

الف - حجم بر حسب بشکه و وزن مخصوص بر حسب ۱- پی- آی برای هر درجه نفت خام که در آن سال فروخته شده است.

ب - مقصد تعیین شده با ذکر حجم و درجه برای فروشهای مزبور.

ج - مجموع عواید این فروشها برای هر درجه بر حسب دلار آمریکا (هرگونه حق العمل یا تخفیف یا تنزیل و همچنین تأثیر شرایط راجع بمدت یا پیش پرداخت از عواید مزبور کسر خواهد شد).

۱ - در مورد فروشهای که به ارزهای غیر از دلار آمریکائی انجام شده باشد تسعیر بد دلار مطابق نرخی خواهد بود که در تاریخ آغاز بارگیری هر فروش معتبر بوده است.

(بموجب آنچه بانک چیس منهاتان Chase Manhattan Bank برای آنروز در غیر اینصورت برای يك روز کار پیش از آن منتشر کرده باشد).

۲ - در فروشهای اعتباری و یا فروشهای مشتمل بر پیش پرداخت با قیمت فروش بترتیب زیر تعدیل خواهد شد :

بازاء هر يك روز كامل كه قیمت فروش (نسبت بفاصله متوسط زمانی پس از بارگیری كه بموجب قرارداد از برای پرداخت رقم تعدیلی مقرر گردیده است) دیرتر یا زودتر تأدیه شود بهره منظور خواهد شد . نرخ سالانه این بهره يك درصد بیش از متوسط ساده ریاضی سالانه نرخهای خواهد بود كه در آن سال بین بانكهای لندن برای سپرده های دلاری سه ماهه در ظهر هر يك از روزهای كار رایج بوده و به نشنال وست مینستر بانك لیمیتد National Westminster Bank Ltd لندن عرضه شده باشد (مطابق گواهی بانك مزبور) .

۳ - در مورد کلیه انتقالات دیگر نفت خام تولید شده از ناحیه ، اطلاعات زیر بر طبق بند ۱ بالا تسلیم خواهد شد .

الف - مجموع حجم هر درجه از نفت خامی كه در آن سال بطرق دیگر انتقال یافته باشد بر حسب بشكه .

ب - نسبتی از مجموع حجم مورد اشاره در شق (الف) بالا كه از ایران برمبنای فروش آزاد به اشخاص ثالث بطور (سی اند اف) و سیف فروخته شده باشد .

ج - خصوصیاتى كه موجب گردیده است كه انتقالات مزبور مشمول عنوان فروش آزاد بشخص ثالث از ایران برمبنای فوب نشود .

د - شرکت ملی نفت ایران اطلاعات مصرح در جزء ط بالا را درباره نفت خامی كه در ایران (در داخل ناحیه یا خارج آن) تولید و از ایران صادر میشود نیز

تسلیم خواهد کرد مگر آنکه اطلاعات مربوط بنفت خامی باشد که وزن مخصوص آن از ۳۰ درجه ۱ - پی - آی پائینتر یا از ۴۰ درجه بالاتر است .

و- حسابداران خبره همه اطلاعاتی را که بموجب این جدول تسلیم میشود بکلی محرمانه نگاه خواهند داشت و آنرا بهیچیک از طرفین یا بهیچ شخص دیگری افشا نخواهند کرد .

حسابداران خبره فقط نتایج محاسباتی را که بر مبنای اطلاعات مزبور انجام داده‌اند در ضمن استنباط‌هایی که باید بنحو مقرر در این بخش بطرفین و به هیئت تعیین شده بموجب جزء ۵ بالا گزارش نمایند فاش خواهند ساخت .

محاسبه بهای بازار و سود بازار

ل - ۱ - حسابداران خبره در مورد نفت خامهای تولید شده از ناحیه محاسبات زیر را انجام خواهند داد:

(الف) مجموع عواید هر درجه نفت خام که بر طبق شق (ج) بند ۲ جزء ط محاسبه شده باشد بر مجموع حجم آن درجه بر حسب بشکه بطوریکه توسط هر يك از دو طرف گزارش شده باشد تقسیم خواهد شد تا بهای متوسط هر بشکه از هر درجه نفت خام که عاید هر يك از طرفها و وابسته های آنها شده است بدست آید .

(ب) تاحدی که متوسط وزن مخصوص ۱- پی - آی فروشهای آن درجه نفت خام (که در اطلاعات تسلیم شده هر يك از طرفها گزارش شده باشد) با متوسط وزن مخصوص ۱- پی - آی کل فروشهای صادراتی آن درجه نفت خام در سال مورد بحث تفاوت داشته باشد بهائی که به ترتیب فوق برای هر درجه

بدست آمده است از قرار ۰/۱۵ سنت آمریکائی در بشکه برای هر ۰/۱ درجه
۱- پی - آی تعدیل خواهد شد .

(ج) - از بهای متوسط تعدیل شده هر بشکه از هر درجه نفت خام مزبور ،
هزینه تمام شده پس از مالیات هر بشکه از آن درجه کسر خواهد شد تا متوسط
سود بازار نسبت به هزینه تمام شده پس از مالیات که در هر بشکه نفت از هر درجه
عاید هر طرف و وابسته های آن میگردد محاسبه شود .

۲ - در مورد نفت خامی که شرکت ملی نفت ایران طبق مصدحات جزء
ی بالا از منابع خارج ناحیه صادر میکند حسابداران خبره محاسبات زیر را
انجام خواهند داد :

الف - مجموع عواید هر درجه نفت خام که بر طبق شق (ج) بند ۲ جزء
ط محاسبه شده باشد بر مجموع حجم آن درجه بر حسب بشکه بطوریکه در
اطلاعات تسلیم شده توسط شرکت ملی نفت ایران گزارش شده باشد تقسیم
خواهد شد تا بهای متوسط هر بشکه از هر درجه نفت خام که عاید شرکت ملی
نفت ایران شده است بدست آید .

ب - بهائی که به این ترتیب برای هر درجه بدست آمده است بر حسب
عوامل زیر تعدیل خواهد شد :

۱- از بابت محل مابه التفاوت کرایه کشتی بر اساس نرخ معیار جهانی
(Worldscale) ناظر بر : الف : نقطه بارگیری برای هر درجه نفت در جزیره
قوین و ب : نرخ معیار جهانی (Worldscale) ناظر بر مسافت بین جزیره
خارک و جزیره قوین (و این نرخ تابع تغییراتی خواهد بود که بر مبنای متوسط

نرخهای کرایه بر مآخذ (LR2-AFRA) در طول سال فروش مزبور اعلام شود).

۲ - از بابت وزن مخصوص، در حدود تفاوت بین متوسط وزن مخصوص ۱-پی-آی این فروشها (با تفکیک درجات و بموجب آنچه در اطلاعات تسلیم شده توسط شرکت ملی نفت ایران گزارش شده باشد) و متوسط وزن مخصوص ۱-پی-آی کل فروش صادراتی آن سال از آن درجه نفت خام ناحیه که نزدیکترین وزن مخصوص ۱-پی-آی را با درجه مزبور دارد بزاء هر ۱/۰ کامل هر درجه از تفاوت مزبور ۱۵/۰ سنت آمریکائی در بشکه .

ج - از بهای تعدیل شده برای هر درجه مزبور هزینه تمام شده پس از مالیات برای هر بشکه از آن درجه کسر خواهد شد تا متوسط سود بازار نسبت به هزینه تمام شده پس از مالیات برای هر بشکه نفت از هر درجه معلوم گردد .

۳- حسابداران خیره :

الف - بهای متوسط هر بشکه را با سود بازار نسبت به هزینه تمام شده پس از مالیات در مورد هر درجه نفت خام ناحیه بر مبنای متوسط موزون حجم جمع خواهند زد . این حجم برای هر درجه مزبور شامل حجم آن درجه نفت خام خارج ناحیه نیز خواهد بود که بهای آن از بابت محل بارگیری و وزن مخصوص طبق شق (ب) بند ۲ بالا بمنظور برابری با آن درجه نفت خام از ناحیه تعدیل شده باشد .

ب (۱) بهای متوسط هر بشکه را با سود بازار نسبت به هزینه تمام شده پس از مالیات که برای هر درجه نفت خام بر مبنای متوسط موزون حجم عاید شرکت

ملی نفت ایران شده باشد جمع خواهند زد. این حجم برای هر درجه مزبور شامل حجم آن درجه نفت خام خارج ناحیه نیز خواهد بود که بهای آن از بابت محل بارگیری و وزن مخصوص طبق شق (ب) بند ۲ بالا بمنظور برابری با آن درجه نفت خام تعدیل شده باشد.

۲- بهای متوسط هر بشکه را با سودبازار نسبت به هزینه تمام شده پس از مالیات که برای هر درجه نفت خام بر مبنای متوسط موزون حجم عاید اعضای کنسرسیون و وابسته‌های مربوطه آنها شده باشد جمع خواهند زد.

۳- درصد مقداری فروشهای آزاد شرکت ملی نفت ایران باشخص ثالث را بر مآخذ فوب ایران برای هر درجه نفت خام نسبت بمجموع صادراتش از آن درجه نفت خام (از جمله نفت خام خارج ناحیه که در بند ۲ بالا بآن اشاره شد) مشخص خواهند کرد.

۴- هرگاه فروشهای آزاد شرکت ملی نفت ایران باشخص ثالث بر مآخذ فوب ایران برای هر درجه نفت خام مزبور از ۲۰ درصد مجموع صادراتش از آن درجه نفت خام یا ۵۰۰۰۰ بشکه در روز که بموجب لاقلسه پیمان جداگانه فروخته شده باشد (هر کدام بیشتر باشد) تجاوز کند بهای متوسط هر بشکه و رقم اضافی نسبت بهزینه تمام شده پس از مالیات برای هر درجه را در آنسال با افزودن اقلام زیر به ترتیب محاسبه خواهند کرد:

الف - «درصد مربوطه» بهای متوسط و رقم اضافی محاسبه شده برای شرکت ملی نفت ایران طبق شق (ب) (۲) بالا و **ب** درصدی مساوی با صد درصد منهای «درصد مربوطه» بهای متوسط و رقم اضافی محاسبه شده برای اعضای

كنسرسيوم و وابسته های مربوطه آنها .

۴- حسابداران خبره باید تا اول آوریل سالی که اطلاعات مزبور بآنها داده شده است استنباطهای خود را درباره مطالب زیر بهر يك از طرفین و همچنین به هیئت کارشناسان مستقل (در صورتیکه هیئت مزبور تعیین شده باشد) گزارش دهند :

الف- نتیجه محاسبات مربوطه طبق بند ۳ بالا درباره بهای بازار و سود بازار برای هر درجه نفت خام تولید شده در ناحیه که بوسیله طرفها و وابسته های مربوطه آنها در سال پیش از ایران فروخته شده باشد و

ب - مجموع حجم نفت خام از هر درجه که بدین ترتیب بفروش رسیده با تفکیک حجم آنچه از خارج ناحیه تولید شده است بر حسب درجه .

۵- حسابداران خبره مجموع حجم نفت خامی را که هر طرف و وابسته های آن در اطلاعات تسلیم شده بموجب این مقررات گزارش داده است با مجموع حجم نفت خامی که طرف مزبور و وابسته هایش در سال مورد بحث برداشت کرده اند مطابقت خواهند داد و به همین جهت طرف مزبور هرگونه اطلاعات اضافی را که حسابداران خبره برای مطابقت مزبور لازم داشته باشند بآنها خواهد داد .

فروشهای سی اند اف و سیف

۴ - هرگاه فروشهای سی اند اف و سیف از ایران که بموجب بند ۳ (ب) جزء ط بالا گزارش میشود برای مدت لا اقل دو سال از فروشهای فوب که بموجب بند ۲ جزء ط گزارش میشود بیشتر باشد طرفین دستورالعملی را

بمنظور تعديل عوايد حاصله از فروشهای مزبور بر مبنای فوب ایران مورد توافق قرار خواهند داد و عوايد تعديل شده مزبور را در محاسبه بهای بازار و سود بازار برای درجه‌های مربوطه نفت خام منظور خواهند داشت .

بررسی مجدد فروشهای نفت خام تولید شده در خارج ناحیه

ن - شرکت ملی نفت ایران یا اعضای کنسرسيوم میتوانند پس از سه سال از تاریخ اجرا هر وقت که مایل باشند درخواست کنند که منظور کردن اطلاعات راجع به فروشهای نفت خام تولید شده در خارج ناحیه (بشرح مقرر در جزء ط) و همچنین روش تعديل بهای متوسطی که از آنها عايد میشود (به شرح مقرر در بند ۲ جزء ل) مورد بررسی مجدد قرار گیرد .

اگر در نتیجه بررسی مجدد مزبور طرفین نتوانند درباره منظور کردن اطلاعات راجع بفروشهای آن نفت خام یا روش تعديل بتوافق برسند منظور کردن اطلاعات مربوط بنفت خام مزبور از آن پس موقوف خواهد شد .

حسابرسی فروشهای سایر نفت خامهای خلیج فارس

س - ۱ - هرگاه مجموع فروش آزاد نفت خام باشخاص ثالث بر مآخذ فوب ایران که در اطلاعات تسلیم شده بموجب جزء ط بالا منظور شده برای هر یک از دو سال پیاپی کمتر از متوسط روزی پانصد هزار بشکه باشد هر یک از اعضای کنسرسيوم برای آن دو سال وهم چنین برای سال مقدم بر آن دو سال همان نوع اطلاعاتی را که در بند ۱ (۲) جزء ط بالا مشخص شده است در مورد معاملات زیر بحسابداران خبره تسلیم خواهد نمود :

(الف) فروشهای آزاد باشخاص ثالث بتفکیک بر مآخذ فوب نقطه بارگیری

صادراتی نسبت به تعدادی از سایر نفت خامهای متابع دیگر خلیج فارس که در آن زمان بموجب توافق طرفین انتخاب خواهد شد .

(ب) خریدهای آزاد نفت خامهای توافق شده بموجب شق (الف) بالا بتفکیک که ببهای بازار بر مآخذ فوب نقطه بارگیری صادراتی بوسیله وابستههای هر طرف از شرکتهای ملی نفت صورت گرفته باشد .

۲ - اعضای کنسرسيوم تسليم اطلاعات مزبور را برای هر یک از سالهای بعد ادامه خواهند داد تا زمانی که حجم نفت خام فروخته شده باشخصاص ثالث که در بند ۱ بالا اشاره شد در هر یک از دو سال پیاپی از متوسط روزی پانصد هزار بشکه تجاوز کند . حسابداران خبره در محاسبه متوسط بهای بازار آزاد بر مآخذ فوب نقطه بارگیری صادراتی (بهای صادراتی) برای هر درجه مزبور از نفت خامهای غیر ایرانی مقررات بند ۱ جزء ل بالا را بکار خواهند بست .

۳ - حسابداران خبره برای هر درجه نفت خام که فروش آن طبق مقررات این بخش از جدول حاضر گزارش داده شود شاخصی ترتیب خواهند داد که در آن بهای بازار برای هر درجه نفت خام ایران وبهای صادراتی هر درجه نفت خام غیر ایرانی که در سال پیش از دو سال پیاپی مذکور در بند ۱ بالا (سال مبنا) بفروش رفته باشد روی میزان شاخص مساوی ۱۰۰ باشد . ارزش هر درجه نفت خامی که باید در هر یک از سال های بعد در شاخص وارد شود بسا مقایسه بهای بازار یا بهای صادراتی درجه مربوطه در آنسال نسبت ببهای بازار یا بهای صادراتی آن در سال مبنا محاسبه خواهد شد .

۴ - بهای بازار یا بهای صادراتی هر درجه در هر سال بازاری هر ۰/۱ کامل درجه که بین متوسط وزن مخصوص ۱ - پی - آی آن درجه در سال جاری و

وزن مخصوص آن در سال مبنا تفاوت باشد باندازه ۰/۱۵ / سنت تعدیل خواهد شد .

۵ - (الف) متوسط ارزش شاخص در هر درجه نفت خام ایران در هر يك از سال های پس از سال مبنا و ارزش شاخص های آنسال در مورد سایر درجات نفت خام های خلیج فارس (که بموجب شق (الف) بند ۱ انتخاب میشود) طبق اصول و روش های مورد توافق طرفین تعیین خواهد شد . انتخاب و تعیین متوسط این درجات دیگر بر این مبنا خواهد بود که وزن مخصوص و ارزش بازار روی هم رفته نفت خام های غیر ایرانی بطور معقولی با درجه مربوطه نفت خام ایرانی معادل باشد .

(ب) ارزش شاخصی که نسبت به درجه نفت خام ایران بدست می آید روی میزان شاخص وارد میشود بهای بازار آن درجه نفت خام برای آنسال عبارت خواهد بود از بهای بازار سال مبنا که بنسبت تفاوت ارزش شاخص آنسال با ۱۰۰ درجهت افزایش یا کاهش تعدیل شده باشد .

(ج) - بهای بازار که بدین ترتیب محاسبه میشود و سود بازار که مرتبط با آن محاسبه میشود بوسیله حسابداران خبره بعنوان قسمتی از استنباطهای آنان طبق جزء ل بالا در مورد هر سال بجز نخستین سال پس از سال مبنا برای هر طرف ارسال خواهد شد .

بخش چهارم

محاسبه مبلغ قابل کسر

مبلغ قابل کسر هر سال به ترتیب زیر محاسبه خواهد شد :

هزینه‌ها

الف - هر يك از اقلام زیر برای بیستم مارس ۱۹۷۳ و سی و یکم دسامبر هر يك از سالهای ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۱ تعیین خواهد شد :

۱- هزینه‌های مشروحه در جزء ب پائین که توسط شرکتهای بازرگانی تأمین و در دوره‌های زیر پرداخت شده باشد :

الف - دوره ۲۹ اکتبر ۱۹۵۴ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۵۴

ب - هر يك از سالهای تقویمی ۱۹۵۵ تا ۱۹۷۴ و

ج - دوره اول ژانویه ۱۹۷۳ تا ۲۰ مارس ۱۹۷۳

۲- هزینه‌های مشروحه در جزء ب پائین که در هر يك از دوره‌های زیر پرداخت شده باشد :

الف - بیست و یکم مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۷

ب - اول ژانویه ۱۹۷۸ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۸

ج - اول ژانویه ۱۹۷۹ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۹

د - اول ژانویه ۱۹۸۰ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۸۰

ه - اول ژانویه ۱۹۸۱ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۸۱

ب- هزینه‌های مذکور در جزء الف بالا عبارت است از همه هزینه‌هایی که از بابت تأسیسات و اکتشاف و توسعه در ایران (از جمله آنچه مربوط به نواحی

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسيوم مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

مسترد شده میباشد) در مورد دوره‌های مذکور در بند ۱ جزء الف بوسیله شرکت اکتشاف و تولید پرداخت شده و همچنین هزینه‌هایی که بوسیله شرکت تصفیه از بابت تصفیه‌خانه بندر ماه شهر و تأسیسات مربوطه آن پرداخت شده باشد و در مورد دوره‌های مذکور در بند ۲ جزء الف بالا آنچه بوسیله شرکت ملی نفت ایران پرداخت شده باشد. هزینه‌های مزبور منطبق خواهد بود با آنچه در دفاتر شرکت مربوطه ثبت شده و شامل اقلام زیر خواهد بود ولی محدود بآنها نمیشود:

۱- کلیه دارائیهای ثابت و متحرك و تأسیسات کمکی آنها مگر آنچه در هر تاریخ تعیین مزبور، دیگر مورد استفاده نبوده و برای استفاده در آینده نیز نگهداری نشده باشد.

۲- کلیه کارهای مربوط بطرحهای سرمایه‌ای که در هر تاریخ تعیین مزبور در حال پیشرفت باشد.

۳- کلیه هزینه‌های مربوط باکتشاف و حفاری خواه محسوس یا نامحسوس و خواه پایان یافته یا در حال پیشرفت باشد و اعم از اینکه بحساب سرمایه‌گذاری منظور شده باشد یا نه و

۴- کلیه هزینه‌ها از هر قبیل که پیش از آغاز تولید انجام شده باشد.

کسور

ج - هر یک از اقلام زیر برای بیستم مارس ۱۹۷۳ و یکم دسامبر هر یک

از سالهای ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۱ تعیین خواهد شد:

۱- مبلغ کاهشی که در هر يك از دوره های مشخص در بند ۱ جزء الف بالا در نتیجه هزینه های استهلاك و بحساب خرج گذاردن مربوط بهزینه های مشروحه در جزء ب بالا در درآمد ایران و شرکت ملی نفت ایران حاصل شده است و

۲- مبلغ کاهشی که در هر يك از دوره های مشخص در بند ۲ جزء الف بالا (بفرض آنکه کلیه هزینه های مذکور که در هر يك از آن دوره ها انجام شده توسط شرکتهای بازرگانی تحمل میشد) در درآمد ایران و شرکت ملی نفت ایران حاصل میگردد .

محاسبه بابت تفاوت تاریخ

د - ۱- تفاوت ویژه میان اقلام زیر برای هر سال یا قسمتی از سال تا بیستم مارس ۱۹۷۳ به لیره انگلیسی و برای سالهای پس از آن تفاوت بدلولار آمریکائی محاسبه خواهد شد . اقلام مزبور عبارتند از هزینه های مذکور در جزء های الف و ب بالا برای آنسال از یکطرف و کاهش درآمد ایران و شرکت ملی نفت ایران با محاسبه بر طبق جزء ج بالا از طرف دیگر .

تفاوت مزبور در صورتیکه هزینه ها متجاوز از کاهش درآمد ایران و شرکت ملی نفت ایران باشد مثبت و اگر کاهش درآمد ایران و شرکت ملی نفت ایران متجاوز از هزینه ها باشد منفی خواهد بود .

۲- برای هر يك از سالهای زیر نرخ تبدیلیهای مشروحه پائین نسبت بتفاوت ویژه که بموجب بند ۱ بالا به لیره محاسبه شده اعمال خواهد شد تا تفاوت ویژه آن سال بدلولار آمریکائی بدست آید .

۱۹۵۴ تا ۱۹۶۶	۲/۸۰ دلار = ۱ لیره
۱۹۶۷	» » ۲/۷۰
۱۹۶۸ تا ۱۹۷۰	» » ۲/۴۰
۱۹۷۱	» » ۲/۴۱
۱۹۷۲	» » ۲/۵۰

۱۹۷۳ متوسط ساده نرخهای روزانه در این دوره که بوسیله نشنال وست مینستر بانك لیمیتد (National Westminster Bank Ltd) لندن بر طبق بند ۳ (الف) (۱) قرار داد ژنومورخ بیستم ژانویه ۱۹۷۲ داده شده باشد .

۳ - الف- در مورد محاسبه معموله در بیستم مارس ۱۹۷۳ تفاوت ویژه بد دلار آمریکائی برای دوره اول ژانویه ۱۹۷۳ تا بیستم مارس ۱۹۷۳ در عدد (۱) و تفاوت ویژه بد دلار آمریکائی برای هر يك از سالهای پیش از آن در ضریبی که در بند ۴ (الف) زیر نشان داده شده ضرب خواهد شد .

ب - در مورد محاسبه معموله در سی و یکم دسامبر هر يك از سالهای ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۱ تفاوت ویژه بد دلار آمریکائی برای سال مربوطه و هر يك از سالهای پیش از آن در ضریبی که برای آن سال در جدول تجدید نظر شده ضرایب نشان داده میشود ضرب خواهد شد . جدول مزبور در سی و یکم دسامبر سال مربوطه بر طبق بند ۴ (ب) زیر محاسبه خواهد شد .

ضریب	شاخص	سال	(الف) - ۴
۱/۰۰	۱۴۰	۱۹۷۲	
۱/۱۱	۱۲۶	۱۹۷۱	
۱/۲۰	۱۱۷	۱۹۷۰	

۱/۲۳	۱۱۴	۱۹۶۹
۱/۳۰	۱۰۸	۱۹۶۸
۱/۳۷	۱۰۲	۱۹۶۷
۱/۴۰	۱۰۰	۱۹۶۶
۱/۴۴	۹۷	۱۹۶۵
۱/۴۹	۹۴/۲	۱۹۶۴
۱/۵۳	۹۱/۵	۱۹۶۳
۱/۵۷	۸۸/۹	۱۹۶۲
۱/۵۹	۸۸/۱	۱۹۶۱
۱/۶۰	۸۷/۵	۱۹۶۰
۱/۶۰	۸۷/۵	۱۹۵۹
۱/۶۷	۸۳/۸	۱۹۵۸
۱/۷۲	۸۱/۴	۱۹۵۷
۱/۷۷	۷۹/۰	۱۹۵۶
۱/۸۹	۷۴/۱	۱۹۵۵
۱/۹۸	۷۰/۶	۱۹۵۴

(ب) اعداد شاخص مذکور در بند ۴ (الف) بالا در مورد سالهای ۱۹۷۳ تا ۱۹۸۱ بموجب تداوم شاخص ضریب قیمت های ساختمانی خاور میانه که توسط مؤسسه هاسکینز اند سلز Haskins and sells (یا هر مؤسسه دیگر حسابداران خبره که مورد توافق قرار گیرد) تهیه و گواهی میشود ادامه خواهد یافت. در ۳۱ دسامبر هر يك

از سالهای ۱۹۷۷ تا ۱۹۸۱ جدول تجدید نظر شده ضرایب برای هر سال از ۱۹۵۴ بیعد محاسبه خواهد شد بدین ترتیب که شاخص آخرین سال بر شاخص هر یک از سالهای پیش تقسیم شود .

۵- (الف) مجموع ویژه مبالغی که بموجب بند ۳ (الف) بالا برای هر دوره محاسبه شده بایکدیگر جمع خواهد شد تا «مبلغ کل» برای بیستم مارس ۱۹۷۳ بدست آید .

(ب) درسی و یکم دسامبر ۱۹۷۷ مجموع ویژه مبالغی که بموجب بند ۳ (ب) بالا برای هر سال محاسبه شده بایکدیگر جمع خواهد شد تا «مبلغ کل» برای سی و یکم دسامبر ۱۹۷۷ بدست آید . برای سی و یکم دسامبر هر یک از سالهای ۱۹۷۸ تا ۱۹۸۱ نیز «مبلغ کل» بهمین ترتیب محاسبه خواهد شد .

۱- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۷۳ عبارت خواهد بود از مجموع اقلام پائین :

(الف) ۷/۵ درصد «مبلغ کل» مربوط به بیستم مارس ۱۹۷۳ و

(ب) بهره ساده نسبت به ۱۷/۵ درصد «مبلغ کل» مربوط به بیستم مارس ۱۹۷۳ که بطریق زیر محاسبه خواهد شد :

(۱) برای دوره بیست و یکم آوریل ۱۹۷۳ تا بیستم اکتبر ۱۹۷۳ به نرخ سالانه ۱ درصد بیش از نرخ که در تاریخ بیست و یکم آوریل ۱۹۷۳ سپرده‌های شش ماهه دلاری آمریکا در بازار سپرده‌های بین بانکها در لندن بآن عرضه شده‌اند طبق گواهی نشنال وست مینستر بانک لیمیتد (National Westminster Bank Ltd) لندن حاکی از آنکه سپرده‌های مزبور در ظهر آن تاریخ با آن نرخ بآن بانک عرضه شده است و

(۲) برای دوره بیست و یکم اکتبر ۱۹۷۳ تا سی و یکم دسامبر ۱۹۷۳ به نرخ سالانه یک درصد بیش از نرخ مزبور در تاریخ بیست و یکم اکتبر ۱۹۷۳ .

۲- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۷۴ عبارت خواهد بود از مجموع

اقلام پائین :

(الف) $8/75$ درصد «مبلغ کل» مربوط به بیستم مارس ۱۹۷۳ و

(ب) بهره ساده نسبت به $17/5$ درصد «مبلغ کل» مزبور از اول ژانویه ۱۹۷۴ تا بیستم آوریل ۱۹۷۴ و نسبت به $8/75$ درصد «مبلغ کل» مزبور از بیست و یکم آوریل

۱۹۷۴ تا سی و یکم دسامبر ۱۹۷۴ که بطریق زیر محاسبه خواهد شد :

(۱) برای دوره اول ژانویه تا بیستم آوریل بنرخ مذکور در بند ۱ بالا بقراری

که در بیست و یکم اکتبر ۱۹۷۳ معمول باشد و

(۲) برای دوره بیست و یکم آوریل تا بیستم اکتبر و

(۳) برای دوره بیست و یکم اکتبر تا سی و یکم دسامبر و

به نرخهای مزبور بقراری که به ترتیب در بیست و یکم آوریل ۱۹۷۴ و بیست و یکم

اکتبر ۱۹۷۴ معمول باشد .

۳- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۷۵ عبارت خواهد بود از مجموع اقلام

پائین :

(الف) $8/75$ درصد «مبلغ کل» مربوط به بیستم مارس ۱۹۷۳ و

(ب) بهره ساده نسبت به $8/75$ درصد «مبلغ کل» مزبور برای دوره اول

ژانویه ۱۹۷۵ تا بیستم آوریل ۱۹۷۵ به نرخ مذکور در بند ۱ بالا بقراری که در بیست و

یکم اکتبر ۱۹۷۴ معمول بوده است .

- ۴- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۷۶ معادل با صفر خواهد بود .
۵- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۷۷ عبارت خواهد بود از $3/75$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۷۷ .
۶- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۷۸ عبارت خواهد بود از مجموع ارقام پائین :

- (الف) $1/25$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۷۷ و
(ب) $3/75$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۷۸ .
۷- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۷۹ عبارت خواهد بود از مجموع ارقام پائین :

- (الف) $1/25$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۷۸ و
(ب) $3/75$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۷۹ .
۸- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۸۰ عبارت خواهد بود از مجموع ارقام پائین :

- (الف) $1/25$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۷۹ و
(ب) $3/75$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۸۰ .
۹- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۸۱ عبارت خواهد بود از مجموع ارقام پائین :

- (الف) $1/25$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۸۰ و
(ب) $4/5$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۸۱ .
۱۰- مبلغ قابل کسر برای سال ۱۹۸۲ عبارت خواهد بود از $1/5$ درصد «مبلغ کل» مربوط به سی و یکم دسامبر ۱۹۸۱ .

و - مبلغ قابل کسر برای هر سال باید بوسیله حسابداران خبره بر طبق ماده ۹ محاسبه و گواهی شود و این کار با مراجعه بحسابهای حسابرسی شده و جداول تأییدیه آنها در مورد شرکت اکتشاف و تولید و شرکت تصفیه (نسبت بتصفیه خانه بندر ماه شهر و تأسیسات مربوطه) و همچنین حسابهای حسابرسی شده و جداول تأییدیه شرکت ملی نفت ایران در مورد عملیات موضوع این قرارداد انجام شود.

ز - در مورد مبلغ قابل کسر هر سال که بر مبنای «مبلغ کل» مربوط به پایان آن سال محاسبه میشود در آغاز آن سال «مبلغ کل» مزبور بر آورد شده و پس از پایان آن سال در نخستین فرصت ممکنه بطور قطعی تعیین خواهد شد .

بخش پنجم

محاسبه بهره

الف - بهره که در بند ۴ جزء الف ماده ۶ مقرر گردیده برای هر سال بترتیب زیر محاسبه خواهد شد :

۱- نرخ بهره که در جزء د زیر معین گردیده بر متوسط ریاضی سالانه از متوسط‌های نیمه‌ماهه مبلغی که زائد بر «درصد مربوطه» سرمایه خالص انباشته شرکت ملی نفت ایران باشد (و برطبق جزء «ب» زیر محاسبه شود) اعمال خواهد شد. منظور از سرمایه مزبور سرمایه ایست که در مورد تأسیسات و عملیات مربوط به تولید کلیه نفت خام و عمل آوردن گاز مایع طبیعی در بندر ماه‌شهر بموجب این قرارداد مورد استفاده قرار گرفته باشد.

۲- نتیجه حاصله بر تفاوت بین صد درصد و درصد نرخ مالیات بر درآمد ایران که در آن سال بشرکت‌های بازرگانی تعلق گیرد تقسیم خواهد شد.

ب - برای محاسبه متوسط نیمه‌ماهه هر ماه از مبلغ سرمایه خالص انباشته مورد اشاره در بالا که بشرح بالا مورد استفاده قرار گرفته باشد بترتیب زیر عمل خواهد شد :

۱- ارزش اقلام a تا e که در بند (ج) زیر معین گردیده در اول و آخر ماه با مراجعه به اطلاعات حسابداری موجود منجمله حسابهای حسابرسی شده مربوط به هزینه‌های سرمایه‌ای و جاری که بر طبق این قرارداد صورت گرفته باشد محاسبه خواهد شد.

۲- محاسبه بالا بر اساس فرمول زیر خواهد آمد :

$$\frac{(a+b-c) - (d+e) + (a'+b'-c') - (d'+e')}{2}$$

در این فرمول (a) تا (e) نمودار ارزش ها در ابتدای ماه و (à) تا (é) نمودار ارزش ها در آخر ماه است .

ج - اقلامی که در محاسبه مقرر در جزء بالا مورد استفاده قرار میگیرد بشرح زیر است :

a - صد درصد هزینه سرمایه ای مصوب انباشته مربوط بتولید نفت خام (منجمله تأسیسات گاز مایع طبیعی و عمل آوردن آن در تصفیه خانه بندر ماه شهر) که از تاریخ اجرا ببعده صورت گرفته است .

b - صد درصد سرمایه در گردش که برای عملیات مذکور در (a) بالا مورد احتیاج باشد .

c - صد درصد هزینه استهلاك انباشته مربوط بدارائی هائی که در نتیجه هزینه های مذکور در (a) بالا ایجاد شده باشد .

d - «درصد مربوطه» مبلغ (a+b-c) برای هر سال .

e - مبلغ انباشته وجوهی که از طرف شرکت های بازرگانی بموجب ماده ۱۱ مساعده داده شده منهای وجود انباشته ای که آنها در مقابل پرداختهای مقرر در ماده ۷ پایاپای کرده اند . مبلغ اولیه سرمایه در گردش که مورد احتیاج خواهد بود با توافق بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم معین خواهد شد و گاه بگاه در صورت لزوم تغییر خواهد یافت .

تعریف سرمایه در گردش ومدتی که سرمایه مزبور مورد عمل خواهد بود با توافق بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسيوم معین خواهد شد .

د - ۱ - برای دوره ۲۱ مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ دسامبر ۱۹۷۳ و هر سال بعد از آن نرخ بهره که بکار بردن آن در محاسبات مذکور در جزء الف بالاقدر گردیده يك درصد در سال بیش از متوسط ساده ریاضی سالانه نرخهای متداول بین بانكهای لندن برای سپردههای ششماهه دلاری آمریکا در هر يك از روزهای کار در سال مورد بحث خواهد بود که بر طبق مفاد بند (۲) پائین تعیین خواهد گردید .

۲ - (الف) يك بانك انگلیسی و شعبه لندن يك بانك آمریکائی و شعبه لندن يك بانك فرانسوی هر کدام متوسطهای نرخهای مزبور را بنحویکه بآنها عرضه شده گواهی خواهند نمود .

(ب) در محاسبات مقرر در جزء الف بالا متوسط ساده ریاضی سال از نرخهای متوسط گواهی شده بکار برده خواهد شد .

ه - از لحاظ محاسبات مربوط باین بخش :

۱ - ماه مارس ۱۹۷۳ از ۲۱ مارس ۱۹۷۳ تا ۳۱ مارس ۱۹۷۳ محسوب خواهد شد .

۲ - ماه و سالی که این قرارداد در آن منقضی گردد در همان تاریخ انقضای قرارداد خاتمه یافته تلقی خواهد شد .

و - ۱ - بر آورد بهره هر سال که در بند ۲ جزء ج ماده ۶ ذکر شده باین طریق بدست می آید که نرخ مقرر در بند ۲ پائین بر مبلغ متوسط بر آورد شده سرمایه خالص انباشته زائد بر «درصد مربوطه» شرکت ملی نفت ایران که در طی سال جاری بکار برده خواهد شد اعمال گردد (و مبلغ مزبور بر حسب فرمول مقرر در

بند (۲) بالا احتساب شود. که در این فرمول a تا e مانده های انباشته در آغاز سال و a' تا e' مانده های انباشته بر آورد شده در آخر سال بر اساس آخرین گزارشهای پیش بینی وضع نقدی است) سپس مبلغ حاصله بر تفاوت بین صد درصد و درصد نرخ مالیات بر درآمد ایران که در آن سال بشرکت های بازرگانی تعلق میگیرد تقسیم خواهد شد.

۲ - نرخ بهره مذکور در بند ۱ بالا یک درصد در سال بیش از متوسط ریاضی نرخهای ششماهه متداول بین بانکهای لندن خواهد بود که برای سپرده های دلاری آمریکا به نشنال وست مینستر بانک لیمیتد (National Westminster Bank Ltd) لندن در هر روزی از ماه ژانویه سالی که بر آورد باید برای آن سال بشود مطابق گواهی بانک مزبور عرضه شود.

ز - بهره ای که بموجب جزءهای «الف» و «و» بالا احتساب یا بر آورد میشود بر حسب سنت آمریکائی برای هر بشکه بترتیب زیر مشخص خواهد شد:

۱ - در مورد محاسبه ای که بموجب جزء (الف) بعمل میآید بهره ای که باین نحو محاسبه شده بر مجموع تعداد بشکه های نفت خام که در طی سال بشرکت های بازرگانی فروخته و تحویل گردیده است تقسیم خواهد شد.

۲ - در مورد محاسبه ای که بموجب جزء (و) بالا بعمل میآید بهره ای که باین نحو محاسبه شده بر مجموع تعداد بر آورد شده بشکه های نفت خام که در طی سال بشرکت های بازرگانی فروخته و تحویل خواهد گردید تقسیم خواهد شد.

جدول ۴

سود فروش فرآورده‌ها

سود حاصله از فروش فرآورده‌ها (باستثنای فرآورده های گاز مایع طبیعی) که بوسیله شرکت ملی نفت ایران برای شرکتهای بازرگانی ساخته میشود و در شق (ج) بند ۲ جزء ب ماده ۵ قرارداد بآن اشاره شده است (و ذیلا سود فروش نامیده خواهد شد) در مورد همه شرکتهای بازرگانی برای هر سال به ترتیبی که ذیلا مقرر گردیده است معین خواهد شد:

الف - ۱- مبلغی که معادل ارقام زیر خواهد بود تعیین میشود:

الف - ارزش فرآورده های صادر شده از بندر ماه شهر و آبادان توسط کلیه شرکتهای بازرگانی که بموجب بند ۲ پائین تعیین خواهد شد منهای .

ب- ۱ - ارزش نفت خام تحویل شده به پالایشگاه آبادان بحساب همه شرکتهای بازرگانی که طبق مقررات بند ۳ زیر تعیین خواهد شد باضافه ۲- مبلغ اجرت تصفیه که شرکت ملی نفت ایران طبق بند ۴ زیر به بدهکار حساب شرکتهای بازرگانی منظور می دارد .

۲- از لحاظ مفاد این جدول ارزش کل فرآورده های صادر شده بشرح زیر تعیین میشود :

الف- ارزش فرآورده های صادر شده بوسیله هر شرکت بازرگانی در صورتیکه آن شرکت یا وابسته های آن بهای آن فرآورده ها در بندر ماه شهر

را اعلان کرده باشند ، بمأخذ بهای اعلان شده در روز صدور فرآورده های مزبور تعیین خواهد شد .

ب- ارزش فرآورده های صادر شده بوسیله هر شرکت بازرگانی در صورتیکه بهای آنها اعلان نشده باشد بقیمت یا قیمت‌هایی محاسبه خواهد شد که شرکت بازرگانی مزبور هر سه ماه یکبار بمنظور تعیین ارزش اینگونه فرآورده‌ها که در سه ماهه پیش صادر کرده است معلوم کرده و شرکت ملی نفت ایران اطلاع دهد . شرکت بازرگانی مزبور بمحض درخواست شرکت ملی نفت ایران درباره رابطه آن فرآورده یا فرآورده‌ها با فرآورده‌هایی که شبیه یا حتی المقذور نزدیک بآنها بوده و بهای اعلان شده داشته باشند با شرکت ملی نفت ایران وارد مذاکره خواهد شد تا موجه بودن این رابطه را توضیح دهد یا هرگونه اطلاعات دیگری را که با قیمت اطلاع داده شده مرتبط بوده و جنبه محرمانه یا رقابت آمیز نداشته باشد در اختیار شرکت ملی نفت ایران بگذارد .

ج - نظر باینکه در خارك برای تحویل فرآورده‌ها یا سوخت کشتیها بهای جداگانه اعلان نمیشود قیمت‌های معمول در بندر ماه شهر ملاك عمل خواهد بود .

د - در هر سال قیمت متوسط موزون هریك از فرآورده های اصلی یا فرعی بر مبنای مجموع ارزش کلیه این فرآورده ها که بوسیله شرکتهای بازرگانی صادر شده است تعیین میشود و این قیمت‌های متوسط برای کلیه برداشتهای همه شرکتهای بازرگانی بر حسب هر فرآورده ملاك عمل خواهد بود .

۵ - مبلغی که بموجب مقررات (د) بالا تعیین میشود ارزش کل فرآورده‌های صادر شده بوسیله شرکتهای بازرگانی یا بحساب آنها در هر سال از نفت خامی است که برای آنها در پالایشگاه آبادان تصفیه شده است .

۳- ارزش نفت خامی که بحساب شرکتهای بازرگانی به پالایشگاه آبادان تحویل میشود بر مبنای قیمت‌های اعلان شده فوب بندر ماه شهر منهای ۵۰/۴ صدم دلار امریکائی برای هر بشکه خواهد بود که بعنوان هزینه انتقال مورد توافق قرار گرفته است . مقدار و وزن مخصوص این نفت خام به ترتیبی که در قرارداد پالایش مذکور در ماده ۴ این قرارداد مقرر گردیده تعیین خواهد شد .

۴- اجرت تصفیه مذکور در این ماده عبارت از اجرتی است که شرکت ملی نفت ایران در هر سال از بابت تصفیه در پالایشگاه آبادان بحساب شرکت های بازرگانی منظور مینماید .

ب - مبلغ سود فروش همه شرکتهای بازرگانی که بر طبق بند ۱ جزء الف بالا تعیین میشود بصورت در صدی از بهای اعلان شده نفت خامیکه بحساب همه شرکتهای بازرگانی به پالایشگاه آبادان تحویل شده و به ترتیب مقرر در بند ۳ جزء الف بالا معین میشود نشان داده خواهد شد. درصد مزبور در ارزش نفت خام تحویل داده شده به پالایشگاه آبادان بحساب هر یک از شرکت های بازرگانی (بر مبنای بهای اعلان شده مربوطه) ضرب خواهد شد تا سود فروش آن شرکت معلوم شود .

هرگاه درصد مزبور از پنج درصد کمتر باشد مبلغ سود فروش بر مبنای پنج درصد محاسبه خواهد شد .

ج - چگونگی محاسبه سود فروش شرکتهای بازرگانی در پائين نمايش

داده ميشود:

هزار ليره	هزار ليره	بر مبنای عملیات پالایش در سال جاری
		۱- ارزش فر آورده های صادر شده بوسیله کلیه شرکتهای بازرگانی
۱۰۴۰۰۰	-	۲- ارزش نفت خام تحویل شده بپالایشگاه بوسیله شرکتهای بازرگانی بیهای اعلان شده مربوطه
-	۶۵۰۰۰	۳- اجرت تصفیه که بحساب شرکت های بازرگانی منظور شده
-	۳۰۰۰۰	
۹۵۰۰۰		
<hr/>		
۹۰۰۰		سود فروش (سود پالایش)
٪۱۳/۸		۴- نمايش سود فروش بصورت درصد ارزش نفت خام تحویل داده شده بوسیله شرکتهای بازرگانی بپالایشگاه آبادان (در صورتیکه درصد نشان داده شده در شماره ۴ از ۵٪ بیشتر باشد همان درصد بیشتر در محاسبه بکار برده خواهد شد)

جدول ۵

دستورالعمل اختصاری برنامه ریزی در مورد نفت خام صادراتی شرکت ملی نفت ایران

شرکت ملی نفت ایران در حدود «دستورالعمل برداشت» در مورد صدور نفت خام بنحو مقرر در زیر عمل خواهد کرد:

الف - مقادیر مشخص سالانه

مقادیر مشخص سالانه شرکت ملی نفت ایران از نفت خام صادراتی همانست که در ماده ۲ این قرارداد مقرر گردیده است .

ب - مقدار سالیانه آماده صدور و قابلیت انعطاف آن .

۱- مجموع مقدار مشخص صادراتی شرکت ملی نفت ایران از نفت خام برای هر سال باین طریق محاسبه میشود که میزان روزانه مقدار مشخص برای آنسال در عدد روزهای سال مزبور ضرب شود لیکن در مورد سال ۱۹۷۳ میزان روزانه در تعداد روزهای باقیمانده از تاریخ اجرا تا ۳۱ دسامبر ضرب خواهد شد . مقدار مشخص مزبور بین درجه های صادراتی نفت خام به نسبت موجود بودن آنها در خارك یا نقطه صدور دیگر نفت خام تقسیم خواهد شد .

۲- تفاوت مجاز عملیاتی پایان سال برای تأخیر واقعی نفتکش در مورد شرکت ملی نفت ایران معادل با چهار میلیون بشکه یا ظرفیت ناویژه دو نفتکش (هر کدام بیشتر باشد) خواهد بود .

برداشت اینگونه تفاوت مجاز عملیاتی پایان سال در طی سال بعد تسا میزان چهار میلیون بشکه یا ظرفیت ناویژه دو نفتکش (هر کدام بیشتر باشد)

قانون الغاء قرارداد نفت با کسر سیوم مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

باحق اولویت شرکت ملی نفت ایران ممکن خواهد بود و از لحاظ محاسبه کسری برداشت سال مزبور از مجموع مقادیر نفت خام برداشت شده در آن سال موضوع خواهد شد .

۳- برای دوره منتهی به ۳۱ دسامبر ۱۹۷۵ شرکت ملی نفت ایران از باب انعطاف بیشتری میتواند مقادیر برداشت نشده در هر سال را تا میزان ۱۰ درصد از مجموع مقدار مشخص آن سال بسال بعد انتقال دهد و مانده این مقادیر را که زائد بر تفاوت مجاز عملیاتی پایان سال باشد بنحو مقرر در بند (۲) بالا در سال بعد بدون استفاده از حق اولویت، برداشت نماید .

نسبت به مدت متعاقب ۳۱ دسامبر ۱۹۷۵ اختیار مزبور راجع به انتقال مقادیر برداشت نشده بسال بعد از ۱۰ درصد به ۵ درصد مجموع مقدار مشخص هر سال تقلیل خواهد یافت . « حق برداشت در سال بعد بدون رعایت اولویت » باین معنی است که مقدار منتقل شده بعنوان حقی در سال بعد تلقی نمیشود بلکه شرکت ملی نفت ایران تنها در صورتی میتواند نفت خام مزبور را برداشت نماید که نفت خام درخارک در طی يك دوره سه ماهه یا ماهانه معینی به مقدار زائد بر احتیاجات اعلام شده شرکتهای بازرگانی موجود باشد و این برداشت در دوره سه ماهه یا ماهانه مزبور بر طبق دستورالعملهای سه ماهه و ماهیانه که مورد توافق قرار گرفته است انجام گیرد .

مقادیری که از بابت کسر برداشت بدون رعایت اولویت از سال پیش نقل گردیده و در سال بعد برداشت شده باشد از لحاظ محاسبه کسر برداشت سال مزبور از مجموع مقادیر نفت خام برداشت شده در آن سال موضوع نخواهد شد .

ج - حق برداشت سه ماهه و ماهیانه

دستورالعملی که خلاصه آن در زیر ذکر شده تا بالاترین حد مجموع مقدار مشخص سالانه با تعدیلاتی که بموجب مقررات مربوط به قابلیت انعطاف صورت گرفته باشد مورد عمل خواهد بود .

۱- حق برداشت سه ماهه

در صد حق برداشت سه ماهه شرکت ملی نفت ایران در هر سال بر حسب هر درجه نفت خام نسبت به مجموع مقدار مشخص آن سال برابر خواهد بود با درصد مجموع مقدار برآورد شده نفت خام آماده برداشت در آن سه ماهه بر حسب هر درجه نسبت به مجموع مقدار برآورد شده نفت خام آماده برداشت در آن سه ماهه بر حسب هر درجه نسبت به مجموع مقدار برآورد شده آماده برداشت در آن سال شرکت ملی نفت ایران در پایان هر دوره سه ماهه از تفاوت مجاز عملیاتی برابر با ظرفیت یک نفتکش استفاده خواهد کرد که حق اضافی برداشت آنرا در ظرف سه ماهه بعد خواهد داشت .

۲- حق بارگیری ماهیانه

شرکت ملی نفت ایران تعهد مینماید در هر دوره سه ماهه از مدتی که به ۳۱ دسامبر ۱۹۷۵ منتهی می شود در تعیین نفتکشها بطور یکنواخت عمل نماید بنحویکه به حق شرکتهای بازرگانی در حمل نفت خام خللی وارد نیاید برای این منظور یک برنامه بارگیری ماهیانه تهیه خواهد شد و در صورتیکه برنامه تلفیقی شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی برای ماه بعد عملی نباشد هم آهنگ کنندگان برنامه بارگیری با شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای بازرگانی بمشاوره خواهند پرداخت تا برنامه های بارگیری انفرادی آنها را مورد تجدید

نظر قرارداد داده و بنحوی تعديل نمایند که مؤدی بیگ برنامه تلفیقی برای آن ماه بشود که از لحاظ شرکت ملی و شرکتهای بازرگانی منصفانه بوده و هم آهنگ کنندگان بارگیری آنرا عملی بدانند. برای دوره بعد از اول ژانویه ۱۹۷۶ حق برداشت ماهیانه شرکت ملی نفت ایران برای هر درجه نفت خام به نسبت حق شرکت مزبور در دوره سه ماهه مربوطه خواهد بود. شرکت ملی نفت ایران از تفاوت مجاز عملیاتی پایان ماه برابر با ظرفیت یک نفتکش استفاده خواهد کرد که حق اضافی برداشت آنرا در ظرف ماه بعد خواهد داشت.

د - اعلام احتیاجات نفت خام و تعیین کشتی

۱- شرکت ملی نفت ایران تا ۲۰ نوامبر، ۲۰ فوریه، ۲۰ مه و ۲۰ اوت احتیاجات صادراتی نفت خام خود را درجه بدرجه برای دوره های سه ماهه بعد اعلام خواهد داشت.

۲ - شرکت ملی نفت ایران حداکثر تا ۱۲ هر ماه برنامه انفرادی خود را جهت تعیین نفتکش برای ماه بعد اطلاع خواهد داد تا ۱۶ هر ماه قبولی برنامه پیشنهادی بارگیری برای ماه بعد با اطلاع شرکت ملی نفت ایران رسانیده خواهد شد. از آن پس شرکت ملی نفت ایران هرگونه پیشنهاد تغییری را که در برنامه بارگیری اعلام شده خود میدهد اطلاع خواهد داد.

۵ - مقادیر نفت خام که برنامه حمل آنها از طرف شرکت ملی نفت ایران اعلام شده و بموجب مقررات ماده ۳ این قرارداد مورد تعهد قرار گرفته باشد بر اساس سالانه یا سه ماهه بر حسب مورد و بارعبایت مقررات بند (۲) از جزء ه

ماده ۳ قرارداد جزو مقداریکه شرکت ملی نفت ایران حق برداشت آنرا دارد منظور خواهد شد .

۹ - تفاوت مجاز عملیاتی برای جبران تأخیر واقعی نفتکشها بنحویکه در بند ب (۲) بالاستعمال شده باین معنی است که شرکت ملی نفت ایران در نتیجه تأخیر نفتکش حق خواهد داشت مقدار معین نفت خام را در دوره لاحق حمل کند و تأخیر نفتکش بر حسب تعریف عبارت است از اینکه يك كشتی بر حسب اعلامی که مورد قبول واقع گردیده و باید قاعدتاً در آخر دوره سابق بارگیری می کرد قبل از ساعت ۲۴ روز دوم دوره لاحق وارد شود و به بندر اعلام کند که حاضر ببارگیری است . تفاوت مجاز عملیاتی بنحویکه در جزء ج (۱) و (۲) بالا مقرر گردیده باین معنی است که شرکت ملی نفت ایران حق خواهد داشت که مقدار معین نفت خام را در نتیجه اینکه شرکت مزبور بهر علتی اعلام بارگیری را مسترد داشته در دوره لاحق تجدید اعلام کند و بارگیری نماید .

۱۰ - مقررات مندرج در این جدول در طول مدت قرارداد معتبر خواهد بود . معذالك شرکتهای بازرگانی و شرکت ملی نفت ایران گناه بگناه تغییراتی را که ممکن است در این دستور العمل بر حسب اوضاع و احوال روزمورد تراضی طرفین باشد بایکدیگر مورد بحث و مذاکره قرار خواهند داد .

ح - دستور العمل تفصیلی برای اجرای دستور العمل اختصاری بالا بعداً تهیه خواهد شد .

یادداشت‌های مربوطه

یادداشت

پرداخت حقوق بندری در جزیره خارک

بدینوسیله توافق حاصله بین ایران و اعضای کنسرسیوم را اشعار میدارد که با وجود نرخهائی که ممکن است در هر زمان از باب حقوق و عوارض بندری از هر قبیل به کشتیهائی که از نقطه بارگیری خارک استفاده میکنند تعلق گیرد هیچیک از اعضای کنسرسیوم و شرکتهای بازرگانی و وابسته‌های آنها و مشتریان هیچیک از آنها و همچنین هیچیک از شرکتهائی که در کار حمل و نقل نفت خام و گاز طبیعی یافرآورده‌های ایران ذینفع هستند مشمول پرداخت حقوق و عوارضی کلازاید بر ۹/۵ ریال نسبت به‌رتن از ظرفیت ناویژه ثبت شده کشتیهائی که در مالکیت یا در اجاره آنها باشند نخواهد بود مگر آنکه خدمات بندری در نقطه بارگیری جزیره خارک از طرف سازمان بنادر و کشتیرانی تأمین شود که در آن صورت طرفین باهم مذاکره خواهند کرد تا تعدیلی را که مناسب باشد نسبت به مبلغ ۹/۵ ریال مذکور بعمل آورند.

معذلك هر گاه دریکی از سایر کشورهای مجاور خلیج فارس حقوق و عوارض بندری قابل پرداخت در بنادر بارگیری نفت خام اضافه شود و اضافه‌مزبور از طرف دویاچند عضو کنسرسیوم نسبت بامتیازی که در آن مشترکاً ذینفع هستند

مورد قبول قرار گیرد و میزان آن حقوق و عوارض در مقابل خدماتی که انجام میگیرد از لحاظ کشور مزبور مساعدتر از میزان حقوق و عوارض مزبور در ایران نسبت به خدماتی که انجام میشود باشد اعضای کنسرسيوم با ایران مشورت خواهند کرد تا میزان تغییری که در حقوق و عوارض مزبور باید داده شود معلوم گردد تا مزایای مقتضی بر اساس ترتیبات مشابهی شامل ایران نیز بشود .

وزیر دارائی

گالف اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

موبیل اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

اکزون کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

استاندارد اویل کالیفرنیا ، بوسیله

شاهد :

تکزا کو این کورپوریتد ، بوسیله

شاهد :

از طرف دی بریتیش پترولیوم کمپانی لمیتد ،

شاهد :

از طرف شل پترولیوم ن.و.

شاهد :

از طرف کمپانی فرانسه پترول

شاهد:

امریکن ایندیندنت اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

اتلانتيك ریچفیلد کمپانی، بوسیله

شاهد:

کانتی ننتال اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

گتی اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

چارتر اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

دی استاندارد اویل کمپانی (اوهایو)، بوسیله

شاهد:

مورخ تیرماه ۱۳۵۲

یادداشت

اطلاعات محرمانه

بدینوسیله ترتیباتی را که بر طبق ماده ۱۶ قرارداد منعقد در همین تاریخ راجع به مبادله و عدم افشای اطلاعات محرمانه مورد توافق شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیوم قرار گرفته است اشعار میدارد :

شرکت ملی نفت ایران کلیه اطلاعات مربوط به عملیات موضوع قرارداد را که اعضای کنسرسیوم درخواست کنند در اختیار آنها قرار خواهد داد. اعضای کنسرسیوم متعهد خواهند بود که هیچگونه اطلاعات مربوط به عملیات موضوع قرارداد را خواه آنچه در حال حاضر در اختیار آنان میباشد و خواه آنچه مستقیماً از شرکت ملی نفت ایران یا از طریق عاملین مجاز آن تحصیل نمایند بدون رضایت شرکت ملی نفت ایران باشد خاصی غیر از شرکتهای وابسته خود فاش نکنند. این شرکتهای وابسته نیز بنوبه خود ملزم خواهند بود که مقررات این یادداشت را رعایت کنند.

شرکت ملی نفت ایران متعهد میشود که هیچگونه اطلاعات محرمانه ای را که از یکی از اعضای کنسرسیوم دریافت کرده باشد بدون رضایت آنها باشد خاص ثالث جز شرکتهای وابسته خود فاش نکند.

علیرغم آنچه در بالا گفته شد هر یک از طرفین میتواند اینگونه اطلاعات را تا آنجا که بر حسب تعهد قانونی یا بموجب درخواست مرجع صلاحیتدار دولتی یا بورس رسمی اوراق بهادار در ایران یا خارج لازم باشد فاش کند. در این صورت اطلاعی که به ترتیب مذکور فاش شده باشد باقتضای مورد توافق کنسرسیوم

بشرکت ملی نفت ایران، یا توسط شرکت ملی نفت ایران باعضای کنسرسيوم اعلام خواهد شد .

هریک از طرفین میتواند اطلاعات مربوط بنخایرگاز طبیعی واقع در ناحیه را در زمینه پیشنهاد های احتمالی راجع به طرحهائی که طبق ماده ۱۵ قرارداد اجراء خواهد شد بهر کس که برای مشارکت در چنین طرحی علاقه واقعی نشان داده باشد فاش نماید مشروط بر آنکه پیش از فاش کردن آن اطلاع از شخص مزبور تعهد گرفته شود که محرمانه بودن آنرا رعایت کند .

از طرف شرکت ملی نفت ایران

گالف اوایل کورپوریشن ، بوسیله
شاهد :

موبیل اوایل کورپوریشن ، بوسیله
شاهد :

اکزون کورپوریشن ، بوسیله
شاهد :

استاندارد اوایل کمپانی آف کالیفرنیا ، بوسیله
شاهد :

تکزا کواین کورپوریتد ، بوسیله
شاهد :

از طرف دی بریتیش پترولیوم کمپانی لیمیتد ،
شاهد :

از طرف شل پترولیوم ن . و .

شاهد :

از طرف کمپانی فرانسز ده پترول

شاهد :

امریکن ایندپندنت اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

آتلانتیک ریچفیلد کمپانی ، بوسیله

شاهد :

کانتی ننتال اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

گتی اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

چارترا اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

دی استاندارد اویل کمپانی (اوهایو) ، بوسیله

شاهد :

مورخ تیرماه ۱۳۵۲

یادداشت

موافقت شرکت ملی نفت با واگذاری

در مورد مفاد جزء الف ماده ۲۵ قراردادی که در تاریخ این یادداشت منعقد گردید بدینوسیله ترتیبات مورد توافق بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیوم درج میشود که هرگاه يك عضو کنسرسیوم مایل باشد تمام یا قسمتی از حقوق و تعهدات خود بموجب این قرارداد را واگذار کند باید موافقت کتبی شرکت ملی نفت را درخواست نماید و بدون دلیل معقول از اعطای چنین موافقتی امتناع نخواهد شد .

از طرف شرکت ملی نفت ایران

گالف اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

هوبیل اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

اکزون کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

استاندارد اویل کمپانی اف کالیفرنیا ، بوسیله

شاهد :

تکزا کو اینکورپوریتد ، بوسیله

شاهد :

از طرف دی بریتیش پترولیم کمپانی لیمیتد ،

شاهد :

از طرف شل پترولیم.ن.و

شاهد :

از طرف کمپانی فرانسزده پترول ،

شاهد :

امریکن ایندپندنت اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

آتلانتیک ریچفیلد کمپانی ، بوسیله

شاهد :

کانتی نتال اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

گتی اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

چارتر اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

دی استاندارد اویل کمپانی (اوهایو) ، بوسیله

شاهد :

مورخ تیرماه ۱۳۵۲

یادداشت

سوختگیری

بدینوسیله ترتیباتی را که بموجب ماده ۲۱ قرارداد منعقدشده در تاریخ این یادداشت بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیوم مورد توافق قرار گرفته است اشعار میدارد، این توافق در خصوص سوختگیری کشتی‌ها در بنادر ایران از فرآورده‌هایی است که از نفت خام تولیدشده بموجب قرارداد ساخته میشود:

الف - خدمات سوختگیری در کلیه بنادر ایران توسط شرکت ملی نفت ایران انجام خواهد شد .

ب - ۱ - در آبادان و بندرماه شهر و خارك و هر نقطه دیگری که در آینده از برای بارگیری نفت خام تولید شده بموجب قرارداد ایجاد شود سوخت مورد نیاز هر کشتی که مالکیت آن بایکی از اعضای کنسرسیوم و یا نماینده آنها باشد و یا بطور در بست در اجاره یکی از آنها باشد و یا قرارداد سوختگیری بایکی از آنها داشته باشد توسط اعضای کنسرسیوم از فرآورده‌هایی که از نفت خام خریداری شده بموجب قرارداد در ایران ساخته میشود تأمین خواهد گردید و هزینه حمل و نقل از بندرماه شهر تا بندر بارگیری بر عهده آن عضو کنسرسیوم خواهد بود .

۲ - سوخت مورد نیاز کلیه کشتی‌های دیگر در بنادر ایران بعنوان جزئی از مصرف داخلی توسط شرکت ملی نفت ایران تأمین خواهد شد لیکن سوختی که شرکت ملی نفت ایران بکشتیهایی که در بازرگانی بین‌المللی اشتغال دارند (بجز کشتی‌هایی که تحت پرچم ایران رفت و آمد میکنند) تحویل میدهند از هر جهت جزو

فرآورده‌های ساخته شده از نفت خام صادراتی خود شرکت ملی نفت ایران تلقی خواهد شد مگر آنکه شرکت ملی نفت ایران سوخت مزبور را از یکی از اعضای کنسر سیوم خریداری کرده باشد .

ج - اعضای کنسر سیوم برای هر تن سوختی که برای آنها بارگیری میشود اجرتی برابر با ۶۳ سنت آمریکائی بشرکت ملی نفت ایران خواهند پرداخت و در هر سال مبلغی معادل با ۴۵ درصد اجرت مزبور که در آن سال پرداخت گردد بمبلغی که بموجب بند ۴ جزء ب بخش دوم از جدول ۳ قرارداد محاسبه میشود اضافه خواهد شد .

از طرف شرکت ملی نفت ایران

گالف اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

موبیل اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

اکزون کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

استاندارد اویل کمپانی آف کالیفرنیا ، بوسیله

شاهد :

تکزا کواینکورپوریتد ، بوسیله

شاهد :

از طرف دی بریتیش پترولیم کمپانی لیمیتد ،

شاهد :

از طرف شل پترولیم . ن . و

شاهد:

از طرف کمپانی فرانسه پترول ،

شاهد:

امریکن ایندپندنت اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد:

آتلانتيك ریچفیلد کمپانی ، بوسیله

شاهد:

کانتی ننتال اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد:

گتی اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد:

چارتر اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد:

دی استاندار داویل کمپانی (اوهایو) ، بوسیله

شاهد:

مورخ تیرماه ۱۳۵۲

یادداشت

تخفیفات (نفت خام)

بدینوسیله توافق حاصله میان ایران ، شرکت ملی نفت ایران ، اعضای کنسرسیوم و شرکتهای بازرگانی اعلام میشود که شرکت ملی نفت ایران میتواند منحصرآبتشخیص خود تخفیفهایی را از بهای اعلان شده مربوطه نفت خامی که شرکتهای بازرگانی از ایران صادر مینمایند تصویب کند و این تخفیفها از لحاظ مالیات بر درآمد در ایران از حداقل عوائد ناویژه مذکور در جزء ب ماده ۵ قراردادی که همزمان با این یادداشت منعقد شده است کسر خواهد شد .

وزیر دارائی

از طرف شرکت ملی نفت ایران

گالف اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد:

موبیل اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد:

اکزون کورپوریشن ، بوسیله

شاهد:

استاندارد اویل کمپانی آف کالیفرنیا ، بوسیله

شاهد:

تکزا کو اینکورپوریتد، بوسیله

شاهد:

از طرف دی بریتیش پترولیوم کمپانی لیمیتد،

شاهد:

از طرف شل پترولیوم ن. و .

شاهد:

از طرف کمپانی فرانسز ده پترول

شاهد:

امریکن ایندیندنت اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

اتلانتيك ریچفیلد کمپانی، بوسیله

شاهد:

کانتی ننتال اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

گتی اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

چارتر اویل کمپانی، بوسیله

شاهد:

دی استاندارد اویل کمپانی (اوهایو)، بوسیله

شاهد:

گالف اینتر نیشنال کمپانی، بوسيله

شاهد:

موبیل اویل ایران اینکورپوریتد، بوسيله

شاهد:

اسوتریدینگ کمپانی آف ایران، بوسيله

شاهد:

ایران کالیفرنیا اویل کمپانی، بوسيله

شاهد:

تکراکو ایران لیمیتد، بوسيله

شاهد:

کالتکس (ایران) لیمیتد، بوسيله

شاهد:

از طرف اویل تریدینگ کمپانی (ایران) لیمیتد

شاهد:

از طرف ندرلندز - ایرانس آردولی هندل -

ماتشاپای (ندرلندز ایرانین اویل تریدینگ

کمپانی) ن . و .

شاهد:

امریکن ایندپندننت اویل کمپانی آف ایران، بوسيله

شاهد:

آرکو ایران اینکورپوریتد، بوسیله

شاهد :

سان جاسیمتو ایسترن کورپوریشن، بوسیله

شاهد :

گتی ایران لیمیتد، بوسیله

شاهد :

چارتر (ایران) پترولیوم کمپانی، بوسیله

شاهد :

سوهايو-ایران تریدینگ اینکورپوریتد، بوسیله

شاهد :

بتاریخ تیرماه ۱۳۵۲

یادداشت

تخفیفات (گاز طبیعی)

بدینوسیله اشعار میدارد که بموجب تفاهم مبتنی بر مقررات جزء ح ماده ۱۵ قرارداد که در همین تاریخ بین شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیوم منعقد گردیده در مورد بهای بازرگانی گاز طبیعی که بشرح مقرر در ماده ۱۵ به شرکتهای مختلط فروخته شود تخفیفاتی بقرار زیر منظور خواهد شد :

۱- در مورد گاز طبیعی فروخته شده به شرکت مختلطی که فقط با مشارکت شرکت ملی نفت ایران و اعضای کنسرسیوم تشکیل یافته باشد بهای بازرگانی کلیه گاز مزبور مشمول چنان تخفیفاتی خواهد بود که در نتیجه اعمال آن بهای قابل پرداخت از طرف آن شرکت مختلط بتواند با قیمتتهائی که گاز طبیعی بآن قیمتتها در کشورهای همجوار خلیج فارس در اختیار دارندگان امتیاز قرار میگیرد رقابت نماید (مقصود از امتیاز در این عبارت امتیاز هائی است که دویا چند عضو کنسرسیوم در آن ذینفع باشند) .

۲- در مورد گاز طبیعی فروخته شده به هر شرکت مختلط دیگری که اعضای کنسرسیوم هم در آن شرکت ذینفع باشند بهای بازرگانی کلیه گاز مزبور مشمول چنان تخفیفاتی خواهد بود که در نتیجه اعمال آن ، بهای قابل پرداخت از طرف آن شرکت مختلط معادل باشد بابهای قابل رقابت مقرر در بند (۱) بالا در مورد قسمتی از گاز مزبور به تناسب درصد کل سهم اعضای

قانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسيوم مصوب سال ۱۳۳۳ و اجازه اجرای قرارداد فروش و خرید نفت

کنسرسيوم و هر شخص ثالث معرفی شده بوسیله آنها (بشرطی که قسمت مزبور از پنجاه درصد تجاوز نکند) ، و به بهای بازرگانی در مورد بقیه آن گاز .

از طرف شرکت ملی نفت ایران

گالف اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

موویل اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

اکزون کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

استاندارد اویل کمپانی آف کالیفرنیا ، بوسیله

شاهد :

تکزا کو اینکورپوریتد ، بوسیله

شاهد :

از طرف دی بریتیش پترولیوم کمپانی لیمیتد ،

شاهد :

از طرف شل پترولیوم ن . و .

شاهد :

از طرف کمپانی فرانسزده پترول

شاهد :

امریکن ایندپندنت اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

اتلانتیک ریچفیلد کمپانی ، بوسیله

شاهد :

کانتی نتال اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

گتی اویل کمپانی ؛ بوسیله

شاهد :

چارتر اویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

دی استاندارد اویل کمپانی (اوهایو) ، بوسیله

شاهد :

مورخ تیرماه ۱۳۵۲

یادداشت

شرکتهای عامل : پایان قرارداد کنسرسیوم و مفاصا

حقوق و تعهدات و وظایف شرکت اکتشاف و تولید نفت ایران .

("Iraanse Aardolie Exploraties en productie Maatschappij" N.V.)

و شرکت تصفیه نفت ایران

("Iraanse Aardolie Raffinage Maatschappij" N.V.)

از تاریخ تصویب قرارداد که مقارن با این یادداشت منعقد میشود پایان

خواهد یافت .

ایران و شرکت ملی نفت ایران از یک طرف و شرکتهای مذکور از طرف

دیگر بدینوسیله و از تاریخ تصویب قرارداد که مقارن این یادداشت منعقد میشود

ذمه یکدیگر را از بابت کلیه دعاوی و مطالبات و مسائل معوقه از هر قبیل و راجع به هر

امری که از قرارداد کنسرسیوم و ترتیبات مربوطه آن ناشی شود و یا بقرارداد و ترتیبات

مزبور مرتبط باشد ابرامینمایند .

از طرف دولت ایران

از طرف شرکت ملی نفت ایران

گالف اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

موبیل اویل کورپوریشن ، بوسیله

شاهد :

اکزون کورپوريشن ، بوسيله

شاهد :

استاندارد اويل کمپانی آف کاليفرنيا ، بوسيله

شاهد :

تکزاکو اینکورپوريتد ، بوسيله

شاهد :

از طرف دی بریتیش پترولیوم کمپانی ليميتد ،

شاهد :

از طرف شل پترولیوم ن . و .

شاهد :

از طرف کمپانی فرانسه پترول

شاهد :

امریکن ایندپندنت اويل کمپانی ، بوسيله

شاهد :

آتلانتیک ریچفیلد کمپانی ، بوسيله

شاهد :

کانتی نتال اويل کمپانی ، بوسيله

شاهد :

گتی اويل کمپانی ، بوسيله

شاهد :

چار تراویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

دی استناد ارداویل کمپانی (اوهايو) ، بوسیله

شاهد :

گالف اینترنشنال کمپانی ، بوسیله

شاهد :

موبیل اویل ایران اینکورپوریتد ، بوسیله

شاهد :

اسوتریدینگ کمپانی اف ایران ، بوسیله

شاهد :

ایران کالیفرنیاویل کمپانی ، بوسیله

شاهد :

تکزاکو ایران لیمیتد ، بوسیله

شاهد :

گالتکس (ایران) لیمیتد ، بوسیله

شاهد :

از طرف اویل تریدینگ کمپانی (ایران) لیمیتد

شاهد :

از طرف ندرلندز-ایرانس آردولی هندل -

ماتشاپای (ندرلندز ایرانین اویل تریدینگ

کمپانی) ن .و .

شاهد :

امريکن اينديپندننت اويل کمپانی اف ايران ،
بوسيله

شاهد :

آرکو ايران اينکورپوريتد ، بوسيله

شاهد :

سان جاسينتو ايسترن کورپوريشن ، بوسيله

شاهد :

گتی ايران ليميتد ، بوسيله

شاهد :

چارتر (ايران) پتروليوم کمپانی ، بوسيله

شاهد :

سوهايو-ايران تريدينگ اينکورپوريتد ، بوسيله

شاهد :

از طرف «ايرانس آردولی اکسپلوراتی آن

پروداکتی ماتشاپای» ن . و . (شرکت

اکتشاف و توليد نفت ايران)

شاهد :

از طرف «ايرانس آردولی رافیناچ ماتشاپای»

ن . و . (شرکت تصفيه نفت ايران)

شاهد :

مورخ تيرماه ۱۳۵۲

نامه مربوطه

شرکت ملی نفت ایران

معامله ملل کامله الوداد

بدینوسیله اشعار میدارد که بموجب تفاهم فیما بین هر گاه در طول مدت قرارداد که مقارن با تاریخ این نامه منعقد میشود ، دو یا چند عضو کنسرسیوم مشترکاً بایک یا چند کشور تولیدکننده نفت در حوزه خلیج فارس ترتیبات جدیدی را مورد توافق قرار دهند که آن ترتیبات مربوط بناحیه ای باشد که در تاریخ این نامه مشمول یکی از امتیازات موجود است و اعضای کنسرسیوم مشترکاً در آن ذینفع هستند و هم اکنون نفت از آن تولید و صادر میشود و هر گاه آن ترتیبات (با منظور نمودن عوامل متقابل) موجب گردد که علاوه بر آنچه در قرارداد عمومی مشارکت و ترتیبات مربوطه آن (بصورتی که در این تاریخ وجود دارد) مقرر است اثر مالی من حیث المجموع بهتری برای کشور یا کشورهای مزبور حاصل شود قرارداد حاضر تا حدود لازم بامشورت اعضای کنسرسیوم تغییر خواهد یافت بنحوی که مزایای مقتضی بر اساس ترتیبات مشابهی شامل ایران گردد مگر آنکه کشور مزبور آن مزایا را (بموجب قراردادهائی که در اجرای قرارداد مشارکت منعقد شود یا بهر نحو دیگر) از این باب در یافت کرده باشد که مزایائی را که بموجب قرارداد حاضر شامل ایران گردیده است شامل خود بگرداند .

در مشاوره مورد اشاره بالا کلیه عوامل از هر قبیل که با امر تشخیص حدود تغییرات لازمه مربوط باشد بحساب گرفته خواهد شد .

این همان نامه‌ای است که در بند ۱ بخش دوم جدول ۳ قرارداد بآن اشاره شده است . خواهشمند است در صورتیکه موافق باشید که مندرجات بالا توافق فیما بین را صحیحاً منعکس میسازد موافقت خود را با امضاء و اعاده نسخه دوم این نامه که لفاً ارسال میشود اعلام فرمایند .

با تقدیم احترام

_____ گالف اوپل کورپوریشن ، بوسیله
_____ شاهد :

_____ موبیل اوپل کورپوریشن ، بوسیله :
_____ شاهد :

_____ اکزون کورپوریشن ، بوسیله :
_____ شاهد :

_____ استاندارداویل اف کالیفرنیا ، بوسیله :
_____ شاهد :

_____ تکزاکو اینکورپوریتد ، بوسیله :
_____ شاهد :

_____ از طرف دی بریتیش پترولیوم کمپانی لیمیتد ،
_____ بوسیله :

_____ شاهد :

از طرف شل پتروليوم ن . و .

بوسيله : _____

شاهد :

_____

از طرف كمپانی فرانسزده پترول ،

بوسيله : _____

شاهد :

_____

امريكن اينديپندنت اويل كمپانی ،

بوسيله : _____

شاهد :

_____

اتلانتيك ريچفيلد كمپانی ،

بوسيله : _____

شاهد :

_____

كانتی ننتال كمپانی ،

بوسيله : _____

شاهد :

_____

گتی اويل كمپانی ،

بوسيله : _____

شاهد :

_____

چارتر اويل كمپانی ،

بوسيله : _____

شاهد :

_____

دی استاندارداویل کمپانی (اوهایو)،

_____ : بوسیله

_____ : شاهد

موافقت میشود.

_____ شرکت ملی نفت ایران

قرارداد فوق مشتمل بر سی و سه ماده و سه ضمیمه منضم بقانون الغاء قرارداد نفت با کنسرسیوم مصوب ۱۳۳۳ و فروش و خرید نفت بین دولت شاهنشاهی ایران و شرکت های خارجی میباشد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶)

مصوب ۱۳۵۲/۵/۸

ماده ۱۹ احده - بدولت اجازه داده میشود الحاق خود را بکنوانسیون بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶) بسازمان مشورتی دریا نوردی بین دول اعلام نماید . قواعد و مقررات فنی مربوط باین کنوانسیون به پیشنهاد سازمان بنادر و کشتیرانی و تصویب شورای عالی سازمان بنادر و کشتیرانی قابل اجرا خواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن کنوانسیون ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶ در جلسه فوق العاده روز دوشنبه هشتم مردادماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

کنوانسیون بین‌المللی مربوط به خطوط بارگیری کشتی مصوب سال ۱۹۶۶

نظر باینکه دولتهای متعاقد تمایل به استقرار اصول و مقررات یکسان راجع بحدودیکه کشتی‌ها در مسافرت‌های بین‌المللی می‌توانند بارگیری نمایند میباشند و توجه بحفظ جان و اموال در دریا را دارند .

نظر باینکه این منظور را بنحو احسن میتوان با عقد يك کنوانسیون تأمین نمود بشرح زیر موافقت نمودند :

ماده اول - تعهدات کلی بموجب کنوانسیون

- ۱- دولتهای متعاقد تعهد مینمایند که مقررات کنوانسیون حاضر و ضمايم آنرا که جزء لاینفک این کنوانسیون میباشد بموقع اجراء گذارند و هرگونه اشاره به این کنوانسیون در عین حال بمنزله اشاره بضمائم آن نیز خواهد بود .
- ۲- دولتهای متعاقد باید کلیه تدابیری را که ممکن است برای اجرای مفاد این کنوانسیون ضرورت داشته باشد اتخاذ نمایند .

ماده ۲ - تعریفات

از لحاظ کنوانسیون حاضر مگر در مواردی که خلاف آن صریحاً ذکر شده باشد .

- ۱- مقررات عبارتند از مقررات پیوست به این کنوانسیون .

۲ - اداره کل عبارتست از دولت کشوری که پرچم آنرا يك کشتی برمیافرازد .

۳- مصوب عبارتست از تصویب شده توسط اداره کل .

۴ - مسافرت بین‌المللی عبارتست از مسافرت دریائی از کشوری که مشمول این کنوانسیون میباشد ببندری خارج از کشور مزبور و یا بالعکس .
در این مورد هر سرزمینی که روابط بین‌المللی آن بوسیله یکی از دول متعاقد اعمال میشود یا اداره آن سرزمین را سازمان ملل متحد بعهده دارد بمنزله کشور جداگانه تلقی خواهد شد .

۵- کشتی ماهیگیری عبارتست از يك کشتی که برای گرفتن ماهی ونهنگ و خوک آبی (فك) و شیر ماهی یا هرگونه آبزیان دریائی دیگری مورد استفاده قرار میگیرد .

۶- کشتی نوساز عبارتست از يك کشتی که تیر حمل آن بهنگام لازم الاجرا شدن این کنوانسیون در سرزمین هر يك از دول متعاقد یا متعاقباً نصب شده و یا نصب آن در شرف اتمام باشد .

۷- کشتی‌های موجود عبارتند از کشتی‌هایی که تازه ساز نباشند .

۸- طول عبارتست از ۹۶ درصد جمع کل طول خط آبخور در ۸۶ درصد حداقل ارتفاع بدنه که از قسمت رأس تیر حمل یا از حیث طول از قسمت مقدم جلو کشتی تا محور سکان کشتی روی خط آبخور و در صورتیکه بزرگتر باشد اندازه گیری میشود . در کشتی‌هایی که طرح آن با انحراف تیر حمل ریخته شده خط آبخوری که از روی آن طول اندازه گیری میشود باید بموازات خط آبخور باشد که طرح ریزی شده است .

ماده ۳- مقررات عمومی

۱- هیچ يك از کشتی‌هائیکه مشمول مقررات این کنوانسیون میشوند نباید بعد از تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون حاضر بمسافرت دریائی مبادرت نمایند مگر آنکه مورد بازبینی قرار گرفته و علامتگذاری شده و گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (مصوب سال ۱۹۶۶) برای آن صادر شده باشد ولدی‌الاقتضا گواهی‌نامه معافیت از خط بارگیری بین‌المللی طبق مقررات این کنوانسیون درباره آن صادرشود .

۲- مقررات مندرج در این کنوانسیون مانع آن نخواهد بود که اداره کل عرشه آزاد بزرگتری از حداقل عرشه آزاد تعیین شده در ضمیمه ۱ مقرر نماید .

ماده ۴- قلمرو اجرای کنوانسیون

۱- این کنوانسیون مشمول کشتی‌های زیر میشود :

الف - کشتی‌های به ثبت رسیده در کشورهائیکه دولت آنها از جمله دول متعاهد میباشند .

ب- کشتی‌های به ثبت رسیده در سرزمین‌هائیکه بموجب ماده ۳۲ مشمول کنوانسیون حاضر میباشند .

ج - کشتی‌های به ثبت نرسیده‌ای که پرچم کشوری را برمی‌افرازند که دولت آن از جمله دول‌های متعاهد میباشند .

۲- این کنوانسیون شامل کشتی‌هائی خواهد بود که به مسافرت‌های دریائی بین‌المللی مبادرت مینمایند .

۳- مقررات مندرج در ضمیمه شماره ۱۵ بالاخص شامل کشتی‌های تازه‌ساز میشود .

۴- کشتی‌های موجود که کاملاً منطبق بامفاد مقررات مندرج در ضمیمه شماره ۱۵ یا قسمتی از آن نمیباشند باید لااقل حائز شرایط مربوطه کمتری باشند که اداره کل آنها را شامل کشتی‌هائی میداند که قبل از لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون حاضر عهده دار مسافرت های بین‌المللی بوده و بهیچوجه نباید از اینگونه کشتی‌ها خواسته شود که بعرضه آزاد خود بیفزایند . برای آنکه بتوان از کاهش فاصله از عرضه تاخط آب نسبت به آنچه که قبلاً قائل شده بود استفاده نمود - کشتی‌های موجود باید کلیه مفاد این کنوانسیون را رعایت نمایند .

۵- مقررات مندرج در ضمیمه شماره ۲ شامل کشتی‌های تازه‌ساز و کشتی‌های موجودی میشوند که مشمول کنوانسیون حاضر میباشد .

ماده ۵ - مستثنیات

۱- این کنوانسیون شامل موارد زیر نمیگردد :

الف - کشتیهای جنگی .

ب - کشتیهای تازیه سازه سازه که طول آنها کمتر از ۲۴ متر (۷۹ فوت) باشد .

ج - کشتیهای موجود که ظرفیت ناویژه آنها کمتر از ۱۵۰ تن است .

د - کشتیهای تفریحی که بامر بازرگانی مبادرت نمیکنند .

ه - کشتیهای ماهیگیری .

۲ - مقررات این کنوانسیون شامل کشتیهائیکه در نقاط زیر بامردریانوردی مبادرت میکنند نمیگردد :

الف - گریت لیکز امریکای شمالی ورود خانه سن لورنس تا آخر حد شرقی خط منحنی طولی که در کاپ دروزیرتاوست پونیت وجزیره انتی کوستی و از سمت شمال جزیره مانتی کوستی خط نصف النهار طولی ۶۳ درجه غربی کشیده شده است .

ب - دریای خزر .

ج - رودخانه‌های پلینت وپارانواروگوئه تا حد شرقی که خط منحنی طولی بین پونتا نوتر در آرژانتین وپونتادل استه دراوروگوئه کشیده شده است .

ماده ۶ - معافیتها

۱ - در مواردیکه کشتیهابین بنادر نزدیک دو یا چند کشور بمسافرت‌های بین‌المللی میپردازند اداره کل میتواند کشتیهای مزبور را از شمول مقررات کنوانسیون حاضر معاف نماید مشروط بر آنکه کشتیهای فوق صرفاً بانجام این نوع مسافرتها اکتفاکنند ودولتهائیکه بنادر در سرزمین آنها واقع شده است تشخیص دهند که از نظر حفاظت وشرایط عبور و مرور بین بنادر مزبور اجرای مقررات کنوانسیون حاضر نسبت به کشتیهائیکه بچنین مسافرت‌هایی میپردازند قابل توجیه نبوده ویا غیرممکن است .

۲ - اداره کل میتواند هر کشتی را که متضمن خصوصیات نوینی باشد از شمول مقررات این کنوانسیون که ممکن است جدا مانع انجام تحقیقاتی بمنظور بهبود این خصوصیات وگنجانیدن آنها در کشتیهائی گردد که بانجام مسافرت‌های

بین‌المللی میپردازند آنها را از مقررات این کنوانسیون معاف بدارد. بهرحال هر یک از کشتیهای مزبور باید بنابشخیص اداره کل برای خدمتیکه در نظر گرفته شده متناسب بوده و واجد وسائل تأمین امنیت کلی کشتی که ضمناً مورد قبول دولت هائی است که کشتی مزبور از آنها عبور میکند باشد.

۳- اداره کل که اجازه معافیت را برطبق مقررات بند ۲۱ این ماده صادر مینماید باید جزئیات و علل آنرا بسازمان مشورتی دریانوردی بین‌الدول (که منبع سازمان نسامیده میشود) اطلاع داده و سازمان نیز باید مراتب را برای اطلاع دول متعاهد بطور بخشنامه اعلام دارد.

۴- اداره کل میتواند یک کشتی را که معمولاً مسافرت‌های بین‌المللی انجام نمیدهد ولسی در کیفیات استثنائی ایجاب میکند که برای یکمرتبه عهده‌دار مسافرت بین‌المللی گردد از شمول هر یک از مقررات این کنوانسیون معاف‌دارد مشروط براینکه مقررات حفظ جان و امنیت را که بنا بعقیده و نظر اداره کل برای مسافرتیکه کشتی مزبور باید انجام دهد ضروری است رعایت نماید.

ماده ۷ - فورس‌ماژور (موارد اضطراری)

۱- یک کشتی که در موقع عزیمت برای هر یک از مسافرت‌های دریائی خود تابع مقررات این کنوانسیون نباشد در صورتیکه بعلت نامساعد بودن شرایط جوی یا علل اضطراری از مسیر اولیه خود منحرف شود ملزم بر رعایت مقررات مزبور نخواهد بود.

۲- بمنظور اجرای مقررات کنوانسیون حاضر دول متعاهد باید جهات مربوط بهر

گونه انحراف از مسیر اصلی یا تأخیری را که هر یک از کشتی‌ها بعلت نامساعد

بودن شرایط جوی یا هریک از علل اضطراری دیگری که دچار آن شده‌اند مورد نظر قرارداد داده و رعایت نماید .

ماده ۸ - معیارهای برابری

۱- اداره کل می‌تواند نصب تجهیزات و مصالح و دستگاه یا ماشین‌ها و یا استفاده از دستگاههای مخصوصی را که با آنچه در کنوانسیون حاضر مقرر گردیده است متفاوت میباشد مجاز نماید مشروط بر اینکه از طریق آزمایش و یا بنحود دیگری اطمینان حاصل شده باشد که تجهیزات ، مصالح ، دستگاهها و ماشین‌های مزبور لااقل با آنچه در این کنوانسیون مقرر گردیده است معادل میباشد .

۲- اداره کلی که بنحو فوق نصب تجهیزات و مصالح و دستگاه یا ماشین و یا استفاده از دستگاههای مخصوصی را که با آنچه در کنوانسیون حاضر مقرر گردیده متفاوت میباشد مجاز نموده است خصوصیات آنها را ضمن گزارشی با ذکر آزمایشات انجام شده جهت اطلاع دولت‌های متعاقد به اداره محل ارسال خواهد داشت .

ماده ۹- موافقت برای مقاصد آزمایشی

۱- مقررات مندرج در کنوانسیون مانع از صدور موافقت‌نامه‌های خاص از طرف اداره کل برای منظوره‌های آزمایشی در مورد یک کشتی که مشمول این کنوانسیون میباشد نمیگردد .

۲- اداره کلی که موافقت‌نامه مزبور را صادر میکند باید مراتب را بسازمان برای اعلام جزئیات آن بکلیه دولت‌های متعاقد اطلاع دهد .

ماده ۱۰-۱. تعمیرات، اصلاحات و تغییرات

۱- در مورد يك کشتی که در آن تعمیرات و اصلاحات و تغییراتی انجام شده و همچنین نسبت بتغییرات ناشی از عملیات مزبور تا حد اقل مقرراتی که قبلاً در مورد آن کشتی اعمال میشده قابل اجراست .
در اینگونه موارد يك کشتی موجود نباید معمولاً از مقرراتی که در مورد يك کشتی نوساز قابل اجراست و قبلاً آن مقررات را مراعات مینمود تخلف نماید .

ماده ۱۱ - مناطق و نواحی

۱- يك کشتی که مشمول مقررات این کنوانسیون میباشد باید رعایت مقرراتی را بنماید که در مورد آن کشتی در مناطق و نواحی مصرح در پیوست شماره ۲ اجراء میگردد .
۲- بندری را که در حد فاصل دو منطقه یا حوزه‌های مجاور قرار گرفته است باید بمنزله داخل منطقه یا حوزه‌ای دانست که کشتی بدانجا وارد شده و یا بمقصد آن حرکت مینماید .

ماده ۱۲ - خط آبخور

۱- بجز در موردی که در بندهای (۲) و (۳) این ماده پیش‌بینی شده است خطوط بارگیری متناسب در دو طرف کشتی که منطبق با فصل سال و مناطق و حوزه‌هایی میشود که کشتی ممکن است از آن مناطق یا حوزه‌ها باشد نباید در هر موقعی که کشتی در خلال مسافرت یا حین رسیدن بمقصد بیش از حد معمول در آب فرورود .

۲- هر موقعی که کشتی در آب شیرین که غلظت آن برابر با واحد باشد حرکت میکند خط بارگیری مربوطه ممکن است بمیزان آب شیرین مجاز که در گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (مصوب سال ۱۹۶۶) مجاز شناخته شده است در آب فرورود در هر موقعی که غلظت آب بیش از واحد مقرر باشد میزان مجاز را باید متناسب با تفاوت بین واحد $1/0.25$ و غلظت واقعی دانست.

۳- هر موقعی که کشتی از بندری عزیمت میکند که در رودخانه یا آبهای داخلی قرار گرفته است خط بارگیری عمیق‌تری را که منطبق با وزن سوخت و مواد دیگری را که برای مصرف بین نقطه عزیمت و دریا ضرورت دارد باید مجاز دانست.

ماده ۱۳ - بازبینی و بازرسی و علامت گذاری

بازبینی و علامت گذاری کشتی‌ها از لحاظ اجراء مقررات این کنوانسیون و اعطاء معافیت از آن باید توسط مأمورین اداره کل انجام گیرد بهر صورت اداره کل میتواند بازبینی و بازرسی و علامت گذاری را بابه مأمورینی محول نماید که برای این منظور انتخاب شده‌اند و یا بسازمانهائیکه از طرف آن برسمیت شناخته شده‌اند و در هر صورت اداره کل ذیصلاحیت از تمام جهات اجرای کامل و مؤثر بازبینی و بازرسی و علامت گذاریها را تضمین خواهد نمود.

ماده ۱۴ - بازبینی‌ها و بازرسی‌های اولیه و متناوب

۱ - يك کشتی باید در معرض بازبینی‌ها و بازرسی‌های مشروحه در زیر قرار گیرد:

الف- يك مرحله بازبینی قبل از آنکه کشتی بخدمت گمارده شود و باید شامل يك مرحله بازرسی کامل از حیث ساختمان و تجهیزات تاحدودی باشد که

کشتی مشمول مقررات این کنوانسیون میباشد. این بازبینی برای حصول اطمینان از این است که تجهیزات و مصالح و ابعاد کشتی کاملاً منطبق با مقررات این کنوانسیون باشد.

ب - يك بازبینی متناوب در فواصل مصرحه از طرف اداره کل که لا اقل هر پنج سال یکبار انجام خواهد شد باید بنحوی اجرا شود که موجب جلب اطمینان گردد که ساختمان و تجهیزات و ترتیبات و مصالح و ابعاد کشتی کلاً منطبق با مقررات این کنوانسیون میباشد.

ج - يك بازرسی متناوب سالانه در ظرف سه ماه قبل یا بعد از تاریخی که گواهینامه صادر شده تا آنکه اطمینان حاصل شود که تغییراتی در بدنه یا ساختمانهای روی عرشه که ممکن است مؤثر در محاسبه‌های مربوط بتعیین وضع خط بارگیری باشد داده نشده و موجب حصول اطمینان نسبت به نگاهداری لوازم و وسایل به نحو مؤثری در موارد زیر گردد:

- ۱- حفاظت دهانه‌ها .
  - ۲- نرده‌های حفاظتی .
  - ۳- مجاری آب‌روها .
  - ۴- وسایل ورود بمسکن ملوانان .
- ۲- بازرسی‌های متناوب مذکور در بند (ج) در فقره (۱) این ماده در پشت گواهینامه خط بارگیری بین‌المللی (سال ۱۹۶۶) یا گواهی نامه معافیت خط بارگیری بین‌المللی که در مورد هر کشتی که بر طبق مقررات بند (۲) ماده ۶ این کنوانسیون معاف شده است صادر میشود قید خواهد شد .

ماده ۱۵ - نگاهداری وضع موجود پس از بازبینی

پس از آنکه بازبینی يك كشتی بر طبق ماده ۱۴ پایان رسيد همچگونه تغییرى نباید در وضع ساختمان و تجهیزات و ترتیبات و مصالح یا ابعاد آن که مورد بازبینی قرار گرفته‌اند بدون جلب موافقت اداره کل داده شود .

صدور گواهی نامه

۱ - يك گواهی نامه مربوط به خط بارگیری بین‌المللی (۱۹۶۶) برای هر كشتی که مورد بازبینی قرار گرفته و طبق این کنوانسیون علامت گذاری شده است صادر میشود .

۲ - گواهی نامه معافیت خط بارگیری بین‌المللی باید در مورد هر كشتی صادر شود که معافیت آن بر طبق مقررات فقره (۲) یا (۴) ماده ۶ و مطابق آن صادر شده است .

۳- گواهی نامه مزبور باید توسط اداره کل یا هر شخص یا سازمانی صادر شود که از طرف اداره کل مجاز شناخته شده است . در هر صورت اداره کل مسئولیت کلی گواهی نامه را بعهده میگیرد .

۴- علیرغم مقررات دیگر این کنوانسیون هر گونه گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی که بهنگام لازم الاجرا شدن این کنوانسیون نسبت بدولتی که كشتی پرچم آنرا برافراشته است اعتبار دارد باید در ظرف مدت دو سال یا تا انقضای آن مدت هر کدام که از حیث مدت کمتر باشد به اعتبار خود باقی بماند و پس از آن تاریخ گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (سال ۱۹۶۶) قابل مطالبه خواهد بود .

ماده ۱۷ - صدور گواهی نامه توسط هر دولت دیگر

۱ - يك دولت متعاقد میتواند بنا بر درخواست دولت متعاقد دیگری دستور

تانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶)

بازبینی يك كشتی را داده و چنانچه قانع شود كه مقررات این کنوانسیون رعایت شده است باید گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (۱۹۶۶) بنام كشتی را برطبق مقررات این کنوانسیون صادر نموده یا آنكه دستور صدور آنرا بدهد .

۲ - يك نسخه گواهی نامه و يك نسخه گزارش بازبینی را كه برای احتساب فاصله از عرشه تا خط آب حساب شده و يك نسخه از محاسبات هرچه زودتر برای دولت درخواست كننده ارسال گردد .

۳ - گواهی نامه‌ای كه بدین طریق صادر میشود باید متضمن اظهاریه ای بدین مضمون باشد كه گواهی نامه مزبور بنا بدخواست دولتی صادر شده است كه كشتی پرچم آن را برافراشته یا آنكه خواهدافراشت و باید همان اعتبار و همان رسمیت گواهی نامه‌ای را داشته باشد كه برطبق مفاد ماده (۱۶) صادر شده است .

۴ - هیچ گونه گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (۱۹۶۶) نباید برای يك كشتی صادر شود كه پرچم دولتی را برمی افرازد كه جزو دولتهای متعاقد نمیشد .

ماده ۱۸ - نمونه گواهی نامه

۱ - گواهی نامه‌ها باید بزبان یا زبانهای رسمی کشور صادر كننده تنظیم گردد . هر گاه زبانی كه مورد استفاده قرار میگیرد انگلیسی یا فرانسه نباشد متن آن باید متضمن ترجمه بیکی از دوزبان مزبور بوده باشد .

۲ - فرم گواهی نامه باید مطابق مدلهائی باشد كه در پیوست شماره ۳ داده شده است .

وضع قسمت چاپی هر مدل گواهی نامه باید عیناً در هر گواهی نامه صادر شده و در هر يك از نسخ اضافی آن نقل گردد .

ماده ۱۹ - مدت اعتبار گواهی نامه

۱ - گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (۱۹۶۶) برای مدتی که از طرف اداره کل مقرر گردیده و نباید از پنج سال از تاریخ صدور آن تجاوز کند صادر شود .

۲ - هرگاه بعد از بازبینی متناوب که در فقره (ب) بند (۱) ماده ۱۴ ذکر گردیده گواهی نامه جدیدی را قبل از انقضای مدت گواهی نامه ای که بدو صادر گردیده است نتوان برای یک کشتی صادر نمود شخص یا سازمانی که موظف به بازبینی می باشد میتواند مدت اعتبار گواهی نامه اولیه را برای مدتی که نباید از پنج ماه تجاوز کند صادر نماید . تمدید مدت باید در لیست گواهی نامه قید گردد و بشرطی میتوان آنرا صادر نمود که هیچگونه تغییری در وضع ساختمان و تجهیزات و تریبات و مصالح یا ابعاد که در فاصله از عرشه تا خط بارگیری مؤثر باشد داده نشده باشد .

۳ - موقعی اداره کل باید گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (۱۹۶۶) را باطل کند که یکی از کیفیات زیر وجود داشته باشد :

الف - چنانچه تغییرات اصولی در بدنه یا ساختمانهای روی عرشه کشتی بنحوی داده شده باشد که مستلزم قائل شدن حد فاصل اضافی از عرشه تا خط آب باشد .

ب - چنانچه لوازم و وسایل مذکور در فقره (ج) از بند (۱) ماده ۱۴ تحت شرایط مؤثری نگاهداری نشده باشند .

ج - چنانچه در گواهی نامه قید نشده باشد که کشتی تحت بازرسی پیش بینی شده در فقره ج بند اول ماده ۱۴ قرار گرفته است .

۵ - چنانچه استحکام ساختمانی کشتی تاحدی ضعیف شود که کشتی فاقد شرایط ایمنی گردد .

۴ - الف - مدت اعتبار گواهی نامه معافیت از خط بارگیری بین‌المللی که از طرف اداره کل طبق بند ۲ ماده ۶ برای يك کشتی صادر شده است نباید بیش از مدت پنج سال از تاریخ صدور آن تجاوز کند . گواهی نامه باید تابع مقررات مربوط بتمدید ظهر نویسی و ابطال نظیر موردی باشد که برای گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (۱۹۶۶) بر طبق مقررات این ماده پیش‌بینی شده است .

ب - مدت گواهی نامه معافیت خط بارگیری بین‌المللی که برای يك کشتی بر طبق مقررات بند (۴) ماده ۶ صادر شده است باید محدود به سفری باشد که برای آن سفر گواهی نامه مزبور صادر شده است .

۵ - گواهی نامه صادره بنام يك کشتی توسط اداره کل باید بمحض انتقال کشتی به پرچم کشور دیگر ملغی گردد .

ماده ۲۰ - قبول کردن گواهی نامه

گواهی نامه هائیکه بنا بر اجازه دولت متعاهد طبق این کنوانسیون صادر میشود باید مورد قبول سایر دول متعاهد قرار گرفته و باید برای کلیه مقاصدی که در این کنوانسیون قید گردیده است دارای همان اعتباری باشد که از طرف آن دولت‌های متعاهد صادر میشود .

ماده ۲۱ - نظارت

۱ - کشتی‌هائیکه دارای گواهی نامه صادره بر طبق مقررات ماده ۱۶ یا ماده ۱۷ میباشند موقعیکه در بنادر سایر دولتهای متعاهد میباشند تابع نظارت مأمورین

مجاز آن دولت میباشند دولت‌های متعاقد باید اطمینان حاصل کنند که نظارت مزبور تا حدودی متناسب و عملی است که بمنظور رسیدگی باین امر بعمل می‌آید که کشتی دارای گواهینامه معتبری بر طبق مقررات این کنوانسیون می‌باشد. هر گاه گواهی نامه خط بارگیری بین‌المللی (۱۹۶۶) هنوز باعتبار خود باقی باشد نظارت مزبور باید محدود بتعیین منظورهای زیر باشد:

الف - بارگیری کشتی بیش از آنچه در گواهینامه نوشته شده است نباشد.

ب - اینکه خط بارگیری کشتی مطابق با گواهی نامه می‌باشد.

ج - با توجه بمندرجات فقرات الف و ب بند ۳ ماده ۱۹ در کشتی تغییرات فاحشی که برای مسافرین و خدمه طی مسافرت دریائی خطری در برداشته باشد وارد نیامده است.

هر گاه گواهی نامه معافیت خط بارگیری بین‌المللی در روی عرشه کشتی موجود باشد نظارت مزبور باید محدود به تحقیق این منظور باشد که شرایط مندرج در گواهی نامه کاملاً رعایت شده است.

۲ - هر گاه نظارت بر وفق فقره (ج) از بند (۱) این ماده بعمل آمده باشد نظارت مزبور فقط باید تا حدودی بعمل آید که ممکن است برای حصول اطمینان از این امر ضرورت داشته باشد که کشتی نباید عزیمت کند مگر اینکه مسلم شود که مسافرت دریائی برای مسافرین و ملوانان خطری ندارد.

۳ - در صورتیکه اعمال نظارتی که در این ماده پیش بینی شده است موجب هرگونه مداخلاتی گردد مأموریکه عمل نظارت را انجام میدهد باید بلافاصله به کنسول یا نماینده سیاسی کشوری که کشتی پرچم آنرا برافراشته است تصمیم

خود و اوضاع و احوالی که مداخله را ایجاب نموده است کتباً اطلاع دهد.

ماده ۲۲ - مزایا

مزایای این کنوانسیون را نمیتوان در مورد هر کشتی مطالبه نمود مگر آنکه دارای گواهی نامه‌ای صادره بر طبق مقررات این کنوانسیون باشد.

ماده ۲۳ - ۱ - هر اداره کلی متعهد است در باره وقوع هرگونه ضایعات که نسبت بکشتی مشمول این کنوانسیون وارد آمده تحقیقاتی معمول دارد مشروط بر اینکه اداره کل تشخیص دهد که این تحقیقات از این نظر که چه تغییراتی در این کنوانسیون ممکن است مطلوب باشد کمک نماید.

۲ - هر دولت متعهد موظف است که اطلاعات مربوطه راجع به نتایج تحقیقات مزبور را برای سازمان ارسال دارد. هیچگونه گزارش یا توصیه‌های سازمان که مبتنی بر اطلاعات مزبور باشد نباید هویت یا ملیت کشتی مربوطه را افشاء کرده یا آنکه بهر نحوی مسئولیتی را متوجه یک کشتی یا یک شخص ثابت کرده یا آنکه بطور ضمنی آنرا ابراز دارد.

ماده ۲۴ - معاهدات و کنوانسیون‌های قبلی

۱ - کلیه عهدنامه‌ها و کنوانسیون‌ها و موافقت‌نامه‌های دیگر مربوط به خط بازرگاری که در حال حاضر بین دولت‌های طرف این کنوانسیون نافذ است باید در خلال مدت اعتبار نسبت به موارد ذیل نیز اعتبار و اثر کامل داشته باشد:

الف - کشتی‌هایی که مقررات این کنوانسیون شامل آنها نمی‌شود.

ب - در مورد کشتی‌های مشمول مقررات کنوانسیون حاضر نسبت بموضوعاتی که صراحتاً در کنوانسیون پیش‌بینی نشده است.

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶)

۲- ولی در هر صورت تا حد و دیکه عهدنامه‌ها و کنوانسیون‌ها و موافقت‌نامه‌های مزبور با مقررات این کنوانسیون مغایرت داشته باشد مقررات این کنوانسیون نافذ خواهد بود .

ماده ۲۵ - قواعد مخصوص ناشی از موافقتنامه‌ها

هر گاه بر طبق مفاد این کنوانسیون قواعدی خاص ضمن موافقتنامه‌های بین‌کلیه یا عده‌ای از دول متعاهد تنظیم شده باشد قواعد مزبور باید برای اطلاع بکلیه دول متعاهد بسازمان ارسال گردد .

ماده ۲۶ - مبادله اطلاعات

۱ - دول متعاهد متعهد میشوند اطلاعات زیر را برای بایگانی بسازمان ارسال دارند :

الف - تعداد کافی از نمونه گواهی‌نامه‌های صادره طبق مقررات کنوانسیون حاضر برای پخش کردن بین دول متعاهد .

ب - متن قوانین و تصویب‌نامه‌ها و دستورات و آئین‌نامه‌ها و سایر اسناد راجع به مسائلی که در حوزه اجرائی کنوانسیون حاضر میباشند .

ج - فهرست سازمانهای غیر دولتی که جهت اقدام بنام خودشان نسبت به مسائل مربوط به خط بارگیری و اطلاع به دولت‌های متعاهد اهلیت دارند .

۲- هر دولت متعاهد متعهد است در صورت درخواست معیارهای مقاومتی را که مورد استفاده قرار میدهد برای دول متعاهد دیگر ارسال دارد .

ماده ۲۷ - امضاء و پذیرش و الحاق

۱ - این کنوانسیون بمدت سه ماه از تاریخ ۵ آوریل ۱۹۶۶ برای امضاء و از آن تاریخ به بعد برای الحاق مفتوح خواهد بود . دولت‌های عضو سازمان ملل متحد یا سازمان‌های تخصصی یا آژانس نیروی اتمی بین‌المللی یا دولت‌های عضو اساسنامه دیوان داوری بین‌المللی ممکن است در موارد زیر طرف این کنوانسیون گردند .

الف - امضاء بدون شرط پذیرش .

ب - امضاء مشروط به پذیرش بعدی .

ج - الحاق .

۲ - پذیرش یا الحاق باید با سپردن سند پذیرش یا الحاق به سازمان انجام گیرد و سازمان باید هرگونه پذیرش یا الحاق جدید و تاریخ سپردن سند پذیرش را به کلیه دولت‌هاییکه کنوانسیون را امضاء نموده یا به آن ملحق شده‌اند اطلاع دهد .

ماده ۲۸ - تاریخ لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون

۱ - این کنوانسیون دوازده ماه بعد از تاریخی که حداقل پانزده دولت از کشورهاییکه شامل هفت کشوری میشود که هر یک از آنها مجموعاً کمتر از یک میلیون تن ظرفیت ناویژه کشتی نداشته باشند بدون شرط پذیرش آن را امضاء نموده و یا طبق مقررات ماده ۲۷ - اسناد پذیرش یا الحاق را سپرده‌اند لازم‌الاجرا خواهد شد .

سازمان باید تاریخی را که این کنوانسیون لازم‌الاجرا می‌شود به کلیه دولتهائیکه این کنوانسیون را امضاء نموده یا بدان ملحق شده‌اند اطلاع دهد.

۲- دولت‌هائیکه اسناد پذیرش یا الحاق به این کنوانسیون را در ظرف مدت ۱۲ ماه مذکور در بند (۱) این ماده سپرده‌اند پذیرش یا الحاق باید از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون یا سه‌ماه بعد از تاریخ سپردن سند پذیرش یا الحاق هر کدام که از حیث تاریخ مؤخر باشد بموقع اجراء گذارده می‌شود.

۳- نسبت به دولت‌هائیکه سند پذیرش این کنوانسیون یا الحاق به آنرا بعد از تاریخی که این کنوانسیون لازم‌الاجرا می‌شود سپرده‌اند کنوانسیون سه‌ماه بعد از تاریخ سپردن سند مزبور لازم‌الاجرا می‌شود.

۴- بعد از تاریخی که کلیه تدابیر لازم برای لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه‌های این کنوانسیون اتخاذ گردید یا پس از تاریخی که کلیه پذیرش‌های لازم بموجب شق ب بند ۲ ماده ۲۹ مورد يك اصلاحیه با اتفاق آراء بتصویب رسیده است بعنوان پذیرفته شده تلقی شده‌اند هر يك از اسناد تصویب یا الحاق سپرده شده در باره کنوانسیون و اصلاحیه آن قابل اجرا می‌باشد.

ماده ۲۹- اصلاحات

۱- این کنوانسیون را میتوان بنا بر پیشنهاد يك دولت متعاقد بیکی از طرق مصرحه در این ماده اصلاح نمود.

۲- اصلاح بوسیله پذیرش به اتفاق آراء:

الف - بنا بر درخواست يك دولت متعاقد هر پیشنهاد اصلاحی که توسط

آن دولت نسبت باین کنوانسیون بعمل آید باید توسط سازمان برای کلیه دول متعاقد برای ملاحظه و پذیرش با اتفاق آراء ارسال شود.

ب- هرگونه اصلاحیه که بنحو مذکور تسلیم میشود باید دوازده ماه بعد از تاریخ پذیرش آن توسط دول متعاقد بموقع اجرا گذارده شود مگر آنکه تاریخ مقدماتی مورد موافقت قرار گرفته باشد دولت متعاهدی که پذیرش یا رد اصلاحیه را در ظرف مدت سه سال از تاریخ تسلیم متوسط سازمان سازمان ارسال ندارد بمنزله آنست که اصلاحیه را قبول نموده است .

ج - هرگونه اصلاحیه پیشنهادی را موقعی باید مردود دانست که طبق فقره (ب) این بند در ظرف مدت سه سال بعد از آنکه به کلیه دولت‌های متعاقد توسط سازمان ارسال گردید مورد قبول قرار نگیرد .

۳- اصلاح بعد از مطالعه در سازمان :

الف - بنا بر درخواست يك دولت متعاقد هرگونه اصلاحاتی که توسط آن نسبت به این کنوانسیون بعمل آید در سازمان مورد مطالعه قرار خواهد گرفت . در صورتیکه مورد قبول اکثریت دو سوم کشورهاییکه در کمیته امنیت دریائی سازمان حضور داشته و بدان رأی دهند اصلاحیه مزبور باید برای کلیه اعضاء سازمان و کلیه دول متعاقد لا اقل شش ماه قبل از آنکه در مجمع سازمان مورد مطالعه قرار گیرد ارسال شود .

ب- در صورتیکه مورد قبول اکثریت دو سوم اعضائیکه در مجمع حضور داشته و رأی دهند قرار گیرد اصلاحیه مزبور باید توسط سازمان برای پذیرش آن به کلیه دول متعاقد ارسال شود .

ج - اصلاحیه مزبور باید دوازده ماه بعد از تاریخی که مورد قبول دول متعاقد قرار گرفت بموقع اجرا گذارده شود . اصلاحیه باید نسبت به کلیه دول

متعاقد بموقع اجراء گذارده شود بجز در مورد دولی که قبل از اجراء آن اعلام داشته‌اند که اصلاحیه مزبور رانمی‌پذیرند .

د - مجمع عمومی بوسیله دوثلث اکثریت نمایندگان حاضرورأی دهنده که شامل دو سوم دولتهائیکه در کمیته امنیت دریائی نماینده دارند ودر مجمع عمومی حضور داشته ورأی میدهند ممکن است تصمیمی را در موقعی که اتخاذ میشود بدین نحو پیشنهاد کنند که چون اصلاحیه حائز اهمیت زیادی میباشد هر دولتی که طبق مفاد بند (ج) اعلام داشت که اصلاحیه مزبور را در ظرف مدت دوازده ماه بعد از تاریخ تنفیذ آن قبول نماید باید پس از انقضاء مدت مزبور از عضویت و طرف متعاقد بودن این کنوانسیون برکنار شود .

تصمیم مزبور باید منوط به پذیرش قبلی دوسوم دول متعاقد این کنوانسیون باشد .

ه - هیچیک از مقررات این بند مانع آن نخواهد بود که دولت متعاهدی که درباره اصلاح کنوانسیون حاضر طبق ترتیبات پیش‌بینی شده در بند مزبور عمل نموده است در هر موقع ترتیبات دیگری را که طبق بند ۲ یا بند ۴ ماده حاضر مقتضی بداند اتخاذ نمایند .

۴- اصلاحیه بوسیله کنفرانس :

الف - بنا بر درخواست يك دولت متعاقد که مورد تأیید لااقل يك ثلث دول متعاقد قرار گرفته باشد کنفرانسی از دول توسط سازمان برای مطالعه اصلاحیه‌هایی که نسبت به این کنوانسیون بعمل می‌آید دعوت شود .

ب - هرگونه اصلاحیه‌ایکه مورد قبول دوسوم اکثریت کسانیکه حضور

داشته و جزو دولت‌های متعاقد باشند قرار گیرد باید توسط سازمان برای اطلاع کلیه دولت‌های متعاقد و تصویب آنها ارسال گردد .

ج - اصلاحیه مزبور باید دوازده ماه پس از تاریخی که مورد قبول دوسوم دولت‌های متعاقد قرار گیرد بموقع اجراء گذارده شود مگر نسبت بدولت‌هایی که قبل از اجراء آن اعلام داشته باشند که اصلاحیه مزبور را مورد قبول قرار نمیدهند .

د - با تصمیم دو ثلث اکثریت نمایندگانیکه در کنفرانس طبق مفاد فقره (الف) حضور داشته و رأی میدهند ممکن است در موقع قبولی آن اعلام دارند اصلاحیه مزبور از حیث کیفیت بعدی اهمیت دارد که دولت متعاهدی که طبق مفاد فقره (ج) اعلام داشته و اصلاحیه مزبور را در ظرف مدت ۱۲ ماه بعد از تنفیذ آن قبول ننماید باید از عضویت این کنوانسیون پس از انقضای مدت مزبور برکنار شود .

۵ - هرگونه اصلاحیه‌ای که نسبت به این کنوانسیون بر طبق مفاد این ماده بعمل آید و مربوط بساختمان کشتی باشد باید فقط ناظر بر کشتی‌هایی باشد که تیر حمل آنها نصب گردیده یا آنکه در مرحله‌ای از ساختمان نظیر آن باشد و در تاریخی که این اصلاحیه بموقع اجراء گذارده می‌شود یا بعد از آن ساخته شود .

۶ - سازمان باید هرگونه اصلاحیه‌ای را که بموقع اجراء گذارده میشود و همچنین تاریخی را که اصلاحیه مزبور بموقع اجراء گذارده می‌شود بکلیه دول متعاقد اطلاع دهد .

۷ - هرگونه قبولی یا اعلامیه‌ای که طبق مفاد این اعلامیه بعمل آید باید بوسیله تذکاریه کتبی بسازمان ارسال گردد و باید وصول قبولی یا اعلامیه را بکلیه دول متعاقد اطلاع دهد .

ماده ۳۰ - فسخ

۱ - این کنوانسیون ممکن است توسط هر یک از دول متعاقد در هر موقعی بعد از انقضای مدت پنج سال از تاریخی که این کنوانسیون در مورد دولت مزبور بموقع اجراء گذارده می‌شود فسخ گردد .

۲ - فسخ آن باید بوسیله تذکاریه کتبی بعنوان سازمان انجام گرفته و باید تذکاریه‌ای را که بدین طریق واصل گردیده و تاریخ وصول آنرا بکلیه دول متعاقد اطلاع دهد .

۳ - فسخ مزبور در ظرف مدت یک سال بعد از وصول آن توسط سازمان یا هر مدت بیشتری که ممکن است در تذکاریه قید شده باشد بموقع اجراء گذارده شود .

ماده ۳۱ - تعلیق

۱ - در موارد جنگ یا اوضاع و احوال استثنائی که بمنافع حیاتی دولتی خلل وارد می‌آورد و آن دولت یکی از دول متعاقد باشد دولت مزبور می‌تواند اثر اجرائی کلیه یا هر قسمتی از این کنوانسیون را معلق نماید . دولتی که از این حق استفاده مینماید بلافاصله اختاریه‌ای دایر به تعلیق آن بسازمان ارسال خواهد داشت .

۲ - چنین تصمیمی سایر دولتهای متعاقد را از حق نظارتی که بموجب

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶)
مفاد کنوانسیون حاضر بر کشتی‌های دولتی که از این حق استفاده کرده‌اند محروم
نخواهند نمود.

در صورتیکه کشتی‌ها در بندر این دولت لنگر انداخته باشند.

۳ - دولتی که این کنوانسیون را بحالت تعلیق در آورده است میتواند در
هر موقعی باین تعلیق پایان دهد و مراتب را بلافاصله با اطلاع سازمان برساند.
۴ - سازمان باید تعلیق یا پایان یافتن تعلیق را طبق این ماده بکلیه دول متعاقد
اعلام دارد.

ماده ۳۲ - سرزمین‌ها

۱ - الف - در مواردی که سازمان ملل متحد مقام صلاحیت‌دار برای اداره
امور سرزمینی بوده یا هر دولت متعاهدی که مسئول روابط بین‌المللی سرزمین
مزبور باشد باید هر چه زودتر ممکن کوشش کند که با سرزمین مزبور از لحاظ تسری
این کنوانسیون به سرزمین مزبور مذاکره کرده و در هر موقعی بوسیله اختاریه
کتبی میتواند به سازمان اعلام دارد که این کنوانسیون باید شامل سرزمین
مزبور گردد.

ب - این کنوانسیون از تاریخ وصول اختاریه یا از هر تاریخ دیگری که
ممکن است در اختاریه قید شده باشد شامل سرزمین مذکور میگردد.

۲ - الف - سازمان ملل متحد یا هر دولت متعاهدی که بر طبق فقره الف بند
(۱) این ماده اعلامیه داده است در هر موقعی پس از انقضاء مدت پنجسال از
تاریخی که این کنوانسیون شامل آن سرزمین گردیده است میتواند بوسیله اختاریه
کتبی بسازمان اعلام دارد که این کنوانسیون از تاریخی که در اعلامیه ذکر شده
است دیگر شامل این سرزمین نخواهد بود.

ب - این کنوانسیون باید یک سال پس از تاریخ وصول اعلامیه سازمان یا هر مدت بیشتری که ممکن است در آن اعلامیه قید شده باشد دیگر شامل سرزمین مذکور در اعلامیه نگردد .

۳ - سازمان باید شمول این کنوانسیون را نسبت به هر سرزمینی که طبق بند (۱) این ماده بکلیه دول متعاقد اطلاع داده و همچنین پایان دادن به گسترش آن طبق مفاد بند ۲ را اطلاع داده و در هر موردی تاریخی که این کنوانسیون لازم‌الاجرا شده و یا ملغی گردیده است بدول مزبور اطلاع دهد .

ماده ۳۳ - ثبت

۱ - این کنوانسیون بسازمان سپرده خواهد شد و دبیر کل سازمان باید رونوشت گواهی شده آنرا برای کلیه دول امضاء کننده و دولت‌هایی که باین کنوانسیون ملحق میشوند ارسال دارد .

۲ - بمحض لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون سازمان باید آنرا طبق ماده ۱۰۲ منشور سازمان ملل متحد به ثبت برساند .

ماده ۳۴ - این کنوانسیون در یک نسخه بزبانهای انگلیسی و فرانسه تنظیم گردیده و هر دو متن متساویاً معتبر میباشند . ترجمه رسمی آن بزبانهای روسی و اسپانیولی باید تهیه شده و با اصل نسخه امضاء شده نزد سازمان سپرده شود . بنابراین فوق امضاء کنندگان زیر که از طرف دولت‌های متبوعه خود برای این منظور مجاز شناخته شده‌اند این کنوانسیون را امضاء نمودند .

لندن بتاريخ پنجم آوریل ۱۹۶۶ صادر گردید .

سند نهائی کنفرانس بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی ۱۹۶۶

۱ - باتوجه باینکه مقررات موافقتنامه بین‌المللی برای بحداقل رساندن قسمت خارج از آب بدنه کشتیهائی (Freeboard) که مورد استفاده مسافرتیهای بین‌المللی هستند مهمترین معاضدت برای ایمنی جان اشخاص و اموال در دریا میباشد بموجب دعوت سازمان مشورتی دریانوردی بین دول کنفرانس بمنظور تهیه يك قرارداد بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی از سوم مارس الی ۵ آوریل ۱۹۶۶ در لندن تشکیل گردید .

۲ - دولت‌های کشورهای ذیل توسط نمایندگان خود در کنفرانس حضور

داشتند :

آرژانتین	جمهوری دومینیکن
ایتالیا	نوروژ
استرالیا	جمهوری آلمان فدرال
آیوری کوست	پاکستان
بلژیک	فنلاند
ژاپن	پاناما
برزیل	فرانسه
کویت	پرو
بلغارستان	غنا

لیبریا	فیلیپین
کانادا	یونان
جمهوری مالاگاس	جمهوری توده لهستان
چین	هندوراس
مالتا	جمهوری کره
کلمبیا	ایسلند
هلند	رومانی
چکوسلواکی	هند
زلاند جدید	سن مارینو
دانمارک	ایرلند
نیکاراگوآ	افریقای جنوبی
اسرائیل	
اسپانیا	جمهوری اتحاد عرب
سوئد	کشور پادشاهی بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی
سوئیس	ایالات متحده امریکا
تیری نیدادو تو باگو	ونزوئلا
تونس	یوگوسلاوی
اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی	

۳ - دولت‌های کشورهای ذیل نیز توسط نمایندگان خود در کنفرانس

ناظر بودند :

هنگری

کامرون

کنگو (جمهوری دمکراتیک) ایران

کوبا ترکیه

هولی‌سی اوروگوئه

۴ - سازمان‌های بین دول ذیل نیز بوسیله نمایندگان خود در کنفرانس حضور داشتند :

سازمان ملل متحد .

سازمان کشاورزی و مواد غذایی ملل متحد .

۵ - سازمان غیردولتی ذیل توسط نماینده خود در کنفرانس حاضر بود :

اطاق بین‌المللی حمل و نقل دریائی .

۶- آقای گیل‌مور جنکینز (از انگلستان) بسمت رئیس کنفرانس انتخاب گردید.

۷- آقایان آدمیرال رولاند (از ایالات متحده امریکا) - الف . س .

کولسینچنکو (از اتحاد جماهیر شوروی) - اویاما (از ژاپن) و آقای د. ه. ژ. مارکو (از آرژانتین) بسمت معاونین کنفرانس برگزیده شدند .

۸ - دبیر کل کنفرانس آقای جین رولیه (دبیر کل سازمان مشورتی دریانوردی

بین دول) و معاون ایشان در کنفرانس آقای و . دگو (معاون دبیر کل سازمان)

بودند . دبیر اجرایی کنفرانس نیز آقای و . نادانیسکی (رئیس قسمت ساختمان

کشتی دبیرخانه سازمان) بود .

۹ - کنفرانس جهت اجرای کارها پنج کمیته بوجود آورد :

کمیته عمومی

رئیس: آقای دکتر ناجندر اسنیک (از هندوستان)

معاون: آقای م. فیلا (از لهستان)

کمیته فنی :

رئیس : پرفسور پروهاسکا (از دانمارک)
معاونین : آقای ل. اسپینلی (از ایتالیا) و
آقای د.ر. موری اسمیت (از انگلستان)

کمیته منطقه‌ای

رئیس : آقای ژ. کگینه (از فرانسه)
معاون : کاپیتان ه. روگ (زلاند جدید)

کمیته طرحها

رئیس : آقای ر. بالموور (از انگلستان)
معاون : آقای م. آلمن (از چکوسلواکی)

کمیته اعتبارات

رئیس : فرمانده ر. پیتو (از پرو)

۱۰- اسناد و مدارک کنفرانس که اساس مذاکرات آن بود شامل دو موضوع انتخابی از يك قرارداد بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی و ضمیمه آن بود که توسط دولت ایالات متحده امریکا و اتحاد جماهیر شوروی همراه با بسیاری از پیشنهادات کشورهای دیگر برای تجدید نظر در موضوعات آنها ارائه گردید.

بعنوان نتیجه مشاورات آنها بطوریکه در یادداشتها و گزارشهای کمیته‌ها و در یادداشتهای جاسات مقدماتی ثبت شده کنفرانس قرارداد بین‌المللی خطوط

قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶)

بارگیری کشتی - ۱۹۶۶ را که متن آن ضمیمه سند نهائی است آماده و مفتوح و برای امضاء در دسترس قرار داد .

۱۲- کنفرانس توصیه‌های ناشی از مشاورات آنها را نیز که ضمیمه سند نهائی است پذیرفت .

۱۳- متن سند نهائی که در یک نسخه اصلی بزبان انگلیسی - فرانسه - روسی و اسپانیائی ضمیمه قرارداد بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی ۱۹۶۶ و توصیه‌های کنفرانس که بزبانهای انگلیسی و فرانسه است میباشد در اختیار سازمان مشورتی دریانوردی بین دول‌گذارده خواهد شد .

ترجمه‌های رسمی قرارداد و توصیه‌های ضمیمه نیز بزبانهای روسی و اسپانیائی تهیه و همراه سند نهائی در اختیار گذارده خواهد شد . دبیر کل سازمان و نوشت گواهی شده سند مزبور و ترجمه‌های رسمی قرارداد و توصیه‌ها را پس از آماده شدن جهت هر یک از دولتهائی که در این کنفرانس حضور داشتند ارسال خواهد داشت .

از نظر گواهی مراتب فوق امضاء کنندگان ذیل سند نهائی را امضاء نموده‌اند در روز پنجم آوریل یکهزار و نهصد و شصت و شش در لندن انجام شد .

کنوانسیون فوق مشتمل بر سی و سه ماده و یک سند نهائی کنفرانس منضم بلائحه قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون بین‌المللی خطوط بارگیری کشتی (۱۹۶۶) میباشد .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف‌امامی

قانون الحاق يك تبصره بماده اول قانون راجع

باطبای خارجی مصوب ۱۳۱۲/۶/۸

مصوب ۱۳۵۲/۵/۸

ماده ۱۹ احده - تبصره زیر بماده اول قانون راجع باطبای خارجی مصوب
شهریور ماه ۱۳۱۲ الحاق میگردد :

تبصره - اشتغال پزشکان اتباع خارجه در روستاها و نقاطیکه فاقد
دانشکده پزشکی است مشمول شرط مقرر در قسمت آخر این ماده نمی باشد .
قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه
روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۱۲ در جلسه فوق العاده روز دوشنبه هشتم مرداد ماه
یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون صندوق ضمانت صادرات ایران

مصوب ۹/۵/۱۳۵۲

ماده ۱ - بمنظور توسعه و افزایش صادرات کشور و حفظ حقوق صادر کنندگان در مقابل خطرات مالی که معمولاً شرکتهای بیمه تجارتي آنها را بیمه نمیکند همچنین تضمین اعتباراتی که بمصرف صدور اینگونه کالا و خدمات میرسد صندوق ضمانت صادرات ایران که در این قانون صندوق نامیده میشود تأسیس میگردد .

ماده ۲ - صندوق بصورت شرکت سهامی اداره میگردد و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی بوده و وابسته بوزارت اقتصاد است و برطبق مقررات این قانون و قانون تجارت و مقررات مربوط بشرکتهای دولتی اداره خواهد شد .

ماده ۳ - سرمایه صندوق مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال (دویست میلیون ریال) است که بدویست سهم يك میلیون ریالی با نام تقسیم میشود و تمام آن متعلق بدولت و غیر قابل انتقال میباشد . سرمایه مذکور از محل اعتبارات عمرانی کشور تأمین و پرداخت میشود .

افزایش سرمایه صندوق تابع مقررات اساسنامه آن خواهد بود .

تبصره- هرگاه درآمدهای حاصل برای پرداخت خسارتهای کافی نباشد درده سال

اول فعالیت صندوق کسری مربوط در هر سال پس از کسر اندوخته‌های سال‌های قبل در بودجه کل کشور منظور میگردد .

۴۵۱۰ - بودجه سالانه صندوق پس از تأیید شورای عالی بتصویب مجمع عمومی صندوق خواهد رسید .

ترتیب تخصیص سود ویژه و میزانی که بنام اندوخته احتیاطی بساید منظور شود در اساسنامه صندوق تعیین خواهد شد .

۵۵۱۰ - صندوق میتواند برای رفع احتیاجات خود از مؤسسات اعتباری داخلی با تأیید شورای عالی و تصویب مجمع عمومی وام دریافت دارد .

۶۵۱۰ - صندوق دارای ارکان زیر خواهد بود :

الف - مجمع عمومی : نمایندگی سهام دولت در مجمع عمومی بعهد وزیر اقتصاد و وزیر دارائی و یک نفر دیگر از وزیران خواهد بود که از طرف هیئت وزیران انتخاب میشود . ریاست مجمع با وزیر اقتصاد است .

ب - شورای عالی : اعضاء شورای عالی صندوق از دوازده نفر اشخاص زیر تشکیل میگردد :

۱- وزیر اقتصاد و درغیاب او معاون کل .

۲- رئیس کل بیمه مرکزی ایران .

۳- معاون بازرگانی وزارت اقتصاد .

۴- معاون وزارت دارائی .

۵- معاون وزارت امور خارجه .

۶- معاون سازمان برنامه و بودجه .

۷- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و در غیاب او یکی از نواب رئیس .

۸- قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران .

۹- مدیر عامل کانون بانکها .

۱۰- رئیس کل مرکز توسعه صادرات ایران .

۱۱- یکنفر کارشناس امور بیمه بانتهخاب وزیر اقتصاد .

۱۲- یکنفر کارشناس امور بازرگانی بانتهخاب وزیر اقتصاد .

وزیر اقتصاد و در غیبت او معاون کل ریاست شورای عالی را خواهد داشت .

ج- مدیر عامل: مدیر عامل صندوق که مسئول اداره امور اجرایی صندوق میباشد پیشنهاد وزیر اقتصاد و تصویب مجمع عمومی برای مدت سه سال انتخاب میشود و انتخاب مجدد او بلامانع است .

د- حسابرس (بازرس): صندوق دارای یکنفر حسابرس (بازرس) میباشد که به پیشنهاد وزیر دارایی و با تصویب مجمع عمومی صندوق برای مدت یکسال انتخاب میشود و انتخاب مجدد او بلامانع است .

ماده ۷- صندوق مطالبات صادر کنندگان را از خریداران کالاها و خدمات صادراتی در مقابل خطرات ناشی از امور زیر و برترتیب و تاملزانی که در آئین نامه مربوط مشخص میگردد ، تضمین میکند مشروط بر اینکه ناشی از عدم انجام تعهدات صادر کننده نباشد .

۱- ورشکستگی و یا اعسار خریدار .

۲- استنکاف خریدار از قبول خدمات یا کالاهای صادر شده .

- ۳- خودداری خریدار از پرداخت برات در سررسید .
  - ۴- عدم پرداخت بهای کالا یا خدمات در سررسیده مربوط .
  - ۵- اعمال سیاست محدودیتهای وارداتی و ارزی در کشور خریدار .
  - ۶- وقوع جنگ یا حالت جنگ .
  - ۷- تیره شدن روابط و یا قطع رابطه سیاسی با کشور خریدار ، بنحوی که نتیجتاً صادرکننده موفق بدریافت مطالبات خود در سررسید نگردد .
  - ۸- اعمال سیاستهای اقتصادی که موجب مسدود شدن مطالبات صادر کنندگان گردد .
  - ۹- سلب مالکیت از خریدار کالا یا خدمات در خارج از کشور بر اثر ملی شدن یا مصادره اموال بنحوی که صادر کننده موفق بدریافت مطالبات خود نگردد .
  - ۱۰- سایر حوادثی که معمولاً توسط شرکتهای بیمه ، بیمه نمیشود .
- ماده ۸-** حدود وظایف و اختیارات ارکان صندوق تابع مقررات این قانون و اساسنامه صندوق است که ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تأیید مجمع عمومی برای تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین تقدیم خواهد گردید .
- در مورد تغییر در اساسنامه صندوق نیز بترتیب فوق عمل خواهد شد .
- ماده ۹-** صندوق در مقابل انجام خدمات مذکور در ماده ۷ کار مزد دریافت میدارد ، کار مزد موضوع این قانون و هزینه های دیگری که برای اجرای آن لازم است طبق تعرفه ایست که پس از تأیید شورای عالی صندوق بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

ماده ۱۰۵ - تصویب آئین نامه های اجرائی صندوق با رعایت مقررات مربوط با مراجعی است که در اساسنامه صندوق پیش بینی می گردد .

قانون فوق مشتمل برده ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه فوق العاده روز شنبه ۳۰/۴/۱۳۵۲ ، در جلسه فوق العاده روز سه شنبه نهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو تصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون الحاق يك تبصره به بند (د) اصلاحی
ماده ۵۸ قانون استخدام نیروهای مسلح
شاهنشاهی مصوب ۳۱/۳/۵۰

مصوب ۱۳۵۲/۵/۹

ماده واحده - تبصره زیر به بند (د) اصلاحی ماده ۵۸ قانون استخدام
نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب ۳۱/۳/۱۳۵۰ الحاق میشود .

تبصره - حقوق ماهانه دانشجویانیکه در دانشکده های افسری بمنظور
خدمت در ارتش شاهنشاهی تحصیل مینمایند از تاریخ اول مهرماه سال ۱۳۵۱
بشرح زیر قابل پرداخت خواهد بود :

الف - در سال یکم معادل دو برابر حقوق مبنی .

ب - در سال دوم معادل دو برابر و یک چهارم حقوق مبنی .

ج - در سال سوم معادل دو برابر و یک دوم حقوق مبنی .

منظور از حقوق مبنی مذکور در این قانون مبنای مندرج در ماده ۵۳ قانون
استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی بانغییرات بعدی آن میباشد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره پس از تصویب مجلس سنا در
جلسه فوق العاده روز شنبه ۳۰/۴/۱۳۵۲، در جلسه فوق العاده روز سه شنبه نهم مرداد
ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون اصلاح قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه بافسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی

مصوب ۱۳۵۲/۵/۹

ماده ۱۹ احده - قانون اجازه پرداخت مزایای ویژه بافسران و درجه داران ارتش شاهنشاهی مصوب آذرماه ۱۳۵۰ بشرح زیر اصلاح میگردد :

بوزارت جنگ اجازه داده میشود از تاریخ یکم مهرماه یکهزار و سیصد و پنجاه مزایای ویژه ای برحسب نوع و محل خدمت و سختی کار بافسران و درجه داران و دانش آموزان رشته های تخصصی ارتش شاهنشاهی برابر آئین نامه هائی که از طرف وزارت جنگ تنظیم و بتصویب کمیسیونهای بودجه و نظام مجلس شورای ملی و کمیسیونهای بودجه و جنگ مجلس سنا خواهد رسید پردازد .

اجرای این قانون مانع پرداخت مزایای موضوع ماده ۶۰ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی طبق مقررات مربوط نخواهد بود .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه فوق العاده روز شنبه ۳۰/۴/۱۳۵۲ ، در جلسه فوق العاده روز سه شنبه نهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

آئین نامه اجرائی قانون تقسیم عرصه و اعیان باغات مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بین مالکان و زارعان مربوط

مصوب ۱۳۵۲/۵/۲۰ کمیسیون تعاون و امور روستاهای ساجسین

۱۵۵۱ - مالکان باغات و بیشه های موضوع قانون تقسیم عرصه و اعیان باغات مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بین مالکان و زارعان مربوط (مصوب ۵۱/۹/۱۹) که در ظرف مهلت مقرر در قانون مذکور جهت تقسیم و افراز عرصه و اعیان باغات به نسبت حقوق مربوط و یا خرید و فروش حقوق یکدیگر بنحوی که مورد توافق و تراضی طرفین قرار گیرد رأساً با تنظیم سند رسمی اقدام نموده و مراتب را با ارسال رونوشت سند تنظیمی بداره تعاون و امور روستاهای شهرستان مربوط در قبال اخذ رسید کتبی اعلام نموده اند موظفند ظرف مهلتی که وسیله وزارت تعاون و امور روستاهای برای هر یک از مناطق مختلف کشور تعیین و مراتب دوبار و هر بار بفاصله پانزده روز وسیله جراید کثیرالانتشار و رادیو آگهی خواهد شد با مراجعه بدارات تعاون و امور روستاهای شهرستان مربوط اظهار نامه هائی را که در دسترس آنان گذارده میشود تکمیل و به انضمام رونوشت مدارک مالکیت خود بدارات مزبور تسلیم و رسید کتبی دریافت دارند .

تبصره - در مواردیکه مالکان ظرف مهلت مقرر فوق، اظهارنامه و مدارک ضمیمه آنرا تسلیم نکرده یا در اظهارنامه مشخصات لازم را صریحاً قید ننمایند کارشناسان بانک تعاون کشاورزی ایران با توجه باظهار نظر معتمدین و خبرگان محلی و زارعان ذیربط نسبت به تعیین حقوق قانونی مالکان اقدام خواهند کرد.

ماده ۲۵ - ارزش حقوق قانونی مالکان مشمول این آئین نامه در هر منطقه وسیله کارشناسان معرفی شده از طرف بانک تعاون کشاورزی ایران تعیین و با قساطر مساوی ده ساله با بهره ۶٪ وسیله زارعان مربوط پرداخت خواهد شد. تاریخ سررسید اولین قسط یکسال پس از تاریخ تنظیم سند میباشد.

تبصره ۱ - حقوق قانونی مالکان مشمول این آئین نامه وسیله کارشناسان معرفی شده از طرف بانک تعاون کشاورزی ایران با توجه بمراتب زیر و اظهار نظر خبرگان و معتمدین محلی و طرفین معامله ارزیابی خواهد شد:

الف - در باغاتی که عرصه کلا متعلق بمالک و اعیان کلا متعلق بزراع میباشد ارزش عرصه با توجه بارزش آن در تاریخ ۱۳۴۳/۵/۳ (تاریخ تصویب آئین نامه اصلاحات ارضی مصوب کمیسیون خاص مشترک مجلسین) ارزیابی خواهد شد.

ب - در باغاتی که زارعان و مالکان در اعیان شرکت دارند، بهای تمام عرصه باغ با رعایت مفاد بند الف و ارزش اعیان سهمی مالک با توجه به حق السعی زارعان مربوط در مورد ایجاد این قبیل اعیانی ها تعیین خواهد شد.

تبصره ۲ - هزینه کارشناسی موضوع ماده ۲ این قانون طبق تعرفه بانک تعاون کشاورزی ایران و به نسبت ارزش حقوق هر یک از طرفین (زارع و مالک) وصول خواهد شد .

تبصره ۳ - در صورتیکه زارعان خریدار ارزش حقوق قانونی مالکان را نقداً یا در مدت کمتر از ده سال پردازند از پرداخت بقیه بهره نسبت باقساط باقی مانده معاف خواهند شد . در صورتیکه زارعان مشمول این آئین نامه سه ماه از تاریخ سررسید اقساط از پرداخت وجوه اقساطی مربوط ببهای ملك خودداری کنند ، مالك یا مالکان میتوانند مبلغ اسمی قبوض اقساطی خود از بابت بهای ملك را با پرداخت کارمزد وصول (طبق تعرفه عمومی معاملات بانک تعاون کشاورزی ایران) و ظهر نویسی قبوض و تسلیم آن ببانک مذکور نقداً از بانک تعاون کشاورزی ایران دریافت دارند .

تبصره ۴ - عرصه و اعیان باغ مورد خرید تا پرداخت تمام اقساط بهای ملك در رهن فروشنده یا بانک تعاون کشاورزی ایران (در مواردیکه اقساط وسیله بانک پرداخت میشود) باقی خواهد ماند .

ماده ۳ - در مناطقی که حقوق قانونی مالکان بر اساس مقررات پیش بینی شده در این آئین نامه تعیین و وسیله کارشناس مربوط رسماً با ادارات تعاون و امور روستاهای منطقه اعلام میشود . ادارات تعاون و امور روستاها اطلاعات لازم را با تنظیم فرمهای ، خصوصاً جهت تنظیم سند انتقال عرصه و اعیان بدفاتر اسناد رسمی و جهت امضاء اسناد و قبوض و دفاتر مربوط بمالکان و زارعان ذینفع اعلام خواهد کرد .

تبصره ۵- در صورتیکه مالکان و زارعان مزبور ظرف دو ماه نسبت به امضای اسناد و دفاتر و قبوض مربوط بانتمثال ملک اقدام نکنند، نماینده وزارت تعاون و امور روستاها بقائم مقامی آنان اسناد و دفاتر و قبوض مربوط را امضاء خواهد کرد. و جوه و قبوض مربوط باین قبیل انتقالات بصندوق ثبت سپرده میشود تا بامراجعه ذینفع بوی تسلیم گردد.

ماده ۴۵۱- نسبت بانتمثال باغات مجهول المالك و تقاضای ثبت نشده پس از تعیین تکلیف مالکیت باغ از طرف مراجع صلاحیتدار طبق مقررات این آئیننامه اقدام خواهد شد.

تبصره ۱- نسبت بیباغاتی که ثبت آنها مورد اعتراض قرار گرفته و همچنین باغاتی که از طرف مراجع قانونی توقیف یا تأمین شده، متقاضی ثبت یا نماینده قانونی یا قائم مقام او در اجرای مقررات این آئیننامه طرف معامله خواهد بود، ولی قبوض و جوه مربوط بتناسب مورد اعتراض بصندوق ثبت سپرده میشود تا پس از تعیین تکلیف از طرف مراجع قانونی بذیحق تسلیم شود.

تبصره ۲- ادارات ثبت تمام یا قسمتی از قبوض و جوه تودیع شده را در مورد باغات توقیف یا تأمین شده با اخذ تأمین کافی و درباره باغات مورد اعتراض به نسبت مورد اعتراض با قبول ضامن شخصی معتبر بذینفع تسلیم خواهند کرد.

ماده ۵- کلیه معاملات و عملیات ثبتی مربوط با اجرای قانون تقسیم عرصه و اعیان باغات مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بین مالکان

آئین نامه اجرائی قانون تقسیم عرصه و اعیان باغات مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی

و زارعان مربوط ، از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض و حق الثبت و هزینه مقدماتی و حق تمبر و بهای اوراق معاف است .

پرداخت حق التحریر دفاتر اسناد رسمی بالمنصفه بعهده طرفین معامله است و سهم مالك مستنكف از طرف زارعین پرداخت و از اولین قسط ثمن معامله کسر خواهد شد .

۶۵۵۱ - سایر مواردیکه در این آئین نامه صراحتاً و بطور خاص تعیین تکلیف نشده تابع قوانین و مقررات اصلاحات ارضی خواهد بود .

آئین نامه فوق مشتمل بر شش ماده و هشت تبصره باستناد قانون تقسیم عرصه و اعیان باغات مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بین مالکان و زارعان مربوط پس از تصویب کمیسیون تعاون و امور روستا های مجلس سنا در تاریخ روز یکشنبه ۱۰/۴/۱۳۵۲ ، در جلسه روز چهارشنبه دهم امرداد ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو به تصویب کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلس شورایی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی

قانون معاهده راجع به آب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان

مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۰

ماده ۱۹ احده - معاهده راجع به آب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان مشتمل بر یک مقدمه و دوازده ماده و دو پروتکل ضمیمه که در تاریخ بیست و دوم اسفندماه ۱۳۵۱ برابر سیزدهم مارس ۱۹۷۳ در کابل بامضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن معاهده نامه ضمیمه پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۲۶ در جلسه فوق العاده روز چهارشنبه دهم مردادماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

معاهده

بین ایران و افغانستان

راجع به آب رود هیرمند (هلمند)

دولتین ایران و افغانستان با آرزو مندی رفع دائمی کلیه اسباب اختلاف در مورد آب رود هیرمند (هلمند) و بمنظور (بسایقه) حفظ روابط حسنه بین المللی و احساسات ناشی از برادری و همسایگی تصمیم گرفتند معاهده ای را باین منظور منعقد نمایند و نمایندگان ذیصلاح خویش را اقرار ذیل تعیین کردند .

از جانب ایران :

امیر عباس هویدا نخست وزیر ایران .

از جانب افغانستان :

محمد موسی شفیع صدر اعظم افغانستان .

و هر دو نماینده اعتبارنامه های خویش را بیکدیگر ارائه نموده و آنرا صحیح و معتبر شناختند و بمواد آتی موافقت نمودند .

ماده اول - در این معاهده اصطلاحات ذیل معانی آتی را دارند :

الف - ۱۱ دی (۱۱ دمرغومی) - ۱۱ جدی مطابق اول جنوری - ۱۲ بهمن

(۱۲ دسلوآغی) ۱۲ دلو مطابق اول فبروری ۱۰ اسفند (۱۰ دکب) - ۱۰ حوت

مطابق اول مارچ ۱۲ فروردین (۱۲ دوری) - ۱۲ حمل مطابق اول اپریل ۱۱
اردیبهشت (۱۱ دغویی) - ۱۱ ثور مطابق اول می ۱۱ خرداد (۱۱ دغبرگولی) -
۱۱ جوزا مطابق اول جون ۱۰ تیر (۱۰ دچنگانبن) - ۱۰ سرطان مطابق اول
جولای ۱۰ مرداد (۱۰ دزمری) - ۱۰ اسد مطابق اول اگست ۱۰ شهریور (۱۰
دوزی) - ۱۰ سنبله مطابق اول سپتمبر ۹ مهر (۹ دتله) - ۹ میزان مطابق اول
اکتوبر ۱۰ آبان (۱۰ دلرم) - ۱۰ عقرب مطابق اول نوامبر ۱۰ آذر (۱۰ دلیندی)
۱۰ قوس مطابق اول دسمبر میباشد .

در سالهای کبیسه تفاوت یکروز بموجب تقویم هجری شمسی رعایت
میشود .

ب- يك «سال آب» مدتی است از اول اکتوبر الی ختم سپتمبر سال
مابعد .

ج- يك «سال نورمال آب» عبارت از سالی است که مجموع جریان
آب از اول اکتبر تا ختم سپتمبر سال مابعد در موضع دستگاه آب شناسی دهرآود
بررود هیرمند (هلمند) بالاتر از مدخل بند کجکی چهار میلیون و پانصد (پنجصد)
و نود هزار ایکرفیت (۴۵۹۰۰۰۰ ایکرفیت) (۵۶۶۱/۷۱۵ میلیون متر مکعب)
اندازه گیری و محاسبه شده است . مقادیر جریان ماهانه سال نورمال در
پروتوکول شماره يك منضمه این معاهده ذکر گردیده است .

د - دستگاه آب شناسی دهرآود صرفاً بعنوان (محضابحیث) شاخص
محاسبه جریان - باین منظور که آیا آن جریان يك سال نورمال را تشکیل میدهد
یا نمیدهد (نی) - شناخته شده است .

ماده دوم - مجموع مقدار آبی که از رود هیرمند (هلمند) در سال نورمال آب و یا سال مافوق نورمال آب از طرف افغانستان بایران تحویل داده میشود منحصر است بمتوسط (اوسط) جریان ۲۲ متر مکعب در ثانیه طبق جدول شماره ده «راپور کمیسیون دلتای هلمند» مورخ ۲۸ فبروری ۱۹۵۱ مطابق تقسیمات ماهانه ای که در ستون ۲ جدول مندرج ماده سوم این معاهده ذکر شده و یک مقدار اضافی متوسط (اوسط) جریان ۴ متر مکعب در ثانیه متناسب به تقسیمات ماهانه مشمول ستون ۲ که در ستون ۳ جدول مندرج در ماده سوم توضیح گردیده و بسایقه حسن نیت و علائق برادرانه از طرف افغانستان بایران تحویل داده میشود.

ماده سوم - الف - در ظرف ماههای سال نورمال آب یا سال مافوق نورمال آب مقادیر معینه آب از رود هیرمند (هلمند) که در ماده دوم این معاهده تشریح و تعیین گردیده طبق ستون ۴ جدول آتی در بستر رود هیرمند (هلمند) در مواضع ذیل از طرف افغانستان بایران تحویل داده میشود.

قانون معاهده راجع بآب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان

۴	۳	۲	۱
تقسیمات متوسط (اوسط) جریان آب بمتر مکعب درثانیه باساس مجموع ستون ۲ و ۳ این جدول یعنی ۲۶ متر مکعب درثانیه	تقسیمات متوسط (اوسط) جریان آب بمتر مکعب درثانیه باساس ۴ متر مکعب درثانیه « حسن نیت»	تقسیمات متوسط (اوسط) جریان آب بمتر مکعب درثانیه باساس ۲۲ متر مکعب درثانیه- « کمیسیون دلتای هلمند»	ماه
۵/۰۰	۰/۷۷	۴/۲۳	اکتوبر
۱۲/۷۲	۱/۹۷	۱۰/۷۵	نوامبر
۲۳/۰۴	۳/۵۶	۱۹/۴۸	دسمبر
۳۴/۶۷	۵/۳۲	۲۹/۳۵	جنوری
۷۸/۱۶	۱۲/۰۴	۶۶/۱۲	فبروری
۷۳/۱۳	۱۱/۲۳	۶۱/۹۰	مارچ
۳۱/۱۱	۴/۸۱	۲۶/۳۰	اپریل
۹/۰۳	۱/۳۹	۷/۶۴	می
۱۹/۷۳	۳/۰۲	۱۶/۷۱	جون
۱۳/۷۲	۲/۱۱	۱۱/۶۱	جولای
۹/۳۷	۱/۴۴	۷/۹۳	اگست
۲/۳۲	۰/۳۴	۱/۹۸	سپتمبر

مواضع تحویلدهی قرار ذیل اند :

۱- در موضعی که خط سرحد رود سیستان را قطع میکند .

۲- در دو موضع دیگر بین پایه سرحدی پنجاه و یک و پنجاه و دو که در خیال مدت سه ماه بعد از انفاذ این معاهده توسط کمیساران طرفین با تثبیت فاصله و سمت هر یک از آن دو موضع از یکی از پایه های سرحدی مذکور در جایی که خط سرحد در بستر رود هیرمند (هلمند) واقع گردیده تعیین میگردد .

تعیین آن دو موضع بعد از تصویب دولتین (حکومتین) نافذ شده میشود .

ب- طرفین در موضعی که در فقره الف این ماده تذکار یافته تأسیسات مشترک و مناسب که شرائط آن مورد قبول طرفین باشد احداث (اعمار) و آلات لازمه در آن نصب مینمایند تا مقادیر معینه آب مندرج مواد این معاهده بصورت مؤثر و دقیق مطابق با احکام این معاهده اندازه گیری و تحویل شود .

ماده چهارم - در سالهایی که در اثر حوادث اقلیمی مقدار جریان آب از سال نورمال آب کمتر باشد و ارقام اندازه گیری دستگاه آب شناسی دهر اود جریان مربوط ب ماههای قبل ماه مورد بحث را نسبت ب ماههای مشابه سال نورمال آب مقدار کمتری نشان دهد ارقام مندرج در ستون ۴ جدول ماده سوم متناسبی که جریان واقعی ماههای مسا قبل همان سال آب (در این صورت جریان ماه مارچ مسا قبل الی ماه مورد بحث) ب ماههای مشابه يك سال نورمال آب دارد برای ماههای آینده همان سال آب تعدیل مییابد و مقادیر تعدیل شده در مواضع مندرج ماده سوم بایران تحویل داده میشود .

هر گاه در ظرف یکی از ماههای آینده بعد از ماه مورد بحث دستگاه آب-

شناسی دهر اود مقدار آبی برابر یا منازاد بر آب ماه مشابه سال نورمال را نشان دهد آب ماه مورد بحث طبق ستون ۴ جدول ماده سوم تحویل میشوند .

ماده پنجم - افغانستان موافقت دارد اقدامی نکند که ایران را از حقا به آن از آب رود هیرمند (هلمند) که مطابق احکام مندرج مواد دوم و سوم و چهارم این معاهده تثبیت و محدود شده است بعضاً یا کلاً محروم سازد .
افغانستان با حفظ تمام حقوق بر باقی آب رود هیرمند (هلمند) هر طوری که خواسته باشد از آن استفاده می نماید و آن را بمصرف میرساند .

ایران هیچگونه ادعائی بر آب هیرمند (هلمند) بیشتر از مقادیری که طبق این معاهده تثبیت شده است ندارد - حتی اگر مقادیر آب بیشتر در دلتای سفلی هیرمند (هلمند) میسر هم باشد و مورد استفاده ایران هم بتواند قرار گیرد .

ماده ششم - افغانستان اقدامی نخواهد کرد که حقا به ایران برای زراعت بطور کلی نامناسب شود یا بمواد شیمیائی حاصله از فاضل آب صنایع بحدی آلوده شود که با آخرین روشهای فنی معمول قابل تصفیه نبوده استعمال آب برای ضروریات مدنی ناممکن و مضر گردد .

ماده هفتم - هر نوع ابنیه فنی مشترك که احداث (اعمار) آن بمنظور استحکام بستر رود در مواضعی که خط سرحد در بستر رود هیرمند (هلمند) واقع گردیده لازم دیده شود بعد از موافقت طرفین بر شرائط و مشخصات آن میتواند احداث گردد .

ماده هشتم - هر يك از طرفین یکنفر کمیسار و یکنفر معاون کمیسار از بین اتباع خود تعیین خواهد نمود تا در اجرای احکام این معاهده از جانب دولت

خود نمایندگی کند. حوزه صلاحیت و وظایف این کمیسارها در پروتو کول شماره يك ضمیمه این معاهده تعیین گردیده است.

ماده نهم - در صورت بروز اختلاف در تعبیر یا اجرای (تطبیق) مواد این معاهده طرفین اولاً از طریق مذاکرات دیپلماتیک - ثانیاً از طریق صرف مساعی جمیله مرجع ثالث برای حل اختلاف سعی خواهند کرد و در حالی که این دو مرتبه ب نتیجه نرسد اختلاف مذکور بر اساس مورد مندرج در پروتو کول شماره ۲ ضمیمه این معاهده بحکمیت محول میشود.

ماده دهم - ایران و افغانستان قبول دارند که این معاهده بیانگر (ممثل) موافقت کامل و دائمی دولتین میباشد و احکام این معاهده صرفاً (محض) در داخل حدود محتویات آن اعتبار دارد و تابع هیچ (يك) اصل (پرنسیب) یا سابقه (پرسندت) موجود یا آینده نمیشد.

ماده یازدهم - هرگاه خشکسال مدهش یا بروز فورس مازور (حالات مجبره) رسیدن آب را به دلتای هیرمند (هلمند) موقتاً ناممکن سازد کمیساران طرفین فوراً بمشوره پرداخته طرح (پلان) عاجل لازمه را بمنظور رفع مشکلات وارده یا تخفیف آن تهیه و بدولتین (حکومتین) مربوطه خویش پیشنهاد مینمایند.

ماده دوازدهم - این معاهده از تاریخی نافذ میگردد که اسناد مصدقه پس از طی مراحل قانونی آن بین دولتین مبادله شود.

این معاهده بزبان های فارسی (دری) - پشتو (پستو) و انگلیسی هر يك در

قانون معاهده راجع بآب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان

دو نسخه تنظیم گردیده و دارای اعتبار مساوی میباشند در موقع صرف مساعی
جمیله مرجع ثالث و رجوع بحکمیت بمتن انگلیسی مراجعه میشود .
در شهر کابل بتاريخ بیست و دوم اسفند (حوت) ۱۳۵۱ هجری شمسی مطابق
سیزدهم مارس ۱۹۷۳ میلادی امضاء و منعقد گردید .

از جانب افغانستان

محمد موسی شفیق

صدر اعظم افغانستان

از جانب ایران

امیر عباس هویدا

نخست وزیر ایران

پروتوکول شماره یک

درباره صلاحیت و وظائف کمیساران ضمیمه معاهده ایران و افغانستان

راجع به آب رود هیرمند (هلمند)

ماده اول - مقصد از معاهده در این پروتوکول معاهده ایران و افغانستان راجع به آب رود هیرمند (هلمند) که بتاريخ ۲۲ اسفند ۱۳۵۱ بین دولتین پامضاء رسیده میباشد .

ماده دوم - هر يك از طرفین معاهده از اتباع خود یکنفر کمیسار و یکنفر معاون کمیسار تعیین مینماید . کمیسار و معاون وی در اجرای (تطبیق) احکام معاهده راجع بتحویل آن مقدار از آب هیرمند (هلمند) بایران که در معاهده تعیین گردیده از دولت (حکومت) خود نمایندگی میکند .

ماده سوم - الف - کمیسارها از بین مأمورین عالیرتبه منصوب میشوند .
ب - هر يك از کمیساران میتواند در اجرای وظایف خویش از خدمات دو نفر مشاور که از تبعه مملکت خودش باشد استفاده نماید .

ج - تأمین هزینه (مصارف) کمیساران - معاونین و مشاورین بعهده دولتهای (حکومات) متبوعه شان میباشد .

ماده چهارم - کمیساران در کلیه مسائل ناشی از اجرای این پروتوکول نماینده دولت خود میباشدند و در امور مربوط باین پروتوکول بین دولتین بعنوان (بحیث مأمورین ارتباط اجرای وظیفه می نمایند) .

ماده پنجم - در سالهاییکه بر حسب شرح ماده چهارم معاهده مقدار جریان آب کمتر از سال نورمال آب باشد و کمیسار جناب ایرانی راجع بجریان آب بالاتر از مدخل بند کجکی بر رود هیرمند (هلمند) در دستگاه آب-شناسی دهر او دطالب معلومات گردد جانب افغانی ارقام مربوطه را که توسط آن دستگاه ثبت شده است بدسترس وی میگذارد. در اثر تقاضای کمیسار ایرانی کمیسار افغانی راپور ماهانه جریان آب را که در دستگاه دهر او ثبت گردیده بوی ارائه میدارد. در صورت تقاضای کمیسار ایرانی کمیسار افغانی باوی همکاری خواهد نمود تا جریان آب را در دستگاه دهر او مشاهده و اندازه گیری نماید.

تبصره - جدول تقسیمات جریان ماهانه سال نورمال آب قرار ذیل

است :

ایکرفیت	۱۵۴۰۰۰	اکتوبر
ایکرفیت	۱۷۲۰۰۰	نوامبر
ایکرفیت	۱۷۶۰۰۰	دسمبر
ایکرفیت	۱۷۸۰۰۰	جنوری
ایکرفیت	۲۰۸۰۰۰	فبروری
ایکرفیت	۵۹۷۰۰۰	مارچ
ایکرفیت	۱۱۵۸۰۰۰	اپریل
ایکرفیت	۱۰۳۳۰۰۰	می
ایکرفیت	۴۴۱۰۰۰	جون

قانون معاهده راجع بآب رود میر مندیین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان

جولای	۲۱۱۰۰۰	ایکرفیت
اگست	۱۳۷۰۰۰	ایکرفیت
سپتمبر	۱۲۵۰۰۰	ایکرفیت
مجموع	۴۵۹۰۰۰۰	ایکرفیت

ماده ششم - کمیساران ایرانی و افغانی در مواضع تحویلدهی مندرج ماده سوم معاهده در مورد اندازه گیری و تحویلدهی آب مطابق احکام معاهده و مواد این پروتوکول مشترکاً اقدام می نمایند .

ماده هفتم - کمیساران ایرانی و افغانی « کمیته مشترک کمیساران » را تشکیل میدهند که منبعد بنام « کمیته مشترک » یاد میشود - این کمیته بمنظور حل و فصل سریع مسائل ناشی از اجرای وظایفی که بموجب این پروتوکول بعهدہ آنها محول گردیده سعی خود را بکار خواهد برد و تصامیم آن در حدود صلاحیت آن لازم الاجرا خواهد بود .

ماده هشتم - کمیته مشترک جلسات عادی خویش را در اوقات معینه که توسط آن کمیته تعیین میگردد دایر مینماید . در حالات عاجل هر یک از کمیساران میتواند دایر شدن جلسه مخصوص کمیته مشترک را تقاضا نماید . کمیته مشترک جلسات عادی خود را در کابل یا زرنج افغانستان یا در تهران یا زابل ایران هر یک که مورد موافقت آن قرار گیرد دایر میسازد .

جلسه مخصوص کمیته در محلی از محلات متذکره فوق که در درخواست جلسه مذکور از آن نام برده شده دایر میگردد .

ماده نهم - کمیساران گزارش فعالیتهای سال آب ماقبل کمیته مشترک را بدولتهای (حکومتهای) مربوطه خویش قبل از اول نوامبر هر سال تسلیم مینمایند .

کمیساران میتوانند در هر موقع دیگری که مناسب بدانند گزارشهای دیگری در داخل حدود وظایفشان که در این پروتوکول تعیین شده بدولتهای (حکومتها) مربوطه خویش تسلیم نمایند .

ماده دهم - الف - هر يك از طرفین معاهده هیئتی را تحت ریاست وزیر مسئول (متکفل) امور استفاده از آب تعیین مینماید . مجموع هیأتین دو طرف « کمیته وزراء » را تشکیل میدهد .

ب - کمیته وزراء در اثر تقاضای یکی از دولتین (حکومتین) جلسه خود را دایر میکند . کمیته وزراء صلاحیت دارد تا بحل مشکلاتی که از اجرای (تطبيق) این پروتوکول بروز نماید پردازد .

کمیته مشترك با اجرای تصمیمهای (تطبيق فیصله های) کمیته وزراء مکلف میباشد .

ج - در حالات عاجل یا حینیکه اعضای کمیته مشترك نتوانند بموافقه برسند هر يك از کمیساران میتواند از دولت (حکومت) خود بخواهد تا دایر شدن جلسه کمیته وزراء را تقاضا نماید .

د - کمیته مشترك و کمیته وزراء طرز العمل جلسات مربوط خود را وضع مینمایند .

ماده یازدهم - در صورت عدم موافقت کمیته وزراء طرفین بدولتهای (بحکومتها) متبوعه شان راپور ارائه خواهند نمود تا از مجرای دیپلوماسی بین دولتین (حکومتین) راه حلی جستجو شود .

تصمیمی که (فیصله ای که) از طرف کمیته ها و یا از مجرای دیپلوماسی صورت

قانون معاهده راجع بآب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان

میگیرد باید در داخل حدود معاهده و این پروتو کول بوده با هیچ حکم از احکام آن تناقض نداشته باشد .

تصامیمی را که آنها اتخاذ مینمایند و هر اقدامیکه از جانب آنها بعمل میآید بهیچوجه سابقه (پرسدنت) ایرا بوجود نمیآورد .

ماده دوازدهم - هرگونه تعدیل ، تغییر یا تجدیدنظری که با موافقت طرفین معاهده در این پروتو کول وارد شود بهیچوجه بر معاهده یا پروتو کول شماره ۲۵ منضمه تأثیر ندارد .

ماده سیزدهم - این پروتو کول جزء لایتجزای معاهده بین ایران و افغانستان راجع به آب رود هیرمند (هلمند) که در شهر کابل ۲۲ اسفند ۱۳۵۱ امضاء گردیده میباشد و از تاریخ انفاذ معاهده مرعی الاجراء است .

این پروتو کول بزبانهای فارسی (دری) - پشتو (پستو) و انگلیسی هر یک در دونسخه تنظیم گردید و دارای اعتبار مساوی میباشد .

در موقع صرف مساعی جمیله مرجع ثالث و رجوع بحکمیت به متن انگلیسی مراجعه میشود .

در شهر کابل بتاريخ بیست و دوم اسفند (حوت) ۱۳۵۱ هجری شمسی مطابق سیزدهم مارس ۱۹۷۳ میلادی امضاء گردید .

از جانب افغانستان

محمد موسی شفیق

صدر اعظم

از جانب ایران

امیر عباس هویدا

نخست وزیر

پروتوکول شماره ۲ درباره حکمیت

ضمیمه معاهده ایران و افغانستان
راجع به آب رود هیرمند (هلمند)

ماده اول - مقصد از معاهده در این پروتوکول معاهده ایران و افغانستان در مورد آب رود هیرمند (هلمند) که بتاريخ ۲۲ اسفند ۱۳۵۱ بین دولتین بامضاء رسیده است میباشد.

ماده دوم - در صورت بروز اختلاف در تعبیر یا اجرا (تطبيق) مواد معاهده در حالیکه بموجب ماده نهم آن مذاکرات دپلوماتیک یا بعداً صرف مساعی جمیله مرجع ثالث بحل اختلاف انجام نیابد اختلاف بحکمیت محول خواهد گردید.

ماده سوم - در صورتیکه یکی از طرفین معاهده بعد از طی مراحل دوگانه مندرج ماده دوم این پروتوکول ارجاع اختلاف را بحکمیت لازم بیند طرف مذکور با توضیح نقطه یا نقاط معینه مورد اختلاف اولاً درخواست تشکیل هیأت حکمیت (دریافت حقائق) را طبق محتویات ماده چهارم این پروتوکول و ثانیاً در صورت لزوم تشکیل دیوان حکمیت را مطابق محتویات ماده پنجم این پروتوکول بوسیله یادداشت دپلوماتیک با اطلاع طرف دیگر میرساند.

ماده چهارم - نماینده های طرفین در ظرف سه ماه بعد از وصول یادداشت دپلوماتیک که در ماده سوم این پروتوکول تذکار یافته جلسه دایر و برای حصول موافقت راجع به ترکیب هیأت حکمیت (دریافت حقائق) و طرز العملی که هیأت مذکور از آن پیروی نماید سعی میورزند. در صورتیکه چنین هیأتی بوجود آید و نتیجه گیری و توصیه های آن مورد موافقت دولتین قرار گیرد موضوع حل شده پنداشته میشود.

ماده پنجم - در صورتیکه طرفین باساس ماده چهارم این پروتوکول درباره نتیجه گیری و توصیه های هیأت حکمیت (دریافت حقائق) بموافقت نرسند نقطه یا نقاط اختلاف بدیوان حکمیتی که از سه عضو ترکیب یافته وتشکیل آن قرار آتی صورت میگیرد تقدیم خواهد شد:

الف - هر يك از طرفین یکنفر از اتباع خود را بعنوان حکم تعیین مینماید.

ب - حکم سوم که رئیس دیوان حکمیت میباشد در ظرف سه ماه بعد از تعیین اعضائی که باساس فقره الف این ماده صورت میگیرد بموافقت طرفین تعیین میشود. در صورتیکه حکم سوم در ظرف سه ماه انتخاب نگردد طرفین یا یکی از طرفین از دبیر کل (سرمنشی) سازمان ملل متحد تقاضا مینماید تا حکم سوم را تعیین کند. رئیس دیوان حکمیت که بموجب فقره ب هذا انتخاب میشود از میان اتباع کشوری خواهد بود که با افغانستان و ایران مناسبات دوستانه داشته ولی باهیچیک از این دو کشور دارای منافع مشترك نباشد.

ج - دیوان حکمیت باتفاق نظر طرفین برای اجرای امور خویش طرز العمل لازم و مؤثر که با احکام معاهده و پروتوکول شماره يك و این پروتوکول

موافق باشد وضع میکند و در اجرای امور محوله مطابق بمعاهده و در داخل حدود آن سعی میورزد .

د - دیوان حکمیت يك نسخه رأی (فیصله نامه) صادره خویش را که بدلائل کتبی تأیید شده باشد بدسترس طرفین میگذارد .

ه - رأی (فیصله) صادره دیوان حکمیت قطعی و لازم الاجرا است .

ماده ششم - هرگاه عضوی از اعضای هیئت حکمیت (دریافت حقائق) مندرج ماده چهارم یا دیوان حکمیت مندرج ماده پنجم این پروتو کول نظر بدلیلی از وظیفه بازماند بترتیبی که وی قبلاً تعیین یا انتخاب شده بود تعویض میگردد . در آن صورت جلسات بعدی زمانی دوباره دایر میگردد که عضو جدید الانتصاب یا جدید الانتخاب موقع و وقت لازمه برای آشنائی کامل باهمه گزارشات که قبل از تعیین یا انتخابش صورت گرفته یافته باشد .

ماده هفتم - هزینه های (مصارف) هر حکم از جانب دولتی که حکم را تعیین نموده پرداخته میشود و هزینه های (مصارف) حکم سوم را طرفین مساویانه میپردازند .

ماده هشتم - هرگونه تعدیل - تغییر یا تجدید نظری که در این پروتو کول (با موافقت طرفین معاهده) وارد شود بهیچوجه بر معاهده یا پروتو کول شماره يك منضمه تأثیر ندارد .

ماده نهم - این پروتو کول جزء لایتهجزای معاهده بین ایران و افغانستان راجع به آب رود هیرمند (هلمند) که در شهر کابل بتاریخ ۲۲ اسفند (حوت) ۱۳۵۱ امضاء گردیده میباشد و از تاریخ انفاذ معاهده مرعی الاجرا است .

قانون معاهده راجع بآب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان

این پروتوکول بزبان های فارسی (دری) - پشتو (پستو) و انگلیسی هر یک در دو نسخه تنظیم گردیده و دارای اعتبار مساوی میباشند. در موقع صرف مساعی جمیله مرجع ثالث و رجوع بحکمیت بمتن انگلیسی مراجعه میشود. در شهر کابل بتاریخ ۲۲ اسفند (حوت) ۱۳۵۱ هجری شمسی مطابق ۱۳ مارس ۱۹۷۳ میلادی امضاء گردید.

از جانب افغانستان

محمد موسی شفیق

صدر اعظم

از جانب ایران

امیر عباس هویدا

نخست وزیر

معاهده فوق مشتمل بر یک مقدمه و دوازده ماده و دو پروتکل ضمیمه منضم بقانون راجع به آب رود هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت افغانستان میباشد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

اساسنامه سازمان تأمین خدمات درمانی

مصوب ۱۰/۵/۱۳۵۲ کمیسیونهای پارلمانی مجلسین

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - نام سازمان (سازمان تأمین خدمات درمانی) است که در این اساسنامه سازمان نامیده میشود.

تبصره - منظور از کلمه (قانون) در این اساسنامه قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت است مگر اشاره بقوانین خاص شده باشد.

ماده ۲ - مرکز اصلی سازمان شهر تهران است و در صورت لزوم میتواند در دیگر نقاط کشور شعبه یا نمایندگی ایجاد کند.

ماده ۳ - سازمان بصورت شرکت سهامی اداره میشود و مدت آن نامحدود است.

ماده ۴ - موضوع :

الف - موضوع سازمان تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت و سایر طبقات و همچنین اعطای وام بمنظور ایجاد مؤسسات درمانی موضوع ماده ۹ قانون و دیگر وظایفی است که بموجب قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت مصوب بیست و هفتم اسفند ۱۳۵۱ بعهد سازمان محول شده است.

ب - انجام هرگونه عملیات دیگری که برای نیل به هدف‌های فوق ضروری باشد .

ماده ۵- سرمایه سازمان بیست میلیون ریال است که از محل دارائی و مطالبات پس از وضع دیون سازمان بیمه کارمندان دولت تأمین میشود دارائی شرکت ظرف ششماه از تاریخ اجرای این اساسنامه وسیله کارشناس منتخب وزارت دارائی با رعایت اصول و عرف بازرگانی ارزیابی و مشخص خواهد شد و کلیه سرمایه آن بدولت تعلق دارد .

سهام شرکت ده هزارریالی و با نام و غیرقابل انتقال خواهد بود. افزایش سرمایه سازمان منوط به تصویب مجمع عمومی است .

فصل دوم - ارکان سازمان

ماده ۶- ارکان سازمان بشرح زیر است :

الف - مجمع عمومی .

ب - شورای فنی .

ج - هیئت مدیره .

د - مدیرعامل .

ه - حسابرس

ماده ۷- مجمع عمومی از افراد زیر تشکیل میشود :

۱ - وزیر بهداشتی .

۲ - وزیر دارائی .

۳ - وزیر کار و امور اجتماعی .

- ۴- دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور.
- ۵- رئیس سازمان برنامه و بودجه .
- ریاست مجمع عمومی باوزیر بهداشتی است .
- وظایف و اختیارات مجمع عمومی بشرح زیراست :
- الف- تعیین و تصویب خط مشی و سیاست کلی سازمان.
- ب - رسیدگی و اظهار نظر نسبت بگزارش عملیات سالانه .
- ج - تصویب بودجه و ترازنامه و حساب سود و زیان .
- د - تصویب آئین نامه های مالی و اداری و سایر مقررات و آئین نامه ها و ضوابط سازمان براساس قوانین و مقررات مربوط .
- ه - تعیین میزان ذخائر و تصویب نحوه مصرف آن .
- و - اخذ تصمیم نسبت به پیشنهاد وزیر بهداشتی در مورد انتخاب و عزل اعضاء هیئت مدیره و نیز تعیین میزان حقوق و مزایای آنها با رعایت قوانین مربوط و تصویب شورای حقوق و دستمزد .
- ز - اخذ تصمیم در مورد پیشنهاد وزیر دارائی درباره انتخاب و عزل و تعیین حق الزحمه حسابرس .
- ح - اتخاذ تصمیم در مورد عضویت سازمان در مجامع بین المللی بنا به پیشنهاد هیئت مدیره .
- ط - اتخاذ تصمیم نسبت بهر موضوع دیگر که از طرف رئیس مجمع عمومی مطرح و رسیدگی بآن طبق قانون و یا قانون تجارت در صلاحیت مجمع عمومی می باشد .

ماده ۸ - مجمع عمومی سالی دوبار یکبار در نیمه اول برای رسیدگی و تصویب ترازنامه سالانه و یکبار در نیمه دوم هر سال برای رسیدگی و تصویب بودجه تشکیل می گردد .

ماده ۹ - مجمع عمومی بطور فوق العاده در موارد ضروری و بمنظور اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد هر یک از اعضای مجمع عمومی و یا مدیر عامل و یا حسابرس و تصویب و دعوت رئیس مجمع عمومی تشکیل خواهد شد .

ماده ۱۰ - شورای فنی تشکیل میشود از :

۱- وزیر بهداشتی یا نماینده او.

۲- رئیس هیئت مدیره سازمان نظام پزشکی مرکز یا دبیر کل سازمان

مذکور .

۳- رئیس بیمه مرکزی یا نماینده او.

۴- مدیر عامل جمعیت شیروخورشید سرخ ایران یا نماینده او.

۵- مدیر عامل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی یا نماینده او.

وظایف و اختیارات شورای فنی بشرح زیر است :

الف - بررسی و تعیین ضوابط مربوط به تأمین درمان مشمولین تبصره ۲ ماده ۱ قانون جهت پیشنهاد به مجمع عمومی.

ب - تعیین ضوابط موضوع تبصره ۳ ماده ۱ قانون برای اجراء .

ج - تدوین ضوابط مربوط بخرید خدمات موضوع ماده ۵ قانون از قبیل تعیین تعرفه های خرید خدمات درمانی پزشکان و بیمارستانها و سایر مؤسسات درمانی و تنظیم ضوابط امور فوق الذکر و تقسیم بندی مؤسسات درمانی از نظر تعرفه های خرید خدمات درمانی موضوع قانون برای پیشنهاد به مجمع عمومی.

- د - تنظیم مقررات موضوع ماده ۶ قانون برای پیشنهاد به مجمع عمومی.
- ه - تعیین ضوابط گروههای ۴ گانه مذکور در ماده ۷ قانون برای پیشنهاد به مجمع عمومی.
- و - تهیه آئین نامه های موضوع ماده ۱۰ قانون برای پیشنهاد به مجمع عمومی.
- ز - تنظیم شرایط و مقررات موضوع ماده ۱۱ قانون برای پیشنهاد به مجمع عمومی.
- ح - اظهار نظر در مورد تغییرات بعدی اساسنامه موضوع ماده ۱۲ قانون.
- ط - اظهار نظر در آئین نامه ها و مقررات و ضوابط و خط مشی سازمان که مربوط بامور فنی پزشکی و درمانی سازمانها و گروههای پزشکی و مراکز درمانی است بر طبق قانون.
- ی - تهیه ضوابط مربوط باحتیاجات وامکانات درمانی در نقاط مختلف کشور از لحاظ فنی پزشکی و اظهار نظر در نحوه مصرف اعتبار و امه های درمانی با رعایت ضوابط مصوب موجود و اظهار نظر در پیشنهادات مربوط به توسعه مؤسسات درمانی و زارتخانه ها و دستگاههای دیگر و طرز استفاده از مؤسسات پزشکی که بسازمان واگذار شود (موضوع ماده ۱۶ قانون).
- ک - بررسی و اظهار نظر و اتخاذ تصمیم در امور و مسائل دیگری که مجمع عمومی و بیهیت مدیره طرح آنرا در شورای فنی لازم تشخیص دهد.
- ماده ۱۱ - شورای فنی لا اقل هر ماه یکبار تشکیل میشود و ریاست آن با وزیر بهداشتی یا نماینده او خواهد بود.

ماده ۱۲ - هیئت مدیره مرکب از سه نفر عضو اصلی و یک نفر عضو علی البدل می باشد.
تبصره ۱۵ - در صورت غیبت یکی از اعضای اصلی هیئت مدیره عضو علی البدل بدعوت رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل در جلسه هیئت مدیره با حق رأی شرکت خواهد کرد .

تبصره ۲۵ - اعضاء هیئت مدیره برای مدت چهار سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است . در انقضای مدت مذکور تا انتخاب اعضاء جدید هیئت مدیره کماکان در سمت خود انجام وظیفه خواهند نمود .

تبصره ۳۵ - در صورت فوت یا استعفاء یا تغییر هر یک از اعضاء هیئت مدیره جانشین او برای بقیه مدت بترتیب مقرر در این اساسنامه تعیین میگردد .

تبصره ۴۵ - تصمیمات هیئت مدیره با اکثریت آراء اتخاذ خواهد شد و دستور جلسات از طرف رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل تعیین میشود .

ماده ۱۳ - رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل سازمان از بین اعضاء اصلی هیئت مدیره به پیشنهاد وزیر بهداشت و تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی باین سمت منصوب خواهد شد .

ماده ۱۴ - رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل سازمان بالاترین مرجع امور اجرایی سازمان بوده و علاوه بر انجام تمام امور داخلی و اداری و استخدامی در حدود بودجه مصوب و آئین نامه ها و مقررات دارای وظایف و اختیارات زیر نیز می باشد :

الف - تهیه گزارش سالانه و ترازنامه و حساب سود و زیان سازمان و طرح آن در هیئت مدیره برای بررسی و تقدیم بمجمع عمومی .

ب - تهیه و تنظیم بودجه و برنامه عملکرد سالانه سازمان و طرح آن در هیئت مدیره برای بررسی و تقدیم بمجمع عمومی .

ج - تهیه و تنظیم و یا پیشنهاد آئین نامه ها و مقرراتی که بر طبق قانون و این اساسنامه باید جهت تصویب در مجمع عمومی یا شورای فنی مطرح گردد.

د - تصویب تشکیلات سازمان در حدود بودجه مصوب مجمع عمومی و تعیین وظایف کارکنان سازمان .

ه - نمایندگی سازمان در کلیه مراجع قضائی و سایر مراجع با حق توکیل غیر و همچنین ارجاع به داوری و تعیین داور و همچنین سازش که با تصویب مجمع عمومی خواهد بود .

ماده ۱۵۵ - کلیه اسناد و اوراق بهادار و چکها و سفته ها و بروات و قراردادها با امضای رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل و یکی از کارمندان سازمان که از طرف رئیس مجمع عمومی تعیین میشود معتبر خواهد بود . نامه های اداری و احکام استخدامی و سایر مدارک را رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل بتهنائی امضاء خواهد کرد .

رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل میتوانند تمام یا قسمتی از اختیارات و وظایف خود را بپهريك از اعضاء هیئت مدیره و یا سایر مقامات سازمان به مسئولیت خود تفویض نمایند .

ماده ۱۶۵ - حسابرس برای هر سال مالی به پیشنهاد وزیر دارائی از طرف مجمع عمومی انتخاب خواهد شد . حسابرس حق ندارد در امور سازمان مداخله کند ولی میتواند نظرات خود را به رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل سازمان اطلاع دهد .

انتخاب مجدد حسابرس بلامانع است .

ماده ۱۷ - وظایف و اختیارات حسابرس همانست که در قانون تجارت

برای بازرس شرکتهای تعیین گردیده و حسابرس میتواند با اطلاع رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل بدفاتر شرکت رسیدگی نموده و هرگونه توضیح و اطلاع را که بمنظور انجام وظیفه قانونی لازم و صلاح بدانند اخذ کند.

ماده ۱۸ - ترازنامه و حساب سود و زیان و صورت دارائی و بدهی سازمان باید حداقل سی روز قبل از انعقاد مجمع عمومی سالانه بحسابرس داده شود تا پس از رسیدگی با گزارش حسابرس به مجمع عمومی سالانه تقدیم گردد.

فصل سوم - مقررات مختلف

ماده ۱۹ - سال مالی سازمان از اول فروردین ماه هر سال آغاز و در پایان اسفندماه همان سال خاتمه مییابد باستثنای سال اول که آغاز آن از تاریخ اجرای این اساسنامه است.

ماده ۲۰ - سازمان دارای استقلال مالی است و طبق مقررات قانون و مفاد این اساسنامه و اصول بازرگانی اداره میشود.

ماده ۲۱ - تازمانیکه آئین نامه های سازمان بتصویب نرسیده اداره امور سازمان طبق مقررات فعلی سازمان بیمه کارمندان دولت انجام خواهد شد.

ماده ۲۲ - موضوعاتی که در قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۷ و این اساسنامه پیش بینی نشده است مشمول قانون تجارت می باشد.

اساسنامه فوق مشتمل بر بیست و دو ماده و پنج تبصره باستناد ماده ۱۲ قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت پس از تصویب کمیسیونهای استخدام

وبهداری و دارائی مجلس شورای ملی در جلسات روز چهارشنبه ۳ و پنجشنبه ۴ مرداد ماه ۱۳۵۲ در جلسه روز چهارشنبه دهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب کمیسیونهای بهداری و استخدام و دارائی مجلس سنارسیده است .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون معافیت بعضی از کالاها از پرداخت حق الثبت سفارش کالا

مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۱

ماده ۱۹ احده - بدولت اجازه داده میشود کالاهای زیر:

مشمول شماره تعرفه	ذرت
۱۰/۰۵	آرد ماهی
» » »	روغن سویای خام
» » »	روغن پنبه دانه خام
» » »	روغن تخم آفتاب گردان خام
» » »	داروهای پزشکی یادامپزشکی
» » »	پشم نشسته و شسته
» » »	پشم شانزده و بشکل فتیله (TOP)
» » »	نخ الیاف نسجی ترکیبی یکسره
» » »	الیاف نسجی ترکیبی و مصنوعی غیره یکسره
» » »	تیر آهن
» » »	کنده و شمش و توده آهن و فولاد
» » »	آهن و فولاد

کلرور دوپلی وینیل مشمول شماره تعرفه ۳۹/۰۲ الف-۱ را از اول مرداد ماه تا پایان اسفند ۱۳۵۲ از پرداخت تمام یا قسمتی از حق الثبت سفارش کالا معاف کند .

تبصره ۵ - حق ثبت سفارشات ابطال شده در مورد کالاهای موضوع این قانون که تاریخ ثبت سفارش آن قبل از اول مرداد ماه ۱۳۵۲ باشد تنها در مواردی مسترد خواهد شد که به تشخیص کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارت دارائی ، وزارت اقتصاد و بانک مرکزی ایران ابطال ثبت سفارش قبلی برای استفاده از معافیت موضوع این قانون نباشد .

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و یک تبصره پس از اظهار ملاحظات مجلس سنا در جلسه فوق العاده روز چهارشنبه ۱۰/۵/۱۳۵۲ در جلسه فوق العاده روز پنجشنبه یازدهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت

مصوب ۱۱/۵/۱۳۵۲

۱۵۵۵ - بمنظور حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درختان قطع هر نوع درخت در محدوده قانونی و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری و در روستاها در هر منطقه که دولت تصویب و آگهی نماید پس از آن بدون اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ممنوع است .
ضوابط مربوط به چگونگی اجرای این ماده در روستاها از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها تهیه و بتصویب هیئت دولت خواهد رسید .

تبصره - درخت از نظر این قانون هر نوع درختی است که محیط بن آن از پنجاه سانتیمتر بیشتر باشد .

۲۵۵۵ - شهرداریها در محدوده قانونی و حریم شهر مکلفند ظرف مدت یکسال شناسنامه شامل تعداد و نوع درختان محلها را مشمول این قانون را تنظیم کنند و این شناسنامه که هر پنج سال یکمرتبه قابل تجدید میباشد ملاک و سند اجرای این قانون خواهد بود .

نحوه تنظیم شناسنامه محللهای مشمول این قانون بشرح زیر خواهد بود :

الف - شهرداریها موظفند برگ شناسنامه را در دو نسخه جهت تکمیل به ساکنین محللهای مشمول این قانون تسلیم دارند و مراتب را بطریق مقتضی با اطلاع ساکنین محل توزیع شناسنامه برسانند .

ب - مأمورین شهرداری موظفند ظرف سه ماه پس از توزیع برگ شناسنامه بمحللهای مربوط مراجعه و شناسنامههای تکمیل شده را در صورت لزوم رسیدگی و سپس گواهی نموده و يك نسخه از آن را بساکن محل تسلیم دارند .

ج - در صورتیکه برگ شناسنامه بوسیله ساکن محل تکمیل نشده بود مأمورین شهرداری با رعایت ماده ۳ این قانون در تنظیم و تکمیل شناسنامه اقدام و يك نسخه آنرا بساکن محل تسلیم مینمایند .

شهرداری موظف است پس از وصول برگ شناسنامههای مربوط بهر منطقه مراتب را برای اطلاع ساکنین محل آگهی نماید . در صورتیکه پس از یکماه ساکنین یا مالکین اعتراض نمایند شناسنامه ابلاغ شده تلقی میگردد .

باعترافات واصل طبق مقررات آئیننامه مذکور در ماده ۱۲ رسیدگی

میشود .

ماده ۳ - مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و شهرداریها بر حسب مورد میتوانند برای تنظیم یا تطبیق برگ شناسائی درختان بادرست داشتن معرفینامه کتبی و نمایندگی دادستان وارد محللهای مشمول این قانون بشوند .

ماده ۴۵ - قطع درخت در محل‌های مشمول این قانون از تاریخ ابلاغ شناسنامه ممنوع است مگر با تحصیل اجازه که طبق مقررات آئین‌نامه مذکور در ماده ۱۲ داده خواهد شد.

تبصره ۱ - از تاریخ اجرای این قانون تا ابلاغ شناسنامه قطع درخت‌های مشمول این قانون بدون تحصیل اجازه طبق مقررات آئین‌نامه مذکور در ماده ۱۲ ممنوع است؛
تبصره ۲ - اراضی مشجر و اماکن مسکونی و محل‌های کسب و پیشه و تجارت که مساحت آن از پانصد متر مربع تجاوز نکند از مشمول این قانون مستثنی است. تفکیک قطعات اراضی مشجر و باغات بزرگتر از پانصد متر مربع بارعایت مقررات شهرسازی مجاز است و لسی قطع درخت در قطعات تفکیک شده بهر مساحت که باشد بدون تحصیل اجازه طبق مقررات این قانون ممنوع است.

تبصره ۳ - در پروانه‌های ساختمانی که بر اساس طرح جامع و یاهادی شهرها از طرف شهرداری‌ها صادر میشود تعداد درختی که در اثر ساختمان باید قطع شود تعیین و قید خواهد شد. در صورتی که پس از دریافت پروانه و قطع درخت ظرف مدت مندرج در پروانه بدون عذر موجه اقدام بساختمان نشود مرتکب مشمول مجازات‌های مقرر در این قانون خواهد شد.

تبصره ۴ - شهرداریها موظفند بازاء درخت‌هایی که در باغات و اماکن مشمول این قانون کاشته شده یا میشوند برای مدتی که طبق مقررات این قانون اجازه قطع آنها داده نمیشود مبلغی را که به پیشنهاد مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور بتصویب هیئت وزیران میرسد هر ساله بعنوان جایزه کاشت و حفظ و مراقبت از درخت بصاحبان آن پرداخت نمایند.

نصف این مبالغ از محل اعتبار عوارض نوسازی هر شهر و نصف دیگر

آن از محل اعتباری که در بودجه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای این کار منظور خواهد شد تأمین میگردد .

آئین نامه اجرائی این تبصره طبق ماده ۱۲ تهیه و تصویب خواهد شد .

تبصره ۵ - بمنظور تشویق در امر ایجاد و توسعه فضای سبز در شهر و روستا دولت اعتباراتی با شرایط مساعد و بهره نازل تخصیص خواهد داد و هر گونه کمک و راهنمایی باشخاص و افراد مربوط مینماید .

ماده ۵۵ - از بین بردن درختان واقع در معابر - پارکهای عمومی - میادین داخل شهرها و همچنین در شاهراهها و راههای عمومی خارج شهر بجز قطر ممنوع است ، مگر طبق آئین نامه این قانون .

تبصره - کاشت و حفاظت و آبیاری درختهای معابر و میادین و پارکهای عمومی از اهم وظایف شهرداریها میباشد .

ماده ۶۶ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میتواند وظایف و اختیارات حاصل از این قانون را بسایر وزارتخانهها و مؤسسات دولتی و انجمنهای ده - شهر - شهرستان و استان تفویض نماید .

ماده ۷۵ - در مورد قطع درختان در جنگل و مناطق دیگر منابع طبیعی کماکان

طبق مقررات قوانین و آئین نامه های مربوط عمل خواهد شد :

تبصره - اراضی جنگلی جلگه ای شمال که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی برای اجرای طرح باشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار و یا منتقل شده است بهیچ عنوان و صورتی قابل تفکیک نیست و عدول از اجرای مفاد قرارداد مربوط نیز ولو بعد از انتقال قطعی ، مجاز نمیشود و هر گونه تغییری در طرح از نظر کشاورزی در جهت بهبود بهره برداری از اراضی مذکور موکول بارائه طرح مجدد و موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی است .

قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت

بهرحال مقررات دیگر ماده ۳۶ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگلها و مراتع نیز بقوت خود باقی است .

عدم رعایت مفاد این تبصره موجب خلع ید از اراضی واگذار شده یا منتقل شده در مقابل بازپرداخت عین وجوه دریافتی اولیه بعلاوه هزینه های عادلانه انجام عملیات مندرج در طرح مصوب از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میباشد . نحوه ارزیابی و بازپرداخت طبق آئین نامه ای که بموجب ماده ۱۲ این قانون بتصویب میرسد خواهد بود .

ماده ۸۵- ضوابط مربوط به خزانه و جایجا کردن - جانشین ساختن و قطع درختان که ملازمه با بهره برداری از نهالستانها - قلمستانها و باغات و موارد دیگر دارد بموجب آئین نامه های اجرائی این قانون تعیین خواهد گردید .

ماده ۹- هر کس عمداً و برخلاف مقررات این قانون مرتکب از بین بردن درختان مشمول این قانون بشود همچنین مالکان باغات که عمداً موجبات از بین رفتن درختان مشمول این قانون را فراهم نمایند بحسب جنحه تا سه سال و پرداخت جزای نقدی بشرح زیر محکوم میشوند :

در روستاهای آگهی شده یک هزار ریال برای هر اصله درخت .

در محلهای مذکور در ماده ۲ ده هزار ریال برای هر اصله درخت .

در محلهای مذکور ماده ۵ بر حسب نوع و قطر درخت از یک هزار تا یکصد هزار ریال .

تبصره - مجازاتهای مذکور در این ماده قابل تعلیق و یا تبدیل بجزای نقدی نیست و احکام صادر فقط قابل پژوهش خواهد بود .

ماده ۱۰ - گزارش مأموران وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و سایر مأموران دولتی و شهرداریها مأمور اجرای این قانون که وظائف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص تحت نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند در این موارد بمرتبه گزارش ضابطین دادگستری است .

ماده ۱۱ - هر کس اعم از مأموران مجری این قانون و یا سایر اشخاص عالماً جرائم مذکور در این قانون را بخلاف حقیقت بکسی نسبت دهد یا گزارش خلاف واقع بدهد بمجازات حبس جنحه تا سه سال محکوم میشود مگر اینکه در قوانین جزائی مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد که در این صورت بمجازات اشد محکوم خواهد شد . رعایت مفاد تبصره ماده ۹ این قانون در این مورد الزامی است .

ماده ۱۲ - آئیننامه های اجرائی این قانون به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .
قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و نه تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه فوق العاده روز دوشنبه ۸/۵/۱۳۵۲، در جلسه فوق العاده روز پنجشنبه یازدهم امر دوماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی

اساسنامه صندوق تأمين آموزش فرزندان كارگران

مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۵ كميسيون كار وامور اجتماعي مجلسين

ماده ۱- صندوق تأمين آموزش فرزندان كارگران كه در اين اساسنامه صندوق ناميده ميشود طبق ماده ۴ قانون تأمين آموزش فرزندان كارگران تشكيل ميشود و با رعايت مقررات آن قانون و مواد اين اساسنامه و وظائف محوله را انجام خواهد داد .

ماده ۲- صندوق داراي هيئت امناء و مدير عامل و حسابرس خواهد بود .

ماده ۳- وظائف و اختيارات هيئت امناء بشرح زير است :

الف - تعيين خط مشي صندوق .

ب - بررسي و تصويب برنامه هاي صندوق به پيشنهاد مدير عامل .

ج - بررسي و نظارت بر اداره امور صندوق و نحوه مصرف درآمدهاي آن .

د - بررسي و تصويب گزارش عملكرد و ترازنامه و بودجه سالانه صندوق .

ه - بررسي و تصويب پيشنهاد انتخاب مدير عامل و حسابرس صندوق

بر اساس ماده ۷ قانون تأمين آموزش فرزندان كارگران .

و - بررسي و تصويب تشكيلات صندوق به پيشنهاد وزير كار وامور اجتماعي .

ز - بررسي و تصويب آئيننامه هاي اداري و استخدامي و مالي صندوق

به پيشنهاد مدير عامل با رعايت مقررات مربوط .

ح - تعیین حقوق مدیر عامل و حق الزحمه حسابرس صندوق با رعایت مقررات تبصره ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری .

ط - اتخاذ تصمیم در مورد مسائل دیگری که از طرف مدیر عامل پیشنهاد میگردد .

ماده ۴ - جلسات هیئت امناء با حضور اکثریت اعضاء بریاست وزیر کار و امور اجتماعی یا معاون اورسمیت مییابد و در هر حال تصمیمات متخذه با تصویب چهار نفر از اعضاء معتبر خواهد بود .

ماده ۵ - جلسات عادی هیئت امناء هر سه ماه یکبار بنا بدعوت رئیس هیئت امناء تشکیل میگردد . جلسات فوق العاده در صورت لزوم به پیشنهاد مدیر عامل صندوق و دعوت رئیس هیئت امناء تشکیل خواهد گردید .

ماده ۶ - مدیر عامل صندوق میتواند در جلسات هیئت امناء بدون داشتن حق رأی شرکت کند . همچنین رئیس هیئت امناء میتواند از کارشناسان و سایر افراد صلاحیتدار دعوت بعمل آورد که بدون داشتن حق رأی در جلسات هیئت امناء شرکت نمایند .

ماده ۷ - صورتجلسات هیئت امناء پس از تصویب به امضای اعضاء حاضر در جلسه خواهد رسید و یک نسخه از آن با امضای مدیر عامل برای کلیه اعضاء هیئت امناء ارسال خواهد گردید .

ماده ۸ - مدیر عامل صندوق بنا به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی و تصویب هیئت امناء برای مدت سه سال انتخاب میشود . در صورتیکه مدیر عامل قبل از پایان مدت مأموریت خود مستعفی و یا فوت شود جانشین او بهمین

اساسنامه صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگران

ترتیب انتخاب خواهد شد . انتخاب مجدد مدیر عامل بلامانع است .

ماده ۹ - مدیر عامل صندوق بالاترین مقام اجرایی صندوق است و در حدود مقررات قانون تأمین آموزش فرزندان کارگران و این اساسنامه و مصوبات هیئت امناء مسئول اداره امور صندوق بوده و بر تشکیلات صندوق ریاست خواهد داشت و اداره امور استخدامی و مالی و اداری صندوق در حدود بودجه مصوب و بر طبق مقرراتی که بتصویب هیئت امناء خواهد رسید از اختیارات او میباشد .

ماده ۱۰ - مدیر عامل صندوق در برابر اشخاص حقیقی و حقوقی و مراجع قانونی نماینده صندوق بوده و میتواند این حق را شخصاً یا بوسیله وکیل یا نماینده‌ای که انتخاب میکند اعمال نماید .

ماده ۱۱ - مدیر عامل میتواند در صورت اقتضا بمسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را بپس از کارمندان صندوق واگذار نماید .

ماده ۱۲ - حسابرس صندوق از بین حسابرسان رسمی اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی برای مدت یکسال به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی و تصویب هیئت امناء انتخاب میشود. انتخاب مجدد حسابرس بلامانع است .

ماده ۱۳ - حسابرس عملیات مالی و ترازنامه صندوق را رسیدگی و با مقررات مربوط تطبیق نموده و نظرات خود را طی گزارشی تا بیستم خرداد به هیئت امناء تسلیم خواهد نمود و نسخه‌ای از گزارش خود را جهت اطلاع مدیر عامل صندوق ارسال خواهد داشت .

اساسنامه صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگران

ماده ۱۴ - حسابرس برای انجام دادن وظایف خود حق مراجعه بدفاتر و اسناد صندوق را خواهد داشت و مدیرعامل موظف است مدارك موردنیاز را باتوضیحات لازم در اختیار حسابرس قرار دهد. هرگاه حسابرس تخلف یا بی ترتیبی مشاهده نماید باید مراتب را در گزارش خود منعکس کند اقدامات حسابرس در اجرای وظایف خود نباید مانع کار صندوق بشود و حق مداخله در امور جاری صندوق را ندارد.

ماده ۱۵ - منابع در آمد صندوق عبارتست از :

الف - وجوهی که کارفرمایان بر طبق ماده ۵ قانون تأمین آموزش فرزندان کارگران میپردازند.

ب - اعتباری که هر سال از طرف دولت برای کمک بصندوق تخصیص داده میشود.

ج - هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی باموافقت هیئت امنای صندوق.

ماده ۱۶ - مدیرعامل موظف است تا پایان دیمه هر سال بودجه سال بعد صندوق را تنظیم و برای تصویب بهیئت امناء پیشنهاد نماید.

ماده ۱۷ - مدیرعامل مکلف است گزارش عملکرد و ترازنامه سالانه صندوق را پس از رسیدگی حسابرس تا پایان خردادماه سال بعد برای تصویب بهیئت امناء تسلیم نماید. گزارش عملکرد و ترازنامه حداقل یکماه پیش از تشکیل جلسه هیئت امناء برای رسیدگی باید بحسابرس تسلیم شود.

اساسنامه صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگران

ماده ۱۸ - کلیه وجوه صندوق در حساب مخصوصی که بنا بتقاضای مدیرعامل دربانک رفاه کارگران افتتاح خواهد شد واریز گردیده و هزینه های صندوق از همان حساب با دو امضای مدیرعامل و مسئول امور مالی صندوق یا نمایندگان آنان قابل پرداخت خواهد بود .

ماده ۱۹ - مازاد درآمد و اعتبارات مصرف نشده سالانه صندوق در حساب صندوق بعنوان ذخیره باقی خواهد ماند و باتصویب هیئت امناء قابل مصرف در سال های بعد خواهد بود .

ماده ۲۰ - نحوه بهره برداری از منابع مالی صندوق بر طبق مقرراتی است که پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی بتصویب هیئت امناء خواهد رسید .

ماده ۲۱ - سال مالی صندوق از اول فروردین هر سال تا پایان اسفند همان سال خواهد بود مگر سال اول که مبدأ آن تاریخ تشکیل صندوق میباشد . اساسنامه فوق مشتمل بر بیست و یک ماده باستناد ماده ۸ قانون تأمین آموزش فرزندان کارگران پس از تصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلس شورای ملی در جلسه روز دوشنبه هیجده تیر ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو در جلسه روز دوشنبه پانزدهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و ششمی بتصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون الحاق دو تبصره بماده ۵۵ و اصلاح تبصره يك ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها

مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷

ماده واحده - ۱- تبصره زیر بعنوان تبصره ۴ به بند ۲ ماده ۵۵ الحاق میگردد .

تبصره ۴ - شهرداری مکلف است محلهای مخصوصی برای تخلیه زباله و نخاله و فضولات ساختمانی و مواد رسوبی فاضل آبها و نظائر آنها تعیین و ضمن انتشار آگهی با اطلاع عموم برساند .

محلهای تخلیه زباله باید خارج از محدوده شهر تعیین شود و محل تأسیس کارخانجات تبدیل زباله به کود به تشخیص شهرداری خواهد بود .
رانندگان وسایل نقلیه اعم از کندرو ویا موتوری مکلفند آنها را فقط در محلهای تعیین شده از طرف شهرداری خالی نمایند .

مجازات متخلفین طبق ماده ۲۷۶ قانون کیفر عمومی تعیین میشود .
در صورت تخلف مراتب هر بار در گواهینامه رانندگی متخلف قید و اگر ظرف یکسال سه بار مرتکب همان تخلف شود بار سوم به حداکثر مجازات خلافی محکوم و گواهینامه او برای یکسال ضبط میشود و در همان مدت از رانندگی ممنوع خواهد بود .

بتخلفات مزبور در دادگاه بخش رسیدگی خواهد شد .

۲- تبصره زیر به بند ۲۴ ماده ۵۵ الحاق میگردد :

تبصره - شهرداری در شهرهایی که نقشه جامع شهر تهیه شده مکلف است طبق ضوابط نقشه مذکور در پروانه های ساختمانی نوع استفاده از ساختمان را قید کند. در صورتیکه برخلاف مندرجات پروانه ساختمانی در منطقه غیر تجاری محل کسب یا پیشه و یا تجارت دایر شود شهرداری مورد را در کمیسیون مقرر در تبصره ۱ ماده ۱۰۰ این قانون مطرح مینماید و کمیسیون در صورت احراز تخلف مالک یا مستأجر با تعیین مهلت مناسب که نباید از دو ماه تجاوز نماید در مورد تعطیل محل کسب یا پیشه و یا تجارت ظرف مدت یکماه اتخاذ تصمیم میکند .

این تصمیم وسیله مأمورین شهرداری اجرا میشود و کسی که عالمی از محل مزبور پس از تعطیل برای کسب و پیشه و یا تجارت استفاده کند به حبس جنحه‌ای از ششماه تا دو سال و جزای نقدی ازینجهزار و یک ریال تا ده هزار ریال محکوم خواهد شد و محل کسب نیز مجدداً تعطیل میشود .

دائر کردن دفتر و کالت و مطب و دفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق و دفتر روزنامه و مجله و دفتر مهندسی وسیله مالک از نظر این قانون استفاده تجاری محسوب نمیشود .

۳- تبصره ۱ ماده ۱۰۰ بترتیب زیر اصلاح میشود :

تبصره ۱ - در موارد مذکور فوق که از لحاظ اصول شهر سازی یا فنی یا بهداشتی قلع تأسیسات و بنا های خلاف مشخصات مندرج در پروانه ضرورت داشته باشد یا بدون پروانه شهرداری ساختمان احداث یا شروع باحداث شده باشد به تقاضای شهرداری موضوع در کمیسیونهای مرکب از نماینده وزارت

کشور بانتخاب وزیر کشور و یکی از قضات دادگستری بانتخاب وزیر دادگستری و یکی از اعضای انجمن شهر بانتخاب انجمن مطرح میشود کمیسیون پس از وصول پرونده بدینفع اعلام می‌نماید که ظرف ده روز توضیحات خود را کتباً ارسال دارد پس از انقضاء مدت مذکور کمیسیون مکلف است موضوع را با حضور نماینده شهرداری که بدون حق رأی برای ادای توضیح شرکت میکند ظرف مدت یکماه تصمیم مقتضی بر حسب مورد اتخاذ کند در مواردیکه شهرداری از ادامه ساختمان بدون پروانه یا مخالف مفاد پروانه جلوگیری میکند مکلف است حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ جلوگیری موضوع را در کمیسیون مذکور مطرح نماید در غیر اینصورت کمیسیون بتقاضای ذینفع بموضوع رسیدگی خواهد کرد.

در صورتیکه تصمیم کمیسیون بر قلع تمام یا قسمتی از بنا باشد مهلت مناسبی که نباید از دو ماه تجاوز کند تعیین مینماید.

شهرداری مکلف است تصمیم مزبور را بمالك ابلاغ کند. هرگاه مالك در مهلت مقرر اقدام بقلع بنا ننماید شهرداری رأساً اقدام کرده و هزینه آنرا طبق مقررات آئین نامه اجرای وصول عوارض از مالك دریافت خواهد نمود.

قانون فوق مشتمل بر يك ماده پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۲/۴/۵ در جلسه فوق العاده روز چهارشنبه هفدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون تشکیل صندوق رفاه دانشجویان

مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷

ماده ۱۹ احده- بوزارت علوم و آموزش عالی اجازه داده میشود با استفاده از اعتبارات دولتی و کمکهای بخش خصوصی صندوق رفاه دانشجویان را تشکیل دهد. صندوق مزبور زیر نظر هیئت امناء اداره خواهد شد و ظایف صندوق و ترکیب هیأت امناء و اختیارات آنها و ترتیب اداره و بهره برداری از وجوه صندوق و ضوابط و شرایط اعطای وام و کمک به دانشجویان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و نحوه بازپرداخت و انبهای دریافتی دانشجویان تابع اساسنامه ای است که به پیشنهاد وزارت علوم و آموزش عالی بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد رسید.

اعتبار لازم برای کمک سالانه دولت بصندوق بهمین عنوان در قانون بودجه کل کشور منظور میشود و در اختیار صندوق رفاه دانشجویان قرار میگردد.

وزارت علوم و آموزش عالی بمنظور رفاه دانشجویان خارج از کشور و دانشجویان مؤسسات آموزش عالی غیردولتی نیز صندوقهای جداگانه تشکیل می دهد و اساسنامه مربوط را بترتیب مذکور پس از تصویب بموقع اجرا میگذارد.

تبصره ۵- مؤسسات آموزش عالی غیر دولتی برای استفاده از صندوق رفاه دانشجویان هر سال در صدی متناسب از درآمد خود را طبق اساسنامه این قانون بصندوق مربوط پرداخت خواهند کرد .

قانون فوق مشتمل بر يك ماده و يك تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه فوق العاده روز پنجشنبه ۴ مرداد ماه ۱۳۵۲ در جلسه فوق العاده روز چهارشنبه هفدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است .

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

قانون نظارت بر گسترش شهر تهران

مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷

ماده ۱- بمنظور تعیین خط مشی و ایجاد هم آهنگی و نظارت بر توسعه شهر تهران و جلوگیری از رشد نامحدود آن شورای اقتصاد که بر اساس قانون برنامه و بودجه تشکیل گردیده در موارد لزوم جلساتی با شرکت وزیر آبادانی و مسکن و وزیر آب برق، وزیر کشور و شهردار پایتخت تشکیل داده و بترتیب مقرر در این قانون عمل خواهد کرد.

تبصره - تصمیمات شورای مذکور در مورد اجرای این قانون بوسیله نخست وزیر بدستگاه های اجرائی ابلاغ و پی گیری میشود.

ماده ۲- از تاریخ تصویب این قانون سیاست های صدور پروانه ساختمانی و اقدام بساختن واحداث مراکز اداری و صنعتی و بهداشتی و ورزشی و ایجاد واحدهای مسکونی دستجمعی اعم از خانه یا آپارتمان که موجب جلب یا تراکم جمعیت در تهران در حد فاصل بین محدوده خدمات شهری فعلی و محدوده ۲۵ ساله شهر میشود و همچنین سیاست تفکیک اراضی در حد فاصل مزبور توسط شورای مذکور در ماده یک تعیین خواهد شد.

تبصره ۵ - شهرداری پایتخت مکلف است ابنیه و تأسیساتی را که بدون پروانه ساختمان و رعایت مفاد این ماده در خارج از محدوده خدمات شهری فعلی تهران احداث گردد جلگه و گیری و تخریب نماید.

ماده ۳ - سیاست تأسیس و اجازه توسعه و گسترش مراکز مذکور در ماده ۲ و سیاست تأمین آب و برق و سایر خدمات عمومی برای آنها از طرف وزارتخانه‌ها و سازمانها و شرکتهای دولتی از طرف شورای مذکور در ماده یک تعیین خواهد شد.

ماده ۴ - شهرداری پایتخت موظف است هر گونه تغییر و اصلاح در محدوده خدمات شهری و محدوده ۲۵ ساله تهران را پس از کسب نظر از انجمن شهر و تصویب شورای عالی شهرسازی در شورای مذکور در ماده یک مطرح و پس از تصویب بموقع اجرا گذارد.

ماده ۵ - آئین‌نامه‌های اجرائی این قانون از طرف وزارتخانه‌هایی که وزراء آن در شورای مذکور در ماده یک شرکت دارند تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذارده میشود.

قانون فوق مشتمل بر پنج ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه فوق العاده روز سه شنبه ۹ مرداد ماه ۱۳۵۲ در جلسه فوق العاده روز چهارشنبه هفدهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و دو شمسی بتصویب مجلس سنا رسیده است.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

آئین نامه ایمنی انبارهای کالا

مصوب ۱۳۵۲/۶/۲۱ کمیسیون کشور بجلسین

فصل اول - تعاریف و طبقه بندی انبارها :

ماده ۱- انبار کالا بمحلی اطلاق میگردد که يك یا چند نوع کالای بازرگانی یا محصولات صنعتی و یا مواد اولیه و یا فرآورده های دامی و کشاورزی در آنجا نگهداری میشود .

کلیه انبارهای عمومی و انبارهای اختصاصی واحدهای صنعتی و بازرگانی و تولیدی اعم از بخش خصوصی و دولتی مشمول مقررات این آئین نامه خواهند بود .

مکانی که دارای شرایط مندرج در این آئین نامه نباشد انبار محسوب نمیشود .

ماده ۲- انبارها برحسب نوع کالائی که در آنها نگاهداری میشود بچهار طبقه بشرح زیر تقسیم میگردد :

انبارهای ردیف ۱ - برای نگاهداری مواد و اجسامی که نمیسوزند مانند آهن آلات صنعتی و ساختمانی - انواع پروفیل های فلزی - مس و برنج - حلبی و آهن ورق - قطعات فلزی - ماشین آلات ، موتور آلات بدون لاستیک و سوخت انواع پیچ و مهره و میخ و سیمان و امثال آنها .

انبارهای ردیف ۲- برای نگاهداری مواد خشک و ذغالی از قبیل چوب و تخته - انواع فیبر و سه لائی - کاغذ و مقوا - پنبه و پشم - غلات و حبوبات - و سایر فرآورده های کشاورزی و پارچه های نخ و پشمی ، فرش ؛ چتائی و کنف - اجناس خرازی و لوازم فلزی و وسائل الکتریکی و کالاهای مشابهی که در صندوق های چوبی یا کارتن های مقوائی یا القاف بسته بندی شده باشند .

انبارهای ردیف ۳- برای نگاهداری مواد شیمیائی و داروئی و مایعات قابل اشتعال :

از قبیل نفت و مشتقات آن - الکل - رنگ ، اسکاتیف ، ترابانتین - روغن های حیوانی و نباتی و خوراکی و صنعتی - پارافین مایع و جامد - داروهای شیمیائی و صنعتی - پیه و نظایر آن .

انبارهای ردیف ۴- برای نگاهداری مواد لاستیکی و پلاستیکی از قبیل لاستیک روئی و توئی و وسائل نقلیه - لاستیک و پلاستیک ورق - اشیاء ساخته شده از لاستیک - مواد خام لاستیک و پلاستیک و ظروف پلاستیکی و سایر اشیاء ساخته شده از آنها .

تبصره ۱۵- نگهداری و انبار کردن مواد محترقه و منفجره از قبیل باروت - باروت بی دود - نیترو گلیسرین - دینامیت - فولمینات و امثال آنها که فهرست آن از طرف سازمان دفاع غیر نظامی کشور اعلام خواهد شد در انبارهای کالا بکلی ممنوع است و برای مواد منفجره باید انبارهای جداگانه با رعایت جمیع مقررات و شرایط ایمنی در خارج از محدوده شهر و دور از محل مسکونی و تأسیسات احداث شود .

تبصره ۲ - شرایط ایمنی انبارهای سوخت بوسیله سازمان دفاع غیر نظامی کشور تهیه و اعلام خواهد شد .

فصل دوم - مقررات عمومی:

ماده ۳ - مالکین - موجرین - و مستأجرین انبارهای موجود و قائم مقام قانونی آنان موظفند از تاریخ اجرای این آئین نامه ظرف مدت یکسال وضع ساختمان انبارهای خود را با توجه بضوابط مقرر در این آئین نامه و دستورالعملهای مربوطه تطبیق و تکمیل نمایند و در پایان این مهلت در صورت عدم رعایت مقررات مزبور بر حسب مورد توسط اتاق اصناف - اتاق بازرگانی - وزارتخانه ها و سازمانهای دولتی مربوط نسبت به جلوگیری از ادامه کار متخلف مادام که رفع نقص بعمل نیامده است اقدام خواهند نمود .

ماده ۴ - شهرداریها موظفند با رعایت ضوابط نقشه جامع در مورد تغییر و تکمیل انبارهای موجود در جهت تطبیق با مندرجات این آئین نامه تسهیلات لازم را فراهم نمایند .

ماده ۵ - صاحب کالا یا نماینده او در موقع تحویل کالا بانبار مکلف است: مشخصات کامل کالای خود را از نظر آتش سوزی - انفجار و حوادث مشابه که ایجاد خسارتهای مالی یا صدمات جانی میکنند کتباً با اطلاع مسئول انبار برساند و همچنین مسئول انبار مکلف است بمنظور حصول اطمینان کنترل لازم را در موقع تحویل گرفتن کالا معمول، دارد .

تبصره - دستورالعملهای اجرائی این ماده بوسیله سازمان دفاع غیر نظامی تهیه و اعلام خواهد شد .

ماده ۶ - انبارها باید در نقاطی احداث شوند که وسیله نقلیه مورد لزوم بتواند بسهولة به محوطه انبار وارد شود .

ماده ۷ - دیوارها و سقف و سرپناه تمام انبارها بدون استثناء باید از مصالح غیر قابل اشتعال ساخته شود . بکار بردن چوب و تخته و پلاستیک و خرپاهای چوبی و تخته‌ای در ساختمان انبارها بکلی ممنوع است . اجزاء مقاوم بامصالح غیر قابل اشتعال نظیر خرپاها و تیر آهن و یا حمال‌های بتن آرمه باید بطریقی عایق کاری شوند که در برابر آتش سوزی برای مدت حداقل دو ساعت و ستونها برای مدت سه ساعت مقاومت نمایند .

ماده ۸ - موقعیت ساختمانهای انبار اعم از قسمت باز و سرپوشیده باید طوری باشد که وسائل نقلیه موتوری و غیر موتوری مورد لزوم بتوانند بدون برخورد با مانع تا جلوی در ورودی انبار پیش بروند .

ماده ۹ - کف تمام انبارها باید بتون یا اسفالت یا سنگ فرش شود و شیب و آبروی کف محوطه طوری باشد که آب در زیر کالاهای جمع نشود .

ماده ۱۰ - میزان و مقدار ذخیره آب مورد لزوم آتش‌نشانی و همچنین سیم کشی برق - و تناسب قطر سیمهای برق یا بار الکتریکی لازم در کلیه انبارها بر حسب دستورالعملهای سازمان دفاع غیر نظامی کشور تعیین خواهد شد .

ماده ۱۱ - در داخل انبارها باید نسبت وسعت آن بر حسب مورد دستگاههای هواکش نصب شود تا هوای انبار مرتباً تعویض گردد .

ماده ۱۲ - محوطه داخل انبارها باید از پوشال و خاشاک و خرده چوب و کاغذ و سایر مواد زائد قابل اشتعال پاک شوند .

آئین نامه ایمنی انبار های کالا

ماده ۱۳ - شهرداریها موقع صدور پروانه ساختمان انبارها - وزارت اقتصاد و اتاق بازرگانی و اتاق اصناف هر محل هنگام صدور پروانه مورد لزوم برای انبارهای کالا باید مقررات مندرج در این آئیننامه و دستورالعملهای سازمان دفاع غیر نظامی کشور را در مورد اجرای این آئیننامه رعایت نمایند .

فصل سوم - مقررات اختصاصی

ماده ۱۴ - انبارهاییکه عرض آنها کمتر از ۲۰ متر است ، عرض راهرو داخل انبار نباید از یک متر و نیم کمتر باشد . انبارهاییکه عرض آنها بیشتر از ۲۰ متر باشد عرض راهرو کمتر از دو متر نخواهد بود و چنانچه انبار بوسائل مکانیکی یا موتوری حمل و نقل مجهز باشد راهروهای متناسب با عبور و سائل مزبور منظور خواهد گردید . راهروی طولی باید تا انتهای انبار خالی از کالا بوده و با رنگ سفید از دو طرف خط کشی و مشخص شده باشد .

ماده ۱۵ - انبارها باید بشرحی که در مورد هر ردیف ذکر خواهد شد و سائل ضروری آتش نشانی داشته باشند .

ماده ۱۶ - کلیه کارکنان انبارها باید تعلیمات مربوط بحفاظت و ایمنی و طرز کار با وسائل اولیه آتش نشانی را فرا گیرند ، سازمان دفاع غیر نظامی مکلف است ترتیب آموزش کارکنان انبارها را بدهد .

ماده ۱۷ - نکات زیر باید در مورد انبارهای کالا رعایت گردد :

الف - انبار کالا باید در نقاطی احداث شود که در معرض خطر سیل یا جاذر و مد دریا و کانونهای خطر حریق نباشد .

ب - انبارها باید با توجه به امکانات محل مجهز بوسائل ارتباطی کافی

باشند . مقامات مربوط هم باید در برقراری وسائل ارتباطی انبارها تسریع نموده و تسهیلات لازم فراهم آورند .

ج - وسائل موتوری مخصوص رفت و آمد در داخل انبارها باید هر کدام مجهز بیک دستگاه کپسول آتش نشانی نوع مناسب باشد .

د - کپسول های آتش نشانی باید در نقاطی قراردادده شوند که از حرارت و نور آفتاب و برف و باران مصون باشند .

ه - در هر انبار باید حداقل یک دستگاه جعبه کمک های اولیه بهداشتی تعبیه و برای مواقع ضروری آماده و نگاهداری شود .

و - شماره تلفن های آتش نشانی و مقامات انتظامی محل و بیمارستان های سوانح با خط درشت و خوانا در کنار کلیه تلفن های داخل انبار نصب گردد .
ز - در اطراف بارانداز ها و انبار ها باید روشنائی مناسبی پیش بینی شود .

ماده ۱۸ - بین سقف انبار و مرتفع ترین نقطه کالای چیده شده فاصله بشرح زیر باید موجود باشد . اگر ارتفاع کالای چیده شده $4/5$ متر بیشتر باشد فاصله تا سقف یکمتر و نیم ، اگر ارتفاع کالای چیده شده بین $2/60$ تا $4/50$ متر باشد فاصله تا سقف یکمتر ، اگر ارتفاع کالای چیده شده کمتر از $2/60$ متر باشد فاصله تا سقف 40 سانتی متر خواهد بود .

ماده ۱۹ - در انبارهایی که عرض آن کمتر از 35 متر باشد حداکثر سطح اشغال شده هر قسمت (پارتی) کالا 250 متر مربع و فاصله آن با قسمت دیگر یک متر و چنانچه عرض انبار 35 متر و بیشتر باشد حداکثر

آئین نامه ایمنی انبار های کالا

سطح اشغال شده هر قسمت کالا ۱۰۰۰ متر مربع و فاصله آن با قسمت دیگر حداقل ۲ متر خواهد بود .

ماده ۲۰ - فاصله بین کالا تا دیوار انبار حداقل ۶۰ سانتیمتر خواهد بود مگر در مواردی که بعلت وضع مخصوص بسته بندی کالا رعایت فاصله مزبور مقدور نباشد .

ماده ۲۱ - آتش زدن چوب و تخته و کاغذ های باطله و نظایر آن در داخل انبارها مطلقاً ممنوع است و در صورت لزوم برای انجام این کار باید با نظر سازمان دفاع غیر نظامی کشور از کوره های مخصوص استفاده شود .

ماده ۲۲ - همه روزه مقارن تعطیل انبار باید تمام محوطه انبارها از نظر ایمنی بوسیله مسئول انبار دقیقاً بازدید و نتیجه در دفتر مخصوص ثبت شود .

ماده ۲۳ - استعمال دخانیات در محوطه داخل و خارج انبار مطلقاً ممنوع و بتعداد کافی علائم استعمال دخانیات ممنوع است باید نصب شود .

ماده ۲۴ - در صورتیکه کف انبار فاقد شیب و آبرو باشد باید کالا حداقل ۵ سانتیمتر با سطح زمین فاصله داشته باشد .

ماده ۲۵ - فاصله بین انبارهای محصور و مسقف بادیوارهای مجاور از هر چهار طرف نباید از شش متر کمتر باشد و این فاصله باید از هر نوع کالا خالی نگهداری شود بنحویکه اتومبیلهای آتش نشانی بتوانند هر انبار را بسهولت دور بزنند .

فصل چهارم - مقررات اختصاصی انبارهای ردیف ۱ و ۲

ماده ۲۶ - در موقع چیدن آهن آلات در انبارهای ردیف ۱ باید دقت و مراقبت کامل بعمل آید که بهیچوجه خطر غلطیدن و افتادن قطعات

در بین نباشد و به نسبت هر صد متر مربع از یکدستگاه کپسول آب و گازده لیتری جهت آتشیهای خشک و جهت هر تابلوی برق یکدستگاه کپسول گاز انیدرید کربنیک ۶ کیلوئی برای خاموش کردن آتش ناشی از برق نصب گردد .

ماده ۲۷ - انبارهای ردیف ۲ علاوه بر رعایت مقررات عمومی انبارها باید مجهز بلوله کشی آب بقطر $1 \frac{1}{4}$ اینچ (۳/۶۴ سانتیمتر) با فشار کافی و شیر اصلی و قره قره و شیلنگ مخصوص آتش نشانی با جعبه قره قره و لوله از نوع برزنتی تولاستیکی باشند .

ماده ۲۸ - سازمانها و شرکتهای آب در تهران و شهرستانها و همچنین شهرداریها در نقاطیکه امر آبرسانی بعهدده شهرداری است موظفند بدرخواست انشعاب آب مورد نیاز انبارهای کالا اعم از انبارهای موجود یا انبارهاییکه بعداً دایر میشود خارج از نوبت رسیدگی نموده برای برقراری انشعاب آنها حداکثر تسهیلات ممکنه را فراهم سازند .

ماده ۲۹ - لولهها و قره قره های آتش نشانی باید حتی المقدور در کنار درها یا نقاطی نصب شوندکه در صورت بروز حریق در دسترس باشد و بطور کلی از قراردادن عدلها و صندوقهای کالا در جلو و جوار شیرهای اصلی خودداری شود .

ماده ۳۰ - نصب دستگاههای اعلام خبر و اطفاء حریق در انبارهای کالا اجباری است .

ماده ۳۱ - کالاهای انبارهای ردیف ۱ را میتوان بارعایت مقررات مربوط بکالاهای مزبور در ردیف ۲ نیز نگاهداری نمود .

آئین نامه ایمنی انبار های کالا

ماده ۳۲ - در این قبیل انبارها بنسبت هرصد متر مربع انبار باید از دو دستگاه کپسول آب و گاز ده لیتری استفاده شود و همچنین انبار باید مجهز بشیلنگ آتش نشانی با قطر $1\frac{1}{4}$ اینچ (۳/۶۴ سانتیمتر و بطول ۲۰ متر) با فشار کافی) و سرلوله و قرقره و شیلنگ مخصوص آتش نشانی باشد .

ماده ۳۳ - در مورد انبار های مخصوص پنبه و یا قسمتی از انبارهای مواد خشک و ذغالی که برای نگهداری عدلهای پنبه اختصاص داده میشود علاوه بر اجرای تمام مواد این فصل مقررات زیر نیز باید مراعات شود .

الف - نگهداری عدلهای پنبه در انبارهای محصور و مسقف .

ب - تعبیه دریچه هواکش مناسب در بالای هر پارتی کالا که از ۳۰ متر مربع تجاوز نخواهد کرد در سقف انبار بمنظور خروج دود در صورت بروز حریق .

ج - نصب شیشه های مات یا رنگ زده در دریچه های نورگیر انبار .

د - نصب تورسیمی در جلوی تمام پنجره ها مخصوصاً آنهاییکه بخارج از انبار باز میشوند .

ه - جمع آوری هر نوع پوشال و کاغذ و خرده چوب و غیره از کف انبار و از زیر و اطراف عدلهای پنبه .

فصل پنجم - مقررات اختصاصی انبارهای ردیف ۴۹۳

ماده ۳۴ - در انبارهای ردیف ۳ نگهداری سایر کالاها ممنوع است . اجناسیکه در این انبارها نگهداری میشود باید طبقه بندی شده و هر قسمت از انبار برای یکنوع کالا اختصاص داده شود .

ماده ۳۵- وسعت انبارهای محصور و مسقف مایعات قابل اشتعال در نقاطی که دارای وسائل آتش نشانی مجهز باشد از یکصد متر مربع و در مناطقی که فاقد وسائل آتش نشانی مجهز است از سی متر مربع نباید تجاوز نماید .

ماده ۳۶- نگاهداری انواع مواد قابل اشتعال در ظروف سربازیا قوطی و بشکه های نشتی ممنوع است .

ماده ۳۷- برای نگاهداری شیشه ها و قوطیها و ظروف محتوی مواد روغنی و مایعات قابل اشتعال باید قفسه بندی فلزی مناسب فراهم گردد که از وارد آمدن فشار و شکستن آنها جلوگیری شود .

ماده ۳۸- ساختمان کف انبارهای دارو و مایعات قابل اشتعال باید منحصراً سیمانی باشد و مرتباً شستشو گردد تا از آلوده شدن به مواد چربی و داروهای مختلف جلوگیری شود .

ماده ۳۹- انبارهای ردیف ۳ به نسبت هر صد متر مربع باید مجهز بدو دستگاه کپسول پودر و گاز ۱۲ کیلوئی و یک دستگاه کپسول پودر و گاز ۵۰ کیلوئی باشد و همچنین به نسبت حجم انبارها تعدادی سطل مخصوص آتش نشانی در باز محتوی ماسه خشك الك شده در محلهای مناسب گذاشته شود .

ماده ۴۰- شیرها و شیلنگهای آتش نشانی در انبار مایعات قابل اشتعال باید در خارج انبار قرار داشته و موارد استفاده از آنها بکلیه کارکنان انبار از طرف سازمان دفاع غیر نظامی محل آموزش داده شود .

نوع و اندازه سرفلهای آتش نشانی هر انبار باید منطبق بانوع و اندازه سرفلهای آتش نشانی شهرداری محل انتخاب شود .

ماده ۴۱ - برای نگاهداری اشیاء لاستیکی و پلاستیکی باید از انبارهای محصور و مسقف استفاده شود .

ماده ۴۲ - کلیه مواد پلاستیکی و بشرح ردیف ۴ از ماده ۲ باید از سایر انواع کالا مجزا و در انبارهای مخصوص نگاهداری شود و نگاهداری کالاهای ردیف ۳ و ۲ در انبارهای ردیف ۴ ممنوع است ولی کالاهای ردیف یک را میتوان با رعایت مقررات مربوط بنگهداری آنها در انبارهای ردیف چهار نگاهداری نمود .

ماده ۴۳ - فشار آب لوله های آب در انبارها نباید از شش اتمسفر کمتر باشد و در صورتیکه فشار معمولی آب از این مقدار کمتر باشد باید بانصب و استفاده از موتور پمپ یا الکترو پمپ فشار آب را تا حد لازم بالا برد .

ماده ۴۴ - طول و عرض انبارهای ردیف ۴ نباید از حدود ۲۰×۶۰ متر تجاوز نماید .

ماده ۴۵ - در کنار و خارج هر یک از درهای ورودی انبارهای ردیف ۴ باید شیر اصلی آب و جعبه لوله مخصوص آتش نشانی با حداقل سی متر لوله برزنتی داخل لاستیکی و سر لوله کف ساز و دستگاه مربوطه حداقل صد لیتر داروی مولد کف موجود باشد که در صورت بروز آتش سوزی بتوان بهسولت از آنها استفاده نمود .

ماده ۴۶ - در داخل انبارهای ردیف ۲ و ۳ و ۴ باید به نسبت وسعت آن دستگاههای هواکش نصب شود که هوای انبار مرتباً تعویض گردد .

ماده ۴۷ - انبارهای ردیف ۴ باید به نسبت هر صد متر مربع بدو دستگاه کپسول بودر و گاز ۱۲ کیلوئی مجهز باشند و چنانچه وسعت انبار بیش از یک

آئین نامه ایمنی انبار های کالا

صدمتر مربع باشد علاوه بر کپسول های مذکور و جودیک دستگاہ کپسول پودر و گاز ۵۰ کیلوئی نیز الزامی است .

ماده ۴۸ - در مورد انبارهای ردیف ۳ اجزای ساختمان (دیوارها- سقف- ستون وغیره) باید طوری محاسبه شوند که در برابر انفجار داخلی که فشاری کتواخت در تمام جهات وارد مینماید مقاومت نمایند و یا اینکه سطح درو پنجره باندازه کافی منظور و طوری تعبیه گردد که بلافاصله پس از انفجار بخارج پرتاب و موجب کاهش فشار وارده باجزء ساختمان شوند .

ماده ۴۹ - بازدید ایمنی از انبارهای کالا و نظارت در اجرای دستورالعملهای صادره از وظایف سازمان دفاع غیر نظامی کشور میباشد و سازمانهای ذیربط- شهرداریها - بیمه مرکزی ایران - اطاقهای اصناف و بازرگانی و صنایع و معادن ایران مکلفند برای انجام آن بتعداد مورد لزوم و در حدود امکانات مؤسسات مربوط کارشناس و نماینده در اختیار آن سازمان بگذارند .

آئین نامه فوق مشتمل بر چهل و نه ماده و سه تبصره باستناد ماده ۴ قانون اصلاح قانون سازمان دفاع غیر نظامی کشور پس از تصویب کمیسیون کشور مجلس سنا در تاریخ روز سه شنبه ۱۳/۶/۱۳۵۲ در جلسه روز شنبه سی و یکم شهریور ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و دو بتصویب کمیسیون کشور مجلس شورای ملی رسیده است .

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی